PL 232 K6 1873

Ķosţenţinīdī
Muntahabat-i asar-i 'Osmaniye

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

2347

16/76

134 + Kostentinidi

مُنتخباتِ آثارِ عثمانیّه

Muntahabat-ı ʿaṣār-ı ʿOsmāniye

حضور شوکتموفور جناب تاجداری یه عرض وتقدیم بیوریلان تشکرنامه‌لر
وشورای دولت رئیسی دولتلو ابهتلو کامل پاشا ودولتلو ابهتلو رشدی پاشا
ودولتلو ابهتلو مدحت پاشا وخارجیه ناظری دولتلو عارفی پاشا وشورای
دولت رئیس معاونی دولتلو جودت پاشا ومعارف ناظری دولتلو صفوت پاشا
ونافعه ناظری دولتلو ادهم پاشا ومجالس عالیه‌یه مأمور دولتلو سامی پاشا
وشورای دولت اعضاسندن عطوفتلو کنعان بك افندی وامدی دیوان
همایون سعادتلو علی فواد بك افندی وسلطنت سنیه طهران سفیری سعادتلو
منیف افندی وتحریرات اجنبیه مدیری عزتلو وجدی بك افندی حضراتی ایله
مؤلفین مشهوره سائره‌نك مؤلفات مرغوبه‌لرندن مأخوذ بعض مواد مفیده
اشبو مجموعه‌ده مندرجدر

ترتیب

قسطنطنیدی
بك اوغلی مرکز بدایت محکمه‌سی حقوق دائره‌سی اعضاسندن

نورسیدکان وطنه مخصوصدر

درسعادت

ژوتیره وشرکاسی مطبعه‌سنده طبع وتمثیل اولنمشدر

سنه
۱۲۹۰

147

PL
232
K6
1873
LIBRARY
AUG 1971
UNIVERSITY OF TORONTO

مقدمه

﴿ بسم الله الرحمن الرحیم ﴾

هر کتابك بالاسنده بحث ایتدیکی ماده یه ومؤلفنك ملاحظات واقعه
مخصوصه سنه دائر برمقدمه بولنمق عادت اولدیغی جهتله بزده اوعاد
اتباعا شو مقدمه یی ترتیب ایلدك فقط مجموعه مزك مندرجاتی یالکز
اوزرینه اولمیوب مشاهیر ذواتك مختلف شیوه ومواد اوزرینه قلمه الدقلر
اثاردن مرکب وغایتی ایسه لسان عثمانینك طریق تحصیلنی نورسید کا
وطنه ارائه وتسهیل خصوصندن عبارت اولدیغندن اطرادا لالبا
مقدمه مزه لسان عثمانینك اصل ومنشائی حقنده بعض معلومات تاریخ
درجی مناسب کورلمشدر

شویله که آسیا نك السنهٔ اصلیه سی یدی یه تقسیم اولنور برنجیس
اولاد سام بن نوحه منسوبیتندن طولایی سامی اطلاق اولنان لساندر
عربی وعبرانی وسوریانی وکلدانی ودیکر برقاچ لسان بوندن منشعب اولمشد
ایکنجیسی قفقاسیه اوچنجیسی فارسی دردنجیسی هندی بشنجیسی غا
نهرینك اوته طرفنده تکلم اولنان لسان التنجی تاتار ویدنجیسی سیبرد
بولرك جمله سیده برشکل مخصوصده شعوبات مختلفه یه منقسمدر تاتار لسان
تبدیل محل ومأوی ایلامش اقوام بیننده یعنی آسیا جهت وسطاسنك اک
طالرنده وتاتارستان ایله مغولستانده صورت صحیحه ده یعنی اصلی کب

سویلنمکده ایسه‌ده چین وروسیه ایله ایرانده متمکن برطاقم قبائل اره‌سنده بولندقلری محللرك طورولسانلریله مختلط اولدیغی جهتله تغییر ایدلمشدر تاتارلسانی اوچ بیوك شعبه‌یه منقسم اولوب بونلرك برنجیسی سیبریانك جزء اعظمنده وچینك جهات مختلفه‌سنده تکلم اولنمقده‌در که بورالرده استعمال اولنان تاتارلسانده کلماتك بشده بری چین کلمه‌زیدر ایکنجیسی مغول شعبه‌سی اولوب بونکله روسیه‌وچینده متوطن قالموق‌ایله مغوللردن مرکب ایکی بیوك قبیله متکلم اولورلر سالف الذکر ایکی شعبه نك کلماتنده حرف تعریف ایله اسملرك جنسی یوقدر ومغولی تعبیراولنور حروف هجاء مخصوصه عمودا طرف یساردن بداء ایله تحریر اولندیغی کبی تحریر وتلفظی بیننده‌فرق‌عظیم‌واردر

اشبو ایکی شعبه ادبیاتجه شایان اعتنا اولمدیغی کبی بونلر ایله متکلم اولان برطاقم اقوام وخصوصیله روسیه ایله ایرانده توطن ایدنلر اصول تحریریه‌سندن بیله کاملا غافل اولدقلرندن بونلر اوزرینه تطویل مقال ایتمدکدن صرف نظر ایله تاتارلسانك اوچنجی شعبه‌سی اولان قدیم ترکی لسانه نقل کلام اولنور قدیم ترکینك ایکی لهجهٔ مخصوصه‌سی اولوب برنجیسنه ترکستانك جهات شرقیه‌سنده متمکن و بونکله متکلم اولان قومه نسبتله (اویغور) اطلاق اولنور ایکنجیسی اصل‌لسان ترکی‌اولوب بودخی اوچ لهجهٔ مخصوصه‌یه منقسمدرکه باشلیجه‌سی چغتای لسانی اوله‌رق بوندن الیوم ممالك محروسهٔ شاهانه‌ده مستعمل لسان لطافت رسان عثمانی میدانه کلمشدر سالف الذکر تاتار لسانلرندن اك اول یازلمش شعبه ترکی شعبه‌سیدرکه بونك حروف هجاسی عرب وعجملرککی کبی عن اصل سوریانی اولوب بونده دخی حرف تعریف واسملرك جنسی یوقدر الیوم مستعمل اولان لسان عذب البیان عثمانیده الان تاتارلرك متکلم اولدقلری سائر لهجات مخصوصه کبی لسانجه فقر ووسعتسزلك وتلفظ وتکلمجه خشونت وسرتلك قالمامشدر چونکه مدت مدیده‌دنبرو ذروهٔ کماله ونظم ونثرجه درجهٔ منتهایه واصل اولمش اولان عربی وفارسی لسانلری معاونتیله تشکل وتوسع وبونلردن فصاحت وبلاغت ورونق اکتساب ایلدی

بوصره ده عربی وفارسی لسانلرینك مبدأ ومنشائی حقنده دخی معلومات
مجمله اعطاسی فائده دن خالی دکلدر بالاده بسط وبیان اولندیغی وجهله
لسان عربی اولاد سام بن نوح علیه السلامه منسوبیتندن طولایی سامی
اطلاق اولنان لسانك شعبه‌سی اولوب ازمنهٔ قدیمه‌ده ادبیات وفنونده
وخلق بیننده استعمال اولنان اوچ درلو عربی‌یی شاملدر قدیم عربی ایکی
لهجهٔ مخصوصه‌یه تقسیم اولنوب بونلرك بری (حیار) تسمیه اولنه‌رق حقنده
هیچ برشی بیلنمیه‌جك درجه‌سنده محو وزائل اولمش وایکنجیسی (کوریش)
تعبیر اولنان لهجهٔ مخصوصه‌درکه بحراحمر جوارنده عربستانده جهات
غربیه‌سیله مکهٔ مکرمه حوالیسنده تکلم اولنمقده بولنمشدر ادبیات وفنونه
متعلق اولان عربی سالف الذکر (کوریش) اطلاق اولنان لهجهٔ
مخصوصه‌دن منشعب اولدیغی حالده الیوم تکلم اولنمیوب یالکز ادبیاتده
وکلام قدیمك بوشیوه اوزره نازل اولمسی جهتله کتب مذهبیه‌ده قالمشدر
الیوم خلق بیننده تکلم اولنان عربی عربستاندن ماعدا الجزیره وسوریه‌نك
جزء اعظمی وطرابلس شام وغرب وخصوصیله افریقانك سواحل شرقیه
وشمالیه‌سیله سائر طرفلرینه منتشر اولوب بزجه پك اهمیتی اولمیان برطاقم
لهجات مخصوصه‌یی حاویدر اشبو لهجات مخصوصه‌دن بری (موزعربی)
درکه ازمنهٔ قدیمه‌ده اسپانیاده تکلم اولنمغه باشلایه‌رق نهایت اندلسده
اون یدنجی عصرك انتهاسنه دکین دوام ایلمشدر
بالاده بیان اولندیغی اوزره فارسی لسانی آسیانك السنهٔ اصلیه‌سندن معدود
اولوب یدی لهجهٔ مخصوصه‌سی واردرکه بونلرك منبع ومنشائی (زند)
اطلاق اولنان الك قدیم فارسی لسانیدر زردوسته اسناد اولنان مؤلفات
دینیه اشبو زند لسانی اوزره تحریر وتألیف اولنمش ومیلاد حضرت عیسی
علیه السلامه قدر بلخده زند لسانی متکلم بولنمشیدی زند لساننده حرف
تعریف واسملرك جنسی ایله حرف جر اولمیوب حروف هجاسی درت یوز
یکرمی یه بالغ اوله‌رق جانب یمیندن یسارینه طوغری خط میخ شکلنده
تسطیر وتحریر اولنور ایدی فارسینك ایکنجی لهجهٔ مخصوصه‌سی قدیم فارسی
اولوب هندستان جنوبیده وموزانبیق جزیره‌سنده وایرانده متمکن اولوب

عن اصل قدیم عجملر سلسله‌سندن و زردوست مذهبندن ایکن عجمستانك
جهات مختلفه‌سنه منتشر بولنان (گبر) بیننده تحریف وتغییر اولندیغی
حالده مستعملدر اشبو لهجهٔ مخصوصه‌نك حروف هجاسی سوریانی
حروفندن اخذ واستدانه اولنه‌رق دارا بن کشتاسب زمان حکومتنده
عجمستانه ادخال اولنمشدر فارسینك اوچنجی لهجهٔ مخصوصه‌سی
فارسی متأخردر که فارسی قدیم وعربی وبعض کلمات ترکیه ایله مختلطا اولوب
ایرانده وهندستانك جزء اعظمنده و بخارای صغیر وکبیره‌ده وچین ایله آسیا
جهتنده‌کی روسیه‌نك بعض ممالکنده تکلم اولنمقده در واقطار
مذکوره‌ده متوطن بالجمله اقوام ادبیات وفنونده بولسانلری استعمال ایدرلر
اونبجی ایله اون برنجی عصرده اشبو فارسی متأخر ادبیاتجه پك زیاده ترقی
وشهرت کسب ایتمشیدی باقی قالان درت لهجهٔ مخصوصه‌نك لسان عثمانیجه
اهمیتی اولمدیغندن بسط وبیانندن صرف نظر اولندی
انف الذکر السنهٔ مختلفه‌نك بحث وتذکارندن مراد بونلرك وخصوصیله
عربینك لسان عثمانیی ترتیب وتشکیلنده فائدهٔ کلیه‌سی اولدیغنی اثبات
ایتمکدن عبارتدر فی الحقیقه اول زمانك وقوعات تاریخیه‌دن خاطر ایدلسه
کیفیتك صحتنه قناعت حاصل اولور چونکه مغوللرك تجاوز ایتدکلری
ممالك وخصوصیله سلجوقیلرك ضبط ایتدکلری بلدانندن ماعدا دها برچوق
مملکتلر مؤخرا عثمانیلرك طرفندن فتح اولندی اقطار مذکوره‌نك
کافه‌سی برر جسیم ومشهور عرب وعجم حکومتلری ایدی حالبوکه عربلر
او زمانده وخصوصیله طقوزنجی عصرده علوم ومعارفی پك ایلرو
کوتورمشلر ومؤخرا سلجوقیلر دخی معارف ایچون تشویقات لازمه‌یی اجرا
ایدرك عربلرك اورایه ادخال ایتدکلری علوم وفنونی مع الممنونیه حمایت
وصیانت ایتمشلردر سلاطین عظام عثمانیه سلجوقیلره خلف اولدقده
مشاغل حربیه‌لریله برابر علوم ومعارفی نظر اهمیتلرندن ترك ایتمیه‌رك
مدارس ومکاتب تأسیس وشعرا وادبایی عطایا وهدایا ایله تلطیف ایله
حامئ علوم ومعارف اولمق شرفنی احراز بیورمشلردر
قرآن کریم عربی لسانی اوزره نازل اولدیغنه ومشتهدین وفقهای کرامك

دینه متعلق براقدقلری آثارك كافه‌سی عربجه یازلمش ایدوكنه مبنی عثمانلولر اصول وقواعد شرعیه‌یی واحكام دینیه یی لایقیله استخراج واستنباط ایچون كتب عربیه‌یه مراجعت ایتمكه مجبور اولمشلر وموجبوریت لسان عربینك تعلمنی وكلمات عربیه‌نك یواش یواش لسان عثمانی‌یه دخولنی منتج اوله‌رق الیوم لسان عثمانی كوردیكمز درجهٔ فصاحت وبلاغته واصل اولمشدر عصر معارفحصر ملوكانه‌لرینه ادراك ایله بختیار اولدیغمز خاقان مفخم وشهریار معظم (سلطان عبد العزیز خان) افندمز حضرتلرینك خلاصهٔ افكار شفقت اثار ملوكانه‌لری انتشار علوم وفنونه مصروف ونتیجهٔ آمال مرحمت اشتمال تاجداریلری هر صنف تبعهٔ شاهانه‌لرینك حصول سعادت حاللری قضیهٔ خیریه‌سنه معطوف ایدوكی مسلم وشونیات خیریهٔ ملوكانه‌نك حیز فعله ایصالی معارف نظارت جلیله‌سنه رونق افزا دولتلو صفوت پاشا حضرتلرینك وساطت ودلالت اصفانه‌لرینه متوقف اولدیغی امر غیرمبهم اولدیغندن مشهود عالمیان اولان الطاف وعنایات سنیهٔ جناب پادشاهیلری وناظر مشارالیه حضرتلرینك بوبابده مبذول اولان همم جلیله‌لری عاجزلری كبی وطنه اللرندن كلدیكی قدر خدمت ایتمك ارزوسنده بولنانلره بادیٔ شوق وغیرت اولمغله وجیبهٔ ذمت عبودیتم اولان دعای تزاید ایام عمر واجلال جناب ملوكانه‌نك تذكاریله ختم كلام ایلرم

در قریهٔ قاضی فی ۳ اغستوس سنه ۱۲۹۰

قسطنطنیه‌ده

بك اوغلی مركز بدایت محكمه‌سی حقوق دائره‌سی اعضاسندن

مؤلفات قسطنطنیدی

الفباء عثمانی

رهنمای قرائت

منتخبات آثار عثمانیه

صرف عثمانی

معلومات نافعه

اصول تحصیل لسان عثمانی

مکالمات ترکیه وفرانسویه وروميه

ایاصوفیه تاریخی

قواعد اساسیهٔ لسان عثمانی

فرانسزجه‌سیله ترکجه‌سی قارشولقلی لومون صرف ونحوینك ترجمه‌سی

لغات عثمانیه وروميه

﴿ رأس الحكمة مخافة الله ﴾

شهيد علي پاشا مرحومك صدارتنده مسئله‌جی حسن پاشا زاده بك زياده سفيه اولديغندن ناشی مالنی تلف ايدر ديو اولوقتك قودمانلرندن اولان يكچشم محمد اغايی وصی نصب ايدرلر چلبی زيارت ايچون بر كون صدر شهيده واروب افندم بو محمد اغا قوللكزی بنده كزه نيچون وصی ايلديكز ديدكده سن مالنی تلف ايتميه‌سك اومدبر آدمدر سنی اداره ايتسون ديو وصی ايلدك ديدكده‌افندم محمداغاقوللكزدن سفيه‌در بنده كزی‌نصل اداره ايده‌جك بيلم ديمكله صدر شهيدندن معلوم ديدكده يا افندم انك كوزی برايكن چفته‌جاملی كوزلك استعمال ايدر بوسفاهت دكلميدرديمكله بوسوزی موجب ضحك اولوب محمد اغانك دست اداره‌سندن ياقه‌يی قورترر

مشهور منجملردن برينك استعمال ايلديكی كبير رصد دوربينك ايچنه نصل ايسه بر فندق صچانی دوشوب منجم برآرالق دوربين ايله ماهه طوغری باقدقده ارضده‌كی فيلك بش مثلی جسامتنده برفيل كورر واشبو رؤيتی اوزرينه كرهٔ قمرك مسكون اولمسی حقنده متواتر اولان روايته كندوسنجه جزم تام حاصل اوله‌رق كيفيتی معرض اثباتده اعلان ايلدكدن وبرقاچ كون مرورنده فاره دوربينك ايچنده اولوب منجم ينه برآرالق آيه‌طوغری باقه‌رق فاره‌نك لاشه‌سنی كورنجه قرده كورينان فيل كبردی ديو اعلان ايله‌تواتربولدقدن‌صكره كيفيته واقف‌اولنجه منجم‌عندالناس‌كمال محجوبيتندن آيی يلدزی اونودوب اولديغی يردن صاوشمغه مجبوراولور

طاغلونك بريسی بر كويلو ايله ارقداش اوله‌رق يمش يمك اوزره برباغچه‌يه كيروب برانجيراغاجنك اوزرينه چيقرلر مكركه طاغلونك چيقديغی اغاجه براصمه قباغی صارلمش اولمغله مرقوم بونلری انجير صانوب يمكه باشله وبريكی ارقداشی بن اللی قدر انجيريدم سن‌قاچ دانه يه‌بيلدك ديو سؤال ايلدكده نصل قاچ دانه‌بوينور يوطيلور شی اولمديغندن بيك بلا ايله انجق برعددينی يه‌بيلدم جوابنی ويرر ﴿ نوادر الظرفا ﴾

طلبهٔ علومدن بزی صحاف چارشوسنه واروب ظرفای صحافیندن برینه سزده بر (صحیح مسلم) وارمیدر دیه‌رك آلاجغی کتابی سؤال ایتمش. صحاف لطیفه‌جی بر آدم اولدیغندن افندی بن قرق ییلدر بو چارشوده‌یم بونده صحیح مسلم کورمدم یوقدر دیو صحافلرك انصافسزلغنی ایما ایله برابر طلبه‌یه کوزل برنکته‌لی جواب ویرر

کمال خست ودنائت ایله مشهور اولان بنتی حمید بر کون خسته اولوب کندویه معالجه ایتمك ایچون بر طبیب جلب ایدر طبیب کلدکده خسته‌نك خسته‌لغنی بیلدیکندن پشین کندویه قرق غروش ویزیلور ایسه بقار ایو ایدرم دیو جواب ویرر بنتی دخی یارین کل سکا جواب ویره‌یم دیر طبیب کتدکدن صکره محله امامنی چاغروب بن وفات ایدر ایسه‌م قاچ غروشه قالدیررسن دیو سؤال ایلر امام دخی اوتوز غروش ایله قالدیررم دیدکده بنتی حمید بو حسابجه اولمك طبیبه باقدرمقدن کارلی اولیور دیه‌رك طبیب ایرتسی کون کلدکده حضورندن طرد ایدر

بریسی بار کرینی استانبولدن اسکداره کچورمك اوزره بر معونه‌یه قویوب کندیسیده حیوانك اوستنه بینر معونه‌جیلر جانم قایغك ایچنده راحت راحت اوترمیوبده بارکیره بنمکلکك معناسی ندر دیو سؤال ایلدکلرنده بر ایاق اول اسکداره وارایم دیو بیندم سزده کورککزی چکمکه باقك جوابنی ویرر

توتون ایچلدیکی اصلا کورلمامش اولان بر کویده برخانه صاحبی طشره‌دن براز توتون ایله برده چبوق کتوروب ایچمکه و دومانی اغزندن چیقمغه باشلدیغنی اوشاغی بردن بره کوردیکی کبی وای بزم اغا ایچندن طوتشمش یانیور دیو قوه‌لر ایله باشندن اشاغی صولری دوککه باشلر حریف توتونی تعریف ایله اوشاغك تسلطندن قورتلمغه سعی ایدرایسه‌ده اوشاق بردرلو خبر اکله‌میوب بیچاره‌یی صویه بوغمه راده سنه قدر کتوروب قومشولر کورلتی‌یی طویوب کله‌رك حریفی اوشاغك الندن کوچ حال ایله قورتررلر غایت چرکین یوزلو بر آدم زقاقده بر آینه بولوب یوزینه باقدیغی کبی سن بویله ثقیل و زشت منظر بر شی اولماسه اولیدك بویله زقاغه آتمزلردی

دیو اوزرینه توکروب یره چالر

کشکول بدستاندن درت سیاح کیجه لین بر محلده ماحضرلرینی یمکده ایکن ایچلرندن بریسی اظهار تشکر ضمننده الحمدلله حالمزه پیرمز بو کشکولی ایجاد ایتامش اولسیدی دیلنورك دیمس

اسکیلر الایم اضنافندن اوچ یهودی قلبرنلك تمثیله طوتیلوب ایکیسی صلب اولنه‌رق بریسی عفو اولنمش و عفو اولنان یهودی مصلوب ارقداشلری یانندن ایرلمامغله سیرجیلردن بعضیلری بوراده نه طوریورسن شمدی سنیده اصارلر دیدکده مصلوبلرك ارقه‌لرندن چیقان اسکیلری المق ایچون بکلیورم دیمشدر

کباردن ایکی ذات بر پایطونه سوار اولدقلری حالده دوریلوب الت اوست اولدیغنی یقینلرنده بولنان بر حریف کورنجه تلاشله قاچمغه باشلر کورنلردن دیکر بری سبب فرارینی صوردقده دولته متعلق اولان ایشه قارشمق ایو دکلدرده اوذاتلری اوحالده کوردیکمدن قاچیورم دیو جواب ویرر

بر برونسز کباره فقرادن بریسی هرکتدکچه جناب حق کوزلرینه قوت ویرسون کوزیتی اغریدن صزیدن اسرکسون دعاسنی تکرار ایدرمش برکون اول ذات جانم سن بنم کوزمدن بشقه یریمه دعا ایتیورسن بنم کوزلرمی بکنمی سورسن دینجه کوزلری سومکدن دکل اکر کوزلرینه براغری کله‌جك اولسه کوزلك طاقه‌میوب کورمکده صقندی چکه‌جککزدن انك ایچون یالکز کوزلرکزه دعا ایده‌یورم دیمش

قارغه‌نك عمری ایکیوز سنه‌دن زیاده اولدیغنی بدلادن بریسی ایشیدوب بالذات تجربه ایچون بر قاچ قارغه طوتوب و قفسه قویوب صورانه بقالم اوقدر یاشارمی یاشامزمی دیو جوابنی ویرر ایمش

اوچ کمیجی آت بازارینه واروب بر بارکیری معاینه ایدرکن باشدن قیچه اوچمکدن بشقه برطرفنه یلقزلر ایمش جانم شو حیوانك قالبی قیافتی یرنده اولدیغنی کوریورسکز نه اولچرسکز یاشنه و علتنه و سائر عذری اولوب اولمدیغنه باقکز دیو جانباز سویلینجه کمیجینك بریسی آفرین پیراول

اولجمیرده نه یپارز بوکا بز اوچ کشی بنه‌جکز دیو جواب ویرر

برکیمسه خواجه‌دن اجرتله درس اوقومق استیوب خواجه بوندن بداء ایدوکی ایده اوچیوز غروش وایکنجی و آندن صکره‌کی ایلرده ایکیشر یوز غروش استینجه اویله ایسه بنده اولکی آیدن باشلم‌ده ایکنجی آیدن باشلرم دیمش

حریفك بری عقلنی بوزوب احباسندن برینی خانه‌سنك اوست قاتنه چیقاروب هایدی شو پنجره‌دن ابتدا سن آتله ارقه‌دن بن اتلایه‌یم دیر بریکی تلاش ایله استفنی بوزمیوب بقالم یوکسلکی نقدر دیو پنجره‌دن باقدقدنصکره حریف سن دلیمیسن بوزادن چوجق بیله آتلر بو برشی دکل وارهلم اشاغی اینه‌لمده اشاغیدن یوقارو اتلیه‌یم معرفت اودر دیدکده دلی بونك لقردیسنه قانه‌رق برابر اشاغی‌اینوب حریف براقدیغی کبی صاوشوب بلادن قورتلمشدر

بر طاقم آدملر ضیافته کتمشلر سفره‌یه کتوردکلری بالق قوقمش اولدیغنی هرکس حس ایلیوب ایچلرندن بریسی بونی صورت لطائفده اظهار ایتمك استیه‌رك اکیلوب بالغك قولاغنه برشی سویلر کبی فصلده‌مش صکره طباق ایله بالغی کندی قولاغنه طوغری کتوروب بنه سفره‌یه براقسیله حضار سببنی صوردقلرنده‌کچن هفته بنم برادرم دکزه دوشوب بوغلمشیدی شمدی انك حالنی سؤال ایتدیکمده بن دکزدن چیقه‌لی اون درت کون اولمش و بو وقوعات صکره ظهور ایتمش اولدیغندن خبرم یوقدر جوابنی ویریور دیمشدر

برادم ساعتجینك برینه تعمیرایچون بر ساعت کتورمش ساعتجی ساعته باقوب بو ساعتك تعمیری بهاسنك ایکی قاتنی ویرمکه محتاجدر دیمکله باش اوستنه سن یاپده بندن آل دیوب دیشارو چیقدقدنصکره اوراده بولنان برادمه مراق اوله‌رق اردندن چیقوب یاهو بویله بازارلق اولورمی نیچون اوقدر پاره ویره‌جکسك دیدکده الله الله بن او ساعتی تنها برده برادمك قوینندن ایکی یومرقده غصب ایتدم انك بهاسی ایکی یومرقدر بو ساعتجیده یاپسون بترسون سوزمدن دونمم ایکی قاتنی ویرر یعنی درت

یومرقده بونك باشنه اورر جبرا الورم دیمشدر

بر بربر دکانك پنجره‌سنه کاغد یاپشدرمش چابقینك بریسیده کچرکن کاغدی دلوب باشنی ایچرو صوقه‌رق اوسته ساعت قاچ دیو سؤال ایدنجه بربر طوراوغلم باقه‌یم دیو ارقه‌سندن سپورکه صاپنی آلوب باشنه‌ایندیروب اشته شمدی ساعت بری چالدی دیمشدر

بریسی احبابندن بر ذاته اوشاغیله التی طاوق هدیه کوندروب اوشاق کتورر کن ایکیسنی غیب ایدر طاوقلرك عددی برلکده کتوردیکی تذکره‌ده یازیلو اوله‌رق اوذات تذکره‌یی جهرا اوقوینجه‌ولی‌سندن راضی‌اولسون بنم زقاقده غیب ایتدیکیم طاوغی سن تذکره‌ده بولدك زیرا بن درت دانه کتورمشدم دیو اوشاق فرحلنمشدر

کندی حالنده منزوی بر ذاتی بر کوه‌زه حریف زیارته کیدوب بر قاچ ساعت قارشوسنده لقردی سویلر ونهایت کیدرکن عفو ایدك افندم باشکزی اغرتدم دینجه یوق تلاش ایتمه بن لقردینك هیچ بریسنی دکلدم که باشم اغرسون دیو جواب ویرر

بر قادینك اوغلی طشره‌ده ایکن صحت خبرینی مشعر مکتوب کوندرر و قادینده مکتوبی واروب بر یازیجی‌یه‌اوقودر یازیجی براز جاهل و دیلی اغر اولدیغندن مکتوبی کسیك کسیك اوقورکن قادین شکرلر اولسون هیچ شبهه‌م قالمدی که شو مکتوب بنم اوغلمدندر زیرا دیلی ازجق بلتکدر اوقویشندن اکلادم دیو یازیجی‌یه تشکر ایدر

بر خاتونه سن قاچ یاشنده‌سن دیو بر ارالق سؤال اولندقده قرق یاشنده‌یم جوابنی ویردکدن وارەدن اون سنه کچدکدنصکره ینه بویله یاش بحثی اچیلوب سؤال اولندقده چوق شکر یتشدرانه قرق یاشنی بولنم دیمکله هرکس جانم بزسکا اون ییل اول صوردق قرق یاشنده‌یم دیدك شمدی ینه اویله دیورسن دیدکلرنده انسانیتده ایکی لاقردی یوقدر سوز بر الله بر اون سنه صکره‌ده صورسکز ینه قرق ینه قرق دیو جواب ویررم دیمش

ایکی خرسزی طوتوب بر صو کنارنده اصه‌جق اولورلر بریني اصارکن

ایپی قوپوب صویه دوشدیکی کبی یوزه یوزه قاچدیغنی اوته‌کی خرسز کورنجه جلادلره باقك اوته کینك ایشنی دقتسز طوتدیغکزدن صویه دوشدی یوزمك بلورمش قاچدی قورتلدی امان بن یوزمك بیلمدیکمدن صویه دوشرسم بوغلورم انك ایچون بنم ایپی کوزلجه باغلیك دیو جلادلره نیاز ایدر

ایکی سپورکه‌جی بری برلریله تجارتلرینه دائر محاوره و مجادله‌یه طوتشوب بریسی بن شو سپورکه‌لری سندن اوجوز ویرو و چوق صتارم دیمکله بریکی قزوب بن سپورکه‌نك تلنی وصاپنی چالدیغمدن البت اوجوز صتارم سن کندکدن یاپیورسن نصل بندن اوجوز ویره بیلورسن دیدکده های شاشقین های بن تکمیل یاپلمش میدانه کلمش سپورکه‌لری چالیورم دیو جواب ویرر

اشچینك بری استاقوز بشوررکن اتفاقا بر آدم کلوب واه واه بونلری جانلی جانلی قاینار صویك ایچنه نصل اتیورسن یازق دکلی دینجه های شاشقین های بن قرق ییللق اشچییم انلری چوقدن قاینار صویه الشدردم برشیجك اولمز جوابنی ویرمشدر

بر حریف سوقاقده برکسیك یکرمیلك التون بولوب اون بش غروشه بوزدرمش و ایرتسی کون ینه اویله برکسیك التون بولنجه بن دونکی کون سنك کبی بر التوندن بش غروش ضرر ایتدم دلیمیکه سنیده الهمده ضرر ایده‌یم دیو براقشدر

بر آدم اوغلنك بعض حرکتلرینی منع ایدوب نصیحت صددنده ای اوغل الوله سرابیه مفهومنه سنك هیچ رعایتك یوقیدر بنده سنك کبی چوجق ایکن بویله شیلر یاپدیغمی کوردکمی دیه‌رك توبیخ ایدر ایمش

وقتیله بر آدم کمجیلکله بحر احمره سفر ایدوب فرعونك غرق اولدیغی محللری واورالرده اولان وقایعك اثرلرینی کوره‌رك مصره عودتی اثناده والده‌سی غرائبدن نه‌لر کوردیکنی سؤال ایلدکده بحر احمرده بوراده کورلمامش نیجه نیجه بالقلر و قوشلر و عجائب حیوانلر سیر ایلدم از جمله قادرغه بالغی دیورلر بر نوع بالق کوردمکه بویی قرق ارشون اکی اون

بش ارشون كاور و بعض بالقلر دخی مشاهده ایتدمكه عادتا قنادی وار اوچار و دكز دوه‌سی و بوكا مماثل شیلر كوردم دیمجه والده‌سی اصلا اینانمیوب اویله شیلر اولمز دیو عناد ایتمكله اوغلی دونوب بك اعلا بونلره اینانمه بر تحف شی دها سیر ایتدم اكا نه دیرسن كه بركون كمینك تیموینی الوركن بر اغرلق حاصل اولوب نهایت كوچ بلا ایله یوقاری چكدیكمزده بیوك بر تكرلك چیقدی دیدكده والده‌سی باقی ایشته بوكا ایناندم كه اوسزك چقاردیغكز فرعونك بندیكی عربه‌نك تكرلكیدر بو عقله یقیندر دیو تصدیق ایدر

اصولی اوزره قورلدقده صباحلین و یا كیجه‌لین اشتلدیكی وقتده چالوب انسانی اویاندرر منبهلی تعبیر اولنان ساعتك محسناتندن بر مجلسده بحث اچلوب عقلادن بر ذات بوقدر تكلف نه لازم باشم اوجنه بر چاك اصارم استدیكم زمان چكدیكم كبی طنقردیسندن اویانرم دیمشدر

زمانك شعرا و ادبای مشهوره‌سندن بر ذات مدمن خمر اولوب كندوسنه كسب تقرب و اختصاص ایتمش اولدیغی خلفای امویه‌دن برذاته سرخوش اوله‌رق طوتیلوب باب حكومته كتورلدكده حد شرعیدن معاف طوتلمسنه دائر مدینه والیسنه بر فرمان استمش وخلاف شرع بویله برامر ویره‌میه‌جكنه دائر مشارالیه بیان معذرت ایلمش ایسه‌ده اوذات زیاده‌جه ابرام و الحاح ایلدكندن طیانه‌میوب والی مومی الیهه یازدیغی امرده بوذاتی سرخوش اولدیغی حالده هركیم طوتوب كتورر ایسه كندوسنه حد شرعی اوله‌رق یتمش و بونكله برابر كتورانه دخی سیاسة یوزدكنك اورلمسنی درج ایلدكندن بوصورتله حد شرعیدن یاقه‌یی قورتارمشدر

روسیه ایمپراطورلرندن بر ذات طالقاوقلرندن برینك خشنود اولدیغی بر معامله مضحكه سن مشاهده ایتدكده كندوسنه برجلد كتاب احسان ایدر خریف كتابی الوب خانه‌سنه عزیمتله لاجل المطالعه كشاد ایلدكده هر بر ورقه‌سنی یوزر قاربون اعتبارنده قوائم نقدیه‌دن تجلید اولنمش بر دفینه اولدیغنی كوروب زیاده‌سیله سوینور ایرتسی كون سرایه كیدوب ایمپراطوری كوردكده كتابی مطالعه ایدوب ایتمدیكنی سؤال واو دخی

كاملا اوقيوب حفظ ايدرك جلد ثانيسنك ظهورينه منتظر اولديغنه دائر اعطاى جواب ايدنجه اوكتابى مصنفى بر جلد اولمق اوزره تأليف ايتمش اولديغنى بيان ايدر

بكتاشى فقراسندن بريسنك فقر وفاقه جانمه طاق ديوب يار بى بارى جانمى الده قورتيله يم دير ديمز التندن كچمكده اولديغى ديوار يقلمغه باشلينجه همان قارشو قالديرمه صچرايوب يار بى سنده ادمك اما اقرار ينه باصيورسن ديمشدر

تجاردن برى قره دكزه بر شديد فورطنه يه تصادف ايدوب سوار اولديغى سفينه غرقه قريب حالت كوسترمكله ناچار مرقوم استغفار وادعيه يه و حضرات اهل اللهه نذر و استمداده باشليوب بر وجهله هوايه اعتدال و روزكاره سكونت كلمينجه كيده اولنلرك برى مجربدركه بر ادم بويله بر بليه يه دوچار اولسه و بر ظالمه بارزشى ويرمك اوزره نذر وعد ايلسه اول بليه دن خلاص اولور ديمكله تاجر مرقوم دخى همان شو فورطنه دن كنار سلامته چيقارسم بر ظالم بولوب يوز غروش ويره يم ديو نذر ايلديكى آنده روزكاره سكونت كلوب كمى وارنه ساحلنه يناشور تاجر مرقوم طشره چيقوب اعيان ولايت ظلمه دندر خلياسيله طوغرى انك قوناغنه عزيمت وكيفيتى نقل وحكايت ايده رك نذر ايلديكى يوز غروشى تقديم ايلر واعيان ظلمدن تبرئهٔ ذمت ايله اقچه يى قبول ايتميوب حاكم بلده اولان كمسنه يه كتورمسنى توصيه ايدر تاجر دخى اقچه يى حاكم افندى يه كتوروب صورت حالى تفصيلا افاده ايلدكده حاكم حضرتلرى پك كوزل قبول ايدرز لكن قاعدهٔ مرعيهٔ مشروعه يه تطبيق ايده لم ديو بر قاچ ادم چاغردوب آنلرك مواجهه سنده بن بو ادمه شو محكمه مزك اوزرنده و حوليسنده بيريكان قارى يوز غروشه صاتدم و بو دخى الدى شاهد اولك ديه رك بونك ايچون بر مبايعه حجتى يازلمسنى امر ايدر و يكرمى بش غروش خرج حجت استر تاجر مرقوم بوكا موافقت ايله حجتى اخذ ايلدكدن صكره كيتمك صددنده اولور حاكم تاجرى صاليويرميوب مبايعه ايلديكك قارى قالدر ملكمده طورديغنه راضى دكلم دعواسين ايلر تاجر بوقار نصل وقاچ كونده قالقار

امان بونك بنه چارەسنى سز بيلورسكز ديو رجا و نيازه باشليوب نهايت قارى حاكم افندى قالدرتمق اوزره مقاوله ايله تاجرك بشيوز غروشنى دها الوب تاجر كتمك استدكده اولوقت ابرا اولمينجه كتمك اولمز ديو ينه صاليويرميوب يكرمى بش غروش دخى خرج حجت اخذيله برابر برده ابرا حجتى ويروب تاجرك ياقەسنى صاليورر و تاجر اصلى يوقدر بر نذر ايچون التيوز اللى غروش جريمه يه اوغرادق ايسه ده الحمدلله تعالى نذرمز محلنه ايصال اولندى ديەرك و ايكى قطعه حجتى النه الەرق بنوب محل تجارتنه كيدر

(يونان قديم فيلسوفلرينك برطاقم افكار فيلسفيەلرى)

ارستطاليس ديمشدركه علم وكمالك كوكى آجى ايسه ده ثمرەسى طاتليدر

آرستيپوس نام فيلسوف كنجلره نصيحت مقامنده بونجلين ذخيرەلر تدارك ايتمليدرلركه شايد باتمق رادەسنه كلسەلر بيله تدارك اولنان ذخيرەلر انلر ايله يوزه بيلمليدرلر دير ايدى و بو تداركات علم و فضيلتدر

ثوفراسطو ديدكلرى فيلسوف ديمشدركه فنا اولان آدملر بشقەلرينك فنالقلرندن سوندكلرى قدر كندى ايولكارندن سويمزلر

سقراطه سنك ايله او بر ادملر بيننده نه فرقك واردر ديو صورلدقده جواب مقامنده عموم ناس يمك يمك ايچون يشايوب سقراط ايسه يشامق ايچون يير ديمشدر

آرستطاليس عادت مألوفەسى اوزرينه احباب و شاكردانه دير ايديكه قوهٔ باصره ضيايى هواى نسيمدن الديغى كبى روح انسانى دخى ضيايى درسدن الور

علما ايله جهال بيننده نه فرق واردر ديو كندوسنه صورذقلرنده جواب مقامنده ديرى اولنلرك اولولردن فرقى قدردر ديمش

دوست ديدكلرى نەدر ديو صورلدقده جوابنده بر روحدركه ايكى وجودده بولنور ديمشدر

(حکایهٔ عالم وجاهل)

برعالم ایله برجاهل ارقداش اولوب کیدرلر ایکن یوللری بر بوستانه اوغرادی جاهل کوردیکه بر اینجه صاپده برطاقم بیوك قباقلر حاصل اولمش اول عالمه دیدیکه بوقباقلر بیوك صاپلری پك اینجه جك بونلرك اغاجی دخی بیوك اولملی ایدی یاخود بوقباقلر شوقارشوکی جویز اغاجنده صالنملی وجویزلر بوصاپده بتملی ایدی بو مناسبتسزدر دیدکده عالم تکدیر ایدوب خدانك ایشنه قارشمه کناهکار اولورسك دیدی اورادن کیدوب اول جویز آغاجنك التنده اوتوردیلر وبرمدتدنصکره اویخویه واردیلر اول اغاجك تپه سنده برقوش جویز یملك اوزره ایکن بر یشیل قبوقلی جویز صاپندن قوپوب جاهلك تا آلننك اورته سنه دوشنجه بیچاره جاهل اویانوب آلننك اجیسنه چاره ارارکن عالم دخی اویخودن اویانوب بو کیفیتی اکلاینجه کوله رك کوردکمی جاهل اکر اول کوردیکك قباقلر بواغاجده بتمش اولیدی باشك ایکی پارچه اولور ایدی دیدیکنده جاهل اوطانوب و انصافه کاوب سویلدیکی سوزه نادم اولدی وتوبه ایده رك استغفار ایلدی بو اکا مثالدرکه الله تعالینك حکمتنه قارشمق لایق دکلدر زیرا هر ایشك برسبب حکمتی واردر انجق خدا کندوسی بیلور

(قصهٔ آغستوس بوجکی وقرنجه)

آغستوس بوجکی دیدکلری جرلاق نام حیوان بتون یاز موسمنده وقتنی اوتمك ایله کچیروب قیش ذخیره سندن تدارکسز ومحروم قالدی اشبو بوجکك برقرنجه قومشوسی وارایدی اول قرنجه یازك البته قیشی کله جکندن غافل اولمیوب درلو زحمتلر ایله قیش ذخیره سنی طاشیوب حاضرلمش ایدی جرلاق اوکا بردانه یه جك استمکه واردی قرنجه خسیسلك و بخیللق یوزینی طوتوب آغستوس بوجکنی ذوقه الهرق دیدیکه ای بنم عقللی قومشوم یاز وقتنده ایشك نه ایدی ذخیره کی تدارك ایتمدکمی واکر تدارك ایتدکسه نه چابق توکندی بویله قیش کله جکنی بیلمزمی ایدك دیدیکنده جرلاق جواب ویروب یاز کونلرنده هیچ برایشه ال اورمدم انجق بنم ایشم باغلرده و باغچه لرده اوتمك وشرقی چاغرمق ایدی دیدیکنده قرنجه اکا کوله رك او یله ایسه شمدی سنك ایشك خورانمك اولسون دیوب یوزینه قپویی قپادی بو اکا مثالدرکه عقللی اولان آدم بودنیاده کنجلکنده علم تحصیل ایلیوب ودنیالغنی قزانوب اختیارلغنده راحت تدارکارینی دخی کوزلجه دوشونوب تفکر ایدر

(حکایهٔ دکانجی ومیمون)

جارشوده بردکانجینک تربیه‌لی بر میمونی وار ایدی دائما صاحبی بر یره کیدر ایسه دکانی بکلیوب کیسه یه دکاندن برشی چالدیرمز ایدی بر کون قومشوسیله اول دکانجی صحبت ایدرکن بن سنک میمونی الدادوب دکاندن برشی چاله‌بیلورم دیو قومشوسی سویلدی دکانجی دخی چاله‌مزسک دیو عناد ایلدی ایرتسی کون بو دکانجی بر یره کیدوب میمون دکانده یالکز قالدی اول قومشو کلوب میمونک قارشوسنده اویویه‌جق کبی اسنیه‌رك او یوقلمغه باشلینجه میمونک دخی اویقوسی کلوب اویودقده اول آدم برشی چاله‌رق دکانه کیدوب اوتورمش ومیمونک صاحبی کلنجه چالدیغی شیئی ویرمش بونک اوزرینه صاحبی میمونی ایوجه دوکوب چالنان شیئی نیچون چالدردك کبی تکرار تکرار کوسترمش بوندن صکره اول قومشو تکرار برشی چالمق ایچون دکانده میمونک قارشوسنه کچوب اویوقلمغه باشلینجه میمون ایکی اللریله کندو کوزینک قپاقلرینی اشاغی چکه‌رك اویویه‌مایم دیو طوتمش ومیمونک کوزی آچلدی کلامی بوندن قالمشدر اشته بو اکا مثالدر که بر آدم مأمور اولدیغی ایشده الدانماملی و هر شیئه کوزلجه دقت ایدوب اویانق بولنملیدر صکره نادم وپشیمان اولماملیدر

(قصهٔ فاره وکدی)

برخانه‌ده برچوق فاره و برده ارسلان کبی کدی وار ایدی دائما آوجیلقدن خالی دکل ایدی فاره‌لر بونک الندن ناچار وتسلطندن بیزار اولوب مشاوره ایتدیلر که بو کدی بزی قیرمقده‌در بو کدینک بوینه برچنغراق طاقمغه قرار ویریلوب ایچلرنده تویلری اغارمش برکه وار ایدی اکا سویلدیلر اولدخی جوابنده بوقرارکز پك کوزل اما ایچکزده قنغی جسارتلی اول چنغراغی طاقه بیلور دیمسی اوزرینه تکرار بر مجلس مشورت قوروب بوندن بویله دلکلرندن طشره چیقمامغه اتفاق ایلدیلر وهم بش اون کون چیقمدیلر بیچاره کدینک آوسزلقدن ایشی خراب اوله‌رق عاقبت ناچار آج بیعلاج قالدی وحیله سندن ناشی فاره‌لرك دلکی آغزنده اولمش کبی یاتدی فاره‌لر کوروب ممنوناً بربرلرینه خبر ویره‌رك دلکدن چیقمغه نیت ایلدیلر ایسه‌ده بر کره‌ده بیوکاری کمه یه کلوب سویلدکلرنده بونلری منع ایدوب قورقارم حیله اولمسون چونکه کدینک دریسنه صمان طولدیرلمش کورسم اینانمق احتمالم یوقدر دیدی انك اوزرینه بکلدیلر کدینک حرکتندن بیلدیلر یاپمه ایمش اشته بومثللو

عاقل اولان الدانمز وكور اودركه بردوشديكى قيويه بردها دوشـه هرايشك ابتداسنده كوزلجه تأمل وتفكر وملاحظه ايلمك لازمدر

(حكايهٔ خرسز)

بر خرسز برفقير آدمى دولاندرمق وخانه‌سنك باغچه‌سنى ضبط ايدوب اوياپدرمق آرزوسيله خانه صاحبنه نصيحت ايدركى شو باغچه‌يى بكا صات واله جغك اقچه ايله كندى خانه‌كى تعمير ايله قومشواولور بجينورز ديه‌رك كوكلنى ياپوب دكر بهاسيله بغچه‌يى صاتون الدى واقچه‌سنى ويردى وخانه صاحبنه دوستلق يوزندن ديديكه بو يقينلرده خرسزلك چوق بندن الديغك اقچه‌يى كيجه ياتوركن باش ياصديغنك آلتنه قوى ديه‌رك تنبيه ايلدى اول صاف درون آدم او يله‌جه اجرا اتمكده ايكن مرقوم خرسز بركيجه پاره‌لرى چالمق ايچون بونك خانه‌سنك اوطه‌سنه كيروب چوق چالشمش ايسه‌ده باشنك آلتندن چيقاره‌مديغندن بشكده اولان چوجغنى چوزوب يواشجه باغچه‌يه براغه‌رق برايكى يرندن صقمه‌سيله چوجغك باغروب چاغرمسنى اناسى وباباسى طويه‌رق تعجب ايله بغچه‌يه انمشلر خرسز دخى پاره‌لرى الديم تلاشنده ايكن حكمت خدا اول خانه بردنبره چوكوب خرسز آلتنده قالديغى صكره ميدانه چيقوب اكلاشلدى جناب حق خانه صاحبيله زوجه‌سنى وچوجغنى محافظه بيورمش بو اكا مثالدركه برآدم بو يله فنالغه جسارت ايدر ايسه باشنه خانه ييقلوب تلف اوله‌جغى اشكاروفنالغى اولميانلرى بو يله سببله تهلكه‌دن قورتاره‌جغى بديدار ايدوكندن بو يله فنالقده بولنمامليدر

(حكايهٔ طوغان وفينو)

بر آدمك بر قاريسيله برچوجغى و برطوغان قوشيله برفينو كوپكى وارايدى بركون بوآدم چارشويه كيدوب قاريسى دخى چوجغنى بشكده اويودوب اشاغى چماشور ييقامغه انيدى صكره قوجه‌سى كلوب چوجغنى سؤال ايلدى قادين بشكده او يوراولديغنى سويلدى اول آدم يوقارى چيقوب اوطه‌يه كيردكده بشك مندر طرفنه اكلمش واورته‌ده بر ييلان ياريسى بشكك آلتنده وياريسى اوطه‌نك اورته‌سنه طوغرى اوزانمش وفينو ايله طوغان قوشى دخى او بحويه‌وارمش كوردكنده بنم اولاديمى بوقوش وكلب محافظه اتمامشلر و ييلان سود قوقوسنه كلمش ظنيله ديوارده اصيلان قليجى چكوب طارغنلغندن برقوشه و برده كوپكه اوروب ايكيشر پارچه ايتدكدن صكره برده

صباحلره قدر کلنجه سنك آچلمسنی بکلرم بن او یومدقجه او آچلمز او یانورمکه آچلمش آچیلدیغنی کورم هیچ برکره مرادمه ایرمیوب مرادسز اوله رق ایکل ایکل ایکلر وآغلیه رق قانلی یاشلرمی یودوب یورکمی طاغلرم دینجه شاهین جوابنده بن بیك مراد آلور بر بینی سویلم سن ایسه برمرادآلمزدن بیك سویلرسن آنکچون مرادسز قالوب آه ایلرسین دیمشدر (بیت) سکوت ایله زیرا آنك ایچره وار * نیجه بیك اسان ونیجه بیك بیان

(اشك ایله اوکوز حکایه سی)

براشك ایله براوکوز ارقداشلق ایدوب برابر اوتلارلردی برکیجه بوستانك برینه کیروب میوه دن سبزه دن یمکه باشلدیلر قارنلرینی طیوردقلری کبی اشك آکره جغم کلیور دینجه اوکوز آمان قرداش صبرایله صره سی دکلدر بز بکجیلکه کلیوب خرسزلغه کلدك آکره جق اولور ایسه ك بغچوانلر بزی دوکه دوکه بوستاندن چیقاررلر دیدکده اشك بهی ابدال سن بنم کبی موسیقی بیلمش اولیدك بویله لقردی یی هیچ آغزکه آلورمیدك سن همان دکله ذوق ایله دینجه اوکوز بهی قالین قفالی اشك بویله وقتده بلبل سسی دکلنمز ایکن سنك چرکین سسکه کیم قولاق آصار سنك سکوتك موسیقی برینه کچر اشکلك ایدوب آکرایسه ك باشمزه بلاحاضردر دیدیسه ده دکلیوب باغرمغه باشلدیغی کبی باغه اشك کیره ش دیه رك بغچوانلر اوشوشوب طوتدقلری کبی اوکوزی بوغازلیوب کباب ایدیلر اشکی دخی آخوره باغلیوب اولنجه یه قدر صرتنه سمر اوروب طاش طاشتدیلر خلاصهٔ کلام وقتسزایش کوروب صبرایتمیانك صوکی پشیمانلقدر

(کلنجك حکایه سی)

کلنجکك بری برچلنکیرك دکاننه کیروب براکه دمیری یلامغه باشلار یلادقجه دیلی قپقرمزی کسیلوب پك چوق قانلر آقدیغنی کورنجه دمیر بتیلیور ظنیله اوقدر یلادیکه بسبتون دیلی بتیلدی کیتدی خلاصهٔ کلام چوقجه مباحثه ایدن آدملر درلو زیانه اوغرایه جقلری آشکاردر

(طاوق حکایه سی)

طاوغك بری بیلان یمورطه لرینی بولوب پلیج چیقارمق نیتیله قلوچقه یه یاتور قرلنقچك بری بونی کورنجه ای عقلسز حیوان بونلری نیه بسلیورسن بونلر بیودکلری کبی الك اول سنی اصره جقلر دیمش خلاصهٔ کلام تملی بوزق اولانك فنالغی هیچ برایولکله دفع اولمز

(قپلومبغه حكايه‌سى)

قپلومبغه نك برى اوچمغى اوكرنمك ايچون قره قوشه يالوارر اولدنجى جوابنده طبيعتلريكزده بوقوت ويرلمامشدر ديدككده پك چوق يلواروب زياده صتمشدر نجه نجه سنه آلوب هوايه چيقاردقدن صكره بردن اشاغى صاليو يرمسيله طاشلره چارپوب بيك پارچه اولدى خلاصهٔ كلام كنديسندن دها عقللى اولنلرك سوزلرينى دكلميانلر صوكنده پشيمان اوله‌جقلرينه شبهه يوقدر

(كيك حكايه‌سى)

آوجيلر قير آوينده چيقوب اوته برى طولاشوركن كيكك برى انلرى كورمسيله آصمه يپراقلرينك ايچنه صاقلنور آوجيلر اورادن صاوشدقلرى كبى يپراق اوتلامغه باشلينجه يپراقلرك فيشلديسنى آوجيلر ايشتدكلرى كبى كيرو دونه‌رك كيكى كورملريله برابر اوق ايله اوررلر كيكك جانى چيقاركن بر حقلى مجازات طوييورم زيرا بكا افنديلك ايدن يپراقلره فنالق ايتمام لازم كلمزدى ديمش خلاصهٔ كلام ايولك كورديكك يرده فنالق ايدر ايسه‌ك حق تعالى قارشولق اوله‌رق مجازات ايدر

(قورد ايله طورنانك حكايه‌سى)

بر قوردك بوغازنده اوفاجق بركميك قالوب بردرلو چيقاره‌مديغندن طورنا قوشنه دير كه اكر بوغازمده‌كى كميكى غاغاكله چيقاره‌جق اولور ايسه‌ك سكا برچوق شيلر ويررم طورنا قوشى غاغاسنى صوقوب كميكى چيقارديغى كبى وعد ايتديكنى ارايجه قورد استهزا ايله كولمكه باشليوب بنم كبى بر يرتيجى حريفك آغزندن صاغ صالم چيقمقدن سكا دها بيوك ايولكمى اولور ديو جواب ويرمشدر خلاصهٔ كلام چوق ادملر واردر كه بلا وقتلرنده برشى وعد ايدرده قورتلدقدن صكره وعدينى يرينه كتورمز

(چوبانك حكايه‌سى)

چوبانك برى قيونلرينى دكز كنارنده اوتلادركن دكزك سودليمانلغنى وطورغنلغنى كورنجه تمام بوكوزل هوا ايله براعلا سياحت ايدرم آ ديه‌رك قيونلرينى صاتدقدن صكره يرينه خرما الوب كمى‌يه بينر ليماندن چيقوب انكينه كلدكلرى زمان برسرد فورطنه ظهور ايتديكه كمى درت طرفندن صو آلمغه باشلديغى كبى قپودان ياهو شو خرما يوكلرينى دكزه آتوب كمى‌يى خفيفلتمليسن يوخسه بوغيلورز ديينجه جان مالدن قيمتلى اولديغندن

زواللی چوبان خرمایوکلرینی آتمسیله قورطنه دخی کسیلور کمی قیی یه کلدکده بریسی دکرك کوزلکنی چوبانه مدح ایدنجه چوبان دکرك جانی یه خرما استیور دیمش خلاصهٔ کلام بلا انسانه بر بیوك درسدر

(کوپك ایله قوردك حکایه‌سی)

زبون کوپکلردن بری بر چفتلکك اوکنده یاتورکن بر قورد اونی پاره‌لمق سوداسنده بولنوب کوپك باباق اکر بر قاچ کون صبر ایدرزده بنی یمز ایسه‌ك افندیلرم دوکون یاپه‌جقلر بندخی چوقچه یوب سمیزلنه‌جکمدن اول وقت سکالذتلی برغداك اولورم دینجه شاشقین قورد قانه‌رق براغور کیدر برقاچ کون کچدکده کیرو کاوب کوپکی طام اوستنده یاتور کورنجه یاهو وعدینی یرینه کتوردیدیکنده کوپك جوابنده آقرداش نوقت کوی حوالیسنده بنی یاتوربولور ایسه‌ك آرتق دوکون موکون بکلمیوب قترقتر یمکه باق شمدیجك طام اوستنده‌یم دیمش خلاصهٔ کلام عقللی اولان آدملر کرفتار اولدقلری بلادن قورتلدقلری وقت بتون عمرینی محافظه ایدر

(خدمتجیلر ایله خروسك حکایه‌سی)

ایشکذار طول قادینلردن برینك برقاچ خدمتجی قاریسی اولوب خروسك ایلك اوتمسنده اویقودن اویاندروب خدمته قوللانورمش خدمتجیلرك بویله هرکون شفق سوکمزدن اول قالقوب ایش کورمك جانلرینه طاق دینجه خروسی اولدرمکه قرار ویررلر ونیتلرینی فعله چیقاردقدن صکره خروسك ایلك اوتمسنده اویانمسنی عادت ایدنمش اولان قادین سسنی ایشتمدیکی کبی ساعتی دخی اولمدیغندن بتون وقتلرینی شاشروب کیجه یاریسنده واولور اولمز وقتلرده اویاندرمغه باشلینجه بتون راحتسز اولدقلرندن طوتدقلری ایشه پك چوق پشیمان اولدیلر خلاصهٔ کلام دوشنمیه‌رك ویریلان قرارك نتیجه‌سی پشیمانلقدر

(قورد حکایه‌سی)

آج قوردك بری آجلغی دفع ایچون اوته بری یه‌جك آرارکن برچوجغك اغلمسی قولاغنه کلوب یانه یاقلاشور برده آنه‌سی اویو اوغلم سوديکم اویو یمسون سنی قورد ایله آیو کلاملریله قوقدیغنی ایشیدنجه ها چوجق اویومز ایسه بزم اقسمه مزدر دیوب پك چوق بکلدکدن صکره اقشام اوستی اوك اطرافنه کلوب قولاق مسافری اوله‌رق دکلرکن برده آناسی اوغلنه قورقه

آغلمه اوغلم قورد کاورسه بن اولدیررم کلاملریله اوخشادیغنی ایشتمسیله برابر قورد عجایب بواوده ایکی یوزلو آدملر واردر بر درلو سویلر بشقه درلو ایشلر دیه‌رك قاچمشدر خلاصهٔ کلام بوحکایه عملاری کلاملرینه مطابق اولمیان آدملره خطاب اولنور

(آج کوزلینك حکایه‌سی)

آج کوزلینك بری بتون اولك اشیاسنی صاتوب آلتون یاپه‌رق بر یره کومر کونده برقاچ کره کاور وآچوب بقارکن عقلی دخی اوراده‌قالور بر کون بغچوانك بری‌سزینوب اولانجه آلتونلری آلور کیدر حریف کاوب کومدیکی یری بومبوش کورمسیله آغلیه‌رق وصاچ وصقالنی یوله‌رق کیدرکن یولجیلردن بری یاهو نه آغلیورسن دیدکده باشنه کلانی آکلدبر حریف دخی جوابنده التونی کومدیکك یرده برطاش قویوب آلتوندر دیو فرض ایتملیسکز زیرا سکا کوره طاش التون یرینی طوته‌بیاور و بو خصوصده هیچ جاننی صقماملیسکز دیمش خلاصهٔ کلام انسان مال وملکندن فائده کورمز ایسه طاشدن طپراقدن فرقی اولمیوب هیچ دیمکدر

(الفبای جدید عثمانی * حافظ رفیع)

(قرنجه ایله آغستوس بوجکی حکایه‌سی)

برآغستوس بوجکی بتون یازموسمنی اوتمك ایله کچوروب قیش ایچون ذخیره تدارك ایتمامش ایدی بونك برقرنجه قومشوسی وارایدی که یازموسمنده بوجك کبی غافل اولمیه‌رق درلو زحمت ایله قیش ذخیره‌سنی طاشیوب حاضرلامش ایدی قیش کلدکده مذکور بوجك قرنجه‌دن برقاچ دانه یه‌جك استمکه واردقده قرنجه ذوقه اله‌رق « ای بنم عقللو قومشوم یاز کونلرنده سنك ایشك نه ایدی ذخیرك نه‌یه تو کندی‌ه » دیدکده آغستوس بوجکی دخی جوابنده « یاز کونلرنده هیچ برایشده ال اورمدم انجق ایشم اوتمك ایدی » دیدی قرنجه‌دخی کوله‌رك شمدی سنك ایشك حورا دپمك اولسون دیوب یوزینی چویردی مقتضای عقل هرایشك صوکنی دوشنوب چاره‌سنی اوکدن بولمقدر

(دریایه کیدن بالغك حکایه‌سی)

برایرمقده بر بیوجك بالق اولوب اوراده بولنان کوچك بالقلره حکم ایدرایدی اوراده کندندن بیوك بالق اولمدیغندن برکون مغرور اولوب « بن بوقوت ایله

بويله يرده نه طوريورم » ديوصويك آفنديسى ايله دريايه اينوب كندندن بوزقات
بيوك بالقلرى كوردكده ايتديكنه پشيمان اوله رق درلو درلو زحمتلر ايله همان كبرويه
دونوب اسكى يرينه كلدى   بوا كامثالدركه بيوك يرده كوچوك اولقدن ايسه
كوچك يرده بيوك اولمق اوليدر

(ساز ايله آغاج حكايه سى)

براولو آغاج جسامتنه باقوب « بنده بوقدر اولولق وار ايكن شدتلو روزكاره بتون
داللريمى قيرار بعضيرى دخى كوكدن سوكر   دره كنارنده كى سازايسه
اينجه وضعيف ايكن هيچ برضرر وزيان كورمز بونه حالدر   كيدهيم
سؤال ايدهيم » ديه رك كيدوب بونك سر وحكمتى ندرديو صوردقده سازجوابنده
« اوت اولولق حسبيله سزده برمقدار كبر اولديغندن شدتلو روزكاره باش
اكمزسكز بنده كز ايسه نقدر خفيف روزكار اولسه ينه باش اكوب
طپراق ايله برابر اولورم   روزكار كچدكده ينه اولكى كبى طوغريلورم
بووجهله بزه هيچ بر زيان كلمز » ديمش   بوا كامثالدركه بيوكاره قارشو
طورمق موجب ضرر وزحمت وهركسه سرفرو وتواضع ايتمك باعث راحت
وسلامتدر

(مركب ايله آت حكايه سى)

برضعيف مركب ايله بر توانا آت يولده برابر كيدرلر ايكن   مركب اوستنده كى
يوكدن بوكالوب « جانم ارقداش كرم ايدوب شو يوكدن برآزينى سن
آله سك » ديدكده آت جوابنده « لايق اولايدى بكا اوررلردى سنى لايق
كورمشلر كوتوره جكسك » ديدى بو حال ايله كيدر مركب تحمل ايده ميوب
دوشوب اولنجه صاحبى يتشوب اول يوكى مركبك سمريله برابر   آته يوكلشدر
خلاصه رفيقنك شدتى وقتنده مرحمت ومعاونت ايتميان دها زياده سنه
كرفتار ومبتلا اولور

(قورد ايله كلب حكايه سى)

دلكينك بريسى بر يولده اوطوروب اطرافنه باقار ايكن كورديكه برقورد ايله
بركلب قونشه رق برلكده كليورلر   يانلرينه واروب كمال التفات ايله حال
خاطرلرينى صوردقدن صكره « قورد ايله كلب بيننده بونجه عداوت قديمه
وار ايكن بووجهله ... عداوت ودشمنلك كيدرك قرنداش كبى يار صادق
... بونك سببنك افاده بيورلمسنى نياز

ایدرم » دیدکده کلب کلامه آغاز ایدوب دیرکه « بورفاقتیله مفتخر اولدیغم قورد دوستم آجلغنی دفع ایچون دونکی کون سور یمزدن برقوزی قاپمشیدی بنده عادتم اوزره ارقه سندن سکرتدم ایسه ده یتیشه مدم سوری نك چوبانی بلاسبب بنی دوکوب خیلیجه جزا و بد معامله لر اتمکله اندن رابطهٔ دوستی کسه رك قدیمی دشمنی اولان قوردایله رفاقته مجبور اولدم » دیه رك جواب ویرمش بوندن آکلاشیلورکه کشی دوستلرك دلنی ازار ایتمامیدرکه دوستلغنی ترك ایدوب دشمنی ایله یار اولیه لر خلاصه دوستلق ودشمنلك صفاتلرینی بر ایوجه فهم اتمك کرکدر

(دلکی ایله قورد حکایه سی)

بردلکی برقوردایله اتفاق ایلیوب برابر کیدرایکن یوللری بر باغه تصادف ایتدی کوردیلرکه باغك قپوسی محکم قپانمش ودیوارلر دیکن وچالیلرایله بر درجه احاطه اولنمشکه کیرلسی ممکن دکل ایدی متحیر اوله رق طولاشورکن دیوارده بردلیك کوردیلر دلکی قولای وقورد کوچ ایله دلیکدن ایچری کیردیلر . کوناکون اوزوم ودراو میوه لردن یدکدنصکره دلکی حیله کارلغندن آز یوب وقودر طمعندن چوقجه یوب قارننی شیشرمکله عودتلرنده دلکی اول دلیکدن طشره چیقمش ایسه ده قورد چیقه میوب دلیکده صوقلوب قالمش باغجی بونی کوردکده انه برصوپه الوب قوردی ایوجه دوکوب طشره آتدی ایشته بونك کبی بر ایشه مباشرتده اول نتیجه سنی مطالعه اتمك کرکدرکه صوکنده ندامت چکلمیه

(کچی ایله دلکی حکایه سی)

دلکینك بریسی بر کچی ایله ارقداش اولوب اوته ده برود کزرلرکن برکون صو ایچمك اوزره برقولاج بوینندن زیاده درینجه بر قیویه اینرلر وصوینی ایچدکدنصکره چیقمق تلاشه سنه دوشدکلرنده دلکی « بونك قولایی وار سن اوك ایاقلریکی قیونك کنارینه طیارسك بن سنك اوزرندن بوینوزلرینه باصه رق چیقدقدنصکره سنی الورم » دیه رك کچی یی الدادوب قیودن چیقمش وبعده اشاغی یه باقوب کولمکه باشلامش کچی بوحالی کورنجه جانی صیقلوب « نه کولیورسن بنی چیقارسنه » قلقاودلکی یه چیقمش ایسه ده دلکی انه کوله رك « بهی شاشقین اولقدر صقالی اوزاده جق یره آزاجق عقل قزانسك اولمزمی ایدی » جوابیله کچی یه برمدت اذیت ایتمشدر

اشته انجام کاری دوشمیان الك نهایت برمهلکه یه دوچار اوله جغی بدیهیدر

(سینك حکایه سی)

بقال دکاننده سوزلمش بالك اطرافنه سینکلر طوپلانوب بالی یمکه باشلارلر ایچلرندن بعضیسی تا بالك اورته سنه قدر کیدر واو آنده بقال کلوب سینکلك ایله اوزرلرینه اوردقده اطرافده اولان سینکلر قاچار اورته یه کیرنلرك ایاقلری باله باتمش اولدیغندن قاچه میوب الك نهایت هلاك اولورلر خلاصه کشی بالك اورته یینه کیرنلر کبی طمعکارلق ایتمیوب اطرافده کزنلر کبی صاحب قناعت اولملیدر

(خروس ایله ککلك حکایه سی)

طاوق بسلمك مراقلیلرندن بریسی بر ککلك الوب طاوق کومسنه صالویرر ککلك طاوق کومسنه کیرر کیرمز کومسده موجود اولان ایکی خروس ککلکی کوزلجه دوکوب بر کوشه یه اته رق اوحالده براقورلر هرنصل ایسه ایرتسی کون خروسلر بربرلریله غوغایه طوتیشوب منازعه ایدرلر ایکن من بوز ککلك مأیوسانه صیغنمش اولدیغی کوشه دن بونلرك بودرجه غوغالرینی سیر ایده ایده نهایت تحملی الندن کیدرك اولدیغی یردن قالقوب بونلره آیتیر « خروسلر بز بونی دوکمش ایکن ینه بو بزی بر بریمزه مجادله ایتمکه براقوب آیتردی بو ماده نك نه دن نشئت ایتدیکنی شوکا سؤال ایده لم » بالاتفاق ککلکه بوراسنی صورولر ککلك دخی « کرچه بن سزك جنسکزدن دکلم مادامکه جمله مز حیوانز البته بری بریمزه اعانه ایتمز لازمدر » دیه رك خروسلری محجوب ایدر اکلاملیکه ابنای جنسه حقارت محجوبیتی باعث واعانت ممنونیتی موستوجب اولور ایمش

(الف بای جدید)

(صبرسزلق)

آیونك بریسی یاور یله مش فقط یاوریسی اوقدرچرکین اوقدرثقیل ایمش که هیچ برحیوانه بکزمز ایمش بیچاره آیو شو حالدن پك زیاده مکدراوله رق دردینی دوکمك ایچون قومشوسی قارغه نك یانه کیتمش قارغه اغاج اوزرنده اوتوروب طورر ایکن آیو کلوب « آمان قارغه بن بو چرکین یاورویی نه یپایم بونی خلقه نصل کوستره یم بن بونی بوغمق استه یورم نه دیرسك » دیدکده

قارغه » صاقين صاقين بو يله دلبلك ايتمه صبرايت هايدی كيت ياور يكی يواش يواش يالامغه باشلا او وقتنده كوزلشور اوزمانسنده افتخار ايدرسك » يوالو برابی نصيحت ويرمش بيچاره آی بو نصيحت اوزرينه واروب ياوريسنی يالامغه باشلار و برمدت يالادقدن صكره ياوری كوزلشور آناسی بوحالی كوردكده پك زياده سوينه رك قارغه يه مخصوصا تشكره كيدر وديركه » ای قارغه سن بكا نصيحت ويره رك صبرسزلغمی منع ايتمش اولميه ايدك بن چوجغمی چوقدن اولدرمش ايدم حالبوكه شمدی چوجغم كوزلشدی بنده بونكله افتخار ايتمكده يم » (صبر چوق فنالقلره مانع اولديغی كبی برچوق ايلكلره ده سبب اولور اشته ❊ صبرك صوكی سلامتدر ❊ ضرب مثلی بو حكمته مبنيدر)

(آری ايله سنك)

آری بر كون قوننك يانندە برسنك كورمسيله غايت حدتلنه رك » بوراده نه ايشك وار اصحاب علينك اراسنه قارشمق سكا می قالمش بهی الچق » ديدكده سنك كمال ملايمتله سوزه باشليوب » اوت حقكز وار چونكه سزك كبی متكبر ومتلون خلق زيارته كلمك صحيحا قباحتدر » ديمش و بونك اوزرينه آری دها زياده طاريله رق » عفو ايدرسك دنياده بزدن عاقل و بزدن كامل كيم واردر بزم كوزل برقانونمز وار جمهوريتمز پك منتظم برحالده در بز كوزل وقوقولو چيچكلردن بشقه هيچ برشی يمز و جنت طعامی كبی بال ياپارز سزايسه عمركزی پيس شيلر اوزرنده چوروديككزدن دائما مردارسكز يقل قارشومدن مردار » ديوسنككی سوكوب صايمغه باشلامش ايسه ده سنك ينه ادبی الدن براقيوب » ضرری يوق قدرمز بتديكی مرتبه بزده يشايورز فقرالق عيب دكل لكن بسزك حدتكز پك بيوك برقباحتدر واقعا بالكز پك طاتليدر اغيور ككز سرد ودلكز آجيدر قانونكز عاقلانه ياپلمشدر اما معامله ليتكزده ينه خائنلك ايده يورسكز حدتله خلق صوقر و » كسكين سركه ينه كندی قابنه ضرر ايدر » فحواسنجه مؤخرا ينه كنديكز اولورسكز » ديو چيقر كيدر (حديد ومتكبر اولدقدن صكره بيوكلك نه ايشه يارار بويله اولمقدن ايسه كوجك اوله رق لطيف ومتواضع اولمق البته اولادر)

❊ ايكی تلكی ❊

ايكی تلكی بركومسه كيره رك نقدر طاوق وخروس وار ايسه بره قدر بوغدقدن صكره قرنلرينی دويورمغه باشلامشلر بونلرك بريسی كنج اولمغله حاضر ايله

بکمش اولان شو غنیمتدن حقیله استفاده ایتمك ایچون حددن آشوری پروبریسی دخی اختیار وخسیس اولدیغندن یغمانك برآزینی صاقلامق استرایمش ایمدی اختیار کنبجی دخی بوقاعدهٔ احتیاطدن خبردار ایتمك ایچون نصیحته باشلایوب „ اوغلم بن شودنیاده چوق یشادم وچوق کوردم سبقت ایدن تجربه‌لرم عقلمی آرتدردی کل المزده اولان مالك هپسنی بر کونده یوب بتوره‌میه‌لم برآزینی صکره‌یه الیقویه‌لم دنیانك بیك درلو حالی واردر „ دیمش ایسه ده کنج تلکی قولاق ویرمیوب „ یوق یوق حاضر اله کچمش بونلرك هپسنی یوب بتوره‌جکم بردها بورایه کیم کله‌جك واوسلم یارین ینه کله‌لم لکن بورادن صاغ چیقه بیلورمیز طاوقلرك بونی بزم یانمزه براقمز بزدن البته انتقام آلور „ دیه‌رك یدکجه برونهایت خسته اوله‌رك یواسنه کیتمدن اولور کندیسنی عقللی ظن ایدن اختیار تلکی ایسه ایرتسی کونی ینه کلوب دوندن الیقویمش اولدیغی طاوقلری برایکن طاوق صاحبی یتشه‌رك بونی‌ده او اولدیررانسانك هرچاغده برقصوری واردر کنجلر متلون وحریص اولورلر اختیارلرده خسیسلکدن ممکن دکل واز کچه‌مزلر عقللی اولان آدم نه اویله اولور نه‌ده بویله)

❋ قوردایله قوزی ❋

برچوق قوزیلر بیوکاریله برابر امنیت ورفاهله آغل ایچنده اوطوردقلرندن کوپکلری اویقوده وچوبانلری دخی برآغاج کولکه‌سنده قوال چاله‌رق اکلنمکده ایدیلر بو آرالق آغلك یاننه برقورد کله‌رك هنوز کنج ودوست ودشمنی طانیمز برقوزی ایله صحبته باشلار زواللی قوزی دشمن طبیعیسنی دوست ظنیله „ امان سن بورایه نیچون کلدك نه ارایورسك „ دیدکده قورد „ چمن زار ارایورم چونکه دنیاده قرن طویورمق ایچون یشیل وتازه چمندن وحرارتی کسمك ایچون بللور کبی آقار صودن دها اعلا اولورمی اشته بونلرك ایکیسنی‌ده بوراده بولدم آرتق زیاده‌سی نمه لازم بن فلسفیه‌نك آزه قناعت توصیه‌سنی پك بکنورم „ دیدی بیچاره قوزی چوجقلغی ومعصومیتی جهتیله اول خائن غدارك بو یولده چوجق الداديشنه قاپله‌رق „ یاسن حیوان اتی یمزمیسك سن ده بزم کبی اویله برطوتام اوته قناعت ایدرمیسك اکر صحیح بویله ایسه هایدی قرنداش کبی برابر اوتلایه‌لم „ دیه‌رك آغلدن چیقار چیقمز قورد دمنکی قناعت وقرنداشلغی براقه‌رق زواللی قوزی‌یی غدارانه پاره‌لدی

ویدی (سکا یارانمق ایچون صداقت کوسترنلره چارچابق امنیت ایتمه انسانی لسانیله تجربه ایدوب فعلیاتیله دنه

❊ علی ❊

عجم شاهلرندن عباس شاه ممالکی داخلنده سیاحت ایدر ایکن تبعه سنک احوالنه لایقیله واقف اولمق ایچون برکون بالجمله خدام وحشمنی براغه‌رق الك صادق برمابینجی یه « کل سنکله ایکیمز تفتیشه چیقالم چونکه خدام وحشمله چیقدیغم زمان تبعه‌مك صحیحانه حالده اولدقلرینی اکلایه‌میورم زیرا یانمده بولنانلرك هپسی مداهن و یلانجی مقوله‌سی آدملردر اکر سن طوغری بر آدم اولو بده بکا حسن خدمت املنده ایسه‌ك خدمتکی بو یولده کوسترمه لیسك » دیه‌رك برابرجه یوله دوشدیلر و برقاچ کون کچه‌رك اهالینك کوله اوینایه عمر کچوردکلرینی کورنجه بونلر ذوق وصفایی یالکز سرایده اولور اعتقادنده بولندقلرندن کویلولرك شوحالنه حیران اولدیلر

بووجهله برمدت سیاحت ایتدکدن صکره برکون اثنای راهده شاه عباسك قارنی آچیقه‌رق اوراده برکویلی قولبه سنه کیروب بوله بیلدیکی یمکلرله قارنینی پك اعلا طویورمسیله لذت طعام یالکز سرای یمکلرینه مخصوص اولمیوب کویلی قولبه‌سنده‌ده قارن طویورمق ممکن ولذتلی اولدیغنی دخی اکلادی اشته بووجهله شاه عباس مدت عمرنده کورمدیکی شیلری کوره‌رك سیر وسیاحت ایتمکده ایکن برکون دخی زمرد کبی برچایره تصادفله طورنه کوزی کبی اقان صو کنارنده بیوك براغاج وانك کولکه‌سی آلتنده قویونلرینی چاره صالوب کندیسی قوال چالمقله مشغول برچوبان کوردی شاه چوبانك یاننه واروب کندیسنی غایت کنج کوزل ونزاکت وفطانتی ناصیه‌ٔ حالیله مستدل کورنجه اول امرده بونك برکشی‌زاده اولمسنه ذاهب اولدیسه ده مؤخرا مرقومك علی نامیله چوبان اوغلی چوبان اولدیغنی واناسی باباسی دخی اوجوارده برکوبده بولندیغنی وباخصوص کندوسیله قو[illegible] طبع سلیم وقلب مستقیمه مالك برچوجق ایدوکنی اکلای[illegible] قالدی

واقعا علینك اوضاع واطواری کورنلرك نظر حیرتلرینی حالدهٔ ایدی چونکه کندیسی اون بش اون التی یاشنده غ[illegible] واوزی وسوزی طوغری برآدم اواوب مع مافیه اشبو مز[illegible] تندر

اولمغله خلقك معاملات عموميه سنه تطبيق وتبعيت ايديورم ظن ايلديكى معاملات وحركاتنده يوك برصفوت وصداقت وسلامت اثرلرى كوريلور ايدى خلاصهٔ كلام علينك اطوار وكفتارى پادشاهى حيرتده براغه‌رق شاه عباس آرتق بونكله لاو باليانه سوزه واحوال اهالى حقنده اطرافنى قوشاتمش اولان مداهنلردن الەمديغى معلوماتى بوندن اخذه باشلايوب على ايسه صفوتى جسبيله اعطاى جوابده اصلا قورقيه‌رق وچكنميه‌رك سربست سربست سوزسوبلديكنى وپادشاه دخى اوزمانه‌قدر بويله خالصانه سوز ايشتمامش اولديغى جهتله بونى‌ده يكى برشى ظن ايدرك آندن دخى بشقه متلذذ وممنون اولوروعلى‌يه كندوسنك پادشاه اولديغى بلديرمامك وبوجهتله كندوسنى اوركوتمامك ايچون مابينجى‌يه اشارتلر ايدرك اوته طرفدن دخى كندى كنديسنه „ چوق شى طبيعتك تأثيراتى هر يرده برايمش يعنى اهالى‌يى بشقه واداني‌يى دها بشقه بريولده تربيه ايتميور ايمش باخصوص هيچ برپادشاه اولادى كورمدم كه‌شوقويون كودن چوبان قدر كفايتى اولسون كاشكى بنم‌ده بوقدر كوزل‌ودرايتلى ونازك برچوجغم اوليدى بونك شوكورينان استعدادى اوزرينه كندوسنى كوزلجه تربيه ايتمش اولسه‌لر كيم بيلور نه اولورايدى‌يوق يوق بوچوجغى آلوب سرايه كوتورمليم „ دير ايدى

نهايت شاه كيفيتى ذهننده قرارلشديريله‌رك مرقومى سرايه كتوردى وبيچاره على قونشديغى آدم كيم اولديغى‌ونره‌يه كلديكنى اوزمانا كلادى اول امرده سرايك دبدبه‌وداراتندن‌توحش ايدر كبى اولديسه‌ده يواش يواش صناشه‌رق مؤخرا معيتنه خواجه‌لر ومعلملر تعيينيله علوم وفنون تحصيلندن صكره برادەيه كلدى كه صرمه‌لى لباس ومرصع تاجلر ايچنده برقاتدها شعشعه پاش ازدياد اولان شمس تابان حسنى ديكرلرينك ستارهٔ جمالى سترو اخفا ايله ظلمت ايچنده براقر وباخصوص مرتبهٔ كماله واصل اولان درايت وكفايتى هرنه ايشه‌ياپشمش اولسه موفق اوله‌جغنى ميدان بداهته قورايدى بنابرين پادشاه سرايك تزيينات وتنظيفاتيله برابر مجوهراتله طولواولان خزينه‌نك محافظه‌سنى على‌يه حواله ايدرك اناختارلرينى تسليم ايلدى

اشته بووجهله شاهك‌مدت حياتنده علينك كوكب اقبالى يوكسلدكجه يوكسله‌رك پك پارلاق برحاله كلمش ايسه‌ده سنى حد اعتداله وعقل ودرايتى درجهٔ كماله كلدكجه على اسكى حالنى تخطر ايدرك اويله برسعادته شمدى مالك

اولمدیغندن طولایی بالوجوه متأسف اولورو " ای صفوت وصفا کونلری سزی نصل سلامت افکار ووفرت مسار ایله چکشدیرمشم ای روز سعادت وای ایام سلامت سزدن صکره مدت عمرمده بردها امثالکزه تصادف ایتمدم عجبا سزی بردها کورمك میسر اوله جقمی بنی بونجه ثروت وسامانه غرقله سزدن آیرمش اولان شی سزك یوزکزدن نائل اولمش اولدیغم سلامت وازاده کیدن دخی محروم ایتدی نیلیم بو سعادتی که کندیمك صاحبی دکلم نیلیم ثروتی که نیجه بیك الام واکدارد ن ازاده دکلم " یوللو حسبحاللرده دخی بولنور ایدی

شوافکار اوزرینه برکون شاهدن استیذانله مسقط رأسنی زیارته کیدرك اوراده ارقرداشلریله غمسز قساوتسز کولوب اوینادقلری وعالمده انسانك کولوب اوینامقدن بشقه رایشی اولمدیغنی ظن ایتدکاری مواقعی کوردکچه متأثر ومتحسر اولدی واقربا واحباسنه اقچه لر ویروب کوکللرینی الدقدن صکره سلامت وسعادتحاللرینی وقایه ایتمك ایسترلر ایسه کندی چفت وچبوقلریله کچنه رك رفاه وسعادتی پادشاه سرایلرنده بولمق زعم باطلیله سرایلرك تعداد وتعریفه صیغمز برطاقم بلالرینه دوچار اولمامالرینی توصیه واخطار ایلدی لکن نه چاره که خلق ایچون قورقدیغی بلالر برآز وقت صکره کافه کندی باشنه کلدی

شویله که علینك صداقت وعفتنه قارشو طولایلرینی چویره میان برطاقم حیله باز مداهنلر عباس شاهك وفاتندن صکره یرینه کچن شاه صفینك اطرافنی الهرق علی حقنده خاطر وخیالره کلمز افترالر له " بوعلی پدرکزمرحومی اغفال ایدر نهایتسز خزینه لره مالك اولمشدر حتی کندوسنه تسلیم اولنسان مجوهراتدن نیجه شیلرك ایچنه اوینادیغنی بز بیلورز " کبی شاه صفی بی تحریکه باشلادیلر برآدمك الدائمسی ایچون هم سریع الاعتقاد اولمق وهمده احتیاطسز بولنمق کبی ایکی سببك وجودی لازم کلیوب اکرچه بونلرك یالکز بریسی دخی کفایت ایدر ایسه ده شاه صفیده بونلرك ایکیسی دخی بولندقدن بشقه کندیسی چوجق وحکمدار علی الاطلاق اولدیغندن ذکر اولنان خائن مغفلرك اغفالنه پك چابق قاپلدی وعلینك طرد وتنکیلنه مدار حکم اتخاذ اولنمق اوزره مذکور خائنلرك ترتیبی وجهله پدرینك اسکی محاربه لرده طاقفده

اولدیغی مرصع قلیجی علیدن استدی ایسه ده، علی بونك دها کندی خزینه دارلغندن مقدم پدرینك امریله طاغیدیلەرق طاشلرینك اتمش اولدیغنی شهادت قویه ایله صورت ثبوته وارد یردیغندن شاه بوکیفیتك مدار تنکیل اولەمیەجغنی اکلایەرق ینه خائنلرك ترتیبی موجبنجه اون بش کونه قدر خزینه ده محفوظ اولان اشیانك مکمل بر دفترینی بالتنظیم تقدیم ایتمسنی فرمان ایلدی علی استنیلان دفتری تنظیم وتقدیم ایتدکدن صکره، شاه خزینه نك موجودینی بالذات معاینه ایتمك اوزره علی ومعهود خائنلرله برابر خزینه‌یه کلوب دفترده مقید اولان اشیانك کاملا موجود و کوزل کوزل یرلشدیرلمش ومحفوظ ظهور ایتمسی علی‌یه میل وتوجهنی موجب اولدی لکن بو اثناده شاهك کوزینه خزینه نك دیبنده اوچ کلیدلی بر تیمور قپوایلیشوب اورایه توجه ایلدکده ذکر اولنان خائنلر اشیای مسروقه نك اوقپو ایچنده صاقلی اولدیغی حقنده شاهك قولاغنه برفیس بچملر یله شاه حدت وتهورله « بو قپونك ایچنده نه اولدیغنی کورملی‌یم آچ بقالم اورایه نه قویدك » دینجه علی همان شاهك آیاغنه قپانوب « امان شاهم مرونیدرکه پدرینه بو قدر سنه خدمت ایتدیکمدن شمدی مکافات یرینه سرمایۀ حیاتمی الدن الەیورسك وار یمی یوغیمی آلدەتك اوراده که شیلری بکا براق » دیدیکندن ارتق خبرو یریلان اشیای مسروقه نك اوراده محفوظ اولدیغنه شاهك هیچ شبهەسی قالمیەرق دها سرد ودیك برصدا ایله قپونك آچلمسنی فرمان ایلدی

علی ارتق عاجز قالنجه نهایت قپویی کندی الیله آچەرق برده ایچندن علی کویدن کلدیکی زمان برلکده، کتوروب احوال سابقەسنی اونوتمامق ایچون هرکون زیارت ایتدکده اولدیغی طغارجق وقوال و چوبان البسەسی میدانه چیقدی بونك اوزرینه علی شاهه توجیه خطابله « ای پادشاه اعظم ایلك سعادتمك بقیۀ آثاری اشته بودر شمدی‌یه قدر بنم نائل اولدیغم ثروت وسامان شویله طورسون بونلر سنك اقتدار شاهانه که بیله مقابلدر سنك قهرا واریمی یوغمی الدن آلاجغنك برزمانده اعادۀ سعادت سرمدی‌یه مدار اولق ایچون صاقلادیغم خزینه بودر نم وار ایسه آل یالکز سعادت سابقەمك نمونەسی اولان بوپجغزلری بکا براق بنم حلال ملالم بونلر اولوب اصلا الدن کترلراشته

واريله قناعت ايدرك باشنه بلا آرامیان ارباب کیاست ایچون الک مقبول واریت شونلردر بونلر اویله برواریتدر که حریت وسلامت وامنیت واستراحت ایرادی کتورورلر

بونلر او واریتدر که مدار معیشتم انلره منحصر اولدیغی زمان کافهٔ آلام وتشویشات کونیه‌دن یورکم سالم ایدی اوف اوف ساده وبختیار عمرک سوکلی آنلری عالمده آرزو وامل انجق سزکله یشایوب ینه سزکله اولمکدر آه . . برطاقم فانی سعادتلر بنی الداده‌رق تشویشات وآلامله عمرمی نیچون برباد ایتسونلر استم شاهم استم فانی ثروت وسعادتدن نه یه مالك ایسم سنك اولسون یدر کزکلوب بنی سعادتحالمدن محروم ایتدیکی زمان برلکده کتورمش اولدیغم شو سوکلی اشیام بکا کفایت ایدر „ دیدی بو کلام اوزرینه پادشاه علینك عفت وصفوتنی اکلایه‌رق علیهنده بولنسان خائنلرك جمله سنی قوودی وعلی یی باش مابینجی نصب ایدرك کافهٔ مهمامی ید کفایه سنه تفویض ایلدی بونکله برابر علی معهود طغارجق وقوال ایله چوبان اثوابنی هرکون زیارت ایدرك حین حاجتده بونلر مدار تعیشم اولور دیو کمال دقت ومحبتله خزینه ده صاقلار ایدی

﴿ ارسلان یاوریلری ﴾

وقتیله ایکی ارسلان یاوریسی وار ایدی که ایکیسی دخی بر یاشده و بر بویده و برقوتده اولوب برابر براورمانده یشارلر ایدی برکون هند پادشاهی بونلردن برینی آولایه‌رق دیکری اورمانده یالکز قالدی و پادشاه اوته کنی سرایه کتوروب یومیه برجیلان تعیین ایلدیکندن ارسلانك جیلانی یدکدنصکره کندیسنه مخصوص اولان محلده یاتوب اویومقدن بشقه برایشی یوغیدی شوقدرکه برخادم کندوسنك التونی صاچلرینی طرامغه مأمور اولدیغندن کونده ایکی دفعه صاچلرینی طرارلر وارسلان بووجهله انسانه آلشدقدن صکره پادشاهه وارنجه یه قدر سرای خلقی کندیسنی اوقشارلر ایدی اشبو ارسلان یواش یواش بیویوب سمیرمش وقوت وقدرت پیدا ایلمش وبالخصوص پادشاه بونك بوینونه التون خلقه وقولاقلرینه اینجیلی کوپه‌لر طاقش اولدیغندن بونك کبری آرتوب سرایده اولان وحسن ونزاکت وقدر وقیمتده کندیسندن اشاغی بولنان دیکر ارسلانلری تحقیر وتخفیف ایتمکه باشلادی

وكيت كيده خلقك بو اعتباری كنديسنك مزيت وعلويتندن نشأت ايلديكی ظنيله طوربنی بيـهـوده بيوده نهايت „ اكر بن طـاغده كيدر ايسم صرتمی بره كتوره جك بولنمز تام بر پهلـوان اولورم“ خليـاسنه دوشمسيله زنجيری چوزولك اولديغی حالده بركون همان سرايدن قاچوب مقدمكی اورمانه كتدی

بو اثناده ايسه حيوانلر شهنشاهی اولان ارسلان وفات ايلمش اولمسيله متعينان هيئت برارايه كلهرك مرحومك يرينـه ديكر بريسنی انتخاب ايتمكده اولدقلرندن تاج هوسكارلری ميانـنده ادعای قهرمانی وغروريله مشتهر برارسـلان انتخـاب وترجيح خصوصنده ديكرلريـنـه تفوق ايتمك اوزره ايدی مكر بو ارسلان بريكينك رفيقی اولوب بوسرای شـاهيده جان بسيله ديكی مدت اومذكور اورمانده ادمانله وقت كچشديرمش و يه جكی برلقمه شيئ چوبانلرك سوركارينی پارهلمك و بوصرهده بلكه حياتنی غيب ايتمـك كبی انواع مهالك ومخـاطراته تصادف ايتمكسزين يه مديكندن كنديسی ضعيف و فقط سكيرلی وقوی وجنكاور اولمغله برابرقان چناغی كبی اولان كوزلرندن صانكی آتشلر پوسكورر وخفت ونخافتی جهتله الكديك ويوكسك قياره كمال سهولتله طرماشه بيله جكی ناصيهٔ حالندن اسـتدلال اولنور ايدی بريكی ارسـلان ايسه سرايده تربيه اولمش واودنجی قوت وعظمتنه مغرور بولنمش اولمسيله تاج سـلطنته نائليت مطلقاديكريله امتحانه متوقف اولديغنی كورهرك رفيقنه ميدان اوقومش ايسه ده متعينان زمرهسندن دنيا كورمش وهراموردهتجربهسی سبقت ايتمش و بوجهتله رأيی جمله عندنده مقبول بولنمش اولان براختيـار ارسـلان آرايه كيرهرك تاج سلطنتی اولا سرايده تربيه اولمش اولان ارسلانك باشنه قويمغی رأی ايلدی هيئت جماعتدن بعضلری „ بزم اختيار تنپرور برحريفی اويله جنكاور وانواع مهالك ومخاطرات اراسنده ادارهٔ امور جمهوره وقوف ومعلومات كسب ايتمش اولان برذاته ترجيح ايتمك اسـتهيور “ ديهرك مرلدانمغه باشلامشلر ايسه ده مرقوم اختيارك رأيی غلبه ايدرك ينه سرايدن چيقمه ارسلانی تخته كچورديلر مذكور ارسلان بروقتنصلسه حكومت ايتدكدن صكره ذوق وصفايه وتكبردن بشقه برشيئ سـومامكه باشلامش ايسهده خلقه اولان ظلم وخيـانتنی ميدانه چيقارهميهرق برطاقم دسـيسه وحيله لرله ادارهٔ اموره چالشور ايدی لكن حيله

چوق وقت دوام ایتمیه‌رك میدانه چیقه‌جغی جهتله ارادن بك چوق وقت
کچمکسزین مرقومك قوبه‌سی میدانه اورمغله ارتق کندیسنی انتخاب ایدن
اختیارارسلان خلقه بن بونك نه‌مال اولدیغنی اکلامش ایدم لکن دیکری کبی
شجیع وغیور وعادل وکامل بر پادشاهك قدر وقیمتنی سزه اکلاتمق ایچون
عجز وجبانت وظلم وخیانتدن مرقومی سزه نمونه کوستردم ایمدی بونی عزل
وخلع ایتمك و بونلرك مقدما استدکاری امتحانی شمدی اجرا ایلمك لازم کلدی
دیمسیله خلق ایکیسنی دخی میدان مبارزه یه چیقاردیلر لکن امتحان چوق
سورمیوب سرایده بیومش اولان ارسلان قورقوسندن تتره‌یه‌رك قاچمسیله
دیکری اوزرینه وارمغه تنزل بیله ایتمیوب تحقیر ایله کفایت وخلق " یوق یوق
بوخبیثی بوغملی و پارچه پارچه ایتملی " دیو اصرار ایتمشلر ایسه ده مرقوم
" خیرخیر دشمن بو قدر الحق اولدیغی حالده اندن قورقه‌رق اولدیرمکه
قالقشمق دها زیاده الحقلقدر وارسون یشاسون چونکه اولدیرمش اولسه‌ق
مردانه اولمش اولسی لازم کالوب حالبوکه اوبوکاده لایق دکلدر بن آنی
اطاعتم اتنه الەرق بنه اجرای حکومته مقتدرم " دیو خلقه ممانعت ایلدی
وواقعا مرقوم کمال عقل ودرایتله اجرای حکومته موفق اوله‌رق دیکری
ایسه خصمنه مداهنه واره‌صره کندوسنه عنایت واحسان ایلدیکی برکیك
پارچه سنه قناعتله مسکنت وحقارت ایچنده یشامغه قاتلاندی

(ایکی فاره)

فاره‌نك بریسی کدیلرپنجه‌سندن طولانی عمری دائما مخاطره‌ده بولنمسندن ارتق
اوصانه‌رق برکون قومشوسی بولنان فاره‌یه همشیره‌م بن ایی برشی دوشونه یورم
کچن کون کتبخانه نك بریسنده برکتابی کوه‌لر ایکن کوزمه الیشدی که
(هندستان) اسملو بر کوزل مملکت اولوب اوراده بزم هم جنسمز بزم بوراده
کوردیکمز معامله دن کوزل برمعامله وامنیت کوره‌یورلر ایمش اوراده ارباب
عقولك اعتقادلرینه کوره بر فاره‌نك روحی وقتیله هند پادشاهلرندن بریسنك
غایت مشهور بر وزیری اولوب شمدی مذکور فاره‌نك وفاتندن صکره روحی
بتکرار بر کوزل قادین قیافتنه کیره‌جکمش ظنمه قالورسه ارواحك بویله بر
قالبدن دیکر قالبه حلول ایتمسی اعتقادینه (مذهب حلولی) دیورلر حاصل

كلام اعتقاد مذكور اصحابى بالجمله ذیروحى خوش طوته بورلر فاره لر ایچون مخصوص خسته خانه لر وعمارتخانه لر اولوب وتعیین وتعیيناتلرى بولنده ایمش هایدى شو كوزل مملكته كیدهلم كه نظام وانتظامى بولنده وفاره لره ایتدكارى عزت واكرام برصورت فوق العاده ده ایمش » دیدكده دیكر فاره كوزل اما همشیره م عجبا اوخسته خانه وعمارتلره كدیلرده كیره بورمى اكر كیره بورلر ایسه هیچ شبهه ایتمه بونلر آز بروقت ایچنده پك چوق حلول ارواحه موفق اولورلر چونكه برطرناقده فاره قلبنده بونلر بر روحى پادشاهلر قالبنه نقل ایده بیلورلر ایمدى ارتق وار خلیا ایت كه اوراده بز امنیت وسلامتده بوله جغز » جوابنى ویردى

بونك اوزرینه برنجى فاره تكرار سوزه باشلایوب « یوق یوق بوندن قورقه سكا دیدیكم كبى بومملكتك نظام وانتظامى كامل ه ایمش اوراده بزم كبى كدیلرك دخى بشقه جه خانه لرى وار ایمش » دیمسیله دیكرى دخى قانه رق عزیمته قرار ویردیلر وهندستانه طوغرى بربیوك سیاحت ایده جك اولان بركمینك خلاطلرندن صیریله رق بركون اول ایچنه بندیلر

ایرتسى كون كمى حركت ایدرك بونلر ایسه كدیلرك مظالمندن اوصانمش اولدقلرى قره دن اوزاقندقلرندن طولایى سوینه سوینه هندستانك سورات شهرینه واصل اولدیلر اكرچه بونلر تجار مثللو تجارت غرضیله چیقمامش ایدیسه ده هندیلر طرفندن كوزل معاملات كورمك ایچون عزیمت ایتمش اولدقلرى جهتله بوسیاحت كندولرى ایچون كویا موجب سلامت و سعادت ایدى

بونلر شهر مذكورده فاره لره مخصوص اولان خانه یه كیرر كیرمز اسكانلرى ایچون برنجى موقعى طلب ایدرك مقصوده نائل اولمق ایچون بریسى وقتیله مالادار سواحلنده بربیوك برهمن اولدیغنى ودیكرى ایسه ینه اومملكتده وقتیله غایت حسنا ورعنا برقز ایدوكنى درمیان ایتدیلر وادعالرنده اولقدر اصرار ایلدیلركه هندى فاره لر ارتق بونلرك قهرلرینى چكه میه رك « بوایكى فرنك بزم مملكتده یكیدن نظام قویمغه قالقشه بورلر » دیو كندیلرى كدى پنجه سندن قاچوب كلمشلر ایكن اوراده ینه كندى هم جنسلرى طرناقلرنده پاره لنوب كتمشلردر

انسان حسن امتزاج نه اولدیغنی بیلمز ایسه بر بلادن قورتلمق ایچون اوزاق یره قاچسه دخی بلادن قورتلمق شویله طورسون دها بیوك بر بلایی کندی ایاغیله ارامش اولور

هند پادشاهلرندن بریسی برنوع مراقه اوغرایه‌رق بوقدر سرایلر وکوشکلر وباغ وبغچه‌لرك هیچ بریسنده طوروب اوطوره‌مز وبوقدر چالغیجیلرك واویونجیلرك ترنمات ولعبیاتندن هیچ بریسیله اکلنه‌مز اولدیغندن شودرددن قورتلمق ایچون هندستانك هرطرفندن حکیملر خواجه‌لر کتورده‌رك بونلردن بعضلری صید وشکار وبعضلری مطالعاتله وقتنی امرار وبرطاقمی سیاحت وکیمیسی زیارت ایتمسنی توصیه ایدرك پادشاه جمله‌سنی یاپمش ایسه‌ده هیچ بریسنك تأثیرینی کوره‌مامشدر

نهایت کونلرده برکون سرایك قپوسنه برفقیر درویش کلوب قپوجیلره « بتون هندستان حکیملری پادشاهه برچاره بوله‌مامشلر دیو ایشتدم قالقدم کلدم بنی حضوره چیقارکز چاره‌سنی بن بوله‌ورم » دیدکده قپوجیلر قهقهه ایله کوله‌رك « واربقیل مردار حریف بوقدر حکیملر بوکا چاره بوله‌مدیلر شمدی سنمی قالدك » دیو قوومق استمشلر ایسه‌ده پادشاه کیفیتی یوقارودن ایشیده‌رك درویشی طلب ایتمکله ضروری حضور همایونه چیقاردیلر

درویش حضور همایونه چیقدقده « پادشاهم سنك دردیکه برعلاج واردر اکر بوله‌بیلور ایسه‌ك بودرددن مطلق قورتیلورسك او چاره شودرکه مملکتك هرطرفنه آدملر کوندروب اکرچه اصلا دردسز وحالندن ممنون برآدم بوله‌بیلورلر ایسه همان کوملکنی الوب کتورسونلر او کوملکی کیدیکك کبی خلاص اولورسك » دیدی بونك اوزرینه پادشاه هرطرفه آدملر چیقاروب کوشه وبوجاغی کافة ارادیلر ایسه‌ده حالندن ممنون هیچ برآدم بوله‌مدیلر چونکه ثروت وسعادت صاحبی اولان هرکیمه صوردیلر ایسه کیمیسی حالندن تشکرله ثروت وسامانی صاتدقدن صکره « الحمدلله هرشیئم موجود ایسه‌ده نه چاره که برچوجغم وفات ایلدیکندن دنیا باشمه زنداندر » و بعضیسی « چوق شکر صحتم یرنده ایسه‌ده حرمله ارامز ایی اولمدیغندن باشم غوغادن خالی دکلدر » و برطاقمی دخی « بن شو مملکتك برنجی زنکینی ایسمده

نیلیم ایاغم طوپال اولدیغندن استدیکم کبی کزوب یوره‌میورم „دیه‌رك جمله‌سی حالندن بر بولده شکایت ایدرلر ایدی

خلاصهٔ کلام شوحال ایله کیدن مأمورلرك کافه‌سی عـودت ایدرك ایچلرندن یالکز بردانه‌سی اثنای راهده برآدمه راست کلدی که جوار اورماندن کسمش اولدیغی اودونلری ارقه‌سنه یوکلنه‌رك کلور وترکی چاغیره‌رق اعلان مسرت ایدر ایدی مرقوم طوربقایم شـونك حالی نصلدر دیو یانه وارەرق „ بابا طوربقالم سکا برشی صوراجغم غالبا سـنك حال ووقتك یرنده حضور وراحتك زیاده اوللی که بویله ترکی چاغروب کزه‌یورسك „ دیدکده اودونجی کوله‌رك „ هی هی اکا شبهه‌می وار دنیـاده بندن راحت کمسـه اولورمی چوق شکر وجودم صحتده هرکون اورمانه کلور بریوك اودون کسـه‌رك وقصبه‌یه نقل ایده‌رك صاتدقدن صکره اقچه‌سـیله راحت راحت کچینورم „ دیمسیله مأمور مرقوم „ تمام اشته بنم ارادیغم آدم سنسك چیقارکوملکنی ویر سنی احـیا ایده‌یم هرنه‌ایستر ایسـه‌ك ویره‌یم „ دیمسی اوزرینـه مرقوم „ پك اعلا کوملکم اولسه بادهوا بیـله ویرر ایدم لکن اولمیان شیئی نره‌دن بوله‌یم „ دیدی

(باقکزکه سعادت وسلامت ثروتله دکلدر ثروت حقیقی اشـته اودونجینك شوحالیدر (قصه‌دن حصه * عثمان جمدی واحمت مدحت)

(انسانك جناب حقه اولان وظیفه‌سی بیانده‌در)

انسـان اللهدن قورقوب ذات پاکنه عبودیت ایتمك لازمـدر یالکز افعـال واقوالندن دکل بلکه سـوء نیاتنـدن دخی عنداه مسـؤل اولدیغنی بیلمیلیدر چونکه جناب حق زیاده مرحمتلو اولوب ارباب فضـیلته مکافات احسـان ایلدیکی مثللو کمال عدالتی جهتیله اهل قبایحه دخی مجازات ایدر ودائما هر یرده حاضر وناظر اولمغله انسـانك کافهٔ افعال ونیاتنی بیلور وعقل ونطق احسـانیله انسانی مخلوقات سائره‌دن ممتاز وتعیش ورفاه حاله نائلیتی ضمننده هردرلو وسائطی اعطا ایلمشـدر بونکله برابر سعادت حاللرینه مداراولوب سـیروتماشاسی دخی قدرت بی انتهای الهیه‌سنی کوسـترن یر وکوك وکونش وآی ویلدیزلری وسائر موجـوداتی خلق وتکوین بیورمش اولمغـله ذات پاکنه عبادت ایتمك لازمدر

انسان كل يوم بو وظيفهٔ عبادتی ایفادن صکره جناب حقك نعم کثیره سنه شکر ایتملی ووالدین واقرباو پادشاهنه وعموما ابنای جنسنه خیردعا ایلملیدر اشبو عبادت ودعایی کرك معبدده وکرك انسان کندی خانه سنده وکرك اثنای راهده بو وکرك سائر محللردن هر نره ده ایفا ایدر ایسه ایتسون جائزدر چونکه حق تعالی حضرتلری هر یرده حاضر اولوب عبادات وادعیه مزی استماع وقبول ایلر وکشی شرائط وعقاید دینیه سنی خواجه سندن تعلیم ایدوب تماميله اجرا ایتمك لازمدر ایشته بو وجهله انسان خالقنه اولان وظائفی ایفا ایتمش اولور

(انسانك پدر و والده واخوان واقرباسنه اولان وظائفی بياننده در)

انسان پدر ووالده سنی سومك وانلره حرمت واطاعت ایتمك لازمدر چونكه بونلر كندوسنی جناب حقك امریله وجوده کتوروب تربيه ايدرلر و بو يولده نيجه زحمتلر چکوب چوق کیجه لر اویقوسزقالورلر واکثریا دخی اولادلرینك سلامتی ایچون مال وجانلرینی مخاطره یه القا ایدرلر واولادی بر مخاطره حالنده بولندقده بیچاره والدین نه درجه مکدر اولوب نقدر کوز یاشلری دوکرلر ایشته بونك ایچون اولادك والدینه اولان وظائفی غایت مهم ومقدسدر برده والدینك احوال عالمه دها زیاده وقوفی اولوب تعلیمات ونصایحی دخی اولادلرینك حسن حالی ایچون اوله جغندن كمال ادب وتعظیم ایله سوزلرینی دیکلملی و بونلره لقردی ایدرکن دخی زیاده رفق وملايمتله سویلملیدر بوقتنه انلره قارشولق ويرمك ياخود سوزلرینی یکنمامزلك ایتمك هیچ بروقتده جائز دكلدر چونكه هر كيم اناسنی و باباسنی تحقیر وتزییف ایدرسه رضای حقه مغاير حركت ایتمش اولور بناء علیه انلردن هر حالده متشكر اولمق واحتیاجلری کورلدکده معاونت ومظاهرت ایتمك وخلاصه هر وجهله خاطرلرينى تطييب ورضالرينى تحصيل ایتمك لازمدر زمان قديمده تاپونیده واقع وزوونام نار طاغ جوشه رق اطرافنده بولنسان برشهری بصدیغی صره ده شهر مذكور اهالیسی هرشیدن اول ذیقیمت اشیالرینی قورتارمق قیدینه دوشدیلر فقط ایکی دلیقانلی اموال واشيالرينى ترك ايله انا و بابالرینی اوموزلرینه الوب علولر اراسندن کچه رك قاچردیلر جناب حق بونلره حسن مكافات احسان ایلدی شویله كه بالكز مالليرينى دوشنان سائر همشهريلرى اثنای راهده اشیالریله برابر یانوب

بوايكى دليقانلى هم كندولرينى وهمده اناوبابالرينى قورتارديلر والتجا ايتدكلرى شهر اهاليسى بونلرى حسن قبول ايله كندولرينه زياده حرمت واكرام ايتديلر انا وباباسنك انكسارينه مظهر اولان چوجقلر خير كورمزلر كذلك برانسان قرنداشلرينى سومك وبونلره الندن كلديكى قدر ياردم ايتمك لازمدر چونكه بونلر كندوسيله يكوجود عد اولنورلر اقرباسنه دخى على مراتبهم حرمت ومعاونت وظائف انسانيه‌دندر

(انسانك پادشاه ودولتنه اولان وظائفى بياننده‌در)

برانسان طوغديغى وتبعه‌سندن بولنديغى مملكتك پادشاهنه وبونك وكلا ومأمورينه تعظيم وطاعته ودولتك قوانين ونظاماتنه رعايت ايتمك لازمدر چونكه پادشاه كندو تبعه‌سنك پدرى مقامنده‌در ودولتك تسويهٔ امور ومصالحنه اهتمام ودقت وتبعه‌سنك امنيت جان ومال وناموسلرينى وسعادت حاللرينى موجب اوله‌رق هردرلو اسبابك استحصالنه همت ايدر هر فردك شوقدر حقى واردركه مأمورين وسائره طرفندن بركونه ظلم وتعدى كورر ايسه حقنك احقاقى ضمننده اقتضا ايدن محله مراجعت وشكايت ايده بيلور

(انسانك وطننه اولان وظائفى بياننده‌در)

هركس وطنى كندو والده‌سى عد ايدوب انى سومك والندن كلديكى مرتبه حسن حالنه سعى ايتمك واجبدر چونكه برآدمك وطنى سعادت حالده اولور ايسه كندوسى دخى سعادت حالده اولور وعكسى تقديرده كندوسى دخى اكا مشترك بولنور بنابرين وطن حقنده هرنه ايولك الندن كلور ايسه كمال رغبت ايله ياپمق وقانونا مكلف اولديغى ويركودن ماعدا ايجابى حالنده اقتدارينه كوره مالاعانه ايتمك ووطنك حقوقنى محافظه ايچون دشمن قارشوسنه چيقوب حرب ايلمك دخى لازمدر وطن مطلق انسانك طوغديغى محل اوليوب تابع اولديغى دولتك مملكتى دخى وطندر برمملكتده تابعيت واحده تحتنده‌يشايان اشخاص هرقنغى جنس ومذهبدن اولور ايسه اولسونلر بلااستثنا وطنداش عد اولنورلر وبونلر وطنلرينك سلامت وسعادت حالى حقنده برلكده سعى وغيرت ايتمايدر .

(انسانك معلم واستادينه اولان وظائفى بياننده در)

انسانی وجوده کتوروب جسما تربیه ایدن انا و بابادن صکره خواجه واستاده قارشو اولان وظائف کاور خواجه‌لر انسانی معنا تربیه ایلدکلرندن انلره تعظیم وحرمت لازمدر شاکردك علم وهنر تعلیمیله ذهننی آچان ووظائف وحقوقنی بیلدیردن وخلاصه ایکی دنیاده موجب سعادت وسلامتی اولان طریقی ارائه ایدن خواجه‌سی اولدیغندن ایکنجی پدر مقامنده‌در ایمدی خواجه‌نك تعلیمات وتنبیهاتی شاکردلرینك ایولکی ایچون اوله‌حغندن سوزلرینی دکله‌ملیدر وخواجه‌سنه حقارت واطاعتسزلك ایدن شاکرد جهالت وخسرانده قالور وهمده کفران نعمتی سببیله غضب الهی یه مظهر اولور

(انسانك همجنسنه اولان وظائفی بیاننده‌در)

عموما نوع انسان حضرت آدم وحوا علیهما السلام اولادندن اولدقلرندن بوجهتله بینلرنده درکار اولان اخوت هیچ بر وقت خاطردن چیقارلماملیدر بوندن قطع نظر جمله‌مز بر خالقك مخلوقی وجناب مالك الملكك قولی اولدیغمز جهتله دائما یکدیکرمزله حسن امتزاج ومعاشرت والدی الحاجه تعاون ایتمك لازمدر دیمك اولدیکه ابنای جنسنك نه جان وعرضنه ونه ده مالنه طوقنمغه هیچ برکسنه‌نك حق وصلاحیتی یوقدر زیرا بوفضاحتی ارتکاب ایدن کمسه حقنده غضب الهی ظهوره کاوب دنیاده هردرلو سیئاتی چکدکدن بشقه اخرنده دخی مظهر عذاب اولور برآدم هرنقدر کتب منزله واصحاب شرایع احکامندن غافل اولسه ینه همجنسنه غدری حقنده معذور طوتیله‌مز چونکه جناب حق انسانك لوحهٔ ضمیرنده ارادات صمدانیه‌سنی ووظائف مرتبه‌سنی حك وتحریر ایتمشدر یعنی انسان اغراض نفسانیه‌سنه اویه‌رق همجنسنك مالنی غصب ویاخود برنیکر صورتله انی اضرار صددنده بولنور ایسه درحال ضمیرینه مراجعتله ملاحظه ایتملی واکر اضرار ایتمك استدیکم آدمك یرنده اولسیدم انك بکا بویله غدر ایتمسنه راضی اولورمیدم دیو نفسنه سؤال ایتملیدر اول حالده ضمیر انسانی خیردیو جواب ویرر دیمك اولورکه انسان کندو نفسیچون راضی اولمدیغی معامله‌یی بشقه‌سنه روا کورمامليدر کذلك بر مغدور ویاخود آج ویاخود تهلکه حالنده بولنان برآدمی کوروب ده معاونت ایتمك ممکن ایکن قید ایتمامك مغایر مروتدر زیرا بوحالده دخی ضمیر انسانی رخصت

ویرمز بناء علیه اومقوله‌لره مرحمت ومعاونت ایتمك لازمدر و بوصورتده جناب حق محسنی مكافات احسان ایدر سائر انسانلردخی كندولرك كبی اللهك مخلوقی اولمغله بونلره محبت ایت هیچ برفنالق ایتمدكدن بشقه الكدن كلدیكی مرتبه معاونت ایت اكر بشقه‌لرینك سكا ایولك ایتمسنی ایسترایسك سن دخی بشقه‌لرینه ایولك ایت بشقه‌لرینك سكا رعایت ایتمسنی استرایسك سن دخی بشقه‌لرینه رعایت ایت انسان كرك خیر و كرك شر هرنه یاپرسه قارشولغنی بولور ایمدی فنالق ایدر ایسه مقابلنده فنالق وایولك ایدر ایسك ایولك بولورسك

(انسانك كندو نفسنه اولان وظائفی بیانده‌در)

واجب تعالی حضرتلری انسانی سائر حیوانلردن ممتاز خلق ایدوب برچوق عطایای جلیله‌یه مظهر بیوردیغی كبی بعض وظائف مهمه ایله دخی مكلف قیلمش اولدیغی بالاده بیان ایتمشیدك اشبو وظائفدن بریسی دخی انسانك كندو نفسنه قارشو اولان وظیفه‌سیدر كافهٔ امورنده كندوسنه رهنما اولمق اوزره جناب حقك انسانه قوهٔ عقل وادراك احسان ایلدیكی تفكر اولنملیدر قوهٔ مذكوره انسانه یول كوسترمك وكندوسنی مخاطراتدن محافظه ایتمك ایچون من طرف الله داخل رأسده وضع اولنمش برفانوس حكمنده‌در فقط برفانوسك ضیاسی دوام ایتمسی و پرلاق یانمسی ایچون اره‌لقده ایچنه یاغ قویوب فتیلنك اوجنی دخی قطع ایتمك لازم كلدیكی مثللو قوهٔ مذكوره‌یی دخی تحصیل علم وهنر وفكر ونظر ایله قوتلندیرمك اقتضا ایدر بوعلم ومعرفت كتابلردن وعلی الخصوص شاكردك شوق وغیرتیله خواجه وسائر عالم ذاتلردن تعلم وتلقی اولنور و بویله‌جه تحصیل ایدیلان معلومات ایله انسان كسب كمال ایدر وجناب حق انسانی نه‌مقصده مبنی ناطق خلق ایلدی ایسه اومقصدك تمامی بوصورتله حصوله كلور درجهٔ ثانیه‌ده انسانك كندی نفسنه اولان وظیفه‌سی معلومات مقتضیه تحصیلندن صكره عرض وناموسی ایله تعیش ایتمك ایچون برصنعت ویاخود برمسلك انتخاب ایلمكدر چونكه الله انسانی بوش كزمك ایچون خلق ایتمامشدر شوجهتله قوهٔ ناطقه‌دن محروم اولدقدن بشقه نوع بشردن صدور ایدن افعال اختیاریه‌یه جثه‌لری نامتناسب صورتده خلق اولنمش

اولان حیوانات ایله انسانلر بیننده کلی فرق واردر حیوانلرك وظیفه‌سی انجق انسانك ایشنه یرامقدر انسان حیوانلر ایله اغر شیلر نقل ایدر واوزرلرینه بنر و یاخود دکرمان ودولاب چویردر الله انسانی ایشلمك واکمکنی عرق جبینیله قزانمق اوزره خلق ایتمش اولدیغندن ایشلمیان ومدت عمرینی تذبللك ایله امرار ایدن کمسنه منصب الهی یه مغایر حرکت ایتمش اولور بو صورتده برچوجق اول امرده علم وهنر وایکنجی مرتبه‌ده عرض وناموسیله یشامق ایچون برصنعت و یاخود برفن تحصیل ایدر ایسه هم سعادت حالی اسبابنی استکمال ایتمش اولور وهمده کمسه‌نك منتنی چکمیه‌رك کندو باشنه یشامغه مقتدر اولدیغنی کوره‌رك مسرور وشادمان اولور انسان ارزو ایتدیکی برشیئه نائل اولدیغی وقت سونور وراحتك لذتنی بروقت زحمت چکوبده یاتوب اوزانور ایسه بیلور دیمك اولور که بو لذتی دائما تذبللك وحیلازلق ایله عمر کچورنلر بیلمزلر کذلك برصنعت مشروعه ایله مشغول اولان آدم بین الناس کسب امنیت واعتبار ایدر مشغولیت حفظ صحته وقوای جسمانیه وروحانیه‌نك تزایدینه دخی سبب اولور

(انسانك سائر حیوانلره قارشو وظائفی بیاننده در)

قوهٔ ناطقه‌سی اولمیان سائر حیوانلر دخی جناب حقك مخلوقاتی اولوب بونلر انسانلرك غداسی اولمق و یاخود سائر ایشلرینه یرامق اوزره تحت تصرف وتغلبلرنده درلر معمافیه بونلره نه وجهله معامله اولنمق اقتضا ایده‌جکنی تعیین بیورمشدر شویله که انسانه ضرری طوقندیغی و یاخود غدا ایتمك ایچون احتیاجی اولمدیغی صورتده حیوانلری تلف ایتمك هیچ بروجهله جائز دکلدر انسانه الشوب ایشلرینه یرایان حیوانلره رفق وملایمتله معامله ایلملیدر چونکه جناب حق هرنقدر انسانی بونلرك اوزرینه ضابط خلق ایتمش ایسه‌ده ناظر و وصی دخی تعیین ایتمشدر شویله که بونلری بسلیوب خسته‌لکلری حالنده دخی باقملی و برقصورلری ظهور ایتدکده عدم تمیزلرینه رعایة غدارانه ضرب ایتمامليدر واوزرلرینه قالدیره‌میه‌جقلری قدر اغر یوك تحمیل اولنمامليدر لکن قورت وقپلان وارسلان وپلان کبی بعض یرتیجی ومضر حیوانلر واردر که انسان کرك کندینی وکرك سائر ابنای جنسنی محافظه ایچون

بونلری قتل وتلف ایتمکـده حتی اولور کذلك قتل قصـدیله مسلحاً انسانك
اوزرینه هجوم ایدن برفنا آدمك شرندن بشقه صورتله قورتلق ممکن اوله مدیغی
حالده مجرد نفسنی خلاص ایتمك ایچون مقتدر ایسه اولجه طـورانوب انی
قتل ایتمکه صلاحیتی واردر فی الواقع قاتل وسـارقك قورد وقپلاندن وخائن
وحیله کار وغماز آدمك دخی زهرلو یلاندن و یلانجی ور یاکار وطولاندیریجی
مقوله‌سی آدملرك دلکیدن نه فرقلری واردر بو مقـوله اصحاب جنایتـدن اولان
آدملره نسبتله یرتیجی حیوانلر معـذوردرلر چونکه بونلر حـق و باطلی تمیز
ایده میوب حسـب الطبیعه بو یله حرکاته تصـدی ایدرلر بوصـورتده او یله
انسانلر یرتیجی حیوانلردن بتر دیمك اولور جناب حق بو مضر حیـوانلری عجبا
نیچـون خلق ایتدی البته بونلرکده برحکمتی واردر بعضـیلرینك قوله کورد
انسانلر کوروب انلرکبی مضر اولمسونلر ایچون یراتمشدر

صـبیانه مخصوص اخلاق رسـاله‌سی ☼ ازمیرلی دوقه ☼

(رو بنصونك وحشیلری کوردیکی)

برکون عادتم وجهـله طلوع فجردن اول قالقدم ترلایه طوغری کیدرکن برده
کوردمکه دکز کنـاری طرفنده غایت شـدتلی برآتش یانیور تمـام بوآتش
وحشیلرك آتشیـدر اوحـالده دوچار اولدیغم خوف وتلاشی تعریف ایده‌مم
اکینلرم ایسه بونلره یقین اولان محله تصادف ایتدیکنه بشقه‌جه کدر ایتدم
بو یله قوری کدرك فائده‌سی یوق بونلر اکر ساحلدن برآز ایچرو چیقارلر ایسه
اکینلری کوروب بوراده آدم اولدیغنی طانیه‌رق آره‌مغه قالقشورلر بومطـالعه
ایله همان قوشـوب خانه‌مه کله‌رك نردبانی یوقارو یه چکدمکه یانمـه کلمك
ممکن اوله‌مسـون آرتق بکلدمکه ایش فنـا همـان غـوغایه حاضرلنه‌رق
سلاحلری طولدردم برایکی سـاعت کچدکدنصکره بو یله محبوس اوطورمنك
معنـاسی یوق دیوب قالقـم اشـاغی ایندم یواش یواش برده سـورینورکبی
قارنمك اوستنده یوریه‌رك یوکسك تپه‌یه چیقوب برده باقدمکه مذکور آتشـك
اطرافنه جبلاق جبلاق طقوز کشی دیزلمش انسـان اتلرینی آتشـده کباب
ایده‌یورلر وبعض اعضـایی کوپکلرکبی چیك چـیك یورلر کنارده یانلرنده
ایکی عدد صـندال وار کوزلری صـندالده زنقلندکلری کبی قیساغی اتمسق

صدمده اولدقلری حاللرندن اکلاشیلوردی وقتاکه شو حالی کورنجه بکا حیرت کلدی چونکه بونلر بکا یقین ایدی هوا ایسه بونلرک یولنه مخالف ایسه که باشلدیغندن یقلاوب کیدهمزلرده اطرافی طولاشمغه چیقارلرسه نه ایدهیم امان یاربی سن شونلری دفع ایله بونلر بنی بویله بولهمسونلر دیو نیاز ایتدیکم حالده اره‌دن برآز وقت مرورنده هوا دکشه‌رک برده کوردمکه چار چابوق بنوب صاوشدیلر ساحلدن اوزاینجه سلاحلرمی یانمه الهرق و یوک قلیجی دخی اوموزمه اصهرق احتیاطا برکره دها مذکور تپه‌یه چیقوب دقتلو باقدم کمسنه قالمشمی اوطوردقلری محله ایندم برده باقدمکه اوراده قان روان انسان اعضاسی و باغرصاقلر وکیکلر وسائر شیلر تماميله بربرینه قارشمش طوریبور شوحالده اللرم ایاقلرم دکل وجودمک هرذره‌سنه رعشه کله‌رک وچکه‌لرم بربرینه قاریشه‌رق دوچار اولدیغم قورقویی تعریف ایدهم بونلر ینه کلورلر اکر بونلردن انتقام المزسه‌م یازق بکا بوندن صکره یشامق لازم دکلدر لکن بوقدر وقتدر بورالرده کزییورم بونلرک شمدیه قدر کورمدیکنی بورالره هرزمان کلیوب بیلنرنده برغوغا ظهور یله الدقلری اسیرلری کیزلیجه یمک ایچون احیانا کلدکلرینی تعقل ایلدم بونکله برابر شوکوردیکم دهشتلی حالدن وافعال قبیحه‌دن حصوله کلان رقت قلبمی و یورکمک چارپندیسنی دفع ایده‌مدم ایشته بوندن صکره شاید خنزیرلر کلورلرده تفرس ایدرک آزلق ایسه‌لر چوقلغه طاری صاچلمز دیو ابنای انجاس اجناسنی طوپلایوب طوموز سوری‌سی کبی متعدد قایقلرله کلورلرسه اولوقت بکانه بکاونده رأی وذکا فائده ویرمیوب بونلرک اوشندیسندن ایشم دومان وحالم یمان اوله‌جغنی تفکرله خیلی مدت سس سومز دیه‌رک تفنک طبانجه آتمق کبی کورلدی ویاتردی یه جسارت ایده‌مدم بوحالله آره‌دن برسنه کچدی بونلردن تکرار برسس ظهور ایتمامشیدی

بومدت ایچنده شایان استماع ینه برحادثهٔ غریبه ظهور ایتدی شویله که قشک هوازیاده‌سیله سرتلشه‌رک وطاغ طاش دکز کسیله‌رک رعد و برقلردخی بربری اردنجه انواع دهشتله کورلیه‌رک برحاله کلشیدیکه جزیره‌یی دکز باصدرمش ظن اولنوردی بوقورقو ایله جناب باریدن امداد طلبنه باشلایوب حزن والم دریاسنه طالدیغم حالده قولاغمه برتفنک سسی کلدی اول امرده بودکز

طرفنده صاعقه سسی اولمق کرکدر دیدم تکرار ایدنجه دقت ایتدمکه
فی الواقع تفنك سسیدر صاعقه دکلدر؛ اووقت تلاشله قالقدم دره یه رك طاغك
اوستنه چیقوب کوردمکه دکز طرفنده بر ایدینلق وار سسلر تفنك سسی
ایدینلق اره‌ده ظهور ایتدکجه بزم کمینك تلف اولدیغی محلده برشی اولدیغی
حس اولنسوردی نه ایده‌جکمی شاشردم بو البته بر کمی اولملیکه طاشه
اوطورمش ایچنده‌کی زواللیلر استمداد ایچون تفنك اتیورلر حالبوکه کیم
ایشیدر کیم کیدر ایشته شو حالی کورنجه کرفتار اولدیغم المی تعریف ایده‌مم
چونکه بو حال بندخی باشمه کلمش اولدیغندن بکا اولان تأثیری بشقه‌جه
اولمق لازم کلدیکنی تعریف ایسته‌مزدم دوشندم بر درلو بونلره یاردم ایتمك بنم
ایچون ممکن دکل باری قوری اودونلری بر یره کتوره‌یده صباحه
قدر آتش‌لیم ساحلی کوررلرده بلکه نجات بولورلر بو امید ایله صباحه دکین
لاینقطع طاغك اوستنده آتش یاقدم صباح اولنجه روزکاره برآز سکونت
کلدی دکزك ایچنده اوزاقدن بر قرالتی کورنیور هوا پوصلی اولدیغندن
بر درلو سچه‌مدم هوا اچلدقده یرندن قلدامیور برشی طور یور اولوقت
اکلادمکه طاش اوزرینه کمی اوتورمش قالمش همان قالقوب تفنکی اوطرفه
طوغری صیقدم هواده بتون بتون یواشلامشیدی کرکی کبی کوردمکه
طاش اوزرینه کمی اوطورمش قالمش شمدی صندال ایله بینوب اوزرینه کتمك
لازم کلدی دیدم برده دوشوندمکه بن شمدی کیدرده هیچ بر صاغ انسان
وقورتلمش جان کورمز ایسه‌م نصل محزون ونه صورتله مکدر اوله‌جغم بونجه
سنه‌لردر یوزلرینه حسرت قالدیغم ابنای جنسمی اولمش کوره‌جکم الله نواسه
بریسی صاغ اولسه دنیالر بنم اولوردی بوندن صکره بو اراده اولسم غم یم
بویله خالی اطه‌ده بنله تعیش ایدرلر دیه‌رك یورکم صزلر سر پیلور واعضامه
اورپرمه کلوردی بویله متحیر ومغموم ایکن دکز کنارنده برآدم اولوسی
وار یانه کیدوب کوردمکه کمیجیلردن بریدر قیافتندن نره‌لی اولدیغی
معلوم اوله‌مدیغندن جیبنده برقاچ پارچه پاره چیقدی بونلردن برآز مملکتنی
حس ایده‌بیلدم ارتق طورمنك وقتی دکل همان کیده‌یم بلکه بردیری
آدم بولورده قورتاریرم دیه‌رك درحال صندال ایله کمینك اوزرینه کوچ حالله

واره بیلدم کمینك اسپانیول تکنه سی اولدیغنی اکلادم طاشـك اوزرینه فنا
چارپمش اولدیغنـدن قبورغـه لری ازلمش شمدی بونك اوسـتنه چیقمـغی
دوشندیکم حالده کمینك اوستنده کوردمکه بر کوپك وار اچلغندن بنی کورنجه
یالـوارر کبی حایقررق واوته بروسـکردرك قویروغنی صـاللار ایدی زیاده
اچلغندن همان کندیسنی دکزه فرلادوب صندالك یانـه کلدی دکزدن الدم
اوکنه بر پارچه اکمك قوینجه اتمکی قورد کبی مدهوش اوله رق قوجاقلـدی
و بر مقدارده صو ویردم کوپك دیرلدی صکره کمینك اوسـتنه چیقوب ایچنه
کیردم ابتـدا مطبخنه باقدمکه ایچنده ایکی نفر انسـان اولوسی وار ایکیسی
بر برینه صاریله رق اولمشلر کیم بیلور صو ایچنده بوکمی نقدر بویله قالمشـکه
بو ادمجکلر اولمشلر دیدم کمینك اوته سنی بریسـنی کزدم برطاقم بیوك شراب
فوچیـلری کوردمسـه ده پك بیوك شیلر اولدیغنـدن چیقاره مدم بوصره ده
برازده صندقلر بولدم ظن ایتدمکه بونلر کمیجی شیلریدر ایچلرینی اچقسزین
ومذکور فوچیـلردن چاقمسزین صـندقلرك ایکیسنی صـنداله ایـندیردم
صنداله باقدمکه ایچلری کیسه لرله اقچه طولودر قره ده برطاقم تفنکلر وار ایدی
بونلری الدم فقط باروت مملو طوربه ایله چاقمق طاشـلری مثللو بعض اوفق
تفنك شـیلری الدم کوپك ایله برابر صـنداله یول و یروب برچوق زحمتـلرله
اخشامدن صـکره هله قیی یه کله بیلدم اوراده یورغنلقدن همان دوشـوب
یاتدم صباحـلین کتوردیکم اشـیایی صکره دن بولدیغم یرالتنـده کی مغازه یه
کتوردم اسکی خانه مه کتوردمدم بونلرك ایچنده کی اشیایی بر بر میدانه دوکوب
کوردمکه شـکرله وشراب مثللو بعض اطعمه واشربهٔ نفیسـه دن بشقه هر
درلو اثواب وایاق قابلری وچورابلر موجود بونلردن زیاده سـیله ممنون اولدم
برطاقم ظهور ایدن التون وکمش سـکه لرك عندمده اصـلا قیمتی اولمدیغنـدن
ابتداکی کیدن چیقاردیغم شیلر ارهسـنده بولنوبده برطرفه اتدیغم اقچه لر کبی
بونلربده او برلرینك یانـنه مال خلیا بو یاقسمت اولورده شـورادن خـلاص
اولورسم صاحبلرینك فاملیالرینه تسلیم ایدرم دیرایدم بو اثوابلردن ایستدیکم
شـیلری کیدم چونکه بونجه وقتـدنبرو بویله شـیلره حسرت قالـدیغمدن
وخصوصـیله اباغمه کیه جك برشی قالمدیغندن اویله تمیز ونفیس چورابلری

کیدکجه واعلا کتان مندللرله بش اون سنه درحاولی ومندل یوزی کورمیان یوزمی سیلدکجه (مصائب قوم عند قوم فوائد) مألی ذهنمه وارد اولوردی صکره قالقوب صندالی ینه اسکی صاقلدیغم یره باغلادم کوشکی اولان خانه‌مه کله‌رك بوراده نقدر مدت یشاسه‌م لازم اوله‌جق شیلرم وار دوشنه‌جك نه‌وار دیو کندمی او یالار ایسه‌مده او یالار یوطار یام یاملر خاطرمدن چیقمق احتمالی اولمدیغندن بوافکار بنی دوچار اضطراب ایتدیکنی متعاقب بو اندیشه‌دن واز کچ وحشیلرك بردها کلمك احتمالی یوقدر کلسه‌لر بیله سنك یرینه کیرلمك ممکن دکلدر دیو کندمه تسلی و یردم

اره‌دن بر بچق سنه کچدکدن صکره بر کون صباحلین قالقدم دکز طرفنه کیدرك کوردمکه کنارده بش دانه باغلی صندال وار عقلم او ینادی عجبا بوندر دیو دقتله باقدمکه بر طاقم یام یاملر دکز کنارنده طور یورلر طورمقده فائده یوق چونکه بونلری یالکزجه بنم اتلاف ایتمکلکم ممکن دکل بونلر یانمه کلورسه بنی تلف ایدرلر حایدی خانه‌مه کیروب صاقلنه‌یم اکر کلورلرسه بر بر طعمهٔ تیغ وتبر ایدرم واقعا بو نیتله کیروب قپاندمسه‌ده بویله طول مدت قپانمغه متحمل اوله‌مدیغمدن لایقیله سلاحلرمی حاضرلیه‌رق الوب طاغك اوزرینه چیقدم لکن طوردیغم یرده طاشلری سپر المشیدم طاشلرك ارقه‌سندن باقدمکه اوتوز نفر قدر حشرات اتشك اطرافنده دیشلریله انسان اتلرینی قوپاروب برصورتله حرصله یورلرکه کوپکلر بویله تلاشیله لاشه یمزلر بعضیسی کمیك و بعضیسی ات پارچه‌لرینی بر برندن قاپوب کویا دشمنلرینه مظفر اولمشلر کبی رقص ایدرك وکولوب او ینایه‌رق انسان اتلرینی یدکلرینی کورشده اولان دهشتی تعریف ایده‌مم

بو حریفلره باقدقجه نه‌حال کسب ایدردمکه معلومدر برده باقدمکه صندالدن ایکی آدم قاچرمشلر کندیلرینی دکزه اتمشلر یوزرك قورتلمغه چالیشیورلر بریسنی یاقه‌لیوب همان کنارده یره یاتررق قلیج کبی اغاجدن برشی ایله بیچاره‌یی کسدیلر درحال قوردلر کبی اوزرینه اوشوشوب وهر بری بر پارچه‌سنی قوپاروب اتشده پشمکسه برافیه‌رق صحرده صحرایه یرلر ایدی بونلر بوحال ایله اوغراشورلر ایکن او بری دخی کنارده بوحالی کوررك

کندیسی دخی منتظر وارقداشـنی بویله لیمه لیمه ایدوب یدکلرینی کورنجـه کوزلرندن قانلی یاشلرینی دوکرا ولدیغی حالده جان قورقوسیله اوته یه بر و یه باقوب کو پکلر مشغول همان اورادن طبانی قالدیروب قوش کبی غائب اولدی مـکر بنم ابتداکی خانه مك اوکنه کلنوب قالمش شـمدی بونك ارقه سـنه دوشرلرده خبیـثلر کلورلرسـه بنی کوررلر بوکا چاره نه دیو تفکرده ایکن بکا بیوك بر جسارت کلدی کلورسـه خنزیرلرك هپسـنی تلف ایدرده ایتدکارینی یوللرینه کتوریرم ثابت قدم اولوب طوریرم کله جکلری وارسـه کوره جکلری واردر دیدم اره دن بر مدت کچدکـده یامالرندن اوچ دانه سی قاچردقـلری ادمك ارقه سـندن قوشـدقلرینی کورنجه بو بیچاره یی دخی کسـه جکلرکن اللرندن قاچـدیغنی واوکارندن اوزادیغـنی ا کلادم از بچـق دهـا اوزارسه قورتیله جغنی امید ایلمشیدم بونلرك ایکیسی حریفك ارقه سندن دکزه طوغری قوشه رق معهود بنم کمینك دوشـدیکی محله کلـدکلرنده بیچاره نك قاچاجق یری قالمدیغنـدن واه یقه یی اله و یره جـك دیدم همـان کندوسـنی دکزه فرلاده رق طالغه لرك ایچنده کزلنور کبی صاوشـوب مرقوملر کوره میه جکلری بر کناردن چیقـدی حریفـلرده کناره کلـه رك ارقه سی صره باقه قالـدیلر امیدلرینی کسدکلرندن ارقداشـلرینك یانلرینه یـقلوب کتـدیلر ایچلرندن بریسی غایت جسور اولمسیله کمال حرصندن فرارینك ارقه سندن کندوسنی دکزه اتدی یوزرك ارقه سنه دوشـدی حمد اولسون یتشـه مدی ارتق اووقت یورکم امین اولوب بو حریف بنم ندرمی بیلور و بنم خدمتمده ثابت قدم اولور بوده حقك بکا براطفیـدرکه شوندمك خـلاصنه موفق اوله یم دیه رك همان نردبانی قویوب تقنـکی اله رق بله اشاغی اینـدم اطراف وا کنافه دقتـله باقوب متبصرانه حرکتـله تپه نك ارقه سـندن یواش یواش دکز کنـارینه کلدم باقدمکه چیقوب ینه حریفی قوالیـور لکن اره لری خیـلی اوزاق اولوب طوردیغم یر اورته لرینه راست کلدیکی اولدیغندن همان وحشینك یولنی کسه رك دونوب باقمسیچون ارقه سـندن بك چوق حایقردم سسمی ایشـیدنجه درحال اردینه باقوب بنی کوردکده قووالدیغی ادمدن زیاده حریفه رعشه وخوف کله رك شاشـیروب قالدیغی کورنجه ایلروده کینك اوزامسیچون بوکا المسله

كل ديو اشارت ايتدمسده ينه يولى الديغنى كورنجه همان برقورشون ايله
كبرتمكى قورمش ايسهده تفنك سسنى ارقداشلرى ايشيدرده كاورلرسه ايش
فنا اولور مطالعه سيله تفنكى اتمدم ينه دوشندمكه ايكيدن خالى دكلدر
طويارلرسه پك كوزل ياطو يازلرسه نه اولديغنى نه بيلورلر ديو تفكرده ايكن
كوردمكه قواليان ادم طوردى بوزه‌دن كلدى نصل شى ديو تعجبله
كوزلرينى بنم طرفه ديكدى حريفك يانه طوغرى ياقلاشديغمده تركشندن
اوق چيقاروب دوزلتمكه باشلاديغنى كورنجه اكلادمكه حريف بنى بتره‌جك
كندمى محافظه ايچون ضرورى تفنكى صيقوب بردن حريفى يره دوشردم
اوآنده فوت اولدى بوحالى اوزاقدن كورنجه قاچان حريف كيرويه كلدرك
باقديكه كنديسنى تلف ايده‌جك كمسنه يره دوشوب قالمش بونى بويله كورنجه
كندوسنى دخى كسر بجرم خوفيله ميت غير متحرك كبى طوندى قالدى
بوحالده حريفك اوزرينه طوغرى كيدرك يانمه كل ديو سسلندمسه‌ده
كندوسنى دخى اوله‌جك ظنيله همان طورميوب يانمدن قاچدى صكره
ايلروده توقفله كاه قريب وكاه بعيد اوله‌رق اظهار ايلديكى تلاشندن
اكلادمكه بندن قورقيور ارتق زياده‌سيله ملايمت و بسط امارات التفاتله
طرفمه ميلنى خيلى صواشديغمدن صكره تتريه‌رك كلوب اوكمه قپاندى طپراقلرى
اوپه‌رك باشنى ايافلرمه سورمكه و براياغمى براقوب ديكرينى اوپمكه باشلدى
بوحركاتندن اكلادمكه لسان حالله بكا صداقت وخدمتده ثبات ايده‌جكنه
والى الابد بكا كوله اوله‌جغنه يمين وقسم ايديور اوخشيه‌رق وزياده‌سيله اظهار
بشاشت ايليه‌رك يردن قالدردم برده‌ها اوركمامك و بندن اصلا شبهه ايتمامك
اوزره كندوسنه اكلاده بيلديكم قدر امنيت و يردم شوكا تعجب اولنوركه
دشمننك تلف اولديغنه بردرلو قلبى ايناممديغى اطواريندن اكلاشلديغندن
وارسون كورسونده ايناسون ديو كتسنه اشارت ايتدم حريفك اولوسنك
يانه تكرار واروب عجبا بواوزاقده طورركن اوق ياى يوق ايكن برسس ايله
نصل تلف اولدى ديو ترددده اولديغنى كورديكمدن رخصت و يردم كتدى
لاشه‌نك يانه واروب حيران حيران باقه قالدقدنصكره التنى اوستنه اوستنى
التنه چويردى كورديكه ايچندن ياره لنمش سياحتى تكميل ايتمش ارتق

او یروب چو یرمکـدن اوصانەرق ونصـل اولمش دیو تعجب ایدرك حریفك
اوق یایی یانـدن الوب یانمه کتوردی ارتق اورادە طورمنك معناسی
اولمدیغندن ومذکور تلف اولان ارقداشلرینی حریفلر ارەمق ایچـون کلوب
بزی بولملری احتمالدن بعید اولمیەجغندن صاوشـوب محلمە کتمکی مرقـومە
اشارت ایتدیکمدە اودخی بوافکاردە اولدیغنی اکلادمکە اوجـواردە اوتەیە
برویە کزینەرك قومـلری اثاریلە آچوب ایچنە صاقلنمق استیور ایدی همان
اورادن حریفی ارقەمە طاقەرق معهـود مغازەمك اولـدیغی محلە کلـدم
چونکە بوراسی امـین ومحفوظ محل اولـدغندن فریح وفخـور اوطورمش
ایسەمدە حریفك اجلقدن صوسزلقدن حالی یمان اولمسـیلە اوکنە بر پارچە
کول چورکیلە قوری اوزوم وصو قودم درحال شاپور شاپور سیلدی سپوردی
مغازەنك ایچنـدە برقاچ اغاج یپراقـلرندن مرقومە یتـاق کبی یاپوب اوزرندە
اویویە قالدی دقتلە باقدمکە سـنی تخمینا اون التی یاشنـدە انسان کوزلی
اوزون بویلی کولج یوزلیدر وجودی بیاض صاچلری سیاە اموزلرینە دوکلمش
النی اچیق کوزلری اهو کبی قدرتدن سورمەلی طوب چـهرەلی چکمە برونلی
حقە اغزلی چقور چکەلی اینجو دیشلی الحاصل باشـدن ایاغە انسان کوزلی
برچوجقـدر برساعت قدر یتار یاتمز چکیلری صاغمقـلە بن مشـغول ایکن بردە
باقدمکە قوشەرق یانمە کلوب اولکی کبی یوزینی ایاقلرمە سورمکە وباشـنی
طپراقلرە قویمغە باشـلدی کویا کندینـە اولان اکرامە تشـکر ایتمك ایستیور
تکرار کندوسنە رفق وملایمتلراظهارایلە کوکلنی تطییب ایدرك برر برر اقردی
ایتدکی اوکرتمکە باشـلدم الك اول اسمنی بـلدیردم مرقومە مواصلتم جمعە
کوننە تصادف ایتدیکندن اسمنـە (جمعە) تسمیە ایلدم کنـدی ادمی
دخی (خـواجە) قویدم اسمـلرمزی اوکرتدکدنصکرە واردر یوقدر کبی
اوفق تفك لقردیلر تعلیم ایلدم سودە اکمك قارشدیروب یمکی وسـود صاغمغی
وسائرشیلری اوکرتدم بویلە کورمدیکی شـیلری یدکجە نصـل اظهار سرور
ایدەجکنی بیلەمزدی اوزون کیجەلردە بنـلە برابر راحت اویوردی صباح
وقتی مرقـومی اویاندیروب برابر کزمکی و بنم کـبی اثواب کیمکی اوکرتدم
اشـبو کوستردیکم شـیلری اکلادیغنە وچپلاقلقـدن قورتلدیغنە اشـوری

سو یوردی دشمنی تلف ایتدیکم محله طوغری وارلدقده حریفك مزارینه
قودیغم نشانه اشارت ایدرك مزاردن چیقاروب اکلمزی ایما ایتدیکنی کورنجه
قاشلرمی چاته‌رق بومثللو شیئه بن هیچ جرأت ایدرمیم بو بله شیئ انسان ایدرمی
بردها سنده صاقن بونی خاطر که کتورمه سکاتنبیه ایدرم یوللو معنالری
اشارتله حایدی کیدملم دینجه اوکه دوشوب کتمکه باشلدی وحشیلرك کرك
کرچکدن بورالردن کتدکلرینه هنوز وقوفم اولمدیغندن حقیقت حالی اکلامق
ایچون مرقومی برابر الوب تپه‌یه چیقدم طوپلندقلرنی معهود قناره ایله
اطراف واکنافه دقتله باقدم نه کندیلرندن ونده قایقلرندن براثر یوق تلف
ایتدیککم حریفی دوشمش اولسه‌لر ایدی هیچ اولمزسه ارقه‌لرندن یتشمسی ایچون
برقایق براغورلر ایدی حریفی قید ایتمدکلرینی ایشته بوندن اکلادم بونکله برابر
صحیحا یقلوب کتدکلرینه کوکلم اینانه‌مدیغندن اصلنه ایرمك ایچون جمعه ایله
برابر حریفلرك تجمع ایتدکلری محله کاندکده کوردیکم قورقنج شیلردن
وجودمه تترمك وچوق قورقو کلدی جمعه ایسه هیچ بوشیلردن تلاش ایتمزدی
چونکه کندیسیده انلرك جنسلرندندر انسان اتلری میدانده دوکلمش قالمش
اوته‌ده بریده قانلر برکمش اقش تعفندن بردقیقه طورلمز درجه‌ده ایدی بوحال
هولناکی کورنجه طونوب قالدیغم اثناده برده باقدمکه جمعه بواتلردن برپارچه‌سنی
قاپوب یمك اوزره در درحال شدتله مرقومی منع ایتدیکمدن الندن یره اتدی
یانمه یاقلاشه‌رق یام یاملرك بورایه کتوردکاری کندوسیله برابر درت نفراسیر
ایدی ایشته اوچنی بوراده تلف ایتدیلر دردنجیسی کندوسی ایدی
مملکتلرنده وقوعبولان قانلی برمحاربه‌ده ایکی طرفدن چوق نفوس
تلف اولمشیدی الدقلری اسیرلری طرف طرف یمکه کتدکلری مثللو بونلر
دخی بورایه کلمشیدی دیوا کلاتدی
برمدت بوکیفیته طالوب قالمشم صکره کندمه کلوب بودهشتلی شیلری دفع
ایچون هپسنی بریره جمله یاقوب محوایتمکی مناسب کوردیکمی مرقومه اکلاتدم
طوپلدی اوزرلرینه اتش یاقدی بواثناده ینه کندوسنی ضبط ایده‌میه‌رك اعضاء
انفس انسانیه‌یی یمکه چپالاردی بوندن بوحالی کورنجه زیاده‌سیله غضب
وشدت معامله‌سی اظهار یله بتم بویله شیدن مجتنب اولدیغمی وبردها برپارچه

شی النه الورسه تفنك ایله همان کندوسنی یوق ایده جکمی اکلاتدم اوراسنی تمیزلدکدن صکره برابر کوشکه کلدك کیدن چیقاردیغم کوملکلرك ایکی دانه سنی ویردم کچی دریلرندن مرقومه برعنتری دیکدمکه نظیری کورلمش شی دکل زیرا کندیلکمدن یاپدیغم شی اولمسیله واجب السیرایدی الحاصل دیکدیکم اثوابلرملوکه هدیه اولمغه لایق ایدی طوشان دریسندن یاپدیغم قلپاغی دخی مرقومه بخش ایلدم ایشته بوقیافتله مرقومی کورن نیه بکزده بیلوردی بیلم مرقوم کندوسنی بویله کیمش قوشانمش کوردکده اوستنه باشنه اشاغیسنه بوقاروسنه باقه رق شاشوب قالوردی مقتضی اولان شیلری طلبدن خالی اولمازدی لکن بوجمله ایله برابر مرقومی نزده اسکان ایده یمده کوکلم راحت اولسون دیو تفکردن خالی دکل ایدم بوکا بناء بالاده بیان ایلدیکم خانه مك اوکنده یاپدیغم ایکی سورك اره سنده کی میدانه بونك ایچون برچادر قوردم خانه مه کیره جك طرفه ایچرودن برقپواچدم مرقوم جبلتی اقتضاسنجه شاید کیجه کاوب بکا سوءقصده یول بولماق ایچون قپویی کیجه لری قپارده نردبانی یوقارو الدقجه یاتمزدم بو اصول اوزره حرکت ایتدیکمدن کله جك اواسه ایدی یانمه چیقه مزدی بونکله برابر بنه ایچمه اینان کلدیکندن دائما قوشقوده بولنه رق کیجه لری بیوك صوپه یی باشمك التنه قومدقجه اویومزدم لکن بنم بورتبه احتیاطکارانه حرکتمله برابر مرقوم کبی صادق ومحب خدمتکار بولنمز چونکه زواللی بنم بوشبهه لندیکمه قطعا واقف اوله میه رق وارالقده اظهار ایتدیکم حدت وغضبدن اصلا اینجنمیوب وکین طوتمیوب کوستردیکم ایشلری جان وکوکلدن ایشلر واوغورمده فدای جان ایدرجه سنه چالیشور جبالاردی اولادك اکاباباسنه محبتندن زیاده بکا اظهار محبت ایدردی ارتق بودرجه احتیاطك ومحافظه نك معناسی اولمدیغنی دخی دوشنوردم مرقومی انسان اتی یمك مراقندن ووحشیلك خویندن وازکچرمك ایچون درلودرلو تدبیر ایتمکه یعنی انسان اتی یرینه حیوان اتی یدرمك وکوتو خوینك ضدی اولان شیلری سوبلیوب اوکرتمك قصدیله اوچ کوندن صکره کوشکمه کوتوردم کونلرده برکون برطاغ کچیسی صیدیله خانه مه کتوروب پشورمك ومرقومه یدرمك ایچون برابرجه برصباح قیره چیقدم کولکه لك برده برکچی ایله ایکی دانه کیك یاتورلردی جمعه یه قلداغامسنی

اشارتله یواش یواش اوزرلرینه یاقلاشوب تفنکی اتدم کیکلرك بریسی اورلدی شمدی یه قدر معهود دشمنك نصل تلف اولدیغنه جمعه نك حالا عقلی ایرمامش اولدیغندن شوحالی کورنجه همان دکز طرفنه دونوب کویا دیزلرینك باغی چوزلمش کبی ایاقده طورمغه مجالی قالمدی اور یلان کیکه هیچ باقدی اوستنی باشنی چیقاروب نره سندن اورلمش دیو کندیسنه باقغه باشلادی بالاخره مرقومی دخی بو یله تلف ایده جکم زعمیله صیق کاوب ایاقلریمه قپاندی اللر یله عجایب عجایب اشارت ایدرك اصل لسانی اولان لقردیلر ایله اغلایوب سزلمغه یوزطوتدی سو یلدیکی سوزلر بیلدیکم شی دکل ایسه ده کندوسنی تلف ایتامك ایچون نیازدن عبارت اولدیغی قرینه دن اکلاشلدی طوغریسی مرقومی چوق سور وحالنه اجر ایدم دائما ارقه سنی یوزینی اوخشیه رق کولر یوز کوستره رك کندیسنه ضررم اولمیه جغنی تأمین ایدردم اور یلان کیکی کوستروب ارقه سنه الوب کتوزمسنی اشارت ایتدم بونیده اویردی چویردی چوق تعجب ایتدی بوحال ایله شاشقین شاشقین طورمقده ایکن مرقوم کورمکسزین تفنکی طولدروب مرادم مرقومه تفنك اتمغی اوکرتمك ایدی اووقت باقدمکه اغاجلرك اوستنده برقوش وار جمعه بکا حیران حیران باقده ایکن مذکور قوشی اوروب اشاغی یه دوشدیکنی کورنجه تفنکی طولدردیغمی کورمدیکندن اولکندن زیاده تعجب ایلدی بوندن صکره تفنکی طوتمغه و یاننه یاقشلاشمغه جسارت ایده مز اولدی

تفنکك ایچنده جواب و یره جك آدم وار ظنیله تفنکه لقردی سو یلردی بنم مرامم ایسه بوندن وحشیلك حالنی کیدرمك ایدی یوخسه بو یله مسخره لقلردن قورقز ایدم اولدقجه قلبنه سکونت کلمکه باشلادقده اوردیغم قوشی طوتوب کتورمسنی اشارت ایتدم درحال کوج حالله طوته بیلدی قوشی طوتمغه کیدنجه بلکه ینه برقوش موش اورریم دیو تفنکی طولدرر کن سزدی اشبو صیدلری برابر الوب خانه یه کلدك آولری کسوب تمیزلدم اتلرینی پارچه پارچه کسوب پیشوردم سفره یی حاضرلدم پشمش اتلردن برپارچه سنی مرقوم ییجه زیاده تعجب ایتدی طوز اکدیکمی کورنجه اودخی اکدی طوزی ایریجه یمکی اشارت ایدنجه برمقدار طوز ویردم اغزینه اتار اتماز

یوزینی اکشتمکه وچهره‌سنی دوندرمکه وتوکوروب تشنیکه باشلیه‌رق همان اياغنه قالقوب اوراده طوران دستیده‌کی صو ایله اغزینی یقادی کندی مزاجنجه مرقومك خوینی فرق ایتدیرمك ایچون طوزسز اتی اغزیمه قودقدنصکره توکوروب کندیسنك یاپدیغی کبی اغزیمی تمیزلیه‌رك طوزلیلغی جهتله معدم قبول ایتمدیکنی وبوکا بکزر مدنیته دائر شیلری اشراب ایتدم بویله چوق وقت تربیه‌سی اصولنه چالشدم اوکون ساده بودرلو یمکله کچنوب ایرتسی کون منتظم بریمك پیشورمکی نیت ایلدم شویله که کیکلرك اتلرینی اوفق اوفق طوغرایوب کباب یاپدم بوایشلری جمعه کوردکجه قبائل وحشیه‌ده بومثللو شیلری کورمدیکندن چوق تعجب ایدردی ایشته بویله پشمش نفیس کباب وسائر یمکلری یدکجه بونلردن پك حظ ایدوب دنیاده صاغ اولدقجه بوندن بویله انسان اتی یمه‌جکنی درلودرلو اشارتلرله بکا بیلدیردی

اواثناده حصاد موسمی کلدیکی مرقومی الوب ارپه ترلاسنی بچمکه کتدم برابر بچدم بشاقلرینی ایرتدم زیاده اچیق کوز اولدیغندن بردفعه کوستردیکم هرشیئی اوکرنوردی ارپه‌دن خمیر یاپیله‌رق اتمك پیشورمکی اوکرتدم الحاصل مرقومك اوکنده نه که یاپارسم درحال عینی اجرا ایدردی ارتق شمدنصکره ایکی کشیلك ارزاق تدارکنه لزوم کورندی اولکی ترلادن بشقه براز دها اکین اکه‌جك محل تدارکیله ارپه پرنج اکملی ایدم بونیتله قالقوب برکوزل منبت محلی تسویه ایچون جمعه‌نك النه دخی چاپه‌یی ویروب ترلا اچغه باشلدق مرقومك چالشدیغی بریسی کورسه ایدی چوق بکنوردی بوایشلرك یکده لزومی اولدیغنه عقلی ایرمدیکندن کندوسنی بیهوده چالشدیریورم وخاطرمه کلان لزوملی لزومسز شیلری تکلیف ایده یورم اعتقادنده بولندیغنی تفرس ایتدیکمدن شو اطه‌ده یشامق ایچون بوایشلری کورمکه محتاج اولدیغمزی مرقومه اکلادر ایدم مرقومی بولدیغم جهتله بوسنه سائر ییللردن زیاده بنم ایچون برخیرلو ییلدر یقین وقتده غله جمعه لقردی‌یه وکوکلك اچلسی ایچون تسلی‌یه وهرشیئك اسملرینی بلله‌مکه باشلایه‌جه بونجه وقتدر یالکز پاپاغان ایله سویلشمکدن ماعدا اغزمدن سوز صدور ایتمامشیدی شمدی جمعه ایله

سویلشمکه باشلادم شوخالی اطه‌ده بکا ارقداش اولوشی نه بیوك نعمتدر دیرایدم مرقومك مقتضـای ذکاوتی کل یوم اثار تربیه سی کسب ترقی ایتدیکندن طولایی محبتم دخی کندوسنه ارتار ایدی مرقومه فوق الغایه ملایمت اظهار ایلدیکمدن دها شمدیدن کمالیله حرمت وتعظیم ایتمکه مبادرته باشلدی بنمله برابر شوشمدیکی وطن اتخاذ ایتدیکمز محله محبتنی جلب ایچون لقردی اوکرتمکی زیاده سیله امل ایتمشیدمکه صوردیغم شیئه جواب و یررك بکا مرامنی لسانیله افاده‌یه مقتدر اولسون دیرایدم

* ترجمهٔ حکایهٔ روبنصون * احمد لطفی *

بوقاروده دخی سویلدیکم کبی محل اقامتم بونلرنکندن تخمینا بر بچق میل مسافه‌ده اولوب اوراده کوشه نشین انزوا ایدم اوغلم بوافاده‌مه نظر حیرتله باقیکز و بیلکز که وحدت انسانی نائل سعادت مادیه ومعنویه ایتدیکی مثللو جمعیت بشریه‌نك دوچار اولدیغی فلاکتدن دخی بری قلار اما — وحدتی ترك ایله — بوجمعیته داخل اولنلر — فرق مختلفه‌یه تقسیم اولدقلرندن — مستریح البال اوله‌رق امرار ایام ایتمدکلرندنبشقه — کویا هم نوعلری دکل ایمش کبی — یکدیکرینه دشمن نظریله باقه‌رق دائما بربرینی محو و پریشان و بوصورتله وجودلرینی عدمه تبدیل ایله کندولرندن نام ونشان براقامغه صرف نقدینهٔ همتدن کیروطورمدقلرندن هرکون برنوع الات حرب اختراعیله مشغول بولنورلر

اما بوجمعیتدن خارج اوله‌رق کوشهٔ وحدتی التزام ایدنلر اویله افکار خونریزانه وعقل مجنونانه‌دن بری وفقط حریت شخصیه‌لرینه تمامیله مالك اوله‌رق کمال امن واسایش اوزره بولنورلر اوروپاوافریقانك اکثری محللرینه ایتدیکم سیاحتلرده بوجمعیتك — یعنی ابنای جنسمك — حاللرینی کوردکجه انلرایله بولداش وحرکات ناهنجارلرنده ارقداش اولمغه وجدانم بروجهله قائل اولمدیغندن بوجزیره‌نك محال خالیه‌سنده اقامت بنجه کوزل برکوشهٔ سلامت اوله‌جغنی بیلدیکمدن بوراده‌کی عظیم اورمانلر میاننـده واقع برچای کنارنده کندوحالمه جسبا ن برسکنا تدارکیله اوراده اسکان ایلدم زنهار بوافادامدن ابنای نوعمی تحقیرا کلاشلمسون انجق مرادم هم جنسمك سالك اولدیغی

طریقی تعییبدن عبارتدر یوخسه رهکذارمه مصادف اولان فلاکتزده لره هرکونه معاونتی دریغ ایتمکدنبشقه وحدتی ترك ایله موصل عدم اولان شمشیر خون اشامه رحت زندکانی بی تسلیمه روی مساعده یعنی جمعیتی اختیاره رضاداده اولمق تسلیم کردهٔ عقلا دکلدر دیمکدن دخی کیرو طورمم لکن اکثریسی افکارمی سر یعا جرح ایدرك جمعیتك محسناتنی مدح وستایشه بالابتدار بنی ـ بوافکارده اولدیغم ایچون ـ تعییب وتقبیح ایدرلر اولادم بن زنکین اولمغی ارزو ایتمدکدن بشقه فقیراولدیغمه دخی تأسف ایتم ! و بو اورمان اورته سنده اولان عزلتخانه‌م ز ینتدن بری ایسه‌ده بن کبی تارك دنیا اولانلر ایچون پك کوزل برمحل استفاده‌در

اوغلم دنیاده انسانیت وحمیتلی اولمقدن بشقه برسعادت اوله‌مز و بوقدر کسب محظوظیت وشهرت مثللو تصورات اذهانی بیهوده یره اشغال ایتدیکی کبی بقاسی دخی مفقوددر دقت ایدیکزکه برازثروته مالك اولنجه کندیمزی رضامز ایله کرداب بلایه القا ایدیورز !!!

دائما جهانك فانی اولدیغنی تفکر ایدرك الایش دنیایه پرستش ایدنلرك اطوار ومشواربنه دخی فریفته اولمامق هپسندن اعلادر چونکه دنیانك هرطرفنده خصوصیله اوروپاده هرکس بیوکلك ثروت فاملیا وچوجق پیدا ایتمك نیتنده بولندقلرندن عمر کرانبهالرینی بومقوله هوایی شیلر ایله امرار ایلدکلری کبی ایچلرندن بری فوت اولسه کندی‌اعتناسزلغنه و یررلر !!!

چونکه جهان کیمسه‌یه باقی اولمدیغندن وزنکین فقیر کوزل و چرکین هپ بو یولك یولجیسی ایدوکندن ودنیایه اولمك ایچون کلمش اولدیغندن وحیات برسیاحت موقته نوعندن اولوب اوده ممات ایله ختام بولدیغندن بودفعه متوفیه کندی نوبتنی کچوردی وبزدخی صره‌مزی بکلمکده‌یز

اوغلم موت انسان ایچون برسعادتدر یعنی حیات تسمیه اولنوب نیجه بیك مشقتله مرور ایدن کونك کیجه‌سیدر واشته بوکیجه‌نك اویقوسنده بولنانلر حیاتده اولانلرك دوچار اولدقلری خسته‌لق کدر تأسف خوف واضطراب مثللو بلایادن رهایابدرلر حیاتده بولنوبده الك بختیار کورینان ذواتك احوالنه امالهٔ نظر ایتمش اولسه‌کز : انلرك ادعا ایتمکده بولندقلری سعادته

خدمتکارلری نك خائنلکی سببیله سائرلری نك نقدر حریص اولدقلرینی ومالك اولدقلری ثروت صحت وجودلرینی ضایع ایتدکجه حاصل اوله مدیغنی ونادرا وقوع بولان ذوق وصفالری دخی نقدر صعوبتله وجود بوله بیلدیکنی وخلقك منافعی ایچون اختیار ایتدکلری بونجه فداکارلغك نتیجه سنده یعنی اواخر عمرلرنده اطرافلرنده خائن اولوبده صداقت ابراز ایدن احبابیله دشمن اولوبده صورتا محبت کوسترن اقربادن غیری کیمسه یی کوره مز سکز

(پول او یرژ ینی ترجمه سی ❋ امین صدیق ❋)

(احوال دول اوروپا و بعض وقایع مصریه)

بالاده اشعار اولندیغی اوزره بوناپارته باش قونسلوس اولدقده صلحه راغب اولمشیکن انکلتره اوحربك دوامنی التزام ایدوب اوستریا دولتی دخی اکا پیرو اولمغله بوناپارته دخی کمال مسارعت اوزره اسباب حربیه سنك تدارکنه اقدام ایدرك وبالذات براردو ایله ایتالیایه کیدرك اشبو بيك ایکیوز اون بش سنه سی اوائلنده مارنغو نام قریه جوارنده اوستریالولر ایله واقع اولان محاربهٔ جسیمه یی قزانمشدر

بووقعه مارنغو محاربه سی دیو مشهور اولوب بونده اوستریالولرك سکز بيك عسکر بله برچوق جنرال وضابطانی تلف ومجروح ودرت بيك قدری اسیر وفرانسزلرك التی بيك مقداری تلف و بيك قدری اسیر اولمش ایدی فقط مقدما مصرده صعید قوماندانی بولنوب بوکره اشبو مارنغو ظفرینك قزانلمسنه سبب اولان جنرال دزه نك دخی اوریلوب وفات ایتمسی بوناپارته نك عظیم کدر وتأسفنی موجب اولمشیدی

بوغلبه نك نتیجه سی اولق اوزره بتون ایتالیا بوناپارته نك قبضهٔ حکم وتصرفنه کچوب و بتون جهانه عظیم تأثیری اولوب فرانسزلرك تزاید وترقیٔ نفوذینی موجب اولمشدر بونك اوزرینه بوناپارته عسکرینی ایتالیانك مواقع مناسبه سنه یرلشدیردکدن صکره فرانسز جمهوری نك یوم احداثی اولان تموز فرنکینك اون دردنجی کوننده اجرا اولنه جق شهر ایننده بولنمق اوزره پارسه کتمش و بو اثناده المانیاده بولنان فرانسه اردوسی قوماندانی مورا دخی اوستریالولره غلبه ایتمشدر

برایکی ای ظرفنده بوقدر جسیم ایشلرك كورلمسی بوناپارته نك فوق العاده برآدم اولدیغنه دلیل اولمسیله فرانسه ده افكار عمومیه اكامائل ومتوجه اولمش و بوپاناپارته دخی مارنغو مظفریت جسیمه سندن صكره اوروپا قطعه سنده بیوك ایشلره مقتدر اوله جغنی درك وتفطن ایتمكله دائرۂ امال وافكاری پك زیاده وسعت بولمشدر

وجمعیت بشریه ایچون بردینك لزومی وبكیدن دین واپین احداثی قابل اولمدیغنی وتشكیلنه تشبث ایلدیكی حكومت جدیده نك براساس قوی اوزرینه بناسی دین ومذهبه موقوف اولدیغنی درك وتفطن ایدرك فرانسه ده دینسزلكك امحاسیله قاتولك مذهبنك احیاسی خصوصنی امل ایدر ایدی ومقدما ریما پاپا فرانسه یه جلب اولنمش ایدوكندن اوراده محبوس اولدیغی حالده مدیران جمهور زماننده وفات ایتمكله وندیك بلده سنده اوتوز بش قاردینال تجمع ایدرك یرینه یدنجی پیوس نامیله قاردینال كیارا مونتی یی پاپالغه انتخاب ایتمشلر ایسه ده روما الده اولمدیغندن مشار الیه انقونه ده اقامتله مقر حكومتنك تخلیه سنه چالشمقده ایدی مارنغو محاربه سندن صكره بوناپارته انكله محرمانه خبرلشوب اكر پاپا ایجاب حال وزمانه موافق برطور منصفانه كوسترر ایسه كلیسا ایله فرانسه جمهوریتی بارشدیروب پاپایی اسكی حال وموقعنه كتورمكه سعی واقدام ایده جكنی وعد ایلمش و بوندن صكره بوناپارته برچوق مشاغل داخلیه وغوائل خارجیه ایله مشغول اولدیغی حالده امور دینیه نك تنظیمی مسئله سنی دخی الدن براقیوب پاپا ایله مخابره دن و پاپانك پارسده كی مرخصیله كزلوجه مذاكره دن خالی اولمامشدر

حالبوكه بوناپارته نك قونسلوسلغی مستقل حكمدارلق رنكنی الدیغندن كتدكجه قوت بوله رق جمهوریتك بتون بتون الغاسی اندیشه سیله جمهوریت طرفدارانی بوناپارته یی اعدام ایتمك افكارینه دوشمشلر ایدی قرالیت طرفدارانی بدایت حالده خوشنود كورینوب حتی مقتول فرانسه قرالی اون التنجی لوینك برادری اون سكزنجی لوئی كه فرانسه نك خارجنده طولاشه رق نهایت انكلتره ده استقرار ایتمشیدی بوناپارته نك قرال یاخود امپراطور عنوانیله حكمدار مستقل اولمق درجه سنه قدر طمع ایده جكنی تخطر ایده میه رك بوناپارته یه

تحریرات ارسالیله اکر بوربون سلسله سنك فرانسه قرالیتنده ابقاسنه معاونت ایدرایسه کندوسنه بیوك ودائمی مسندلر و یره جکنی وعد ایلمش وبوکا جوابا بوناپارته طرفندن بیك سکز یوز سنهٔ میلادیه سی ایلول فرنکیسنك یدیسنده یازیلان مکتوبده بوربون سلسله سنك فرانسه یه عودتی بشیوز بیك لاشه اوزرندن کچمکه توقف ایدر دیو بوسودادن وازکچمسنی کندوسنه نصیحت سیاقنده بیان ایتمش اولدیغندن قرالیت طرفدارلری مأیوس اوله رق انلردخی بوناپارته نك اعدامی چاره سنی تحری یه باشلامشلرایدی

بناء علی ذلك سنهٔ مرقومه کانون اول فرنکیسنك اون دردنجی کوننك اخشامی بوناپارته تیاترویه کیدر ایکن کچه جکی زقاق اوزرنده حفر ایداش اولان وقورشون وتیمور پارچه زیله مملو اولنان لغمه آتش و یرلدکده ضربندن برقاچ خانه خراب اولمش وزقاق مقتول ومجروحلر ایله طولمش ایکن بوناپارته نك عربه سی دهااولجه سرعتله بولغمك حذاسندن صاوشمش اولدیغی جهتله قورتیلوب تیاترویه کیتمش واصلا فتور کوسترمیوب برمدت تماشا ایلدکدن صکره سراینه عودت ایتمشدر بوناپارته بووقعه یی جمهوریت طرفدارلرینك سوء قصدینه حمل ایله بونلرك معتبرانندن بك چوق کیمسه لری بلامحاکه حبس ونفی ایتمشیدی برای صکره بونی احداث ایدنلر قرالیت طرفدارانی اولدقلری میدانه چیقمشدر کرك جمهوریت وکرك قرالیت طرفدارلرندن بوناپارته نك برخیلی خصماسی اولدیغی اکلاشیلوب حال بوکه کافهٔ عساکر واکثر اهالی حکومت حاضره دن خشنود اولدقلری جهتله بووقعه دنصکره افکار عمومیه نك بوناپارته یه میل وتوجهی دها زیاده اولمش ونفوذ واستقلالی برمرتبه دها قوت بولمشدر

اسپانیا قرالی ادارهٔ اموردن عاجز وطولاب اداره یی النه الان باش وکیل دخی لیاقتسز اولدیغی حالده قرالیجه نك حمایه کرده سی اولمق حسبیله متنفذ اولدیغندن بوناپارته اسپانیا دولتنی استدیکی کبی قوللانه بیله جك برحاله کتورمش ایدوکندن بواثناده اسپانیالو ایله مکالمه یه کیریشه رك فرانسه دونماسی ایله اسپانیا دونماسنی برلشدیروب بدهٔ مالطه یه ومصره امداد ایلمك اسبابنه تشبث ایتمشیدی واقدکزك باشلوجه لیمانلرندن کمیلر استیجار ایدرك انواع مهمات

وذخائر تحميل ايله اسكندريه يه كوندروب بونلرك برازى انكليزلر يدينه كچمش ايسه ده اكثرى اسكندريه يه واصل اولمغله مصرالكاسنده بولنان فرانسه اردوسنه خيليدن خيلى قوت ويرمشدر

بوناپارته مارنغو صحراسنده ايكن اول قانلو محاربه نك آثار وخيمه سندن بحثله مصالحه يه دعوتى متضمن ايمپراطور ژوزفه برنامه يازمشيدى بونامه ويانه يه واصل اولدقده ايمپراطور مقدما بوناپارته طرفندن تكليف اولنان مصالحه يى ردايتمسنده نصل غلط وخطا ايلمش اولديغنى اكلامش ايسه ده مارنغو محاربه سنده عسكرينك مغلوب ومنهزم اولديغى حوادثنى الديغى كون انكلتره دولتندن ايكى بچق مليون ليرا اعانه قبول ايدرك مقابلنده دهايدى آى مدت فرانسزلر ايله عقد مصالحه ايتمامك اوزره برعهدنامه امضا المش بولندى و بوجهتله انكلتره دولتنه مربوط بولنديغى حالده قلبا بوناپارته ايله عقد مصالحه ارزوسنه دوشديكندن فصل صيفى مكالمه ايله كچوروب ده موسم شتاده انكلتره لو دخى برابر اولەرق برمصالحه نامه تنظيم ايده بيلمك املنده بولنمغله عقد اولنان متاركه مدتنده تنظيم مواد مصالحه ضمننده پارسه مأمور مخصوص كوندرمش وفرانسه خارجيه ناظرى طاليران ايله بالمذاكره بعض مواد اساسيه يى حاوى برمقاوله نامه دخى تنظيم وامضا اولنمش ايسه ده بو اساسك قبولى انكلتره دولتيله منعقد اولان مقاوله يه مغاير اولديغندن اوستريا دولتنجه قبولى ممكن اولديغى جهتله انكلتره دولتى دخى بر اولديغى حالده برمجلس مكالمه كشاد اولنمسى ايمپراطور طرفندن تكليف اولندقده بوناپارته بوكا دخى موافقت ايلمش ايسه ده ليمانلردن ابلوقه قالديريلوب سفائن حربيه سربستجه استيلان محله كيده بيلمك اوزره برمتاركهٔ بحريه عقدينى شرط ايدوب حال بوكه انكليزلرجه مالطه نك ضبط وتسخيرى وفرانسزلرك مصردن طرد ودفعى ماده لرى الاهم مسائلدن اولمسيله انكلتره دولتنك اويله برمتاركهٔ بحريه عقدينه يناشمسى قابل اولمديغندن طرفين ينه تداركات حربيه يه باشلادى مع مافيه اوستريا دولتى فرانسه لو ايله برمذاكره يه دها كيرشمك استديكندن مدت متاركه برازتمديد اولنه دق ينه طرفيندن مرخصلر تعيينه قرار ويرلمشدر

فرانسزلرك ايتالياده والمانياده بروجه مشروح موجب استغراب اولان مظفريتلرى بتون اوروپايه تأثير ايدوب على الخصوص اوته دنبرو بى طرفلق اصولنه رعايت

ایدن پروسیا دولتی روش وقوعاته نظراً بوناپارته‌یه ارائهٔ روی توجه ایدرك رین نهرینك صول قیلرینه فرانسه‌نك متصرف اولمسنه ممانعت ایتمیه جكنی وغرور وكبر ایله مألوف اولان اوستریا دولتنك شكستیٔ نفوذندن ممنون اولدیغنی كتم ایتمز اولدی

روسیه ایمپراطوری پاولودخی بالاده بیان اولندیغی اوزره عسكرینك ایتالیاده انهزامی اوزرینه اوستریا دولتنه كوجنوب بالطبع بوناپارته جانبنه میل وتوجه ایتمكه باشلامش ایدی

بوناپارته بودقیقه‌لره مطلع اولدیغی كبی پاولویی بتون متفقلرندن تفریق ایله كندو طرفنه جلب ایتمك اوزره ایتالیا سفرندن قالمه فرانسه‌ده التی یدی بیك قدر روسیه اسیری بولنمغله بونلره روسیه البسه‌سی اكسا وسلاح وسنجاق اعطا وروسیه‌لولرك شجاعت ومردلكنی مدح وثنا ایدرك جمله‌سنك بلابدل رد واعاده‌سنی پاولویه عرض ایتدی و بونلرك شمدی‌یه قدر اسارتده قالملری روسیه‌ده فرانسه اسراسی اولمیوب دول متفقه‌نك دخی روسیه اسیرلرینی بالمبادله استخلاصه همت ایتمدكلرندن نشئت ایلمش اولدیغی اشعاریله بونلری پاولویه پك كوزل صاتدی

و برده مالطه اطه‌سی درت بش بیك قدر فرانسز عسكریله محافظه اولنمقده ایسه‌ده انكلیزلر بوراسنی صیقی محاصره تحتنه الوب كوندن كونه ذخیره‌لری ازالمقده اولدیغندن یقین وقتده تسلیمه مجبور اوله جقلری امر مجزوم اولمسیله بوناپارته بونی پاولویه پیشكش چكه‌رك انكلتره دولتیله اره‌سنی بوزمغه نعم الوسیله اتخاذ ایتدی شویله كه بالاده اشعار اولندیغی اوزره قواليرلر پاولویی كندولرینه (غران‌متر) انتخاب ایلمش اولدقلرندن بوناپارته مادامكه سز قواليرلرك رئیسی اولدیكز مالطه اطه‌سنك حق تصرفی دخی سزه عائددر مأمور كوندریكز مالطه‌یی تسلم ایدسون دیو پاولویه خبر كوندرمشیدی

پاولوسبكسر برذات اولدیغندن بونلری تمامنه دكلیوب همان فرانسه‌ده‌كی اسیرلری الهرق بوناپارته‌یه تشكر ایتمك ولاجل التسلم مالطه‌یه كیتمك اوزره پارسه برجنرال كوندرمكله بوجنرال پارسه كیده‌رك اسرایی آلوب بوناپارته‌یه عرض شكرانیت ایلدیكی اثناده یعنی اشبو اون‌بش سنه‌سی ربیع الاخرنده انكلیزلر

مالطه اطه‌سنی ضبط وتسخیر ایتمشلر ایدی بونك اوزرینه پاولو انکلتره دولتندن مالطه‌یی استیوب بو ایسه انکلترا توجه قبول اولنور موادن اولمدیغی جهتیله جواب ردویرلسی اوزرینه پاولو غضبه کلوب روسیه لیمانلرنده اولان اوچ یوز قدر انکلیز کمیلرینی توقیف ایتدرمشدر بونك اوزرینه بوناپارته روسیه ایله فرانسه‌نك منفسخ اولان معاهده‌لرینی تجدید ایده‌بیلمك اسبابنه تشبث ایلمشدر

وبووجهله بوناپارته دول شمالیه‌یی جلب وتألیفه چالشدیغی اثناده انکلتره‌لو انلره متحکمانه معامله ایتمکده اولدیغندن انلر دخی انکلتره‌دن صوغومغه باشلامشلر ایدی زیرا اول عصرده حقوق ملل قواعدی شمدیکی قدر معین ومحدود اولمیوب بی‌طرف دولتلر یعنی پروسیا واسوج ودانیمارقه دولتلری تجارت بحریه‌لرینی محافظه ایتمك اوزره برطاقم حقوق اتخاذ ایدوب شویله که ایکی دولت میانه‌سنده‌کی عداوت ومحاربه بی‌طرف دولتلرك معاملات تجاریه‌سنه سکته ایراث ایده‌میه‌جکندن بی‌طرف دولت کمیسی محارب اولان دولتلرك حقیقة وفعلا محاصره اولنمش لیمانلرندن ماعدا کافهٔ لیمانلره کیره بیلمك وبالکز اسلحه ومهمات حربیه‌نك اخذ واعطاسی ممنوع اولوب امتعهٔ سائره سربست اولمق وبکلك سفینه‌لریله محافظه اولنان کمیلر بی‌طرف دولتلرك ممالکی حکمنده طوتیلوب محارب دولتلرك سفائن حربیه‌سی بونلری معاینه ایده‌مامك خصوصلرینه اصول اتخاذ ایتمشلر ایدی بوحقوقی فرانسه وروسیه دولتلری قبول ایدوب انکلتره دولتی ایسه بونی بروجهله قبول ایتمیه‌رك بی‌طرف دولتلر کمیلرینی معاینه ودشمن لیماننده بولدیغی حالده هرنه درلو امتعه‌یی حامل اولور ایسه اولسون ضبط ایده‌جکنی اعلان ایتمش وموجبنجه حرکته قیام ایله مخالفت ایدنلر حقنده معاملات جبریه اجراسنه باشلامش ایدی انکلتره دولتنك بومثللو اطوار متحکمانه‌سندن دول شمالیه منفعل اوله‌رق بی‌طرفلق حقوقنك محافظه‌سی ایچون بینلرنده عقد رابطهٔ اتفاق ایتمك لزومنی درمیان ایدوب پاولو دخی انکلتره‌لونك بوحرکاتندن روسیه تجارتنه عارض اوله‌جق زیانه مقابل روسیه ممالکنده موجود اولان انکلتره‌لو سرمایه‌لرینك توقیفنی امر ایتدکدن بشقه سائر دول شمالیه‌نك انکلیزلو حقنده اولان انفعالی عین فرصت اتخاذ ایده‌رك

فترینه زماننده انكلتره‌یه قارشو یاپلمش اولان بیطرفلق اتفاق بحریسنك تجدید وتشدیدینی آنلره تكلیف ایتدكده اسوج ودانیمارقه دولتلری درحال قبول ایدرك بیطرفلق حقوقنك محافظه‌سی ایچون لدی الاقتضا سلاح ایله بربرینه معاونت ایتمك اوزره پاولو ایله برعهدنامه امضا ایدوب متعاقبا پروسیا دولتی دخی بواتفاقه داخل اولمشیدی

(روسیه دونغاسنك قره دكزه عودتی)

بناء على ذلك مقدما پاولو فرانسه علیهنه دولت علیه وانكلتره واوستریا ایله عقد اتفاق ایدرك قره دكزده‌كی دونغاسی درسعادته كلوب و دولت علیه دونغاسیله برلكده قورفه‌یه كیدوب فرانسه علیهنده اعمال اولنمقده ایكن بواثناده دونغاسنك عودتنی امر ایتمكله مذكور دونغا جمادى الاولى اوائلنده درسعادته كله‌رك قویم قپو پیشكاهنده توقف ایله تعییناتنی الدقدن صكره قره دكزه عزیمت وعودت ایتمشدر

بروجه مشروح دول شمالیه‌نك بیطرفلق اتفاقنی امضا واعلان ایتملری على العموم دول متحاربه‌یه بربیاننامهٔ عمومی نشرندن عبارت اوله‌رق خصوصیت اوزره بردولت علیهنده اولمدیغندن انكلتره دولتی بوكا قارشو سكوت ایتسه‌یدی كندو حقنده بیطرف دولتلر طرفندن اعلان خصومت لازم كلمزدی لكن حقیقت حالده بواتفاقه هدف انكلتره دولتی اولدیغی معلوم اولوب انكلیزملتی ایسه اوته‌دنبرو دركار اولان وقار وعظمتی حسبیله بودرلو معاملاتدن مسامحه واغماض عین ایده‌میه‌رك همان بو بیطرفلق معاهده‌سنه جواب اولمق اوزره انكلیز لیمانلرنده نه قدر روسیه واسوج ودانیمارقه سفائن تجاریه‌سی وار ایسه توقیف ایلدیكندن انكلتره دولتیله دول شمالیه اره‌سنده خصومت رونما اولدی و پاولو درحال انكلتره علیهنه تداركات جسیمه‌یه تشبث ایلدی وانكلتره ایله متفق اولان دولتلری دخی تهدیده باشلادی وبرده فترینه‌نك هندستان حقنده اولان تصوراتنی فعله كتوروب ده انكلیزلری هندن طرد ایلمك اوزره عجم ایچندن هندستانه سوق عسكر ایتمك قیدینه دوشوب بوخصوصك اسباب لازمه‌سنی استحصال واستحضاره اقدام و بورالری ایسه انكلتره دولتنه باعث اندیشه اولمغله زیرده بیان اولنه‌جغی وجهله مستعد فساد

اولان روسیه وکلاسنی پترسبورغده کی (و پتورت) نام ایلچیسی معرفتیله پاولو علیهنه تحریکه قیام ایتمشدر بالاده بیان اولندیغی اوزره ایمپراطور ژوزف تکرار فرانسه ایله مکالمه یه قرار ویرمش ایدوکندن خلال جمادی الآخرده طرفین مرخصلری اجتماع ایتمشلر ایسه ده فرانسه مرخصی ابتدا اوستریا مرخصندن انکلتره‌لو مداخله ایتمه‌رك معاهده امضاسنه مأذونمیسین و معاهده یالکز اوستریا نامنه‌می اوله‌جق یوخسه بتون المانیا داخل اوله‌جقمی دیو سؤال ایدیجك اوستریا مرخصی انکلتره‌لو داخل اولمدقجه عهدنامه تنظیمنه صلاحیتی اولمدیغی درمیان وایکنجی سؤالك جوابنده یکیدن تعلیمات جلبنه محتاج اولدیغی بیان ایتمسیله مکالمه یه کیریشیله میوب مدت متارکه نك انقضاسنده جنکه ابتدار اولنه‌جغی پوناپارته طرفندن افاده اولنمسی اوزرینه ایمپراطور سررشته مصالحه یی بتون بتون الدن چیقارمامق اوزره الك صوك برتدبیره قیام ایدوب شویله که شباط فرنکینك ابتداسنده یعنی اواسط رمضانه قدر مخفی طوتلمق اوزره انکلتره‌دن ایرو اوله‌رق عقد مصالحه اولنمق وفقط مجلس مکالمه‌ده انکلیز مرخصی بولنوب بده صورتا مواد مصالحه مذاکره اولندیغی حالده اصل عهدنامه کیزلوجه تنظیم قلنمق صورتنی پوناپارته یه تکلیف ایلمش ایسه ده بونی دخی بوناپارته رد ایتمکله چاره‌سز طرفیندن حرکات حربیه یه تشبث اولنمشیدی

پوناپارته‌نك اوستریایه قارشو مواقع متعدده‌ده اوچیوز بیك عسکری اولوب اوستریا دولتنك ایسه بوکا مقابل ایکیوز یکرمی درت بیك قدر عسکری وار ایدی

(پوناپارته ایله اوستریا دولتنك مصالحه‌سی)

محاربه ابتدا المانیا طرفنده باشلایوب خلال جمادی الآخرده واقع اولان جنکده اوستریا عسکرندن سکز بیکی تلف واون ایکی بیکی اسیر اوله‌رق اوستریا اردوسی منهزم اولدی وفرانسزلر یدینه برخیلی مهمات ایله سکسان یدی پاره طوپ کچدی بوندن صکره اوستریا اردوسنك سائر قوللری دخی بوزیله‌رق اوستریانك ارتق طیانمغه مجالی قالمیجق ایمپراطور ژوزف چاره‌سز انکلیز اتفاقنی ترك ایله منفردا مصالحه یه قرار ویرمکله لونویل بلده سنده طرفین

مرخصلری مكالمه يه بالابتدار تنظيم اولنان مصالحه نامه اشبو اون بش سنه‌سی رمضان شريفنده امضا اولنمشدر

اشبو لونويل عهدنامه سنده اسو بحره‌دن فلمنكه قدر رين نهرينك صول يقه‌سی وبلچيقا قطعه‌سی وايتاليا‌ده واقع ميلان ايالتی وايتاليا ايله اسو بحره ارەسنده‌كی اراضی فرانسه‌يه قالمق وونديك قلعه‌سی اوستريايه ترك اولنه‌رق ايتاليا‌ده اويش نهری اوستريانه حدود اعتبار ايدلمك و پو وطنار نهرلری كنارلری ونديك دكزينه قدر فرانسه حمايه‌سنده اولان جزالپينا جمهوريتنه ترك اولنه‌رق اوستريا دولتی فلمنك واسو بحره وجزالپينا وجنوه جمهورلريله مصالحه ايتمش اولوق ورين نهرينك صول طرفنده ممالكنی غائب ايتمش اولان حكمدارانه صاغ طرفندن زيان بدلی يرويرلمك خصوصلری مندرجدر

بوصورتله بوناپارته نك برابرغائله‌سی قالميوب نظر دقتنی كاملا انكلتره طرفنه اماله ايلدی وانكلتره لونك دول اوروپا ايچنده ناپولی وپورتكيز دولتلرندن بشقه متفق قالمديغندن بوناپارته جنرال مورا فرقه‌سنی ناپولی اوزرينه سوق ايدرك ناپولی قرالنی فرانسه پولتيقه‌سنه موافق برعهدنامه امضاسنه مجبور ايتدی واسپانيا ايله اولان اتفاقنه توفيقا برمختلط فرقهٔ عسكريه نك پورتكيز اوزرينه سوقی مقرر ايدی

بونك اوزرينه انكلتره دولتی قوهٔ بحريه‌سنی مواقع مختلفه‌يه طاغتمغه مجبور اولوب بوناپارته دخی بونی فرصت اتخاذ ايله فرانسه وايتاليا واسپانيا وفلمنك ليمانلرندن صغير وكبير بكلك وتجار سفينه‌لرينه اقچه ومهمات وانواع مأكولات تحميل ايله مصره كوندرمكه باشلادی واقعا بونلرك خيليجه‌سی انكليزلر يدينه كچديسه‌ده بهر هفته اسكندريه‌يه برايكی قطعه‌سی واصل اوله‌رق اوراده‌كی فرانسزلره موجب غيرت وتسليت اولوردی

ومصرده‌كی فرانسز عسكرينك مقداری يكرمی التی بيك راده‌سنده اولوب طابورلرينك نقصانی روم وقبطی طائفه‌لريله سياه كوله‌لردن تدارك اولنان نفرات ايله اكمال اولنمقده اولديغندن وسواری الايلری اوروپا تعليمنه كوله‌من تعليمنی دخی علاوه ايدرك عرب اتلرينه راكب اولوب طوپ طاقملری ايسه منتظم بولنديغندن ودوه‌لی بلوكلر تعليمه الشدقلرندن فرانسزلر بتون

مصری تسخیر ایتمش ایدیلر وجنرال عبدالله منوصور تا اسلامی قبول ایدرک بو صورتله اهل اسلامی اغفاله ابتدار ایدوب حتی تزوج ایتمش اولدیغی بر اهل اسلام قزندن اشبو اون بش سنه سی شعبانلنده بر اوغلی اولمغله سید سلیمان دیو تسمیه ایدلمش و فرانسه رؤساسنك اخطاری اوزرینه کندوسنه مشایخ طرفندن تبریکنامه بیله یازلمش ایدی وسردار اکرم برمدتدنبرو اکمال اسباب سفریه یه اقدام ایتمکده ایکن اقطار شامیه ده قحط وغلا ظهوریله اهالی یه جك بوله مز اولدقلرندن اطرافدن جلب اولنان عساکرك اداره سی پك مشکل اولدیغی حالده بو حال مضایقه یی برشدتلو طاعون خسته لغی تعقیب ایدرك اهالی وعسکریدن پك چوق کیمسه لر وفات ایتدی واواطرفده بولنان امرای مصریه وکاشفلرندن الك مشهور چندیلرك اکثری فوت اولدی بو وجهله اردوی همایونه عظیم پریشانلق کلدی و براراالق قپودان پاشا اردوی همایونه کیدرك وسردار اکرم ایله ملاقات ایدرك مصر اوزرینه حرکتی بینلرنده لدی المذاکره حسب الحال تصور اولنان حرکات بریه و بحریه نك اجراسنده صعوبت کورلمکله برلکده مصر اوزرینه حرکت وهجومه قرار و یرمامشلر ایدی قالدیکه قپودان پاشا اوتهدنبرو فرانسه لو طرفنه میال اولوب حتی سردار اکرم بو وجهله کندوسنی اتهام ایتمشیدی

(اردوی همایونك بعض احوالی وانکلیزلرك مصر اوزرینه)

(اولان تدارکاتی)

بناء علیه قپودان پاشا سردار اکرمی سومیوب سردار اکرمك دخی اکا امنیتی یوغیدی فقط قپودان پاشا نزد شاهانه ده مقبل ومقبول اولوب حقنده سردار اکرمك نفوذی مؤثر ومثمر اوله مزدی اشته بو دخی متحدانه حرکته مانع ایدی بناء علیه قپودان پاشا برمدت مصر اچیقلرنده اولطه اوروب هوالر سرتلشدیکی کبی دونغای همایون ایله درسعادته عودت ایتمشیدی وایام شتاده شدتلو فورتنه لر ظهوریله انکلیزلرك ابلوقه یه مأمور اولان کمیلری طاغلمغه مجبور اولدقلرندن بوناپارته بواره لقده اسکندریه یه برمقدار عسکر ومهمات ایصال ایتمك اوزره بدی قطعه قپاق وچند قطعه فرقتین و بر یقدن مرکب بر دونغا ایله امیرال غانطومی مأمور ایتمش ایسه ده غانطوم طوغری اسکندریه یه یول و یرمکه جسارت ایده میوب برمدت طولون لیماننده مکث وتوقفدن صکره ساردنیا

اطه‌سی سواحلنه طوغری کیتمشیدی

بو اثناده انکلتره دولتی دخی انکلیز والمان واسوبچره ومالطیز نفراتی اوله‌رق اون سکز بیك عساکر بریه ترتیب ایله اسکندریه‌یه کیتمك اوزره یوله چیقارمش اولوب انجق فورتنه‌یه تصادف ایتدیکندن رادوس جزیره‌سنك قارشوسنده واقع مکری لیمانینه کیروب ارام ایتمکده ایدیلر و بعده اسکندریه جانبنه روان اولدیلر انکلتره دولتی بوندن بشقه سویشه کلمك اوزره هنددن دخی التی بیك عسکر ترتیب ایتمش ایدی

وقپودان پاشانك دخی دونمای همایون ایله اول جانبه حرکتی انکلیزلر طرفندن استعجال اولنمغله قپودان پاشا لوند چفتلکنده واسکدارده تعلیم اولنان نظام جدید عسکرندن وقلاغ تسع یماقلرندن اوچبیك قدر معلم عسکر واوچ بشیوز قدر باشی بوزوق پیاده ایله براورته طوپجی وبارم اورته عربه‌جی‌یی دونمای همایونه ارکاب ایله ماه‌شوالده اسکندریه جانبنه حرکت ایدوب وتپه‌دلنلی علی پاشا معرفتیله تحریر اولنان ایکی بیك ارناود عسکری دخی ارناودلق سواحلندن سفینه‌لره راکب اولوب کیتمش و بو اثناده بروجه مشروح اردوی همایونك ذخیره وسائره‌جه مضایقه‌سی برکمال اولوب موجودی دخی اون بیك عسکردن عبارت ایسه‌ده فرانسزلرك قوتنی تفریق ایچون برادخی حرکت فرائض حالیه‌دن اولمسیله سردار اکرم ممکن اولدیغی قدر تدارك کوروب همان اواخر شوالده اردوی همایون ایله عریش طرفنه حرکت ایتمش ایدی

اون سکز بیك اوروپا عسکرینك عساکر اسلامیه ایله برلکده بولنمسی مصرك امر استخلاصنی تسهیل ایده جکی درکار ایسه‌ده قپودان پاشانك انکلیزلره امنیتی اولمیوب شاید که مصری ضبط ایتدکارنده دولتعلیه‌یه ویرمامك طمعنه دوشرلر دیو اندیشه‌ناك ایدی حالبوکه بالاده اشعار اولندیغی اوزره سردار اکرم دخی ذاتنجه اندن امین دکل ایدی بروجه بالا دول اوروپانك اکثری بوناپارته ایله اتفاق ایدرك انکلتره دولتی یالکز قالدیغی حالده انکلتره‌ده برعظیم قحط وغلا ظهور ایتمکله انکلتره اهالیسی زیاده صیقیلوب بو احوال مکدره‌نك ظهوری باش وکیل بولنان مشهور پیتك تعندینه وسوء تدبیرینه حمل اولنمغله

بواثناده مشار اليه استعفا ایدرك یرینه موسیو (آدنیقطسون) باش وکیل اولمشیدی مع مافیه انکلتره دولتی محاربه‌دن کیرو طورمیوب امیرال پارکر ونلسون قوماندەسیله بحر بالطقه قرق یدی پاره سفینه‌دن مرکب بر دونغما کوندرمشیدی ابتداء دانیمارقه دولتنه دول شمالیه اتفاقندن ایرلمسی تکلیف اولندقده رد ایله جواب و یردیکندن انکلیز دونغماسی حرباصوند بوغازندن دخول ودانیمارقه نك پای تختی اولان قوپنهاکه‌وصول ایله برخیلی حرب وخسارت وقوعندنصکره دانیمارقه‌یی انکلتره پولتیقه‌سنه موافق برمعاهده نامه امضاسنه مجبور ایتدیکی وقت روسیه ایمپراطوری پاولونك اعدامی خبری قوپنهاکه واصل اولمغله دانیمارقه نك انکلتره‌دن اخذ انتقام داعیه سی دخی برطرف اولدی

(روسیه ایمپراطورینك اعدامی)

چونکه پاولو غایت تیز وتیز وهرخصوصده افراط اوزره شدت انکیز اولوب بواخلاق ایسه عامه حقنده وعلی‌الخصوص استقلال اوزره حکومت ایدن حکمداران حقلرنده منتج ندامت ووخامت اوله کلمشدر ایشته پاولو دخی بو یولده اعدام اولنمشدر شویله که کندوسنك بوطور ومزاجندن ناشی پترسبورغ اهالیسی متوحش واندیشه ناك اولوب والك زیاده مقرب ومحرم اسراری اولنلر بیله کندوسندن امین اوله‌میوب سبره‌نی اولنمق قورقوسی خاطرلرنده مستقر ایدی پاولو ابتدالری فرانسه جمهوری حقنده فوق‌العاده اظهار خصومت ایتمشیکن صکره موجب تعجب اوله‌جق صورتده تبدیل افکار ایدرك بوناپارته‌یه میل وتوجه خصوصنده دخی سرایینك هر اوطه‌سنه تصویرینی تعلیق ایتمك ورسمی ضیافتلرده عشقنه شراب ایچمك کبی صورتلرله زیاده افراط ایدر اولدی وانکلتره‌یه اعلان حرب ایتمسی روسیه اصلزاده‌کاننك چفتلکاتی محصولاتنك شورمنه مانع وعظیم ضرر وخسارلرینی موجب اولدیغندن جمله سی دلکیر اولدقلری حالده پاولوك کیتدکجه اطوار غدارانه وخودسرانه‌یی تزیید و پترسبورغده‌کی انکلیز ایلچیسی بوحالاتی فرصت اتخاذ ایدوب مستعد فساد اولان روسیه وکلاسنی تحریك ایله پاولو حقنده اولان انفعاللرینی تشدید ایتمکین پاولو یی خلع ایله اوغلی علکساندری یی اجلاس ایتمك اوزره بینلرنده قرارویروب اقچه ومواعید ایله وکلادن وسائره‌دن وافر طرفدارلر پیدا ایتدکاری

اثناده ایچلرندن پاولونك محرم اسراری و پترسبورغ والیسی و پولیس ناظری اولان قونت پاهلن دخی عرض صداقت یوزنده پاولونك صادق وخیرخواهی اولان باش وکیلی دخی عزل ایتدیردکدن صکره بکرمی قدر متفقلر برلشوب مارت فرنکینك بکرمی اوچنجی کیجه سی نصف اللیلده سرایه ورود وشهرده حریق واردیو امپراطورك دائره سنه دخول ایله امپراطورلقدن قصر یدی متضمن مقدمجه قلمه الممش اولدقلری استعفانامه نك امضاسنی پاولویه تکلیف ایتدکلرنده ردایله جواب قطعی ویردیکندن انلردخی اوزرینه اوشوندی ایدرك اعدام ایله یرینه اوغلی علکساندری یی اجلاس ایتمشلردر بوو قعه نك اوروپا پولتیقه سنه عظیم تأثیری اولمشدر

بو اثناده روسیه نك درسعادت ایلچیسی اسوج ایلچیسنی استصحاب ایله سلیمانیه جامع شریفنی کورمك اوزره کیدوب طول وعرضنی مساحه ایتدیردیکی اثناده عادت فرنکانه اوزره بچه یه تو کورمش اوراده بولنان بعض طلبه ایسه بونی برنوع اهانت مخصوصه یه حمل ایله غضبناك اوله رق همان الفاظ درشت وضرب سله ومشت ایله کرك ایلچی یی وکرك معیتنده بولنانلری سوروب جامعدن چیقارمشلر بو اثناده ایسه پاولو مقدمجه متفق اولان انکلتره او علیهنه اعلان حرب ایدرك بو بابده کندوسیله اتفاق ایتمیان دولتلری تهدید ایله بیطرف طورانلره دخی اعلان حرب ایتمك اوزره بهانه ارامقده اولدیغندن ودولت علیه دخی بو اواندە فرانسه محار به سیله مشغول اوله رق انکلتره دولتنك اتفاقنی ترك ایده میه جکی کبی روسیه دولتنك عداوت وخصومتندن دخی تحاشی بولندیغندن بو کیفیت باب عالیجه زیاده تلاشی موجب اولدیغنه مبنی بوعربده یه سبب اولان طلبه درحال طوپلوب کیمی ضرب وکیمی نفی ایله روسیه سفارتنه ترضیهٔ لازمه اعطا اولنمشدر بو هنکامده ایسه بروجه مشروح پاولونك اعدامی وقوعبوله رق پولتیقهٔ دولیه خیلیدن خیلی تغیر وتبدل ایتمشیدی

پاولونك بروجه مشروح وفاتی بیطرفلق اتفاقنه ضعف وخلل و پوناپارته نك انکلتره لو اوزرینه مسلط ایتمش اولدیغی دولتلره فتور وکسل کتوروب مع مافیه انکلیزلر دخی بونجه وقتدنبرو ممتد اولان محار به غوائلندن اوصانه رق مصالحه ارزوسنده بولندقلرندن لوندره ده فرانسه مرخصی موسیو اوتو ایله مکالمهٔ

مواد مصالحه یه کیریشلمش ایسه ده انکلتره لو بحرا و فرانسه او برا غالب مطلق اوله رق هر بری غالبانه عقد مصالحه املنده بولندقلری جهتله طرفینك ارزولری بنی برلشدیرمك پك مشکل وعلی الخصوص فرانسزلر بر مصالحه عقد اولنوبده بو وسیله ایله مصر الکاسی اللرنده قالمق طمعنده اولوب انکلتره لونك بوکا موافقتی ایسه ممکن دکل ایدی بناء علیه مکالمه جریان ایتمکله برابر محاربه یه دوام اولنه رق ایکی طرف دخی سیف ایله حل مشکل ایتمك اوزره روش وقوعاته انتظار اوزره ایدیلر

موسیو تیرك تحریرینه نظرا انکلیز دونتماسنده موجود اولان اون سکز بیك عسکره هنددن کله جك التی بیك عساکر هندیه ایله قپودان پاشا معیتنده کی التی بیك ارناود عسکری وصدر اعظم معیتنده کی اون بیك عسکر و یکرمی بیك باشی بوزوق عساکر عثمانیه علاوه اولندیغی حالده مجموعی التمش بیکه بالغ اولمق لازم کلور معلم نیقوله دیرکه سردار اکرم اردوسیله هنددن کله جك عسکردن بشقه اوله رق مصره هجوم ایدن عثمانلو وانکلیز عساکرینك مجموعی اوتوز بش بیك ایدی بالاده دخی اشعار اولندیغی اوزره انکلیز دونتماسنده کی عسکرله هنددن کله جك عسکرك مجموعی یکرمی درت بیك اولوب دونتمای همایونده موجود اولان اوچ بیك معلم عسکردن بشقه برقاچ یوز باشی بوزوق پیاده ایله ایکی بیك قدر ارنابود عسکری و برمقدار طوپجی وعربه جی نفراتی وار ایدیکه بونلرك مجموعی نهایت التی بیکه بالغ اوله بیلوردی وسردار اکرم معیتنده کی اون بیك نفر بونلره علاوه اولندقده جمله سی قرق بیك نفره بالغ اولمزدی بونلردن بشقه اوله رق مرتب اولان باشی بوزوق عساکر عثمانیه نك مقداری ایسه کرکی کبی معلوم دکلدر هرنه ایسه دولتین متفقتینك ترتیباتی مصرده کی فرانسزلرك ایکی قاتی یاخود دها زیاده اولمق کرك ایدی فقط بونلرك چوغی معلم ومنتظم اولمیوب معلم اولانلر دخی ملل مختلفه دن مرکب ومخلوط ایدی فرانسزلر ایسه اللرنده کی قلعه لرك محافظه سنه برمقدار مستحفظ براقدقدن صکره اون سکز بیك قدر کزیده وجنکاور عسکردن مرکب براردو سوق ایده بیلورلردی بویله پیشکین ویك وجود اولان برفرانسز اردوسی ایسه کندوسندن عددجه برقاچ قات زیاده اولان عسکره مقابله ومدافعه ایده بیله جکی امثال

سابقه سیله مثبت اولدیغندن و کوله‌منلرك برطاقی دخی فرانسه جنراللری عدادینه ملحق اولان مراد بك معیتنده بولندیغندن فرانسزلر ابتدالری دولتینك بو ترتیباتندن اوقدر تلاش ایتمدکلرندن بشقه بروجه بالا امیرال غانطوم ایله کوندردکاری تازه عسکرك اسکندریه‌یه وصولنده غلبه ایتمك امید قویسنده ایدیلر

معلم نیقوله تاریخنده دیرکه اون بش سنه‌سی صفرندن شوالنه قدر سکزای ظرفنده مصرده برحرکت اولمیوب بومدت سکون واستراحت اوزره مرور ایتدی ورمضانك سکزنجی کونی وسط نهارده شمس ایله قمر برلکده ظهور ایتدی ونیرین یعنی شمس وقمر ظاهر وتابان اولدقلری حالده قمرك قربنده دخی آتش کبی پارلاریلدیزلروارایدی ایشته اهل جفر طرفندن (اذا ظهر النیران بمیقات واحد یلطف الله باهل الکنانه) یعنی شمس ایله قمر بروقتده ظهور ایتدکده الله تعالی اهل مصره لطف ایدر دیوسویلنمش اولان کلامك سری ظاهر اولدی وخلال شوالده انکلیز دونماسی اسکندریه پیشکاهنده کورنمکله محافظ بولنان جنرال فریان تلاشه دوشه‌رك سرعسکر منو یه اعلام حال ایله استمداد ایلمدی

(انکلیز عسکرینك ابوخور ساحلنه چیقوب فرانسزلره غلبه ایتدکاری)

انکلیز دونماسی اسکندریه پیشکاهنه کلدکده استحکاماتك قوت وجسامتنه نظرا اورایه یناشه میوب وهوالر پك سرت اولدیغندن چندروز روزکارك سکونه انتظار ایله دکزده اولطه اوروب شوالك اواخرینه مصادف اولان بیك سکز یوز بر سنهٔ میلادیه‌سی مارت فرنکیسنك سکزنجی کونی ابوخور لیماننه یناشوب اوچ یوز یکرمی قطعه صندال ایله بش بیك عسکر وضع وایکی طرفلی طوپ صندالری ایله محافظه اولنه‌رق قره‌یه چیقارلمشدر

جنرال فریان بیك بشیوز نفر ایله مدافعه‌یه قیام وانکلیزلر اوزرینه هجوم واقتحام ایتمش ایسه ده صندالار قره‌یه طوقنورطوقنمز انکلیزلر طیشارو فرلایوب وهمان قومسال اوزرنده صاف باغلیوب اطرافه یایلمغه باشلاشلر وفرانسزلر نقدر شدتلو هجوم ایتمشلر ایسه انکلیزلر دخی اوقدر ثبات کوستردکلرندن فرانسزلر برخیلی تلفات ویردکدن صکره منهزما رجعته مجبور اولشلر

رحمانیه ده بولنان فرانسز جنرالی لانوس انکلیزلرك ابوخوره چیقدقلرینی ایشتدیکی کبی موجود معیتی اولان اوچ بیك عسکرله اسکندریه طرفنه عزیمت وجنرال فریان دخی قره‌غوللرده کی عسکری جمع وموجودینی ایکی بیکه ابلاغ ایله ایکیسنك موجودی بش بیکه بالغ اولدیغی حالده اون سکز بیك نفره بالغ اولان انکلیز اردوسی اوزرینه هجومه جسارت ایدرك ماديه بولنده واقع تپه‌لری طوتوب انکلیزلرك ورودینه منتظر اولمشلر ایدی انکلیز اردوسنك صول قولی ایسه ماديه طریقیله حرکت ایدوب ماديه کولندن طوپ صنداللریله محافظه اولنه رق ایلرولمکده اولدیغی حالده اورته قولی فرانسز آتلوسندن تحفظ ضمننده مربع الشکل اوله‌رق حرکت ایتمکده وصاغ قولی دکز طرفنده‌کی جاده ایله یوریوب بوکا دخی برطاقم طوپ صندالری رفاقت ایلمکده ایدی جنرال لانوس انکلیز اردوسنك ایلرو ده‌بولنان صول قولنی کوله دوکمك طمع خامیله هجوم ایتدیکی صرده ناکاه اورته قول ظهور ایدیجك لانوس مناوره‌یی تبدیل واورته قول اوزرینه هجوم ایله جنکه طوتشدیغی اثناده انکلیز اردوسنك صاغ قولی یتشمکله لانوس کیرو چکلمکه مجبور اولدیغی کبی اولا اکا باقه‌رق اووه‌یه اینوب ده صاغ قول اوزرینه حرکت ایتمش اولان جنرال فریان دخی رجعت ایتمشدر بومحاربه ده طرفیندن واقع اولان تلفاتك مجموعی ایکی بیك قدر ایدی

سرعسکر منو یرینه جنرال بلیاری قائمقام نصب ایله مصرده براغوب کندوسی بش بیك عسکرله حرکت واوائل ذی‌القعده‌ده اسکندریه‌یه مواصلت ایله حقیقت حاله مطلع اولدقده بردیوان حرب تشکیل ایدرك لدی‌الاستشاره ویریلان قرار موجبنجه مارت فرنکینك یکرمی برنده فرانسز عساکری اون بیك نفردن عبارت اولدیغی حالده انکلیزلر اوزرینه هجوم ایتمشلر ایسه‌ده غلبه ایده‌میوب ایکی بیك نفریله جنرال لانوس وجنرال اورواز تلف ودیکر اوچ جنرال دخی مجروح اوله‌رق مغلوبانه رجعته مجبور اولمشلردر بومحاربه‌ده انکلیزلرك دخی جنرال ایله ایکی بیك قدر عسکرلری تلف اولمشدر

(اسکندریه‌نك کیفیت محاصره‌سی)

بونك اوزرینه جنرال منو اسکندریه‌ده تحصن ایدوب فقط رشید طرفندن

امین اولمق اوزره رحمانیه‌ده متریسلر انشا ایتدیره‌رك اوراده دخی برفرقهٔ عسکریه براقمش ایدی انکلیزلر دخی اسکندریه استحکاماتی اوزرینه هجومه جسارت ایده‌میوب حصر وتضییق ایله ضبط واستخلاص صورتنی بالترجیح اسباب محاصره‌یی اکمال ایچون (مادیه) کولنی یاری قورومش اولان مار یوتیس کولنه آقیتمق اوزره بو ایکی کول اراسنده واقع اولوب رحمانیه دن اسکندریه‌یه کیدن جدول نیلك سدو بندلرینی کسدیلر واکرچه مادیه کولنك مار یوتیس کولنه نسبتله طقوز قدم ارتفاعی اولدیغندن مار یوتیس کولنك طولمسی ایچه وقته محتاج اوله‌رق بووجهله انکلیزلر برای قدر وقت ضایع ایتدیلر ایسه‌ده نهایت بو ایکی کول برلشدیکی کبی اسکندریه‌یی طوپ صندالر یله تضییقه مبادرت ایتدکلرندن بشقه اسکندریه‌نك یالکز عجمی طرفی آچیق قالوب مؤخرا طوپ صندالرینه عسکر وضع و اوطرفه اخراج ایله مرابط قلعه‌سنی احاطه وتضییق ایدرك اول جهتی دخی محاصره ایله اسکندریه‌نك هرطرفدن طریق مخابره‌سنی قطع ایتمشلردر

(عجمی اسکندریه‌نك التی میل بحری طرف غربیسنده ومرابط قلعه‌سنك بولندیغی اطه‌نك تام قارشوسنده واقع بر دیلدر

انکلیزلرك اولوجهله اسکندریه‌یی محاصره‌یه مبادرت ایلدکلری اثناده قپودان پاشا دخی کبیر وصغیر یمش پاره سفینه ایله ابوخور سواحلنه کله‌رك قره‌یه اخراج ایلدیکی التی بیك عساکر اسلامیه اوزرینه کتخداسی خسرو اغایی باشبوغ نصب ایدوب بونلره برمقدار انکلیز عسکری دخی ترفیق ایله رشید اوزرینه سوق اولنمشلر ایدی

اشبو خسرو اغا حسین پاشا ایله برلکده اندرون همایوندن چیقوب جربزه‌لو وچند یلکده ماهر برمرد دلیر اوله‌رق حسین پاشا انی کندوسنه کتخدا ایتمشیدی

زیرده بیان اولنه‌جغی وجهله متعاقبا مصر والیسی اولوب و بعده مدت مدیده وزارتله دور مناصب ایدوب پك چوق معمر اوله‌رق سلطان محمود خان ثانی عصرنده قپودان دریا وسر عسکر وجلوس عبدالمجید خانیده صدر اعظم اولمشدر

(خسرو اغانك رشيدی استخلاص ایتدیکی)

خسرو اغا ابتدا لوند چفتلکی طاقندن صول قول اغاسی عبدالله اغانی برمقدار نظام جدید نفراتی و برازانکلیز عسکری ایله برا رشید اوزرینه سوق وارسال ورشید بوغازینه دخی اون قطعه شالوپه ادخال ایله رشیدك تسلیمنی فرانسزلره تکلیف ایتدکده متهورانه جواب رد ویرملری اوزرینه براونهرا طوپ وخمبره ایله درت کون علی التوالی تضییق اولنه رق فرانسزلرك ارتق ثبات ومقاومته اقتدارلری قالمدیغندن تسلیمه مجبور اولملریله اوائل ذی الحجه ده رشید قلعه سی ضبط اولنه رق مستحفظ بولنان عساکر فرانسویه کافة انکلیز دونناسنه نقل اولنمشلردر

بووجهله رشیدك ضبطندن صکره براونهرابوقاری طوغری حرکت ایچون یوللر آچلمش اولدیغندن قپودان پاشا وانکلیز جنرالی همان رحمانیه اوزرینه حرکت ایله ذی الحجه نك یکرمی بشنجی کونی رحمانیه یه برساعت مسافه سی اولان فوه نام قریه یه مواصلتلرنده فرانسزلر قارشولیوب عساکر متفقه اوزرینه پك شدتلو برهجوم ایدرك برقاچ ساعت ممتد اولان محاربهٔ خونریزانه ده عساکر اسلامیه دن بشیوز قدر وانکلیزلردن دخی برخیلی تلف ومجروح اولوب انجق فرانسزلرك پك چوق تلفاتی اوله رق بقیة السیوفی منهزما رجعت ایتدکلری اثناده ظلام شب کندولرینی سترایتمکله همان مصره طوغری قاچوب قورتلمشدر

(قپودان پاشانك انکلیزلرله برابر رحمانیه یی استخلاص ایلدیکی وسردار) (اکرمك بلبیسه ورودی)

فرداسی رحمانیه قصبه سنده تحصن ایدوب قالانلر استیمان ایتمکله آنلره دخی امان ویریله رك رحمانیه قصبه سی تسخیر ودروننده بولنان خیلی طوپ ومهمات اخذ وضبط اولندقدن صکره مصره طوغری حرکت اولنمشدر

ایشته بو اثناده سردار اکرم دخی اردوی همایون ایله نیلك صاغ طرفندن مصره طوغری یوریمکده اولوب شویله که میرمیراندن طاهر پاشا چرخه جی ووزیر محمد پاشا سرعسکر نصب اولنه رق طاهر پاشا ایلروده ومحمد پاشا انك آرقه سنده وسردار اکرم الك کیروده اولمق اوزره علی الترتیب حرکت ایتمکده

ایدیلر وجنرال بلیار اولجه صالحیه ایله بلبیسی تخلیه ایتمش اولدیغندن خلال ذی‌الحجه‌ده سردار اکرم دخی بلبیسه کلمشیدی

چونکه بالاده بیان اولندیغی اوزره سرعسکر عبدالله منو اسکندریه‌یه حرکت ایتدیکنده مصرده طوپلو بولنمق اوزره اطرافده متفرق اولان فرانسز عسکرینك طوپلانمسنی امر ایلمش اولدیغندن یرینه قائممقام اولان جنرال بلیار کرك صعید ایچنده وکرك بلبیس طرفنده‌کی عسکری جمع ایتمشیدی بناء علیه سردار اکرم بلا مانع بلبیسه قدر کلمش واردوی همایونك بوقدر مصره تقربنده دخی جوارده بولنان قری اهالیسی وعشائر عربان هپ سلاحلنه‌رق فرانسزلر علیهنه قیام ایتمش ایدی وعبدالله منونك اسکندریه طرفنه حرکتنده فرانسز ضابطان ومأمورینی تلاشه دوشه‌رك درون مصرده وجیزه‌ده اولان قوناقلرندن خروج ایله قلعه واستحکاماته دخول ایدوب انلرك بویله تلاش کوسترملری ایسه انظار عامه‌ده ضعف ومغلوبیتلرینه دلالت ایتمکله اهالی مصر دخی سرکشلکه قیام ایتمشلر ایدی حال بومنوال اوزره ایکن مصرده طاعون ظهور ایله یرلودن وفرانسزلردن پیدرپی تلفات کثیره وقوعی فرانسزلری برمرتبه دها شاشرمشیدی

عسکرك مجتمع بولنمسی فن حرب قواعدی اقتضاسندن اولدیغنه مبنی جنرال منو اسکندریه‌یه عزیمتنده متفرق عسکرك بروجه مشروح مصرده مجتمع اولمسنی تنبیه ایتمش وجنرال بلیار دخی اکا توفیق حرکت ایده‌رك اطرافده‌کی عسکری هپ مصره جمع ایلمش ایدی وبروجه بالا رشید ایله رحمانیه ضبط اولندقدنصکره فرانسز عساکری ایکی محلده مجتمع اولوب قالدی انجق بونك برطاقی سرعسکر منو معیتیله اسکندریه‌ده محصور اولوب برطرفله مخابره ایده‌مزدی ودیکر فرقه‌سی دخی مصرده مجتمع اولدقلری حالده وجه مشروح اوزره یأس وفتوره دوچار اولمشلراندی

(مراد بکك وفاتی وفرانسزلرك بعض احوالی وحرکاتی)

بناء علیه جنرال بلیار مراد بکی دعوت ایدوب اودخی مصره کلورکن ذی‌الحجه‌نك دردنجی کونی مطعونا صنهاجده وفات ایلدی

میرمشار الیه ابوالذهب محمد بکك کوله‌لرندن محمد بك انی بیك یوز سکسان

ایکی سنه سنده بیوك صالح بکك وفاتی کونی اشترا ایدرك چوق کچمکسزین اعتاق ایله امرا اسلکنه ادخال واقرانی اوزرینه تقدیم ایتمشیدی انك اوزرینه صالح بکك زوجه سی ست فاطمه یی تزوج وانك جسیم قوناغنده اقامت ایله صاحب دارات وحشمت اولوب بعده علی بکك وفاتنده انك زوجه سی خیر ایله مذکوره ومشهوره اولان ست نفیسه یی دخی تزوج ایلدی ابو الذهب محمد بك امارت مصرده کسب استقلال ایتدکده امراسنك اکبری ابراهیم بك ایله صاحب ترجمه مراد بك اولدیغندن ابو الذهب طاهر عمر اوزرینه حرکت ایتدیکنده ابراهیم بکی مصرده یرینه قائممقام براغوب مراد بکی برابر کتورمشیدی ابو الذهب عکاده وفات ایدوب اوراده بولنان امرانك اتفاقیله مراد بك ریاسته انتخاب اولنمغله مصراردوسنی الوب مصره کلدیکنده ابو الذهب محمد بکك امراسی اجتماع ومشاوره ایدرك افندیلرینك استخلاف ایلمش اولدیغی ابراهیم بکی صاحب تدبیر وتمکین اولدیغی اجلدن شیخ البلدلکه انتخاب ایتمشلر ایدی انجق مراد بك دائما کندوسنه شریك نفوذ اوله رق واردات مصریه نك یاریسنی و بلکه دها زیاده سنی کندو طرفنه حصر وتخصیص ایتمشیدی ومتعدد قصرلر وبغچه لر تنظیم ایلیه رك اکلنجه سیله مشغول اولوب جزایرلی غازی حسن پاشانك مصره ورودنده صعیده صعود ایله درت سنه اوطرفده اقامت ایتدکدن صکره تکرار کلوب مصرده اسکی حالنی کسب ایتدی وصکره لری جیزه ده ترسانه یاپوب سفائن میریه انشا ایتدیردی و بوسفینه لره نصارای رومدن برچوق قالیونجی ترتیب ایله اوزرلرینه دخی نیقولا نامنده بررومی رئیس نصب ایدرك اکا پك چوق نفوذ وحیثیت ویردی وصکره لری کرك اهل اسلام وکرك افرنج تجاری حقنده پك زیاده ظلم وتعدی ایدر اولوب فرانسزلرك مصر اوزرینه حرکتلرینه برسبب دخی انك فرانسه تجاری حقنده واقع اولان تعدیاتی ایدی بوناپارته جیزه یی ضبط ایتدکده انك اوراده ادخار ایتمش اولدیغی مهمات ولوازمات لاتحصی هپ فرانسزلر یدینه کچدی وقالیونجیلرینك چوغی فرانسه خدمت عسکریه سنه کیردی و بوناپارته مصری ضبط ایتدکده کندوسی صعید ایچنه چکیلوب بعده سردار اکرم اردوی همایون ایله مصر اوزرینه حرکت ایتدکده اودخی اردوی همایونه

كلەرك سردار اكرم ايلە ملاقات ايتدينسەدە واقع اولان محاربەدە سيرجى كبى طوروب اردوى همايونك رجعتندە فرانسزلرە عرض تبعيت ايلە دولت وملتنە اعلان اهانت ايتمشدى بوكرە بروجه مشروح جنرال بليارپك زيادە صقيلوب كندوسنى مصرە دعوت ايتمكلە برمنوال سابق اثناى راهدە وفات ايلە دار مجازاتە كيتدى ايام حياتندە دولت وملتە وفاتندن اعلى خدمتى سبق ايتمامشدر حين وفاتندە مماليكنى جملە جملەسنك اوزرينە كولەسى طنبورجى عثمان بكى رئيس نصب ايدوب خزينەسنى دخى ديكر مملوكى برديسى عثمان بكە تسليم و يكديكر يلە متحد اولەرق جملەسى بيوك ابراهيم بكك اطاعتندە بولنملرينى وصيت ايتمش ايدى فرانسزلر دخى عثمان بكك رياستنى تصديق ايتديلر ايسەدە عثمان بك صعيددە بولنديغى حالدە معنى سردار اكرم معيتندە بولنان مشار اليه ابراهيم بكە مربوط اولەرق فرانسزلرك مأمولى وجهلە كندولرينە خدمت ايتميوب بالعكس غيرت اسلاميەسنى اظهار ايلە اردوى همايونە معاونت قيدندە بولنمشدر بناءعليه صيد ايچندە بولنان كولەمنلردخى برتقريبلە رشيد طرفنە ايتوب قپودان پاشا ايلە ملاقات وعثمانلو عسكريلە اتحاد وانكليزلر ايلە اختلاط ايدرك جملە فرانسزلر عليهندە حركتە قيام ايتمشلردر

وجه مشروح اوزرە فرانسزلر هرجهتلە يأس وفتورە دوچار اولوب فقط مقدمجە اميرال غانطومك تازە عسكرلە مصرە كلمك اوزرە طولوندن چيقمش اولديغنى استخبار ايلدكلرندن برمدت بونكلە متسلى اولمشلردر اميرال غانطوم ايسە فى الواقع اواسط ذى القعدەدە طولوندن حركت ايلديسەدە ساردنيا اطەسنك قاربونارا برونندە معيتندەكى قپاقلردن ايكيسى بربرينە چاتوب سقطلاندقلرندن دونماسيلە طولونە عودت ايتمشيدى مصر واسكندريەدەكى فرانسزلر بوندن بى خبر اولەرق كاه اميرال غانطوم كلەجك ديوا ميد امداد ايلە كندولرينە تسليت ويررلر وكاه قطع اميد ايلە يأسە دوشرلر ايدى

واميرال غانطوم بروجه بالا سقطلانمش اولان ايكى قپاغى تعمير ايتدكدن صكرە بوناپارتەنك زوريلە تكرار طولوندن حركت ايلە جانب اسكندريەيە عزيمت

ایلدیکی اثناده طائفه‌لرنده رعلت ساریه پیدا اولمغله دونغاسنی ایکی یه بولوب خسته‌لرینی اوچ قطعه قپاغه وضع ایله طولونه اعاده ایتدکدن صکره باقی سفینه‌لرنده ایکی بیك قدر عسکر موجود اولدیغی حالده اسکندریه جانبنه یول ویروب انجق انکلیزلردن خوفله طوغری اسکندریه لیمانه وارمغه جسارت ایده‌مدیکندن درنه لیمانه ورود ایله عسکرینی اورایه چیقاروب بده اقچه ایله عربلری اطماع ایدرك اسکندریه‌یه نقل وایصال ایلمك املیله عسکری فلیقه‌لره وضع ایله قره یه چیقارمغه باشلامش ایسه‌ده فلیقه‌لر قره‌یه یناشور یناشمز اهالی فرانسزلر اوزرینه شدتلو آتش ایتمکه باشلادقلرندن اکر حربا درنه‌یی ضبط ایدوب بده جبرا عسکرینی اسکندریه‌یه نقل ایده‌جك اولسه اورایه نهایت نصفنی کوچ حال ایله ایصال ایده‌بیله‌جکنه وآچیقده انکلیز دونغاسی دخی مشاهده اولندیغنه مبنی همان فلیقه‌لرینی کیرو الوب ویمور خلاطلرینی کسوب ینه طولونه عودت ایتمك اوزره دکزه آچلمش‌ایدی اثنای راهده تصادف ایتدیکی انکلیز بکلکاری طرفندن اخذ وضبط اولنمشدر ایشته بوجهتله امیرال غانطوم ایفای مأموریته موفق اوله‌مامشدر لکن اولسه‌دخی بروجه مشروح رجحانیه ضبطله فرانسه اردوسی ایکی یه تقسیم ایدلمش اولدیغندن غانطومك اسکندریه‌یه کتوره‌جکی ایکی بیك نفر ایله بر ایش کوریله‌مزدی

فرانسزلرك برتسلیسی دخی بوایدی که روسیه ایمپراطوری پاولو فرانسه جمهوریله اتفاق ایدوب حتی سلطان سلیمه فرانسه محاربه‌سندن کف ید ایلمسنی وایلمز ایسه کندوسی دخی استانبول اوزرینه یورویه‌جکنی یازمش اولدیغندن دولتعلیه‌نك مصر سفرندن فراغت ایتمسی لازم کلدیکی پوناپارته طرفندن یازلمش اولدیغی مقدما جنرال منو طرفندن اعلان اولنمش ایدوکنه مبنی عساکر اسلامیه فرانسزلر اوزرینه آرتق تفنك آتمازدیو مصر طرفنده برزعم باطل پیدا اولمشیدی حالبوکه بواثناده پاولونك وقوع وفاتیله اوروپا پولتیقه‌سی تغیر وتبدل ایتمشیدی

(قپودان پاشانك مظفریتی)

بالاده اشعار اولندیغی اوزره قپودان دریا حسین پاشا برفرقه انکلیز عسکریله

برابر رحمانیه یی بعدالتسخیر مصره طوغری حرکت ومصره اون سکز ساعت مسافه‌سی اولان بنکلی قریه‌سنه مواصلات ایله غرهٔ غرای محرم اولان پنجشنبه کونی اورادن دخی قیام ایله ایلرو حرکت اولنمشیدی مصر قائممقامی جنرال بلیار رحمانیه‌نك ضبط اولندیغندن بی خبر اوله‌رق امداد ایچون رحمانیه‌یه کوندرمش اولدیغی برفرقهٔ عسکریه یوم مرقومده قپودان دریا اردوسنك قره‌غوللرینه تصادف ایله درحال جنکه مباشرت اولنوب کیفیت قپودان پاشانك معلومی اولیجق همان طوپلوصندالر ایله اینجه دونغابی ایلرویه سوق ایتدکدن‌صکره بالذات موقع حربه حاضر اوله‌رق عساکر اسلامیه‌یی جنکه تشویق ایدوب دائره‌سی خلقندن اوتوز قدری شهید وبراوقدری دخی مجروح اولمش ایسه‌ده فرانسزلر بتون بتون منهزم اوله‌رق یتمش قدری تلف وایکی یوز مقداری ضابطلریله برابر اسیراولوب اون یدی قطعه جریمه محمول مهمات وادواتلری دخی ضبط اولنمشدر وبو اسیرلر دخی انکلیزلویه تسلیم قلنمشدر

جانب شرقیدن سردار اکرم وجانب غربیدن بروجه مشروح انکلیزلرله قپودان پاشا مصر اوزرینه یوریمکده اولدقلرندن جنرال بلیار اون‌باول مجموع قوتیله سردار اکرم اوزرینه حرکت ایله اردوی همایونی باصوب بوزمق خلیاسنده بولنه‌رق قپودان پاشا طرفنی اشغال ایچون دخی التیوز نفری فرانسز وباقیسی قبطیان مصر ونصارای رومدن مرکب ومجموعی درت بیکه بالغ اولمق اوزره برفرقه ترتیب ایله جانب غربی‌یه سوق وارسال ایتمشیدی قپودان پاشا نهرا وطوائف عسکریه برا ایلرو حرکت ایتمش اولدقلری حالده قپودان پاشا اردوسنه التی ساعت بعدی اولان دیرشیخ قریه‌سنه محرمك دردنجی بازارکیجه‌سی مذکور فرانسز فرقه‌سنك کلمش اولدیغی جاسوسلر طرفندن خبرو یرلمکله واردوی اسلام ایکی ساعت ایلروده بولنمغله فی‌الحال کیفت اردویه اخبار ودشمنك اطرافی احاطه اولنمق صورتی تدبیر واخطار بیورلمشیدی ذکر اولنان فرقهٔ فرانسویه قپودان پاشانك بولندیغی ساحله طوغری کلمکده اولدیغی لدی‌المعاینه قپودان پاشا درحال ساحله چیقوب جنکه حاضر وشالوپه‌لرده‌کی طوپچیلردخی فتیل دردست اوله‌رق امره منتظر اولدقلری اثناده کتخدا

خسرو اغا وانكليز جنرالى معيتلرندهكى سوارى يتشوب دشمنى هرطرفدن احاطه ايتملريله دشمن واله وحيران اولهرق همان تخليص جان ايچون تسليم سلاح ايلمدكلرندن درت بيك نفردن مركب اولان فرقهٔ مذكوره تماميله اسير ايديلوب طوپ وجبه‌خانه‌لريله برابر ايكى بيك قدر هجين ودوه‌لرى اخذ واغتنام قلندى

فرانسزلر بووقتدنبرو قبطيان مصر وسائر نصارادن عسكر يازوب انلرله طابورلرينك نقصاننى اكمال ايدرلردى بوكره زياده صيقلدقلرى جهتله بونلردن برخيلى عسكر ترتيب ايله تعليم وتربيه‌لرينه ابيجه امك صرف ايدرك معلم ومنتظم صورتده اويله برفرقه تشكيل ايتمشلر ايدى حالبوكه اويله عسكرلكه مألوف اولميان طوائف مختلفه ايله طابورلرك نقصانى اكمال اولندقده اكرچه قوهٔ اصليه‌يه معين اوله‌جقلرى جهتله برنوع فائده‌در وآز چوغه تابع اولور قاعده‌سنجه عنصر اصلينك قوتنه ضعف كتوره‌مز اما اكثريت اوزره انلردن مركب اولان برفرقه‌نك ايشه يراميه‌جغى دركار ايدى اويله مدت مديده محكوميته الشمش اولان خلقك پيشكين عسكر اولمسى خيلى وقته محتاجدر (بسيار سفر بايد تا پخته شود خامى) بناء عليه فرقهٔ مزبوره التى يوز فرانسزك اسارتنه وبونجه اسلحه ومهماتك الدن چيقمسنه سببيتدن بشقه فرانسه‌لونك برايشنه يارامدى كلهلم اردوى همايونك احوالنه

بالاده اشارت اولنديغى اوزره اردوى همايون ايله سردار اكرم بلبيسه كلهرك مقدمة الجيشى مصره تقرب ايلمش اولديغندن جنرال بليار مقدما قليه برك يابديغى كبى اردوى همايونى اوروب طاغتمق اوزره محرمك دردنجى پازار كونى سكز بيك كزيده فرانسز عسكريله مصردن چيقمشيدى اردوى همايون ايسه قليه برك وقعه سندن درس الهرق متنبه اولديغندن اولكى كبى غفلتده دكل ايدى وسردار اكرم معيتنده ماهر مهندسلر وبراز اوروپالو ضابطلر بولنوب اردوى همايونك حركتى ممكن مرتبه قواعد فن حربه توفيق اولنهرق فرانسزلرك دسايس حربيه‌سنه الدانمامق اوزره احتياطكارانه حركت ايديوردى وسواريسى فرانسه سواريسنه نسبتله زياده وغالب اولديغندن معركه‌ده طوپلرجه فرانسزلرك آتشنه هدف اولمقدن

ایسه آوجی طرزنده یاپیله رق فرانسزلری شاشیره جق صورتده مناوره لر ترتیب اولنمشیدی بناء علیه جنرال بلیار بروجه مشروح مصردن چیقوب ده (خانقاه) خانکه طرفنه واندن بلبیس اوزرینه حرکت ایتدکده درحال چرخه جی طاهر پاشا وآرقه سندن چند قطعه طوپ ایله سرعسکر محمد پاشا حرکت ایله جنکه قیام وعساکر اسلامیه فرانسزلر اوزرینه ارسلان کبی هجوم واقتحام ایتدکلری هنکامده سردار اکرم شیخ زاده ابراهیم پاشایی مرکز اردوی همایونده براغوب وثابت قدم اولمسنی اکیدا توصیه وتنبیه ایدوب کندوسی موقع حربه ایریشه رك عساکر اسلامیه یی صبر وثباته تشویق وترغیب وسواری یی یایوب هرطرفدن فرانسزلری احاطه ایله تهدید وترهیب ایلدیکندن فرانسزلر شاشیروب طرفیندن تلفات کثیره وقوعندن صکره مغلوبا رجعته مجبور اولملریله جنرال بلیار مصره عودت وتحصن ایتمك اوزره خارج شهرده متریس حفرینه مبادرت ایتدی سردار اکرم دخی غالبانه ایلرو حرکت ایدرك نیلك دمیاط ورشیده منقسم اولدیغی شلقان نام محله کلوب مظفریت واقعه یی قپودان پاشایه تبشیر وانك دخی ایلرو حرکتنی تذکیر ایلدی

(اردوی همایونك مظفریتی)

اوائل سفرده اردوی همایون عادلیه یه کلوب قپودان پاشا ایله انکلیزلر دخی جانب غربیدن انبابه یه واصل اولدیلر ونیلك ایکی طرفنده چادرلر یی قوروب سفائن صغیره واسطه سیله اختلاطه باشلادیلر

فرانسزلر کاه جانب شرقی یه وکاه جانب غربی یه سکرده رك محاربه ومقاتله دن خالی اولمیوب بووجهله صفرك سکزنجی کونی صباحدن اخشامه قدر جانب غربیده محاربه ممتد اولدی واثنای محاربه ده اون بش نفر عثمانلو مصره دخول وورود وحسینیه ده قهوه پیکه لرینه صعود ایله نان وکعك یيوب قهوه چبوق ایچدکدن صکره ینه اردوی همایونه عودت ایتمشلر ایدی

(فرانسزلرك مصرده محصوریتی)

وینه اول کون فرقۀ غربیه یعنی قپودان پاشا ایله انکلیزلر جیزه یه کلدکلرندن جنرال بلیار اوطرفه سکردوب چند روز اول جهتده محاربه یه دوام ایلدی

فرقهٔ غربیه ایسه جیزه‌یه کلدکدن صکره قبله جانبنه یاییلوب اوطرفدن دخی مصری محاصره ایلدکلرندن آرتق خارجدن امدشد منقطع اوله‌رق درون شهرده مأکولات ومشروبات بولنماز اولدی

جنرال بلیار بووجهله ایکی آتش ارەسندەقالوب اردوسیله اسیر دوشه‌جکنی تفطن وهرنصل اولورایسه اولسون بعض شرائط ایله مصری ترك ایدوب کیتمك طریق اسلم اولدیغنی تیقن ایتمکله تشکیل ایلدیکی دیوان حربده لدی المذاکره برمقاوله ایله مصری تخلیه ایتمك اوزره قرار و یرلمش اولدیغندن سردار اکرم طرفندن عثمان بك وقپودان پاشاطرفندن اسحق بك وانکلیزلو طرفندن امیرال اسمیت مرخص تعیین اولنوب فرانسز مرخصلریله لدی الاجتماع فرانسزلر درجهٔ ضعف ومأیوسیتلرینی ستر ایدرك کمال تمکین ووقار ایله اغر تکلیفلر درمیان ایتدکلرندن جرح وتعدیل ایله اوغراشیلوب نهایت فرانسزلر کندولرینه مخصوص اشیا واسلحه وچرخه طوپلری وجبه‌خانه‌لری ایله رشیده واورادن فرانسه لیمانلرینه سالما ایصال ایدلمك وفرانسه‌یه وارنجیه‌دك مصرفلری دولتین متفقتین طرفندن و یرلمك شرطیله اون ایکی کون ظرفنده مصری تخلیه ایتملرینه قرار و یریله‌رك فرانسه جمهوریتنك تشکیلی تاریخنك طقوزنجی سنه‌سنك شهرمسیدورنده واقع بیك سکزیوز برسنهٔ میلادیه‌سی حزیران فرنکیسنك یکرمی یدنجی کوننه مصادف اولان بیك ایکیوز اون التی سنه‌سی صفرینك اون التنجی کوننده استیمان سندلری امضا وسردار اکرم وقپودان پاشا وانکلیز باش امیرالی جام استونسون ایله جنرال بلیار طرفلرندن تصدیق اولنمشدر

حالبوکه فرانسزلرك درجهٔ یأس وفتورلری بیلنسه‌ بده برپارچه طیانلمش اولیدی تسلیم سلاح ایتمکه مجبور اوله‌جقلری درکار ایدی لکن مقدما سردار اکرم ایله قله برك بیننده منعقد اولان شرائط تخلیه‌یی انکلتره دولتی قبول ایتمدیکنه نادم اوله‌رق صکره‌دن اول شرائط ایله فرانسزلرك مصری تخلیه ایتملرینه راضی اولدیسه‌ده اولوقت دخی فرانسزلر چیقمق ایسته‌میوب مصری تمسه‌دیلر فقط فرانسه‌دن مصره امداد ایده‌مدکاری جهتله مصرده‌کی قوهٔ عسکریه‌لری چوریوب مرتبهٔ اضمحلاله یاقلاشدی واکر

قـله برك راضی اولدیغی شرائطی انكلـتره دولتی قبول ایتمش اولیدی دهـا
اولوقت مصر غائله‌سی بتوب بوكره مصراوزرینه سوق ایلدیكی قوهٔ عسكریه‌یی
بشـقه جهتده اعمال ایله آورو پاجه تأثیر نفوذی دهـا زیاده اولور وجنرال
بلیارك عسـكرینه مصـارف نقلیه اعطاسـنه محتاج اولمزایدی صـكره‌دن
انكلـیزلر اول شرائطی قبول ایتدكارنده دخی فرانسـه‌لو موافقت ایتمش
اولیدی مصرده‌كی قوهٔ عسكریه‌سنی بومرتبه پریشان وخسار دیده‌اولمقسزین
شان وناموسی ایله فرانسه‌یه چكوب بر مهم ایشده قوللانه بیلوردی الحاصل
ایكی طرف دخی واقع اولان عناد وتمردلرندن ضرر كورمش اولدقلری جهتله
بودفعه هرنصل اولور ایسه اولسـون مصرك تخلیه‌سـنه موافقت فكرینه
دوشـوب فقط جنرال بلیـار حال ضعفنی كتم ایله اسلحه وجبه‌خانه‌سـنی
الدقدن بشقه مصارف نقلیه‌سنی دخی دولتین متفقتینه تحمیل ایلمشدر

(فرانسزلرك مصری تخلیه وتسـلیم ایتدكاری وبومرق محمد پاشـانك مصر
والیسی اولدیغی)

برموجب مقـاوله صفرك یكرمی سـكزنجی كونی فرانسزلر مصری تخلیه ایله
جـزیره‌یه چكلمكه باشـلادقلرنده اهل اسـلام تعریف اولنمز مرتبـه ممنون
ومستبشر وفرانسـه‌لو غیرتنی كودن نصاری غایت ملول ومتكـدر اولدیلر
فرداسی جامع ازهر اچیلوب تنظیف قلندی وبعده عسـاكر اسـلامیه فوج
فوج مصره كاوب كتمكه باشلادی وغرهٔ ربیع الاولده سردار اكرم وقپودان
پاشا وحلب والیسی ابراهیم پاشـا ودیار بكر والیسی ابراهیم پاشـا وابومرق
محمد پاشـا وارناود طاهر پاشـا ویكیچری اغاری ورجال دولتعلیه وامرای
مصریه‌دن بیـوك ابراهیم بك ومـتوفی مراد بكك كوله‌لرندن طنبـورجی
وبردیسی عثمان بكلر والفی وامثـالی امرا ایله برخیلی كاشـفلر مصره داخل
اولدیلر

مشـار الیه ابومرق محمد پاشـا فی‌الاصل اولاد عربدن وغزه اهالیسـندن
بیـاغی برآدم اولدیغی حالده قدری یاور اوله‌رق رتبـهٔ وزارته نائل اولوب
سردار اكرمك مؤتمن ومنظـوری اولدیغندن بوكره عهده‌سـنه مصر ایالتی
دخی توجیه بیورلمش ایدوكنه مبنی بروجه مشروح مصره داخل اولدقدنصكره

همان ادارهٔ امور ایالته مباشرت ایلمشدر

مصر اهالیسی سردار اکرمك آلای عظیم ایله شهره دخولندن وشعائر اسلامیه نك اعلا واعلاننددن افراط اوزره ممنون اولەرق عروق غیرت وحمیتلری هیجانه کلوب فرانسەلو وقتنده دلگیر اولدقلری نصارانك قتل واعدامنی استدعا سیاقنده عرضحاللر تقدیم ایلدیلر سردار اکرم ایسه تماميله عدالت مسلكنی اختیار ایله بو درلو داعیەلری یساغ ایدوب یهود ونصارایه علی العموم امان ویردکدن بشقه فرانسەلو زماننده ظهوره کلان وقوعاتك کأن لم یکن حکمنه قونلمسنی امر ایله بونلردن طولایی میدانه قونیلان دعاوینك استماعنی منع ایلدی صدر اعظم سائر خصوصلرده دخی شاهراه عدالته سلوك ایتدیکندن عامه یه امنیت وتجارته وسعت کلەرك از وقت ظرفنده اقطار مصریەده عظیم فیض وبرکت ولهجهٔ ایامده آثار سرور و بهجت رونما اولدی

فرانسزلر درت کون جیزەده اقامتدنصکره رشید ساحلنه کیتمك اوزره حرکت ایتدکلرنده انکلیزلر جیزەیی تسلم ایله اوراسنی کندولرینه اردوكاه اتخاذ ایلدیلر وفرانسز اردوسنك اوکنده برمقدار انکلیز عسکری کیدوب آرقەلرندن دخی قپودان پاشا کندو عسکریله حرکت ایدوب فرانسزلر بوایکی عسکرك اورتاسنده اولەرق رشیده وارمشلردر

مقدما قپودان پاشا مصره کلورکن دمیاطه رباله بك ایله برقاچ سفینه کوندروب اردوی همایوندن دخی برمقدار عسکر کوندرلمسنی سردار اکرمه تحریر ایلمش ایدوکندن سردار اکرم دخی ایکی بیك قدر ارناود کوندرمکله دمیاط قصبەسی وثغر دمیاطده اولان برجلر ضبط اولنمش اولدیغی حالده مستحفظ بولنان فرانسز عسکری ایزبه قلعەسنه قپانوب قالمشلر ایدی بوکره سردار اکرم انلری رای وامان ایله ایزبەدن چیقارمق اوزره میرمیران احمد پاشایی دمیاطه کوندرمش واحمد پاشا مأموریتی موجبنجه کندولرینه امان ویرمش ایسەده فرانسزلر امین اولەمیوب کیجەلین قلعەیی ترك ایله فرار ایدەرك رشیده واروب کندولرینی انکلیز عساکرینه تسلیم ایتمشلردر یافه وقعەسندن برو ارناودلر فرانسزلر حقنده اضمار غیظ وکین ایدوب

کندو همشهریلری حقنده بوناپارته‌نك ایتدیکی غدری تذکار ایله اخذ ثار قیدنده اوللری امر طبیعی اولمسیله برابر رای وامان ویریلانلر حقنده قحبه‌لك ایتلری محتمل دکل ایدی لکن فرانسزلر ملت اسلامیه‌ده رای وامانك نه درجه قوت وتأثیری اولدیغنی ودکل اویله سردار اکرم طرفندن مأمور برپاشانك رای وامانی نقض ایتمك برارناودسرکرده‌سنك ویردیکی بسه‌یی بیله بوزمق محتمل اولدیغنی بیلمدکلرندن بیهوده یره کیجه یوللره دوشه‌رك کندولرینه دها زیاده دشمن اولان انکلیز عساکرینه تسلیمه مجبوراولمشلردر جنرال بلیار عسکریله برابر دولتین متفقتین طرفندن تدارك اولنان سفائنه راکبا ربیع الاول غایتنده فرانسه‌یه عزیمت ایلمشدر انك امضا ایلدیکی شروط ایله جنرال منونك دخی اسکندریه‌یی تخلیه‌سی تکلیف اولندقده منو فرانسه‌دن امداد کلور امیدینه اغترارا جواب رد اعطاسیله مدافعه‌یه قرار ویردیکندن بلیار فرقه‌سی کیتدکدن صکره قپودان پاشا دخی اول طرفه کیدرك عساکر اسلامیه ایله انکلیزلر اسکندریه‌یی تضییق ایچون اول طرفده اجتماع ایتدکاری کبی سویش دکزندن قصیر طریقیله مصره کلان عساکر هندیه دخی چندروز جیزه‌ده اقامتدن صکره اسکندریه طرفنه سوق واعزام اولنمشلردر

جودت پاشا
معاون رئیس شورای دولت

(عجایب سبعهٔ عالم)

اثار عتیقه‌دن عند المتقدمین اعظم مصنوعات بشریه عد اولنور یدی شی واردرکه بونلره عجایب سبعهٔ عالم تعبیر اولنور

برنجیسی زمان قدیمده بغداد حوالیسنده حله شهری جوارنده واقع بابل یاخود بابیلون شهرینك سور و باغچه‌سیدرکه سور مذکور ایکی یوز اللی قدم ارتفاعنده واللی قدم سمکنده ومربع الشکل اوله‌رق هرضلعی درت ساعت امتدادنده ایدی وجوانب اربعه‌سنده جمله‌سی تونجدن اولمق اوزره یوز قپوسی اولوب اشبو قپولرك ارالرنده وسورك کوشه‌لرنده دیواردن اون قدم مرتفع

ایکی یوزاللی قله وار ایدی سور مذکور غایت ایری طوغله ایله بنا اولنوب کرج وخراسان یرینه زفت ایله صوانمش واطرافنده غایت جسیم ومتسع صوطولو برخندق اولوب اشبو خندقك حین حفرنده چیقان طوپراقلردن سور مذکور بناسنده استعمال اولنان طوغله‌لر اعمال قلنمشیدی

ذکر اولنان باغچه غایت جسیم کمرلر اوزرینه انشا اولنوب سطحی سورك ارتفاعنه مساوی وزمینی شهره ناظر ایدی و هر درلو جسیم اغاج کوك صالوب کرکی کبی نشو ونما بوله‌جق درجه‌ده درونه طوپراق طولدیرلمش ایدی

شهر مذکوری میلاد عیسادن ایکبیك التیوز قرق سنه مقدم نمرود بنا ایدوب بعده بیلوس نام ملك توسیع ایله بابیلون دولتنه پای تخت اتخاذ ایلمدی اندنصکره تشکل ایدن آسیری دولت جسیمه‌سنه دخی مقر حکومت اولوب آز زمان ظرفنده وسعت ومعموریتجه درجهٔ کماله واصل اولدیغندن شیخ المؤرخین عنوانیله شهرتشعار اولان یونانی هرودوط زمانه یعنی میلاددن تشیوز سنه اوله کلنجیه قدر بابیلون شهری اعظم مداین عالم عد اولنور ایدی فقط صکره‌لری تدنی وخرابیته یوز طوتوب میلاددن اوچیوز اوتوز سنه مقدم اسکندر رومی قبضهٔ تصرفنه کچه‌رك صاحب خروج مشار الیه دخی مملکتنه پای تخت اولمق اوزره انتخاب ایدوب اولکندن زیاده تنظیم واعماری منویٔ ضمیری بولندیغی حالده درعقب وفاتی وقوعنه مبنی متروك وخراب اولمشدر دولت عباسیه‌نك ابتدای ظهورینه قدر شهر مذکور غایت کوچك اوله‌رق پایدار اولوب فقط الان بالکلیه محو وخراب اوله‌رق بعض ابنیه‌سی اثارندن بشقه برشی قالمامشدر

ایکنجیسی مصرده واقع اهرامدر که عندالعوام فرعون تپه‌لری دینلکله بنام ابنیهٔ جسیمه‌در بونلر مربع الشکل اولمق اوزره قاعده‌سی یعنی اشاغی طرفی وسعتلو اولوب یوقاروسی بالتدریج کوچیله‌رك تپه‌سی برنقطه ایله منتهی اولور واشکال هندسیه‌دن هرمی تعبیر اولنان شکل دخی بونلره منسوبدر اهرام مذکوره بعض ملوك مصریه‌یه وزمان قدیمده معبود اتخاذ اولنان بعض حیوانات مقدسه‌یه مدفن اولمق اوزره بنا اولنوب زمیندن بر مقدار

مرتفع کوچك قپولردن درونلرینه دخول اولنور ابنیهٔ مذکوره‌نك الك مشهورلری قاهره پیشکاهنده جیزه نام قریه جوارنده واقع اولوب بونلرك دخی الك جسیمی اولان هرمك قاعده‌سی ایکی یوز اون بش مترو اتساعنده و یوز اوتوز اوچ مترو ارتفاعنده‌در تاریخ بنالری دخی عند المؤرخین مختلف فیه اولوب فقط میلاد عیسادن بیك بشیوز ویاخود ایکی بیك سنه مقدم اولمسی ظن اولنور مصرك دها بك چوق مواقعنده بولندیغی مثللو ممالك سائره‌ده دخی بومقوله اهرام موجود اولوب ازجمله امریقاده واقع مکسیقا مملکتنده بولنان بو مثللو ابنیه‌نك اهرام مصریه‌یه زیاده مشابهتی واردر وحتی بوکا مبنی بعض مؤلفین ازمنهٔ قدیمه‌ده امریقا قطعه‌سی قطعات سائره سکنه‌سی عندنده مجهول اولمیوب قدمای مصرینك مکسیقا اهالیسیله مناسبتلری اولدیغنه ذاهب اولمشدر ذکر اولنان اهرام مصریه غایت جسیم طاشلرله بنا اولنمش اولوب اشبو طاشلر دخی نیلك صاغ طرفنده واهرامك مقابلنده واقع طاغلردن قطع و نقل اولندیغی اثار دلالتیله اکلاشیلور اشبو اهرامك هیچ بر محلنده افکاره دلالت ایدر خطوط ونقوش کوریله‌مامش اولدیغندن بعض مؤرخین ابنیهٔ مذکوره‌نك هنوز صنعت کتابت ایجاد اولنمقسزین بنا اولندیغنه ذاهب اولمشلر ایسه‌ده اصول هندسیه‌یه متوقف بو مثللو صنایع عجیبه‌نك مبدأ علوم اولان صنعت کتابتدن بی بهره بر طائفهٔ جاهله‌دن صدوری بعید الاحتمالدر

اوچنجیسی قدمای یونانك معبودی اولان الهه‌نك رئیسی ژوپیترك تصویر مجسمیدرکه تاریخ میلاددن تقریبا درتیوز سنه مقدم فیدیاس نام مشهور مصور معرفتیله انشا و یونانستانده الید شهرنده واقع اولیمپی عبادتخانه‌سنه وضع اولنمشیدی اشبو تصویر فیل دیشندن مصنوع و سراپا التون وذیقیمت احجار ایله مزین ومرصع اولوب جالساً یاپلمش اولدیغی حالده ایکی یوز اون ایکی قدم ارتفاعنده ایدی

دردنجیسی اسکندریه فنار قله‌سیدرکه میلاددن ایکی یوز سکسان اوچ سنه مقدم ملوك مصریه‌دن بر تولمی زماننده اسکندریه پیشکاهنده واقع

فاروس نام جزیره‌ده بر مرتفع قیا اوزرنده انشا اولنمشیدی و تپه‌سنده
کیجه‌لری قندیل یاقیله‌رق مسافهٔ بعیده‌دن ضیاسی مشاهده اولنوردی
مذکور قله سراپا بیاض مرمردن غایت مصنع اولوب باخصوص
خارجدن یاپلمش اولان نردبانی شایان استغراب ایدی مربع الشکل اولمق
اوزره هرضلعی اللی ارشون امتدادنده ودیواری اوچ بچق ارشون
سمکنده ایدی ودروننده بکجی اقامتنه مخصوص محلدن بشقه متعدد
دائره‌لر اولوب کذر کاهلری دخی اوچ ارشون عرضنده ایدی قپوسی
زمیندن مرتفع ومقابلنده ینه او ارتفاعده بر بنا اولوب بونك اوزرندن
قپوسنه تمدید اولنمش تخته‌لردن مرور ایله درونه دخول اولنور ایدی
وحین حاجتده مذکور تخته قالدیرلدقده ایچرویه کیرلمك ممکن اوله‌مز
ایدی مصارف واقعه‌سی شمدیکی زمان اقچه‌سنه قیاسا اوچ یوز بیك
انکلیز لیراسنه بالغ اولمشدر اشبو فنار لیلا رهنمای سفائن اولمق اوزره
احداث اولنان ابنیه‌نك برنجیسی اولوب اولوقت واقع اولدیغی مذکور
فاروس اطه‌سنه منسوبا اسمنه فاروس اطلاق اولندیغندن بعده اوروپاده
بومقوله فنارلرك کافه‌سی بو اسم ایله تسمیه اولنوب حتی ترکیده مستعمل
اولان فنار لفظنك دخی بوندن نشأت ایتمش اولمسی ملاحظه‌دن بعید
دکلدر

مذکور فنار بیك بشیوز سنه قدر پایدار اولدقدنصکره مرور زمان ایله
هجرتك التی یوز اللی سنه‌سنه طوغری خراب اولمشدر اول اثناده ملوك
مصریه‌دن ملك الناصر اشبو فنارك مقابلنده اکا مشابه دیکر بر فنار
بناسنه شروع ایلمش ایسه‌ده وفاتی حسبیله اتمامنه موفق اوله‌مامشدر

التنجیسی اپاصولوقده واقع دیان عبادتخانه‌سیدرکه درت یوز سکسان
بش قدم طولنده وایکی یوزیکرمی قدم عرضنده غایت جسیم بر بنا ایدی
دروننده التمش قدم ارتفاعنده یوزیکرمی یدی مرمر دیرك موجود
اولوب بونلردن اوتوز التیسی غایت نفیس اویمه‌لر ایله مزین ایدی همان
بتون آسیا اهالیسی یوزیکرمی سنه بونك بناسنده ایشلتدیرلمشدر اروسترات
اسمنده بربوداله مجرد ابقای نامنه وسیله اولمق غرض فاسدیله میلاددن

اوچ یوز اللی التی سنه مقدم بالتصادف اسکندر رومینك ولادتی کونی معبد مذکوری احراق ایلمشدر

التنجیسی ردوس هیکل عظیمیدرکه زمان قدیمده معبود اتخاذ اولنمش اولان شمسه مخصوص بر تصویر اولوب ایکی یوز بش قدم ارتفاعنده تونجدن مصنوع ایدی ردوس لیماننه دخول اولنه جق محلده اقامه اولنمش اولدیغندن الڭ بیوك سفائن یلکنلری اچق اولدیغی حالده ایکی بجاغی اره سندن مرور وعبور ایدرلر ایدی

اشبو تصویرڭ صاغ النده کیجه‌لری کمیلره ارائهٔ طریق ایلمکه مخصوص بر فنار وار ایدی وایاقلرینڭ باش پرمقلری انسان انجق قوجاقلیه بیله‌جك درجه‌ده بیوك ایدی شارس نام یونانلو مصور مشهور معرفتیله میلاددن اوچ یوزسنه مقدم اشبو هیکل عجیبڭ اعمالنه مبادرت اولنوب یکرمی ایکی سنه ظرفنده اکمال قلنمشدر اللی سکزسنه پایدار اولدقدنصکره یعنی میلاددن ایکی یوز یکرمی سنه مقدم بر حرکت ارض سببیله دکز کنارینه دوریلوب میلاددڭ التی یوز یتمش سنه‌سنه قدر حالی اوزره یرده قالمشیدی خلفای بنی امیه‌دن معاویه ردوس جزیره‌سنی فتح ایلدکده بر یهودی بازرکانه فروخت ایدوب اودخی پاره‌لیه‌رك طقوز یوز دوه‌یوکی تونج قالدیرمش اولدیغی مسطور صحایف تواریخدر

یدنجیسی موسوله‌اسمیله شهرتشعار اولان قبردرکه میلاددن اوچ یوز اللی اوچ سنه‌مقدم کاری مملکتی قرالی اولان موسولوس وفات ایتدکده زوجه‌سی ارتمسیا انڭ ایچون ازمیر جوارنده وساحل دریاده واقع بودروم شهرنده بنا ایلمشدر مشار الیها زوجنه اولان کمال محبتندن ناشی اولوقتك عادتی اوزره جنازه‌سنی احراق ایتدیره‌رك کلنی بلع ایتمش وبو وجهله کندی وجودنده برقبر ذیروح تهیئه‌سیله اکتفا ایتمیوب ابقای نام غرضیله نیجه یوزسنه‌لر آفات روزکاردن امین بر مزار متین اولمق اوزره اشبوموسوله‌یی بنا ایلمدی فقط کمال حزنی واسفندن ناشی اشبو بنای عظیمك ختامنی کوره‌میه‌رك انشاسنه شروع اولندقدن ایکی سنه صکره اتش افتراق ایله‌بنیان وجودی خراب اولمشدر مذکور مزارڭ نفیس مرمردن

اولەرق شکل مستطیلده یوز اون بر قدم اتساعنده ویوز قرق قدم
ارتفاعنده اولوب هرطرفی اوتوزالتی نفیس مرمر دیرك وتصاویر متنوعه
ایله مزین ایدی تپەسنده برهرم ایله درت بارکیر قوشولی برعربه رسمی
انشا قلنمشیدی الی‌الان اوروپالولر بیننده او مقوله مکلف مقابره موسوله
اطلاق اولنور حکمای یوناندن اناقساغوراس بنای مذکوری تماشا
ایلدکده کلی مصارف ایله وجوده کلدیکندن کنایه اولمق اوزره «
وای نقدر اقچه طاشه تحویل اولنمش » دیدیکی مشهوردر
اشبو عجایب سبعەیه سورچینك علاوه اولنمامسی دخی عجایبدن کورنمش
اولمغله بوعجیبەنك دخی تعریف وبیانی مناسب مقام عد اولنمشدر سور
مذکورك طولی بیك بشیوز میل اولوب ارتفاعی یکرمی بش وسمکی یعنی
قالینلغی یکرمی قدمدر اوستی خیلی متسع بر جاده اولوب اوزرنده التی
سواری یان یانه کیده بیلور اساسندن التی‌قدم ارتفاعنه قدر چارکوشه
یونتە بیوك طاشدن اولوب یوقاریسنك بعض محللری طوغله وبعضلری
کریج ایله بنااولنمشدر اشبوسوری چینه جارملاصق اولان‌مغول وبجوق
طائفەلرینك هجوم و تجاوزلرندن احترازا تسین خانداننـدن تسین سی
هوآنغ‌تی نام‌خاقان میلاددن ایکی یوز قرق‌یدی‌سنه مقدم‌بناایلمش ایسەده
مقصد مذکور حصولنه مدار اولەمیوب مؤخرا طوائف مذکوره ممالك
چینه‌استیلا ایدرك زمام حکومت دخی اللرینـه کچمش وبو صورتله
برلشەرك جملەسی بردولت جسیمه تشکیل ایلمشدر
سور مذکورك بناسنده درت‌بش میلیون آدم اون‌سنه متوالیا ایشلتدیریلوب
بونلردن درتیوز بیکی بویولده تلف اولمشدر
سراپا اوزرنده قلەلر اولوب هرطرفنده دشمنه مدافعه اولنه بیلمك ایچون
اشبو قلەلرك ارالری ایکی اوق منزلیدر وسهولتله تجاوز ملحوظ اولان
محللرنده یکدیکری محافظه ایتمك‌ایچون ایکی اوچ قات سور بنا اولنمشدر
مرور ایتدیکی‌خط اوزرنده کثرتله واقع غایت‌یوکسك طاغلردن ودرەلردن
دخی سیاق واحداوزره امراراولنمش واشبو طاغلردن بریسی بش بیك
ایکی یوز یکرمی بش قدم ارتفاعنده بولنمشـدر بعض ارباب تحقیقك

حسابنه كوره اشبو سورك اعمالنه صرف اولنان مواد كرهٔ ارضى ايكى
كره احاطه ايتمك اوزره التى قدم ارتفاعنده وايكى قدم قالينلغنده بر ديوار
بناسنه كافى اولوردرت جسيم بيور قپودن بشقه اقتضاى موقعيسنه كوره
هر طرفده ديكر كوچك قپوزى اولوب مخصوص مستحفظى واردر
روايت اولنديغنه كوره تاتارلر چينه دخول ايدرك زمام حكومتى دست
تصرفلرينه المزدن اول اصل چينـلى بولنان ايمپراطورلر اشبو سورك
محافظه سنده بر مليون قدر آدم استخدام ايدوب بر منوال محرر اليوم
تاتارستانك جزؤ اعظمى چين ايله برلشه رك جمله سى هيئت واحده تشكيل
ايلدكلرى جهتله تاتارستان طرفنك محافظه سنه حاجت قالمديغندن مواقع
سائره سنده ايجاب ايدن بعض محللرده عسكر اقامه سيله اكتفا اولنور
اليوم لزوم واهميتى قالمامش اولان سور مذكورك انشاسى محافظهٔ
حدود مقصدندن بشقه پولتيقه جه بعض اغراضه مبنى اولوب شويله كه
اشبو اثر جسيمه موفق اولان ايمپراطورك بعض اسلافى زماننده ممالك چين
بينـه تفرقه دوشه رك برطاقم كوچك حكومتلره منقسم اولديغى حالده
ايمپراطور مشار اليه قوهٔ قاهره سـيله جمله سنى دائرهٔ اطاعته ادخال وبو
وجهله چينى هيئت سابقه سنه ارجاع ايلدكدنصكره طوائف مغلوبه يه
مدار مشغوليت اوله رق اجراى فتن وفساده ميدان بوله مامارى ضمننده
بونلردن بشيوز بيك نفرينى قلعه لرده توقيف ايله امور نافعه يه چالشديرديغى
مثللو بقيه سيله سائر اهالئ ذكورك بر ثلثنى اشبو سور عظيمك بناسـنده
استخدام ايلمشدر

سور مذكورك بناسنده فوق الغايه اهتمام واعتنا اولنديغى جهتله اليوم
ايكى بيك ايكيوز سنه مرور ايلديكى حالده بروجهله خللپذير اولمديغى
مثللو دها نيجه بيك سنه پايدار اوله بيله جكى دركاردر

ذكر اولنان اثار قديمه دها پك چوق امثاللرى كبى محير عقول صنايع
غريبه وتشبثات عظيمه يى شـامل اوله رق نوع انسـانك نه درجه امور
جسيمه يه مقتدر اولديغنى ارائه ايلديكى مثللو متقدمينك كرك صنعت وكرك
اقدام وهمت جهتيله فضل وكماللرينه دال ايسه ده بر لحظه ظاهر بينلك

ترك اولنه‌رق مسئله‌نك منشأ و حقيقتی ملاحظه اولنديغی حالده بعض مقاصد واهيه ضمننده بوقدر تكلفات اختيارى ناروا كوريله‌جكی شويله طورسون جبابرهٔ ملوك وديعة الله اولان رعايايی كندو هوا وهوسلرى مقتضاتنك اجراسيچون خلق اولنمش برآلت عميا عديله آثار مذكوره بناسنده مجانا استعمال ايتمش اوله‌جقلرى اكلاشيله‌جغندن آثار مذكوره امراى اسلافه نسبتله سزاوار ستايش وثنا اولمدقدن بشقه نهايت ظلم وتعديلرينه دليل اولديغی مثللو فقراى اهالينك حال اسارت اشتماللرى جاى تأسفدر يوخسه مليونلرله عمله نيجه سنه‌لر اجرت مناسبه اعطا اولنه‌رق حسن رضالريله استخدام اولنمسنه هيچ بر مملكت خزينه‌سی متحمل اوله‌ميوب اهرام مصريه بناسنده قوللانيلان عمله‌يه برقوت لايموت اولملق اوزره يومی يالكز برراتمك ايله صوغان وسورچينده ايشلتديريلان اشخاصه دخی برر مقدار پرنج ويرلديكی منقولدر خلاصهٔ كلام اثار عتيقهٔ مذكوره قدمانك عظم شان و قدرتنه علامت اولديغی مثللو كمال ظلم و تعديلرينه دخی دلالت ايليه‌جكی مسلم ارباب دقتدر بر مملكتك حقيقةً شرف وشاننی موجب اوله‌جق آثار خيريه افراد اهالی‌يه مستلزم باروكلفت اولميه‌رق فائده‌سی مساوات اوزره عمومه راجع اولان شيلر اولوب يوخسه آثار قدمانك جمله‌سنده مشهود اولديغی وجهله چامورى اشك‌چشم ضعفا ايله يوغريلان مبانئ مشيده‌دن بانيسنه نه تفاخر واردر صورتده موجب شان و معناده محض شيندر (بادشاهی كه طرح ظلم افكند * پاى ديوار قصرخويش بكند)

﴿ تنظيم استانبول ﴾

غالبا طرف سلطنت سنيه‌دن وقوعبولان تشويقات اوزرينه در سعادتك تنظيم واصلاحی ضمننده بو كونلرده معتبران تجار وصرافاندن مركب اوله‌رق تشكل ايتمش اولان برقومپانيه‌نك اولبابده باب عالی‌يه بر قطعه لايحه تقديم ايتمش اولديغی استماع اولنمشدر فی الحقيقه استانبولك تنظيم واصلاحه كمال احتياجی دركار اولديغندن شوكيفيت زياده موجب ممنونيتمز اوله‌رق بمنه تعالی عهد قريبده تيسر حسن حصولنی الطاف الهيه‌دن

امید واستدعا واولبابده عامه‌نك نظر دقتنی جلب ایتمك اوزره لایح خاطر فاتر اولان بعض مطالعاتك تحریر وبیاننه اجترا ایدرز

بیانه حاجت اولمدیغی وجهله درسعادت کرك موقع جغرافیسنك اهمیتی وکرك آب‌وهواسنك لطافتی جهتیله روی زمینده بی‌مثل ونظیر اوله‌رق محسود کافهٔ امم برسواد اعظم بولندیغی حالده شمدی‌یه قدر اصول عتیقه اوزره اکثر ابنیه‌سی اخشاب وسوقاقلری طار وقالدیرملری اویغونسز اوله‌رق قالمسی فوق الغایه جای تأسف حالاتدندر استانبولدن دها منتظم برشهر کورمامش ویاخود ایشتمامش اولنلر بالطبع بونك مافوقنده برحال تصور ایده‌میه‌رك خشنود اوله بیلوب حتی بعض شعرا

(هرنه که خاطره ایلرسه خطور * انده اعلاسنك اعلاسی اولور)

قشیده‌سیله حقنده نغمه سنج مدح وثنا اولمش ایسه‌ده ممالك منتظمهٔ سائره‌ده سیر وسیاحت ایدنلر (الاشیأ تنکشف باضدادها) حکمنجه بوراسنك نه‌درجه محتاج اصلاح اولدیغنی درك واذعان ایدرلر

شو کیفیتك اهمیتندن غافل بولنانلر بر شهر ابنیه‌سنك تحکیم وتنظیمی واسواقنك توسیع وتطهیری وبونلرك لیالیده تنویری تزیینات زائده قبیلندن اولوب الك صکره دوشنیله‌جك برشی اولدیغی اعتقادینه ذاهب اولورلر ایسه‌ده ارباب تجربه وتدقیق عندنده رهین رتبهٔ تحقیق اولدیغی اوزره برشهر سکنه‌سنك مادی ومعنوی حصول سعادت حاللری حقنده شو ماده‌نك فوق مایتصور تأثیرات عظیمه‌سی اولدیغندن پك چوق شیلره تقدیمه شایان ایدوکی انکار اولنه‌مز اولوجهله صدق مدعا هرنقدر اربابی عندنده روشنا ایسه‌ده حال حاضرك عموم اهالی‌یه نسبتله نه‌درجه مضراتی واصلاحی تقدیرده نقدر فوائد ومحسناتی مستلزم بولندیغنی تفصیل ایله برابر لابد اولان اصلاحاتك اجراسی دخی ظن اولندیغی درجه امور مشکله ومتعسره‌دن اولمدیغنی بیان ایده‌لم شهر وامثالی جمعیتگاه انام اولان محللرده انسان مجبول اولدیغی مدنیت اقتضاسنجه دائما یکدیکریله الفت وانسیته مجبور اولدقدن بشقه حصول اسباب معیشت واستراحتلری دخی مطلقا بوکا متوقف بولندیغندن بین‌الاهالی امر اجتماع واختلاطك ممکن

مرتبه تسهیلیله کرك انسانلرك وکرك محتاج اولدقلری اشیانك سرعت وسهولت ایله حرکت وانتقالی ضمننده مسالك ومعابرك اقتضاسنه کوره هردرلو موانعدن تخلیه‌سی مهام اموردندر

ایمدی دفع ضروریات مدنیت وبالتنزه محافظهٔ صحت وامثالی اسباب ودواعیٔ مختلفه‌یه مبنی انسان هر کون داخل شهرده کشت وکذار ایلمکه مجبور اوله‌رق بوصورتله پك چوق اوقاتی خارجده کچدیکندن بتون شهرافراد اهالینك عمومنه مخصوص برخانه دیمك اولوب بناء علیه هرکسك سعی وهمتی یالکز کندوسنك ساکن اولدیغی خانه‌نك تنظیم وتزیینه منحصر اولمیه‌رق عموما شهرك اصلاحنه مصروف اولمسی لازمکلور

برشهر درونده بالسهوله مرور وعبور اسبابنك استحصالی لابد اولدیغی مثللو منظرهٔ قبیحه ورایحهٔ کریهه‌سندن خلقك متأذی اوله‌جغی شیلر دخی دفع وازاله اولنوب بالعکس رؤیت وتماشاسی باعث کشایش درون آثار وعمارات کونا کون ایله تزیین اولنمسی اقتضا ایدر

برده عمرانسانینك نصفی لیلا مرور ایلدیکندن امتداد ایام حیات آرزوسنده اولدیغمز تقدیرده بوقدر اوقات عزیزه نك مجبورا کوشهٔ عزلت وسکونتده کذرانی خسران عظیم عداولنمق لازم کله جکندن بوبروجهله تجویز اولنمیه‌رق لیالیدن دخی ممکن مرتبه روز روشن کبی استفاده اولنمسی وسائطنك استحصالی موافق قاعدهٔ عقل وحکمت اوله‌جغی امر بدیدار در

لیالیده سوقاقلر تنویر اولنمدیغی حالده اوزاق محلره کیدوب کلمکده درکار اولان کلفت وزحمت بالطبع سدراه عزیمت اوله‌رق آفتاب جهانتاب عرض دیدار ایدنجیه قدر هرکس بولندیغی محلده سکون وآرامه مجبور اولور شو حال ملالت اشتمال ایسه خارجده اولان امور ومصالحی فردایه ترك ایتمك ومتاعب روزینه‌نك دفعیچون برآز اوزاق اولان مجالسه واکلنجه محلرینه کیتمکدن محروم اولمق کبی محاذیری داعی اولوب بونلردن قطع نظر هرکس مطالعهٔ کتب وامثالی برمشغولیت نافعه بوله‌میه‌جغندن اکثر خلق دوچار کسالت وبطالت اولوب بعضیسی دخی مجرد اشبو ام الفساد اولان بطالتك سوء تأثیریله عیش وعشرته مبتلا اولورلر

اگرچه وهلهٔ اولیده یوللر انتظامسزلغنك موجب اولدیغی مشكلات یالكز یایان گیدر ایكن فناقالدیرملرده زحمت چكلمكدن وعربه‌ده دخی استنلدیكی كبی سرعت واستراحتله گیدیله‌مامسندن عبارت ظن اولنور ایسه‌ده شو حالك صغیر وكبیر وغنی وفقیر كافهٔ افراد اهالی‌یه وجوه عدیده ایله مضرتی اولدیغی ادنا ملاحظه ایله اكلاشیلور شویله كه شمدیكی حالده لااقل اون حال وباخود بش بار كیرك نقل ایلدیكی یوكی یوللك انتظامی تقدیرجه عربه واسطه‌سیله یالكز بر باركیر نقل ایده بیلوب یعنی الیوم هردرلو امور نقلیه‌ده استعمال اولنان حیواناتك بشده بریله اداره اولنه‌رق دردینك مصارف لازمه‌سی اهالی‌یه كار قالور شو فرق فقرای اهالی‌یه نسبتله غیرمحسوس كبی كورینور ایسه‌ده تجارتله مشغول اولنلر و ابنیهٔ جسیمه انشا ایتدیرنلرك عندنده اهمیتی دركاردر اوحالده نقل اشیاده زیاده سهولت واهونیت حاصل اولدقدن بشقه الیوم در سعادتده بولنان شوقدر بیك حالك لزومی قالمیه‌رق مملكتلرینه عودت ایدرلر وبووجهله هم بوراسی اوبله برطاقم سفله‌دن خالی قالوب همده بونلر مملكتلرنده زراعت وصناعتله اشتغال ایدرك اوراسنك معموریتنه مدار اولورلر

قالدیرملری اویغونسز وناتمیز سوقاقلرده كزلدیكی حالده چكیله‌جك زحمت واضاعه اولنه‌جق وقت شویله طورسون قیشین چاموردن ویازین توز وطوپراقدن آدمك اوستی باشی برباد اوله‌رق بو وجهله دوچار اوله‌جغی ضرردن بشقه ایوقالدیرم اوزرنده یورندیكی تقدیرجه مثلا اوچ آی طیانه‌جق ایاق قابلری بر بچق آیده پاره‌لنه‌جكندن افراد اهالیدن هر بری یالكز بو جهتله لااقل شهری اون اون بش غروش حصه‌دار مضرت اولدیغی بی اشتباهدر استانبولده وقت وحالی مساعد اولوبده یایان كزمك استمیانلر غایت بهالولغی واویغونسزلغی جهتله كرا عربه و باركیرلرینه سوار اوله‌میه‌رق مستقل حیوان بسلمكه و بونك ایچون سایس وآخور ولوازمهٔ سائره تداركنه مجبور اوله‌رق كلی مصارفه دوچار اولوب حالبوكه منتظم یوللر وكرا عربه‌لری اولسه اوبله بر آدم بر حیوان مصرفنك نصفی و بلكه دها اقل ایله كرا عربه‌لرینه سوار اوله‌رق دها سرعت وسهولتله استدیكی محله كیدر كلور

الیوم عربه‌سی اولنلر دها چوق مصارف وتکلفه دوچار اولدقلری حالده کندولری ایچنده صارصلمقدن مضطرب وطار سوقاقلرده مرور وعبورلرندن خلق متأذی اولوب عربه دخی منتظم مملکتلرده طیانه‌جغی مدتك نصفی ظرفنده شکست وتلف اولمقده‌در

برده محله باشلرنده بونلرك اسملری وبیوت ودکاکینك قپولری اوزرنده نومرولری محرر اولماسی استنیلان محلك تعریف وتحریسنده نه درجه مشکلاتی داعی اولدیغی محتاج بیان دکلدر یك قولایلقده اجراسی ممکن اولان اشبو اصول فوائد کلیه‌یی مستلزم اولوب اوخالده آدم ذل سؤالی ارتکابه حاجت قالمیه‌رق طوغریجه کیدوب استدیکی خانه ومغازه ومحال سائره‌یی بولور وچارشوده اشترا ایتمش اولدیغی اشیایی دکانجینك شاکردی واسطه‌سیله بلا مصرف خانه‌سنه کوندرر اشبو تسهیلاتدن قطع نظر خارجدن پوسته ایله ارسال اولنه‌جق مکاتیبك اوزرنده دخی دور ودراز برطاقم تعریفات تحریرینه لزوم قالمیوب شهر ومحله ومخاطب اولان ذاتك اسمیله خانه ویاخود مغازه‌نك نومروسندن عبارت اولمق اوزره یالکز درت کلمه‌نك تحریری کافی اولور

مقدمات مشروحه‌دن اکلاشیله‌جغی وجهله انسان دائما بولندیغی محلده اوتورمق ومحتاج اولدیغی شیلر همان اوراده حصوله کلمك اوزره یرادلمامش اولدیغندن مقیم اولدیغی شهر ویاخود قریه‌نك تنظیم واصلاحنه طبق ساکن اولدیغی خانه کبی اعتنا ایلمسی اقتضا ایدر شو اصولك فوائد مادیه‌سی مسلم اولدیغی مثللو اهالینك تعدیل مزاج وتهذیب اخلاقلری حقنده دخی تأثیرات حسنه‌سی مجربدر

تدابیر مشروحه اصابت وخطایه احتمالی اولان تصورات قبیلندن اولمیوب بونك محسنات بی‌نهایه‌سی برقاچ بیك سنه‌دنبرو ممالك مختلفه‌ده وقوعبولان تجارب کثیره ایله ثابت ومتحقق اولدیغی مثللو نه وجهله اجراسی مناسب اوله‌جغی دخی یکیدن تصور وتحری‌یه محتاج اولمیوب بوبابده اتخاذی لازم کلان اصول اوته‌دنبرو ممالك متمدنهٔ سائره‌ده تقرر ایتمش وحتی بوکا دائر بك چوق کتابلر تألیف اولنه‌رق برعلم مخصوص حکمنه کیرمشدر دولتلر

مهام مصالح مملكته مشغول اولوب بومقوله جزوئیات اموره باقه میه جقلرندن شهرك جسامتنه كوره دوائره تقسیم ایله هر بر دائره ایچون اصحاب املاك ومعتبران مملكتدن اهالی معرفتیله منتخب اعضادن مركب بر مجلس تشكیل واصول موضوعه سنه تطبیقا دائره لرینك تنظیم وتزیینی انلرك عهدهٔ اهتماملرینه احاله اولنور

اشبو مجالس بلدیه كندو امور داخلیه لرنده مستقل اوله رق كرك واردات ومصارفاتلرینی وكرك وظیفه لری داخلنده بولنان سائر خصوصاتی بالتذكر اكثریت آرا ایله تسویه ورؤیت ایدرلر واتخاذ ایتدكلری هر درلو حكم وقرار دولت نظرنده مجالس رسمیهٔ سائره قراری كبی معتبر طوتیله رق اجراسنده معاونت لازمه ایفا قلنور

سلطنت سنیه دخی شو اصوله تطبیقا درسعادتجه اصلاحات لازمه نك اجراسیچون بر قاچ سنه مقدم شهری اون درت دائره یه تقسیم و بونلردن بالكز بك اوغلو و غلطه وطوپخانه دن عبارت اولان التنجی دائره نمونه اولمق اوزره تشكیل اولنه رق دیكرلری هر نه اسبابه مبنی ایسه وقت مرهوننه تعلیق قلنمشیدی اشبو التنجی دائره اولوقتدنبرو ایفای وظائفنه دوام ایدرك اداره سی داخلنده بولنان محللرده خیلی اصلاحات اجرا ایدوب اگرچه مقدملری بعض سوء استعمالات وقوعنه مبنی بر مقدار دیونه گرفتار اولمسی اشبو اصول محدثه حقنده بعضلرینك اعتراضنه سررشته و برمش ایسه ده بیانه حاجت اولمدیغی وجهله ذات اصول ایله اجراسی ماده سی یكدیكرندن تمییز اولنمق لازم گلوب اداره جه وقوعه گلان تقصیراتك شو اصول محاسن شموله ایراث نقیصه ایده میه جكی دركاردر

بناء علیه درسعادتك صورت مطلوبه ده تنظیمی مطلقا ادارهٔ بلدیه اصولنك تعمیمنه متوقف اولدیغندن شو مقصدك نتیجه پذیر حصول اولمسیچون همان سلطنت سنیه نك سالف الذكر نیت خیریه سنی بر آن اقدم اجرایه همت بیورمسی تمنی اولنور

درسعادت سكنه سی پایتخت سلطنتده اقامت ایتمك شرفنه مظهر وشو حالك موجب اوله جغی هر درلو فوائدن متمتع اولدقلری حالده كرك ممالك

محروسه‌نك سائر محللرنده وكرك كافهٔ ممالك اجنبيه‌ده امثالی كورلمامش وجهله مالا و بدنا هيچ بر كونه تكاليف ايله مكلف اولمدقلرندن ارتق اوزرنده يوريدكلری قالديرملرك تعميری وسپورنديلرينك ازاله‌سی وامثالی فائده‌سی طوغريدن طوغری‌يه كندولرينـــه عائد اوله‌جق اصلاحات مصـارفنك تسويه‌سی بر باركران عد اولنميه‌جغی دركاردر

استانبولی تنظيم ايتمك اوزره تشكل ايدن سالف الذكر قومپانيه‌نك نوجهله اصلاحاته شروع ايده‌جكی هنوز معلوممز دكل ايســه‌ده افكار عاجزانه‌مزه كوره مواد آتيه‌يی اجرا ايلمسی آرزو اولنور

اشبو قومپانيه هرنقدر ذيقدرت فرض اولنسه استانبول كبی بر بلدهٔ جسيمه‌يی دفعةً صورت مطلوبه‌يه قوبه‌ميوب اصلاحاتك بالطبع جسته جسته اجراسی لازم كله‌جكندن اول امرده نمونه اولمق اوزره مثلا قره‌كوی كوپريسندن باب عالی‌يه واورادن دخی اقسرايدن چه‌رك طوپ قپويه قدر بر خط مسـتقيم اوزره بر ديوان يولی جاده‌سی كشـاديله بونك ايكی جانبنه قومپانيه و ياخود عرصه‌لری اصحابی طرفندن مناسب شكل وجسامتده كاركير اوله‌رق منتظم ابنيه انشاسی واقتضا ايدن لغم وصو يولی وغاز بوريلرينك دخی اصول جديده‌يه تطبيقا تنظيمی لازم كلور بويله برجاده كشادی هرطرف حقنده خيرلو اولوب شـويله كه اولا بونك اوزرنده واقع ابنيه بالطبع محال سائره‌دن زياده قيمت واعتبار كسب ايده‌جكندن اصحابی متمتــع اوله‌جق وثانيا تملك وياخود ايجار ايله درونده سـاكن اولنلر استفاده ايدوب ثالثا موجب اوله‌جغی سهولت مرور وعبور ومحسنات سائره‌سندن عموم اهالی حصه‌مند منفعت اوله‌جقدر

اشبو يكی جاده‌دن برمقدار كافی ختامپذير اولدقده درعقب ركوب واشيا نقلنه مخصوص عربه‌لر ايشلمكه باشليه‌جغی مثللو هرطرفنده هر درلو امتعه واشيا مغازه‌لری اچيله‌جغندن اولوقت خلق ليلا ونهارا باشدن باشه قولايلقله كيدبلوب كلنديكنی ولازم اولان شيلرك دخی بالسهوله تدارك اولنديغنی كوردكلرنده شوحالك فوائد ومحسناتنی فهم واذعان ايدرك بتون شهره تعميمنه راغب اوله‌جقلری بی اشتباهدر

قومپانیه‌نك اول باول اجراسنه اهتمام ایتمسی لازم کلان اصلاحاتك بریسی دخی ایاصوفیه وامثالی جوامع شریفه وآثار معظمهٔ قدیمه‌نك همان اتصالنده بولنان بر طاقم اخشاب ابنیهٔ خسیسه‌نك رفع وازاله‌سی ماده‌سیدر فی الحقیقه اسلاف عظامك اعز یادکاری وشهرمزك مایهٔ شرف وافتخاری اولان اومثللو آثار نفیسه‌نك شو حالده براغلمسی بونلرك خارجا رونق ولطافتلرینی اخلال ایتدکدن بشقه ذکر اولنان اخشاب ابنیه‌ده حریق ظهورنده پك چوق مضرت ایراث ایدوب حتی کچن کون نورعثمانیه جامع شریفی جوارنده وقوعبولان حریقده جامع مذکور مناره‌سنك کلاهی کاملا محترق اولدیغی مثللو اتصالنده بولنان کتبخانه دخی خیلی زیان کوردکدنصکره کوج ایله قورتارلمشدر

برده الیوم استانبولده عمومه مخصوص باغچه اولمدیغندن خلق ارالقده بالسهوله کیدوب تنزه ایتمك اوزره داخل شهرده وجوارنده بر قاچ برده تنزهتکاهلر تنظیم اولنمسی اقتضا ایدر

سوقاقلرك تنویری بحثنه کلنجه استانبولك شو حالنده هر طرفنك غاز ایله تنویرنده مشکلات کثیره اوله‌جغندن اول امرده الك مهم اولان جاده‌لر ومیدانلر بونکله تنویر اولنه بیلوب فقط تعمیمی سائر اصلاحاتك اجراسنه متوقفدر معمافیه شهرك شوحال ظلمتده دوامی دخی تجویز اولنه‌میه‌جغندن شمدیلك بشقه صورتله چاره‌سی بولنمسی مناسب اولور ظن ایدرز

خلاصهٔ کلام فی زماننا اوروپانك پایتختلری شویله طورسون الك کوچك شهرلری بیله غایتله منتظم ومنور وبالخصوص در سعادتك بر جزئی اولوب اقامت اجانبه مخصوص بولنان بك اوغلی وغلطه بر قاچ سنه‌دنبرو شو اصلاحاته مظهر اولدیغی حالده استانبولك بویله قالمسی شان سلطنت سنیه‌یه ناچسبان اولوب اجانبه قارشو دخی موجب خجالت اوله‌جغی آشکاردر

استانبولك تنظیم واصلاحنی داعی اولان اسباب مشروحه‌دن قطع نظر شو اثناده سایهٔ معالیوایهٔ حضرت پادشاهیده صنوف عساکر شاهانه کونبکون رهین انتظام والبسه واسلحهٔ نفیسه ایله مغبوط انام اولوب بونلرك

شوفیافتلریله دروننده بولندقلری شهرك حال حاضری بیننده بر نسبت مناسبه اولمدیغندن وشو مغایرتك دوامی ناقابل بولندیغندن بعنه‌تعالی عصر محاسن حصر حضرت شهریاری آثار جلیله‌سندن اولمق اوزره عهد قریبده بونلرك بینی تفریق بیوریله‌جغی مجزومدر

﴿ اهمیت تربیهٔ صبیان ﴾

بر شیئك فسادی بیلنمدکجه اصلاحی تصور اولنمدیغی مثللو بر کمسنه جهلنی اعتراف ایتمدکجه تحصیل علمه ابتدار ایلیه‌جکی قضایای مسلمه‌دندر بناءعلیه اکتساب کمال واستحصال وسائل حسن حال ایتمك استیانلر اول امرده کندو نقصان وقصورلرینی تحری ایدرلر فقط اکثرا انسان حین طفولیتندنبرو مألوف اولدیغی عادات واخلاقك حسن وقبحنی تمییزدن عاجز اولدیغندن ارباب رشد ورویت بو کیفیتك حقیقت حاله اطلاعه پرده‌کش حیلولت اولدیغنی بیله‌رك بو بابده سائرلرینك اخطارات خیرخواهانه‌سنی غرض وحقارته حمل ایتمیوب بر کلام حقیقت‌اتسام هرکیمك لساندن صدور ایدر ایسه اینسون (لاتنظرالی من قال بل انظرالی ماقال) قاعده‌سنجه قائله باقمیه‌رق مقولی سنجیدهٔ میزان دقت واعتبار ایلرلر

ایمدی مملکتمزده آثار مدنیتك کرکی کبی ایلرولمسنه وبین الاهالی وسائط ثروت وسعادتك تزایدینه مانع بعض علل واسباب موجود اولوب وطنك منافع حقیقه‌سنه واقف اولنلر بوکا نظر تأسف ایله باقمقده ایسه‌ده اکثر خلق بوندن غافل ومجرد (انا وجدنا آبائنا) قولیله عامل بولندیغندن اسباب مذکوره نه‌مقوله شیلر اولدیغنه وبونلرك دوامی منافع عامه حقنده نه درجه مضر ووخیم بولندیغنه دائر لایح خاطر قاصر اولان بعض موادك ارالقده عرض وبیاننه مجاسرت اولنه‌جقدر شیمهٔ ممدوحهٔ وطنپروری ونصفت ایله متصف اولان ذوات بو بابده خلوص نیتمزده اشتباه ایتمیه‌رك اخطارات عاجزانه‌مزك چشم انصاف ودقتله مطالعه‌سنه رغبت وسهو وخطاسی کورلدیکی حالده رهین عفو وعنایت بیورملرینی کمال تضرع وابتهال ایله تمنی ونیاز ایدرز

﴿ چشم انصاف كبي عارفه ميزان اولمز ﴾
﴿ كشي نقصانني بيلمك كبي عرفان اولمز ﴾

بقای نوع حكمت بالغه‌سنه مبنی كافهٔ حیوانات سائره مثللو انسان اولاد
وانسابنك احتیاجات جسمانیه‌لری دفعنده طبعاً مائل اولوب حوایج
روحانیه‌لری استحصالنه ایسه عقلاً وشرعاً مأموردر بنابرین ارباب رشد
وسداد اولاد واحفادلرینك حسن محافظهٔ جسمانیه‌لرینه سعی ایتدكلری
قدر تحصیل علم وآداب ایلملرینه تقید واهتمامی اهم وظائف ابوت عد
ایدرلر اولوجهله انسان بقای نوع اسبابنك استحصالنده حیوان ایله
مشترك اولوب انجق نسلنك حوائج معنویه‌لرینك استكمالیله تمیز ایدر
اولادلرینك محافظهٔ جسمانیه‌لری حقنده ابوینك سعی واهتماملری هرنقدر
ممتد اولسه ینه بر زمان محدود ظرفنده اولوب اندنصكره اولاد ثمرهٔ سعی
وغیرتیله هم كندوسنی وهمده ابویندن مظهر اولدیغی معاملهٔ جمیله‌یی
اجرا ایتك اوزره وجوده كله‌جك اولادینی بسلمكه مجبور اوله‌جغندن اشته
اول كون كلدكده چوجقلرینك سفالت ومذلته دوچار اولمسنی استمیانلر
انلره وقتیله علم ومعرفت ویاخود بركار وصنعت تعلیمنی اهم امور عدایدرلر
واشبو علم وصنعت مقتضای وقت وحاله وبعض كره چوجغك میل وهوسنه
كوره انتخاب اولنور

فقط برچوجق هرنه مسلكه سلوك ایده‌جك اولورایسه اولسون اول امرده
كندولسانني سهولتله اوقویوب یازه‌جق واخذ واعطاسنی قلم ایله حساب
ایده‌جك قدر صنعت كتابت تحصیل ایلدكدنصكره اتخاذ ایده‌جكی مسلكه
كوره لازم كلان فنونی تحصیل ایلمك لازمدر شو اساسه رعایت اولنمدقجه
هیچ بر مسلك وصنعتده كسب مهارت ممكن اوله‌مز علی العموم ظن
اولندیغی مثللو علم و صنعت آیرو شیلر اولمیوب حقیقتده بینلرنده شدت
ارتباط واتحاد واردر علومك صنایعه زیاده مدخل ومعاونتی اولوب مثلا
دولكرلك ودیوارجیلق وبویاجیلق وحتی الك ساده كورینان فروجیلق
واشجیلق صنعتلری قواعد علمیه‌یه مبنیدر اكرچه پك چوق ارباب صنایع
كندولرینه لازم اولان فنوندن بی بهره اولدقلری حالده اجرای صنعت

ایدرلر ایسه ده بو مقوله‌لر پپغان ودیکر بعض مقلد حیوانلرك تکلم ورقص وحرکات سائره تعلم ایلمسی قبیلندن اوله‌رق یاپدقلری شیلرك اساس وحکمتنی بیلمزلر وهمان اوسته‌لرندن کوردکلرینی یاپوب صنعتلرینك اصلاحنه دسترس اولمق شویله طورسون بومقوله ترقینك امکانی خیالخانهٔ خاطرلرینه دخی کلمز اشته بزم طرفلرده حرف وصنایعك ایلرو کیتمامسنه دخی سبب بواولوب اکثر صنایعجه لابد اولان علم کیمیا وحکمت طبیعه ورسم وهندسه وجر اثقال کبی علومك مواد اساسیه‌لری تعلم اولنمدقجه ممالکمزده صنایعك دوچار اولدیغی حال وقوفدن تخلیصی ممکن اوله‌مز همجوارمز اولان اوروپالولر صنایع ومعارفده بردرجهٔ اعلایه وارمش ایکن بزم علمسز شو حال وقوفده بیله قالمامز قابل اولمیوب کتدکجه کیرولیه‌جکمز درکاردر چونکه اوروپالولر علوم وفنون سایه‌سنده ایجاد واستعمالنه ظفریاب اولدقلری الات وادوات واسطه‌سیله مصنوعاتلرینی اسهل صورت واهون بها ایله چیقاره‌رق بو طرفه نقل وفروخت ایلدکلرندن بزم اهل صنایعك اصول قدیمه‌لری اوزره یالکز ال ایله اعمال ایلدکلری امتعه بالطبع بهالو کله‌جکندن اوروپا مصنوعاتنه مقاومت ایده‌میدرك شو حالك شمدی‌یه قدر سوء تأثیراتی پك چوق کورلدیکی مثللو نهایت الامر ممالك محروسهٔ شاهانه‌ده صنایعك همان بالکلیه انقراضنی مؤدی اوله‌جغی امر آشکاردر بوندن مرادمز بر مملکت اهالیسی کندوسنه لازم اولان اشیانك کافه‌سنی بالذات اعمال وتحصیل ایدرك بشقه مملکته محتاج اولماملیدر دیمك دکلدر مقدملری بوباده هنوز تجارب سبقت ایتمکسزین اوروپاده دخی بوافکاره ذهاب اولنمش ایسه‌ده مؤخراً اربابی عندنده بطلانی تبین ایتمش اولدیغندن بوباده اصرار ایتمیز ممالك محروسهٔ شاهانه‌نك وسعت وقابلیت اراضیسی جهتیله هرشیئدن اول امر زراعتك توسیع وترویجنه سعی واهتمام اولنمسی دها خیرلو اوله‌جغی درکار ایسه‌ده اوروپالولره نسبتله اهل قرا مثابه‌سنده قالمامق ایچون فنون وصنایعك بالکلیه اهمالیله انقراضنده مبالات اولنمامسی مضرت کثیره‌سندن صرف نظر ناموس ملیه‌یه طوقنور موادندندر هرنه ایسه بورالری بشقه‌جه موضوع بحث اولنه‌جق مسائلدن اولوب

صددمزدن خارج بولندیغندن بو محلده تفصیلاتنه کیرشمك اقتضا ایتمز
شومقدماتدن مستبان اوله‌جغی وجهله الیوم یالکز دولت مأموریتنده بولنمق
ایچون دکل بلکه هر قنغی کار وصنعته سلوك ایلمسی مراد اولنور ایسه
اولسون هر کس حال وموقعنك مساعده‌سنه وانتخاب اولنه‌جق مسلکه
کوره چوجقلرینك تربیه وتعلیمنه سعی واهتمام ایتملیدر اشبو تربیه‌نك دخی
بر آز اوقویوب یازمق اوکرنمکدن عبارت اولمسی زمانمزده کفایت ایتمیوب
کتابتك مجرد تحصیلنه آلت اولدیغی فنون ومعارفدن هرکسك حالنه کوره
حصه‌دار اولمسی لازم ولابددر
چونکه انسانك مقتضای شرف نطق واذعانی اوزره حیوانات سائره کبی
صورت معیشت وزندکانیسی بردرجه‌ده قالمیوب دائما ترقی‌یه مائل ومستعد
اولدیغندن فلاطونك (لاتقصر ولدك علی ادبك لانه خلق لوقت غیر وقتك)
کلام حکمت اتسامی منطوقنجه چوجقلر پدرلری زماننك غیری بر زمانده
تعیش ایلمك ایچون خلق اولنمش اولدیغی جهتله پدرلر انلرك تربیه وتعلیمنی
وقتیله کندولرینك استحصال ایتدکلری درجه‌یه حصر وقصر
ایتمیوب بلکه بولنه‌جقلری زمانه موافق وملایم اولان موادی تعلیم ایلملری
اقتضا ایدر فی الحقیقه شوقاعده‌یه رعایت اولنمیه‌جق اولسه هیچ برشیده اثر
ترقی ظهوره کلمیوب انسانك صفت حیوانیته چسبان یکنسق وسیان برحالده
بولنمسی ایجاب ایدر
ایمدی زمانمزده اکثر ناس شوماده‌نك درجهٔ اهمیتنی وتربیهٔ اطفال برمملکتك
ثروت وسعادت وقوت وقدرتنك مبنی علیهی اولدیغنی کرکی کبی فهم
واذعان ایده‌میه‌رك دائرهٔ معارفك توسیعنه لزوم کورمدکلری جای تأسفدر
الیوم مرعی اولان اصول تعلیمیه‌نك دخی اذهان اطفاله ناموافقتی درکار
اولوب صرف ونحو ومنطق ومعانی اسمیله شاکردك اوکرندم ومعلمك
اوکرتدم دیو ممنون ومفتخر اولدقلری شیلر چوجغك معنای صحیحنی
وصورت استعمالنی وحتی نه‌مقصد ایله اوقودیغنی بلمیه‌رك یالکز طوطی کبی
تلفظ ایلدیکی بر طاقم قواعد واصطلاحاتدن عبارتدر صبیان علوم
مذکوره قرائت وتعلمندن مقصد اولان عربی لساننك ماهیتندن بی‌خبر اولدیغی

حالده اعلال واعراب وامثالی قواعد دقیقه وحکمیه سنی نصل ذهنی احاطه ایده بیلور وهنوز اك ساده عباره یی فهم وترکیبه قدرتی یوغیکن فصاحت وبلاغت اوزره افادهٔ مرام ایلمك اصولنی تعلمدن نه استفاده ایلیه بیلور عجبا تعلیم صبیان ایله اشتغال ایدن خواجه لرك قنغیسی اوکرتدیکی قواعد عربیه ومنطقیه یی قالا ویاخود قلما اجرایه مقتدردر بومقوله تعلیمك اذهان صبیانی تخدیش واتعابدن بشقه برثمره سی کوریله میوب تحصیل دستمایهٔ استعداد قلندقدنصکره تکرار تدرس اولنور ایسه انجق اولوقت فائده سی مشاهده اولندیغی جمله مزك سرکذشتی ومجربی اولان حالاتدندر

بالفرض علوم مذکوره کرکی کبی تحصیل اولنسه بیله بونلر کسب کمالات لازمه یه آلات اوله جغندن اصل مقصد اولان فنون نافعه یی تحصیله چالشدیرملری اهم اموردندر

دنیا واخرتده سرمایهٔ سعادتلری اوله جق بو مثللو امر مهمك حسن حصولی ضمننده هر درلو فداکارلق اختیاری لازم کلور ایکن بعض پدرلر چوجقلرینك ولادت وسنت ویاخود اکثریا وقتی کلمکسزین تزوجلری وسیله سیله مصارف کلیه اختیار ایدوب امور تعلیمیه یه کلنجه بادهوا اولمسنی ویاخود جزئی مصرفله حصوله کلمسنی استرلر فی الحقیقه اومقوله بر ایکی کونلك هوایی شیلره اوقدر مصرف وتکلف اولنوبده امر تعلیم وتربیه نك هیچه صایلمسی نه درجه علامت حمق وجهالت اوله جغی محتاج ایضاح دکلدر

اوروپاده تربیهٔ اطفاله زیاده اعتنا اولنوب بوبابده هرکس علی قدر حاله بذل مجهود ایلمکی وجیبهٔ ذمت ابوت بیلدیکندن بر ادمك چوجغی دنیایه کلدکده هرشیدن اول مصارف تعلیمه سنی دوشنور چوجق بر زمان پدر ووالده سنك بولندیغی محلده مکتبه دوام ایله مقدمات علمیه یی تحصیل ایتدکدنصکره بیوك دارالفنونلری بولنان محال بعیده یه ارسال ایله اوراده تدرس وتعیشلریچون لازم کلان مصارف کلیه یی والدینی در عهده ایدرلر وارباب ثروت ویساردن اولنلر اولادلرینی درسلرینی تکمیل ایتدکدنصکره ممالك سائره احوالنه واهالیسنك اصول واخلاق وعاداتلرینه رأی

العين كسب اطلاع ايلمك اوزره محال بعيده‌يه اعزام ايدرلر صبيان مقتضای حال صباوت علم ومعرفتك لزوم واهميتنی فهم واذعان ايده‌ميه‌رك ملاعب وملاهی ايله اشتغاله ميل ايلدكلری حالده والدين وياخود وليلری كاه صورت ملايمت وكاه عنف وشدت اظهاريله تحصيل علم وادبه چالشديردقلری مثللو بصر بصيرتلری كشاده اولان دولتلر دخی تبعه‌لری حقنده اولاد معامله‌سی ايدرك اولبابده هر درلو وسائل تسهيليه ولوازم تشويقيه‌يی ايفا وحتی بعض المانيا دولتلری يدی ياشنه وارمش كرك قز وكرك اركك چوجقلرينی مكتبه قوميان پدرلری تجريم ايله اشعهٔ جهانتاب علم ومعرفتك انتشارينه اعتنا ايدرلر

تربيهٔ عموميه‌نك نزد سلطنت سنيه‌ده دخی كمال اهميتی رهين تقدير اولوب خاصة شو مصلحت خيريه‌نك حسن ترويج وتمشيتيله اشتغال ايلمك اوزره مقدمجه نظارت مخصوصه تأسيسنه وكرك درسعادتده وكرك ممالك محروسه‌نك بك چوق محللرنده صبيانك مجانا مقدمات علوم تدرس ايلملری ضمننده رشديه مكتبلری كشادينه همت بيورلمشدر مع مافيه مكاتب مذكوره‌نك صورت اداره وانتظاملری هنوز ارزو اولنه‌جق درجه‌ده اولمديغی مثللو محله مكتبلرنده جاری اولان اصول زياده اصلاحه محتاج اولديغنی اعترافه مجبورز بومثللو مكاتبك اصلاحی اولا معلمرينك اولدقجه اهليت واستطاعت اصحابندن اولمسندن وثانيا بونلرك اتخاذ ايتدكلری اصول تعليميه‌نك يولنده بولنمسندن عبارتدر صبيان آزوقت ظرفنده تركجه‌يی بالسهوله اوقيوب يازمغی ولازم كلان مقدمات فنونی تعلم ايلمك اوزره براصول مناسب وضع وتأسيسی وبونك ايچون لازم كلان كتب ورسائلك انتخاب وترتيبی آز برهمتله عهد قريبده حصولپذير اوله بيلور فقط بروجه مطلوب معلم تداركی بوكا نسبتله بر آز مشكل اولديغی مثللو بولنسه بيله اليوم بو مسلكده تعيش ايدنلرك اخراجی حقلرنده مغدوريتی موجب اوله‌جغندن بونلر حالی اوزره ترك اولنوب فقط يكيدن بو مسلكه سلوك ايده‌جك اولنلر اصول جديده‌ده بالامتحان اهليتی نمايان اولديغی حالده قبول اولنوب بوبابده مدار شوق وغيرت اولمق اوزره يكی معلمره زياده‌جه معاش وياخود بر نوع امتياز ويرلمسی

واسکی معلملردن دخی بوصورتی قبوله مستعد وطالب اولان اولدیغی حالده بعد الامتحان انلرك دخی شو مساعده‌یه مظهر اوللری مقصد مذکورك حصولنه کافی اوله‌جغی مجزومدر بزم مکتبلرده بولنمز برشی دها واردرکه شو صره‌ده انك دخی بیانندن کیرو طوریله‌مز بوندن مرادمز زواللو چوجقلرك طیاق ایله تأدیب اولنمسی ماده‌سیدر سایهٔ عدالتوایهٔ سلطنت سنیه‌ده الك بیوك جرم وقباحت ارتکاب ایدن اشخاص قویة البنیه برچوق سنه‌لردنبرو شو تعذیب جسمانیدن خلاص اولدقلری حالده هنوز درکار اولان نزاکت وجودزی جهتیله هر وجهله حقلرنده لطف وملایمتله معامله اولنمسی لازم کلان اطفال حقنده شو حرکت طوغریسی روا کورلملیدر اطفالدن امر تعلمده تکاسل ورخاوت ویاخود شایان تقبیح برفعل وحرکت کورلدکده مطلقا طیاق ایله مجازات اقتضا ایتمیوب کونا کون صور تأدیبیه واردرکه بولیله اجرا اولندیغی حالده بونلرك هر برای برچوق دکنکدن زیاده مؤثر وکارکر اولدیغنده اشتباه یوقدر مثلا بعض کره مناسب لسان ایله تعذیر ویاخود محل ومقامنی تغییر ایتمك وبعض کره سائر شاکردان مکتبدن عزیمته نائل رخصت اولدقلری حالده بر آز وقت توقیف ایلمك ودها اعلاسی اوقودیغی درسی قباحتنه کوره یکرمی اوتوز ودها زیاده دفعه یازمغه مجبور ایتمك کبی تدبیرك حصول مقصده کافی اوله‌جغی امور مجربه ومسلمه‌دندر

فی الحقیقه اشبو طیاق اصول مضره‌سی حمار کبی کمال غلظت فهم ایله برابر عنود اولان حیواناته مخصوص اولوب نوع شریف انسان وبالخصوص صبیان نزاکت بنیان حقنده شو معامله‌نك اجراسی ناچسباندر بونك وجودجه ایراث ایده‌بیله‌جکی مضرت شویله طورسون سوء تأثیرات معنویه‌سی دخی درکاردر اکثریا شو حال تحملکذاره مظهر اولان صبیان حقارت ومسکنته مألوف اوله‌رق مدت عمرلرنده عزت نفسلرینی وقایه ایده‌میه‌جکلری مجزومدر

﴿ وسائط تنویریه ﴾

کونشك غروبیله ضیاسی زائل اولدقده انك مقامنه قائم اوله‌جق برشی

وجوده كتورمك عمر انسانى يى تضعيف ديمك اولديغندن دفع ظلام ليله
چاره بولنمق اعظم اسباب تمدن واجتماعدن اولديغى روشن وآشكاردر
فطرت اصليه اوزره تعيش ايدن اقوام شومقصدك حصولى ضمننده چام
وكوكنار وعود وامثالى مواد دهنيه يى شامل بعض اخشاب استعمال ايدرلر
بوندن درت بيك التيوز سنه مقدم هندستانده وآسيانك ديكر بعض ممالكنده
بال مومنك معروف اولديغى قدماى مؤرخين عندنده متفق عليهدر
مصروبرية الشامده وباخصوص يونانستانده ازمنهٔ قديمه دنبرو چراغ ايله
زيت ودهن حيوانات ايقاد اولنور ايدى ويونانستانده انجق سكزنجى
اولمپيادك اواخرنده يعنى تاريخ ميلاددن يدى يوز قرق درت سنه مقدم بال
مومى احداث وبعض جسيم عبادتخانه لرنده ليلاً اجرا اولنان مراسم
دينيه اثناسنده اشعال قلنور ايدى بونك اوزرينه چوق كچمكسزين بال مومى
عبادتخانه لردن حكمدار سرايلرينه انتقال وبعده افراد اهالى بيننده دخى
كسب انتشار ايلمشدر
آزمنهٔ قديمه ده آفريقا وآسيا ملل معظمه سى اولان ايرانى وسريانى ومصريلر
معبد وسرايلرينك وپايتخت زقاقلرينك چراغلر ايله تنويرنده بردرجه افراط
ايدرلر ايديكه اهالى كيجه ايله كوندز بيننى اصلا فرق ايده مزلر ايدى
اشبو چراغلر دخى پرنج وياخود طاشدن مصنوع اوله رق درونلرنده
اريدلمش ايچ ياغى ايله غايت قالين فتيللر ايقاد اولنوب سراپا زقاقلره ديزيلور
ايدى فوق الغايه جسيم اولان اشبو شهرلر جاده لرينك بعضيلرى برقاچ ميل
مسافه امتدادنده اولوب ذكر اولنان چراغ قابلرينك بهرى دخى تقريبا
يوزقيه يعنى بش التى صغردن حصوله كله جك قدر ياغ استيعاب ايدر ايدى
اومثللو غايت جسيم شهرلرك هر طرفنده بو وجهله چراغلر ياقلسى نقدر
حيوانات ومصارفه محتاج اوله جغى ارتق حساب اولنه فى الحقيقه ملل
مذكوره نك كمال اقتدار ومدنيتلرى محير عقول اولوب اكرچه فى زماننا
اوروپالولر دخى امر مدنيت وانتظامده بردرجهٔ اعلايه واصل اولمشلر
ايسه ده متقدمينك شو عظمت واقتدارى ايله بينلرنده بون بعيد اولديغى
كندولرى عندنده دخى رهين تسليم واعترافدر

انكليزلر اوچيوز سنه قدر معبد وخانه‌لرنده يالكز حيوانات وزيتون ياغى ايله ايقاد اولنور قنديل استعمال ايتدكدن صكره ميلادك ١٢٩٠ سنه‌سنده ياغ مومنى اختراع ايدوب فرانسه‌ده دخى اول وقته كلنجيه قدر قرال سرايلرى واغنيا قوناقلرنده ياغه باترلمش چبوقلر ياقلديغى حالده بيك اوچيوز التمش تاريخلرنده ژان نام فرانسه قرالى مذكور ياغ مومندن برقاچ دانه فرانسه‌يه كتورمشيدى

ياغ مومنك اولوقت سائره نسبتله نظافت وسهولت استعمالنه مبنى چوق گچمكسزين بتون اوروپايه منتشر اوله‌رق فرانسه والمانيا واسپانيا وايتاليا مملكتلرى دخى اولبابده انكلتره‌لويه تقليد ايلديلر فقط اشبو ياغ مومى اعمالنده انكليزلر ايله فرانسزلر ملل سائره‌يه زياده تفوق ايتدكلرندن پك چوق سنه‌لر ياغ مومى مملكتين مذكورتينك باشلو تجارتندن معدود ايدى اول اثناده وندكلولر بال مومى استعمالنه باشلايوب بوجنس موم اولوقته قدر كليسالره مخصوص اولديغى حالده بونك امور دنيويه‌يه دخى تعميميله ميلادك اون دردنجى قرنى اواخرندن بدأ ايله دوژلر يعنى جمهوريت مجلسى اعضاسنك وپاپالرك سرايلرنده يالكز وندك بال مومى ايقاد اولنور ايدى اشبو صنعت اولوجهله ايتاليادن ظهور ايدرك مؤخراً فرانسه‌يه انتقال ايدوب بين الاهالى زياده كسب اشتهار وفرانسه ممالكندن (بوردو) و (مارسليا) و (ناربون) شهرلرنده دها اصلاح اولنه‌رق ايتاليا بال مومنه فائق موم اعمال قلنور ايدى بوصنعت كتدكجه ترقى ايدرك الى يومنا هذا پارسده وديكر بعض شهرلرده بال مومى اعمال اولنور ايسه‌ده ايچنه پك چوق شيلر قاتلديغندن همان مومك اثرى يوقدر دينه بيلور

اوروپا شهرلرنده ليلاً زقاقلرك تنويرينه باشلانيله‌لى خيلى زمان اولمشدر پارسده هركس خانه‌سنك اوكنده ايچ ياغى ايله ايقاد اولنور برچراغ وضع ايلمسى حقنده ١٢٥٨ سنه‌سنده برنظام وضع اولنوب خلافى حركتده بولنانلر تجريم ودفعهٔ ثانيه‌ده حبس اولنور ايدى بواصول ايكى يوز سنه قدر اجرا اولندقدن صكره مذكور چراغلر ياغ موملرينه وبرنوع فنرلره تحويل قلندى

پارس شهرینك سیاق واحد اوزره تنویری ۱۶۶۷ سنه‌سنده تصور اولنه‌رق مناسب اولان محلره اوچیوز فانوس تقسیم اولنمش وبو وجهله شهر بشقه بر زینت ولطافت کسب ایلمشیدی بو مقدار فانوس پارس کبی برشهره کوره پك جزوئی کورینور ایسه‌ده اولوقت شمدیکی جسامتده اولمیوب دائرهٔ بلدیه‌سی وارداتی دخی انجق بوکا متحمل ایدی فقط چوق وقت شوحال اوزره قالمیوب کتدکجه فانوسلرك مقداری تزاید ایدرك ۱۷۲۹ سنه‌سنده بش بیك یدی یوز یتمش ایکی عدده بالغ اولمشیدی

بوندن اللی سنه مرورنده ضبطیه قائممقامی بولنان (لئونور) نام ذات هر کیم پارس شهرینك دها برحسن صورتله تنویرینه بر چاره بولور ایسه کلی مکافاته مظهر اوله‌جغنی اعلان ایتمکله بالی اسمنده بریسی آیینه‌لی لامپه‌یی ایجاد وبشقه‌لری بونی دها اصلاح ایدرك استعمال قلندی اشبو فانوسلرك مقداری صکره دها تزاید ایدرك ۱۸۱۹ سنه‌سی اون ایکی بیك التی یوز یتمش ایکی عدده وبونك مصارف سنویه‌سی التی یوز قرق التی بیك یکرمی اوچ فرانقه یعنی تقریبا التی بیك کیسه‌یه رسیده اولمشیدی

لیبون اسمنده فرانسه‌لی برمهندس غاز تعبیر اولنور بر مایع هوائینك هر درلو یاغ وزیتدن زیاده قوتلو برضیا حصوله کتوره‌جکنی تصور ایدرك پارس شهری زقاقلرینك بونکله تنویر اولنمسنی ۱۸۱۱ سنه‌سنده ادارهٔ بلدیه مجلسنه عرض وفوائد ومحسناتنی بیان ایلمش ایسه‌ده هر نصلسه قبول واجرا اولنمامش وبعض انکلیزلر مومی الیهك اشبو اختراعنه کسب اطلاع ایله ۱۸۱۰ سنه‌سنده اك اول لونده‌ره‌ده احداث قلنمشدر بونی متعاقب فرانسه‌ده دخی خسته‌خانه وامثالی بعض محلرده غاز استعمال اولنمش ایسه‌ده پارس زقاقلرینك بونکله تنویری انجق ۱۸۳۰ سنه‌سنده وقوعبولمشدر الیوم اشبو غاز استعمالی اوروباده یالکز پایتخت وبیوك شهرلره منحصر اولمیوب انکلتره وفرانسه والمانیا وممالك سائره‌نك اك کوچك شهرلری وحتی بعض قریه‌لری بیله کیجه‌لری غاز ایله منوردر

شمدی‌یه قدر ایجاد واستعمال اولنان غاز استخراجی اصولنك الك اعلاسی (روبر) نام‌ذاته‌منسوب اصول‌اولوب بونك فنا رایحه‌سی ودومان وپاطلیق وامثالی سوء تأثیراتی اولمدقدن بشقه هوانك تصفیه‌سنه مدار اولور غازك الك زیاده فائده‌لو اولان بر خاصه‌سی دخی کوزی اتعاب ایتمامسیدر چونکه غیر متحرك اولان ضیاسی مائی‌یه مائل زمین اوزرنده غایت بیاض اولوب سائر ضیالر ایسه آتشی قرمزی زمین اوزرنده بیاضه مائل صاریدر کرك دفع ظلام وکرك اجرای سفاهت واحتشام ایچون غازك اهونیت وسهولت ولطافتی جامعدر دنیاده دیکنسز کل اولمدیغندن غازك دخی بر محذوری واردر چونکه خفی اولمدیغی وجهله برشهری تنویر ایدن غاز کافة بر محلدن تقسیم اولندیغندن بر طاقم اشقیا برلیله‌ٔ مظلمه‌ده بغتة هجوم وغاز مجراسنی تخریب ایله آن واحدده شهری ظلمتده براغه‌رق استدکلری وجهله قتل نفوس ونهب امواله اجتسار ایده بیلورلر اوروپالولر لیلاً شهرك هر طرفنی روز روشن کبی منور کورمکه مألوف اولدقلرندن بویله بر مصیبت ظهوریله ظلمتده قالملرینی محذور قوی عد ایدرلر ایسه‌ده بزم شهرز کیجه‌لری دائما قرانلق اولدیغی جهتله محذور مذکور خاطرمزه بیله کلمز مؤخراً غاز زقاقده قالمق استمیوب مخازن تجار ومجالس کباره دخی رهیاب دخول والیوم بو وجهله جمله عندنده رهین حسن قبول اولمشدر الیوم معروف ومستعمل اولان سائر صناعی ضیالره نسبتله غازك بالوجوه فوائد ومحسناتی درکار ایسه‌ده اندن دها زیاده ضیادار اولوب عادتا نور شمسه شبیه اولان ضیای القتریقنك استعمالنه ایلروده بر طریق سهولت کشف اولندیغی حالده غاز دخی قندیل ویاغ مومی کبی انداختهٔ کوشهٔ نسیان اوله‌جغی امر عیاندر

غاز قدیم نمسه‌لسانی اوزره روح معناسنه اولان (غاست) لفظندن محرف اولوب حکمت طبیعیه‌جه هر بر مایع هوایی یعنی شفافلك وقابل تضییق اولملق جهتیله هوایه مشابه اولان اجسامه اطلاق اولنور بونك انواعی اولوب بوراده موضوع بحثمز اولان ماده دیکرلرندن مدار تمیز اولمق ایچون یاقیله‌جق غاز تسمیه اولنور ایسه‌ده السنهٔ ناسده اشبو صفتك حذفیله یالکز غاز زبانزد اولمشدر

اشبو غاز فحم ایله مولدالمادن مرکب ایکی وياخود دها زیاده غازك امتزاجندن حاصل اولوب بالجمله مواد عضويه وبالخصوص معدن کموری وزفت وساقز وبالق یاغی وچوقه فابریقه‌لرنده متراکم صابونلی صوو سائره‌دن تأثیر حرارت واسطه‌سیله استخراج اولنور یاقیله‌جق غازك ترکیبی هر نه ماده‌دن چیقاریلور ایسه انك جنسنه ودرجهٔ حرارته کوره تخلف ایدوب اشتعال ایدن جزئی دائما فحم ایله مولدالمادر معدن کموری الکاهون کلدیکندن اکثریا بوندن استخراج اولنور معدن کوروندن چیقان غاز اکثریا حامض فحمی وکبریتی‌یی شامل اولوب بودخی بررایحهٔ کریهه‌یی شامل اولدیغندن اشبو ایکی حامضی جذب واخذ ایده‌جك بعض مواد دروننده کچوریله‌رك تصفیه اولنور واندنصکره (غازومتر) تعبیر اولنور برجسیم حوض درونده طولدیروب اورادن بوریلر واسطه‌سیله اقتضا ایدن محلاره تقسیم اولنور غازك استخراجندن صکره قالان کموره کوق تسمیه اولنوب ینه اوجاقلرده استعمال قلنور

١٨٢٠ سنه‌سنده انکلتره‌ده قابل نقل ومتضايق برنوع غاز ایجاد اولنمش ایسه‌ده استعمالنده مشهود اولان بعض محاذیری وبالخصوص پاطلامسی جهتیله ترك اولنمش ومؤخراً فرانسه‌لی هوزو مؤیرون فابریقه‌لرده تراکم ایدن صابونلی صولردن قابل نقل وغیرمتضايق برنوع غاز استخراجنه ظفریاب اولوب بونك استعمالنده محذور اولمدیغندن الیوم فرانسه‌ده وممالك سائره‌ده منتشر اولمشدر

﴿ تاریخ تلغراف ﴾

تلغراف لفظ یونانی اولوب اوزاق معناسنه اولان (تله) ویازمق معناسنه کلان (غرافوا) لفظلرندن مرکبدرکه اوزاق یازن وياخود دور نویس دیمك اوله‌رق بیراق وآتش وامثالی بعض اشارتلر ایله مطلقا اوزاقدن مخابره اولنمق صنعتیدر فن مذکور عند المتقدمین معروف اولوب سریانیلر ومصرلولر وچینلولر ودیکر بعض ملل قدیمه بونی خیلی اصلاح واکمال ایلمشلرایدی

میلاددن بشیوز سنه مقدم ایرانلولر یونانلولر ایله وقوعبولان محاربانلری
اثناسنده اشبو اشارت اصولنی کمال انتظام ایله اجرا ایدوب آتنه‌دن
آذربایجانه ایکی کون ظرفنده خبرایصال ایدرلر ایدی واشبو اصول قدیمه
الی یومنا هذا چینده جاری اولوب وسط مملکتده واقع مرکز حکومت
برقاچ ساعت ظرفنده هر بر رأس حدودیله مخابره ایده بیلور

اشعر شعرای یونان اولان مشهور اومیروس ایلیاد نام منظومهٔ بلیغه‌سنده
ذکر ایلدیکی وجهله یونانلولر تروا شهرینی محاصره ایتدکلری اثناده
شهره هجوم ایتمك وياخود شهرلولرك خروجنده مدافعه ایلمك اوزره
کیجه‌لری بینلرنده آتشدن اشارتلر استعمال ایدرلر ایدی ودیکر بعض
مؤرخینك قولنه کوره شهرمذکور فتح اولندقده اورادن بر قاچ کونلك
مسافده واقع آرغو شهرینه بعض علامات ناریه ایله درعقب کیفیت
تبشیر قلنمشدر

پولیب نام مؤرخك تحقیق وبیاننه نظراً مقدونیا قرالی بولنان فلیپ زماننده
دخی اشبواشارت فننده زیاده کسب مهارت اولنوب مسافات بعیده ایله
هردرلو مخابره اجرا قلنور ایدی

روما جنراللری بیننده ابتدا ژول سزار مواقع مختلفه‌ده متفرق بولنان
اوردوسنه بعض تنبیهات اجراسی ضمننده اشارت استعمال ایتمش
وروایت اولندیغنه کوره رومالولر اشبو اصولی فرانسزلرك اصلی
اولان غول طائفه‌سندن تعلم ایلمشلردر

فی‌الواقع طائفهٔ مذکوره اغزدن اغزه نقل اولنور بعض اصوات
مخصوصه واسطه‌سیله مخابره ایدوب اشبو اصواتك معناسی دخی یالکز
رؤسای قوم عندنده معلوم اولدیغندن ایشیدنلر وبلکه تلفظ ایدنلر
صورت حالدن خبردار اوله‌مزلر ایدی مذکور غول طائفه‌سنك اشارت
صنعتنده زیاده مهارتلری اولوب سکسان ساعتدن متجاوز مسافه‌یه اون
بش ساعت ظرفنده خبر ایصال ایدرلر ایدی

رومالولر اولوقتدنبرو فتح ایتدکلری ممالکده انشا ایلدکلری منتظم یوللر
اوزرنده قلعه‌لر بنا وبونلرك بالاسنده برطرفدن کوردکلری اشاراتی دیکر

طرفه نقل ایلمکه مأمور دیدبانلر اقامه ایدرلر ایدی اشبو تلغراف اصولی قرون متوسطه‌ده دخی استعمال اولنوب حتی اهل صلیب رؤساسندن سن لوئی قیصریه وصورشهرلرینی ضبط ایتدکده فلسطینک دیکر برموقعنده بولنان جسیم براهل صلیب اردوسنی اشارت واسطه‌سیله نزدینه دعوت ایلمشدر اشبو اشارتلر قرمزی اطلسدن مصنوع برخاچدن عبارت اولوب چوجقلرک استعمال ایتدکلری اوچورمه کبی هوایه رفع اولنور وهر برنغمه‌سی برمعنایه دلالت ایدر بر بوری ایله افادهٔ مرام قلنور ایدی وینه اوتاریخلرده عربلر دخی بیراق وآتش وفنارلر واسطه‌سیله مسافات بعیده ایله مخابره ایدرلر ایدی اشبوآتش تلغرافی الیوم قره‌طاغده دخی مستعمل اولوب برمحله علی العجله عسکر سوق وارسالی لازم کلدکده کیجه‌لین یوکسک طاغلرک تپه‌سنده آتشلر یاقیلوب کیفیت جمله‌یه اعلان وروایت اولندیغنه کوره نره‌یه ونه‌وقت ونه صورتله تجمع اولنه‌جغی بیله بوطریق ایله افهام وبیان قلنور قره طاغلولرک بووجهله آزوقت ظرفنده تجمع ایتملری اکثریا ایشلرینه یرایوب حتی محاربهٔ اخیره اوائلنده اشقودره سنجاغی طرفندن حسن خود رفاقتیله جبله‌سوق اولنان بشیوز قدر عساکرموظفه‌یه طاغلولرک غلبه‌سی مذکور آتش تلغرافی سایه‌سنده اولدیغی امر محققدر چونکه عساکر موظفهٔ مذکوره‌یه فرداسی کون ملحق اوله‌جق امدادک ورودینه میدان براقیه‌رق همان بر کیجه ظرفنده مقدار وافی عسکر جمعیله اوزرلرینه هجوم ایلمشلردر

میلادک بیک التی‌یوز تمش التی سنه‌سنده فرانسه انجمن دانشی اعضاسندن موسیو آمونتون تلغرافده دوربین استعمالنی یعنی دوربین ایله کوریله بیله‌جک مسافه‌لرده قله‌لر بنا اولنوب اوزرلرنده عادتا حروف هجایه دلالت ایدر اشارتلر کشیده اولنمسنی تصور ایدوب بوبابده مخصوص رساله‌لر تألیف ونشر ایلمش ایسه‌ده اول اثناده بومقوله اختراعات نافعه‌یه فرانسه‌ده پک اعتبار اولنمدیغی جهتله اشبو اصول اجرا قلنمامش ایدی اندن تقریبا یوز سنه صکره هانوره‌لی برغ شتراسر نام هنرورینه سالف الذکر آمونتونک تصور کرده‌سی اولان اساس اوزرینه مبنی بر تلغراف

اصول جدیدی تصور واعلان ایدوب اول وقت المانیاده بونك لهسنده وعلیهنده پك چوق مباحثات جریان ایتدکدنصکره نهایت ممتنع الاجرا اولمسنه حکم اولنمش ایسه‌ده انکلتره دولتی خلقك اعتراضاتنه احالهٔ سمع اعتبار ایتمیه‌رك اصول مذکوری اتخاذ واجرا وموجدموی الیهه موجب شوق وغیرت اولمق اوزره بش بیك لیرا اعطا ایلدی

بیك یدی یوز اوچ تاریخنده اصول مذکور فرانسه‌ده دخی اتخاذ ولازم کلان مواقع مهمه‌ده تلغراف خطلری انشا قلندی اشبو اشارت ایله برخبر اون ساعتلك مسافه‌یه اون دقیقه ظرفنده نقل اولنه بیلور ایدی خفی اولمیه‌جغی وجهله اشبو طریق ایله یالکز کوندزلری هوا اچیق اولدیغی حالده مخابره ممکن اولوب سائر وقتلرده ایشه یارامدیغندن ١٨٤٣ سنه‌سنده لیلاً دخی استعمال اولنمق اوزره فرانسه‌ده بعض اصول تصور اولنمش ایسه‌ده اولبابده اختیار اولنه‌جق تکلفاته مقابل فائده‌سی ملحوظ اولمدیغندن اجراسندن صرف نظر قلنمشدر اوروپاده انشا اولنان بومقوله تلغرافلر دولت امورینه مخصوص اولوب افراد اهالی استعمالنه مأذون دکللر ایدی

مصر والیسی اسبق محمدعلی پاشا دخی اسکندریه ایله قاهره بیننده اصول مذکور اوزره برتلغراف خطی انشا ایدوب موقعین مذکورین میاننده یارم ساعت ظرفنده مخابره اولنور ایدی خط مذکور برر ساعت بعدنده قرق قله‌دن عبارت اولوب ١٢٣٩ سنهٔ هجریه‌سنده ابرو اسمنده هزار فن برارمنی معرفتیله انشا اولنمشدر

اشبو تلغراف هوائی هرنقدر اصلاح اولنمش ایسه‌ده برمنوال محرر کیجه‌لری و بوسلی هوالرده ایشلمدیکندن و تیمور یول احداثندنصکره اکثریا حوادث تیمور یول ایله دها اول محلنه واصل اولدیغندن تلغراف مذکورك اهمیت واعتباری قالمامشیدی بناء علیه نقل اخبار ایچون دها برصورت سریعه تحری اولنه‌رق قوهٔ القتریقیه اصولی کشف اولنمشدر

اشبو تلغراف القتریقی مخترعات جدیده‌دن ایسه‌ده موقع بحث وتذکره قونیله‌لی تقریباً یوز سنه واردر الك اول جنوه‌لی الساژ نام برهنرور میلادك

١٧٧٤ سنه‌سنده هربری بر حرف هجایه دلالت ایتمك اوزه لانين الف باسی عددنجه یکرمی درت تل تمدید وبونلری برالقتریق ماکنه‌سی ایله تحریك ایدرك افادهٔ مرام اولنمسی طریقنی تصور ایلمشیدی بعده رایزر اسمنده بر المانیالو دخی مومی الیه لسازك اثرینه اقتفا ایله ١٧٩٤ ده قوهٔ مقناطیسیه‌یی تلغرافده استعمال ایلمکه چالشمش واسپانیاده سالوا نام برذات دخی بونك تصوراتنه بعض شی علاوه ایلمشدر

١٨١١ ده سومرینك اول‌اثناده یکی اختراع اولنمش اولان وولتاستونی تعبیر اولنور برنوع القتریق آلتنك بوخصوصده استعمالنی تصور ایدوب بوندن برآز وقت صکره اورستد اسمنده بریسی دخی سیالهٔ القتریقیه‌نك مقناطیسلی برمیلی محل اصلیسندن تحریك ایلدیکنی کشف ایلدی شواساسك ظاهره اخراجنی متعاقب آمپر نام ذات بونك تلغرافده استعمالنی تصور ایدوب فقط ١٨٣٢ سنه‌سنده شیلینك نام ذات مقدمجه شوایغر معرفتیله کشف اولنمش اولان غالوا نومتر اصولی واسطه‌سیله سالف الذکر آمپرك تصورینی فعله کتوردی

تلغراف القتریقی اك اول باویه‌را وبلچیقاده انشا واستعمال اولنوب بعده انکلتره‌یه انتقال ایتمش وفرانسه‌ده برنجی خط ١٨٤٥ سنه‌سنده پارس ایله ویرسایل بیننده تمدید قلنمشدر

اشته اولوقتدنبرو تلغراف القتریقی آز وقت ظرفنده زیاده ترقی وتوسع ایدوب بونکله مخابره‌نك سرعتی فوق مایتصور برامر عجیبدر ضیا برثانیه ظرفنده یتمش بیك ساعتلك مسافه قطع ایلدیکی حالده قوهٔ القتریقیه دها بوندن زیاده سرعتله حرکت ایدوب بوصورتده اشارات القتریقیه همان آن واحدده محلنه واصل اولور دیمکدر

مثلا درسعادتدن کشیده اولنان براشارت صدوری انده پارس ولوندره وبغداده واصل اولور بومثللو برخط القتریقینك ایکی اوجنده بولنان ایکی شخص حروف هجایه‌دلالت ایدر اشارات ایله مصاحبت ایتمك ایچون نقدر وقت لازم کلورایسه اومدت ظرفنده یکدیکرینه افادهٔ مرام ایدرلر وبر دقیقه ظرفنده یوز یکرمی اشارت نقل اولنه بیلور

انكلتره‌ده صناعت وتجارتجه سرعت مخابره‌نك كمال اهميتی جهتيله تلغراف القتريقينك ايجادندن برقاچ سنه مرور ايدر ايتمز يوز اللی شهر بيننده واوچ بيك ساعت امتدادنده خطوط تلغرافيه تمديد قلنمشدر ممالك مجتمعهٔ امريقاده دخی بونك تكثيرينه زياده اهتمام اولنه‌رق بش التی بيك ساعتلك مسافه‌ده خطوط تلغرافيه انشا قلنمشدر اليوم فرانسه والمانياده والحاصل اوروپانك هر طرفنده فوق الغايه تكثر ايتمشدر

اشته تلغراف القتريقينك صورت اختراع وانتشاری وجه مشروح اوزره اولوب سائر مخترعات جسيمه مثلاو آز وقت ظرفنده فوق الغايه كسب ترقی وانتشار ايلمشدر حكومتلر تلغراف واسطه‌سيله زير اداره‌سنده بولنان ممالك وقوعاتندن درحال خبردار اوله‌رق مهام مصالح مملكتی طوغريدن طوغری‌يه تسويه ايتدكلری مثلاو عموم ناس وباخصوص اهل تجارت وصناعت بوندن فوائد لاتحصی استحصال ايدرلر

يقين وقته قدر اوروپاده تلغرال ايله مخابره ايلمك حكومته مخصوص اولوب افراد اهالی‌يه تعميمی امن واسايش مملكت جهتيله محاذير عظيمه‌يی مستلزم اولور ظن اولنور ايدی فقط تيمور يوللرك احداثنده بونلرك حسن اداره‌سی مطلقا مخابرات تلغرافيه‌يه متوقف اولديغی اكلاشلمشدر شويله كه كرك تيمور يولجه بركونه سقطلق ظهورنده وكرك عربه‌قطارلرينك يولده برقضايه تصادفنده در حال كيفيتك باتلغراف اقتضا ايدن محلره اشعاری ممكن اولديغنـــدن بو كيفيت يولجيلره موجب امنيت اوله‌جغی مثللو تيمور يول قومپانيه‌لری مخابرات واقعه‌لرينی تلغراف واسطه‌سيله اجراده سهولت واهونيت كـــوردكلرندن بونلرك وقوعبولان استدعالرينه مبنی تلغراف ايله مخابره ايتملرينه طرف حكومتدن مساعده كوسترلمشيدی بونك اوزرينه خلقك تلغراف ايله مخابره ايلمسی ظن اولنديغی درجه مخاطره‌لو برشی اولمديغی اكلاشلمش اولمغله بعض قيود وشروطه رعايت اولنمق شرطيله اولبابده عمومه دخی رخصت ويرلمشدر

شروط مذكوره‌نك باشلوجه‌سی دخی ارسالی مطلوب اولان مكتوبك حاوی اولديغی امضا حقيقهٔ مرسلك اولديغی تحقيق قلنمق وكوندريلان مكاتيبك

مآلی صریح اولەرق مطلقا تلغراف مأمورلری واسطەسیله نقل ومخل نظام وآداب کورینان تحریرات رد اولنمق قضیەلرندن عبارتدر
بومنوال محرر تلغراف القتریقینك سرعتی فوق مایتصور امور غریبەدن اولوب بونك درجەسی اکلاشلمق اوزره زیرده بعض مثال ایراد قلنمشدر ١٨٤٦ سنەسنده ممالك مجتمعهٔ امریقا رئیس مجهوریتك مکسیقا محاربەسنه دائر تلفظ ایلدیکی برنطق بیوك قطعەده برغزتەنك اینجەحروف ایله ایکی ستونی طولدیرەجق قدرمطول اولدیغی حالدەاوچ ساعت ظرفنده تلغراف ایله نقل واستنساخ اولنمشدر کذلك ممالك مذکوره رؤساسندن برینك اللی بیك کلمەدن عبارت یعنی تقریبا اورته قطعەده یوز صحیفەلو بر کتاب جسامتنده اولان برقطعه تحریراتی برخط اوزرنده واقع اون یدی شهره برکون ظرفنده نقل وایصال قلنمش و ١٨٤٩ سنەسنده ملت مجلسنك کشادی مناسبتیله بلچیقا قرالنك درت بیك التی یوز کلمەدن مرکب اولەرق تفوه ایلدیکی برمقالهٔ رسمیەقرق یدی دقیقەده آنورس شهرینه نقل اولنمشدر
تلغرافك فوائد ومحسناتی دخی همان سرعتی نسبتنده اولوب الیوم دنیاده بولنان خطوط تلغرافیەنك اك اوزونی بولنان امریقا خطلری واسطەسیله بعض کره فورطنه ظهوری دخی استخبار واکا کوره تدابیر لازمەیه تشبث اولنور قضای ناکهانی سرعتده ضرب مثل ومبالغات شعریەده دخی بومقامده مستعمل اولدیغی حالده حکم خفیهٔ الهیەدن اولان اشبو سیالهٔ القتریقیەنك اکا دخی مسابقتی فی الحقیقه اغرب حالات وبونك تلغرافده استعمالی اعظم مخترعاتدر
هله تیمور یوللرنده مشهود اولان فوائدی تعداد وبیانه کلمزاز جمله عربه قطارلری اوقات معینەسنده ورود ایتدکلری حالده سبب تأخرلری درعقب تلغراف ایله معلوم اولدیغی مثللو برقضایه اوغرادقلری ویاخود برمضایقەده بولندقلری صورتده دخی درحال معاونت لازمه اجرا قلنور وتعجیل وتسریعی مراد اولندیغی حالده تلغراف ایله خبر ویریلەرك استقبالنه برلوقو موتیف دها ارسال و یاخود تهیئه اولنور والحاصل تیمور یول

يولجيلرينك بالوجوه امن و اسايشلرينه كلى مدارى واردر تجار كندولرينه متعلق سفائنك حركت و مواصلتنى و ممالك سائره‌ده هر درلو امتعه و ارزاقك فيأتنى وكافهٔ دول اسهامنك ترقى و تدنيسنى درحال استخبار ايده‌بيلورلر وامريقا واوروپانك بيوك شهرلرنده مخابرات تلغرافيه محال بعيده ايله مخابره‌يه مخصوص اولميوب بر محله‌ده يانقين ظهور ايتدكده درعقب اقتضا ايدن محللره اخبارى و امور ضبطيه‌جه قراغول خانه‌لره تنبيهات عاجله اجراسى ضمننده تلغراف استعمال اولندقدن بشقه افراد اهالى درون شهرده اوزاقجه بر محلده بولندقلرى حالده خانه و ياخود مغازه‌لرينه تلغراف واسطه‌سيله خبر كوندررلر والحاصل بعض اسكى مثاللرده ايشدلديكى وجهله اشبو تلغراف بر مهر مطلسم قبيلندن بر شى اولوب انسان محال بعيده‌ده بولنان اقربا و احباسيله عادتا همجلس كبى مصاحبت و الفت ايده‌بيلور وكرك امريقاده وكرك انكلتره‌ده شطرنج مراقلولرى اللى التمش ساعتلك مسافه‌ده بولندقلرى حالده تلغراف واسطه‌سيله شطرنج اوينادقلرينك وقوعى دخى پك چوق كورلمشدر

سيالهٔ القتريقيه بر ثانيه ظرفنده كرهٔ ارضى اوچ كره‌دن زياده دور ايلديكندن كرهٔ ارضى اون بيك كره احاطه ايده‌جك امتدادده بر تلغراف القتريق خطى فرض اولنسه بر اوجندن ديكر اوجنه خبر كوندريلوب بونك جوابى النددقدن صكره تكرار بعض ملاحظه بيان اولنوب بوكا دخى جواب قطعى النمسى بر كون ظرفنده ممكن اولور

قتل و سرقت و امثالى حركات غير مرضيه ارتكاب ايدن اصحاب جرايمك بريسى تيمور يول عربه‌سنه راكبا بر طرفه فرار ايلديكى تقديرده درعقب متهمك اشكاليله برابر صورت حال تلغراف واسطه‌سيله هر طرفه اخبار اولنه‌رق مجرم عربه‌دن چيقدقده اخذ وكرفت اولنور

بعض اغر خسته‌لق حالنده دخى تلغراف واسطه‌سيله ممالك بعيده‌ده بولنان مشهور طبيبلره مراجعت اولنوب بو حالده خسته وطبيب بولندقلرى محللر تلغرافخانه‌لرينه كيده‌رك مخابره و طبيبك بو صورتله ويره‌جكى رچته موجبنجه عمل اولنور

تیمور یول قطاری کیدرکن بعض کره واقع اولدیغی وجهله ماکینه‌جیسی بر قضایه اوغرایه‌رق قطار کندو باشنه کتدیکی حالده نهایت بر یره کمال شدتله چاتوب کرك درونده بولنانلری و کرك مقابلنه کله‌جك ابنیه‌یی تلف و مضمحل ایده‌جکندن اوحالده تلغراف ایله خبر و یریله‌رك واقع اوله‌جق خساراتك منع وقوعی ضمننده تدابیر مقتضیه‌یه تشبث اولنور

تحت البحر تمدید اولنان خطوط تلغرافیه‌نك قاره خطلرندن فرقی یالکز تلك قعر دریاده بولنمسندن عبارت اولوب بر ده دکز تللری تأثیر رطوبتدن وقایة غوته پرقا تعبیر اولنور بر نوع صمغ ایله قابلودر الك اول بو قبیلدن انشا اولنان تلغراف خطی ١٨٥٠ سنه‌سنده فرانسه ایله انکلتره بیننده واقع قاله بوغازینك بر طرفندن دیکر طرفنه اولوب ١٨٥١ سنه‌سنده دخی انکلتره ایله ایرلانده و لوندره ایله اوستند و قوپنهاغ بینلرنده تمدید قلنمشدر

میلادك ١٨٥٨ سنه‌سنده انکلتره ایله امریقا بیننده تحت البحر بر تلغراف خطی تمدیدینه مباشرت اولنوب بعد مسافه جهتیله تل تحمل ایده‌میه‌رك ایکی دفعه قرلمش ایسه‌ده اوچنجیسنده موفق اولنه‌رق سنهٔ مذکوره اغستوسنك اون اوچنده ختام بولمش ورسما کشادی کونی اولان اون التیسنده اوتوز بر کلمه‌دن مرکب اولمق اوزره امریقادن انکلتره‌یه یازیلان بر تلغرفنامه اوتوز بش دقیقه ظرفنده انکلتره‌یه و قرالیچه حضرتلری طرفندن رئیس جمهوره خطاباً طقسان طقوز کلمه‌دن عبارت تحریر اولنان جوابنامه دخی التمش بش دقیقه‌ده امریقایه نقل اولنمشدر اشبو خطك بر اوجی ایرلانده‌ده واقع والنتیا و دیکری نیوفاوندلاند اسکله‌لرنده اولوب اون بش کون قدر ایشلدکدن صکره بوزلمش و بونك کلی مصارف و تکلفاته متوقف اولدیغی جهتله شمدی‌یه قدر تکرار انشاسنه تشبث قلنمامشدر

﴿ مقایسهٔ علم و جهل ﴾

نوع انسان شرف نطق ایله حیوانات سائره‌دن نقدر ممتاز ایسه علم

اولنلرك جهلایه نسبتله علوقدر و منزلتلری همان اودرجه‌در بو قیاس یالکز افراد ناس حقنده جاري اولمیوب ملل و طوائف عالم دخی بوقاعده‌یه داخلدر افریقا و امریقا و قطعات سائره‌ده عمای جهل و بدویتده بولنان اقوامك زیاده ضروري و طبیعي اولان احتیاجاتلرینك دفعنده عاجز و اسباب تمتع و خوش کذرانیدن پك آز شیئه مالك اولدقلري حالده ملل متمدنه علوم و صنایع مکتسبه‌لری ثمره‌سی اوله‌رق اراضیلرینی کوزلجه زراعت و خام محصولاتلرینی ایشلرینه یرایه‌جق صورتده افراغ ایتدکدن بشقه براً و بحراً ممالك بعیده‌یه عزیمت و انلره مخصوص اولان هر درلو ارزاق و اشیانك جلبیله متمتع اولورلر اشته رفاه حال و فراغ بال جهتیله عالم و جاهل بیننده شو فرق عظیم شویله طورسون طوائف جاهله همان دائما ملل متمدنه‌نك مغلوب و اسیري اولوب انکلتره‌لو کبی برطائفهٔ صغیره‌نك مجرد فنون وصنایعده ید طولاسی اولمق حسبیله مملکتلرینك یکرمی قاتندن متجاوز ممالك اجنبیه‌یي ضبط و استیلا و دنیانك هر طرفنده از چوق نفوذيني اجرا ایلدیکی صدق مدعایه دلیل واضحدر

کافهٔ قبایح و فضائل و مضرات و منافعك منشائی علم و جهل اولوب چونکه جاهل اولان شخص خالق تعالی و علی مراتبهم ابنای جنسی وحتی کندو نفسي حقنده رعایتي لازم اولان وظائف و واجباتدن بی خبر اوله‌رق خالق و مخلوق نظرنده مردودیت و منفوریتنی موجب حرکات ارتکابندن و وخامتی طوغریدن طوغری‌یه کندو شخصنه عائد شهواتدن اجتناب ایتدیکی مثللو طبایع و خواصندن غافل بولندیغی حیوانات و نباتات و سائره‌نك مضراتندن نفسنی محافظه ایده‌میه‌رك هلاك و یاخود دوچار علل و اسقام اولور و عالم اولان ذات علم و تمیزی واسطه‌سیله او مقوله حرکاتدن مجانبت و پرهیز ایله دنیا و آخرتده ممدوح و عزیز اولور

جهل حیوانیت خواصندن و علم الوهیت صفاتندن اولدیغندن انسان جهالتدن تباعدی و علمه انتسابی نسبتیله صفت حیوانیدن خلاص و قرب الهیده مظهر فیض و اختصاص اولور و حق تعالی حضرتلری حیوانات سائره‌نك مافوقنده انسانه قوهٔ عقل و ذکا و الك نازك شیلرده

استعماله صالح اللر احسان بيورمش اولمسنه نظراً انسانك حال جهل و نادانيده قالميوب تحصيل علم و صنعت ايله مخلوقات سائره‌دن كسب تميز ايلمسى مقاصد الهيه‌دن اولديغى ارباب البابه خفى دكلدر حيواناتدن بعضلرى بيله تربيه و تعليم ثمره‌سى اوله‌رق تعديل مزاج ايله انسانه تقرب و ابناى جنسى ميانه‌سنده تميز ايلديكندن علم وادب نوع شريف انسانك اصلاح نفس و تهذيب اخلاقنه ترتبه مدار اوله‌بيله‌جكى ادنى ملاحظه ايله معلوم اولور

بعض آدملر بدويت وساده‌لك حالنى مدنيته ترجيح ايدرلر سبحان اه بونه فكر فاسددر اشبو دعواى باطله تصدى ايدنلر حقنده غرضكار و ياخود مختل الشعور اولمقدن بشقه بر شى دينه‌مز شو اعتقادك فسادى اتيان دلائلدن مستغنى ايسه‌ده حقيقتدن نه درجه مباعدتى اولديغى كوسترمك ايچون ارباب بدويت و مدنيتك حاللرينى بركره قياس ايده‌لم بقالم نوع بشر حقنده قنغيسى خيرلودر انسان فطرت اصليه‌سنده تصور اولنديغى حالده بيابانده كزن بهايمدن يك از فرقلى اوله‌رق حق باطلدن و حلالى حرامدن تميز ايتمز و دفع احتياجات و تسكين شهواتمدن بشقه بر شى دوشنمز كاه تأثير حرارتدن و كاه شدت برودتدن متأثر و مضطرب اولوب بينلرنده حق تملكه دخى رعايت اولمديغى جهتله كندو ثمرهٔ سعى و غيرتيله تحصيل و تدارك ايلديكى ارزاق و اشيانك تمتعى كندوسنه عائد ومنحصر اوله‌جغنه امنيتى اوله‌ميه‌جغندن وقت و سعتده النه كچن غدايى همان چيك اوله‌رق معده‌سى اله‌بيلديكى قدر اكل ايدوب قصورينى يرنده تركه مجبور و تحصيل معيشته مساعد اولميان مواسمده كمال ضرورت و مضايقه‌يه دوچار اولور و مسكن و مأواسى اولمديغندن كوندزلرى صحراده و اورمانده سرسرى طولاشوب هر نره‌ده اخشام اولور ايسه اوراسنى مسكن اتخاذ و دائما حيوانات مؤذيه شرندن امين اولميوب كاه قوشلر كبى اغاجلر اوزرنده و كاه حيوانلر كبى مغاره دليكلرنده بيتوتت ايدر والحاصل بر از وقت هزار زحمت و سفالت ايله يشايوب اكثريا هنوز نعمت حياتدن دلسير اولمقسزين ضعفاسى اقوياسى يدنده و ايكيسى دخى دها قوى اولان

وحوش پنجه‌سنده هلاك اولور كيدرلر اشته برنجی مرتبه‌ده و حشيت
و خشونتده بولنان آدملرك حالی بوندن عبارتدر ايكنجی مرتبه‌سی بدويت
حاليدركه باديه نشين اولان عرب وكرد و تركمان قبيله‌لری اولصورتله تعيش
ايدرلر بو دخی وحشيت حالنه نسبتله اهون ايسه‌ده ايكيسی بيننده اولان
فرق پك بيوك دكلدر لكن بلای استعداد انسانی‌يه مخصوص قبای زيبای
مدنيتله خرامان عرصهٔ شهود اولان اقوام رفيع المقام كرك حسن اخلاق
و آداب وكرك سعادت حال جهتلريله او برلرينه هيچ نسبت قبول ايتموب
عادتا بر نوع آخر دينلمكه شايان بولنور اشبو صنف جليل المحامد ديكرلری
مثللو عقل و ادراكجه انسانك مادوننده بولنان و حوشك زبون پنجهٔ غدر
و تسلطی اولمدقدن بشقه انلری تحت ضبط و اسارتنه الهرق بعضيسنك
لحم و جلد وسود ومنافع سائره‌سندن تمتع و بعضيسنی دخی ركوب و نقل
اثقالده و حيوانات و حشيه صيدنده استعمال ايدر و بونكله دخی قناعت
ايتميوب هوا وصو و آتشی تحصيل معاش و تسهيل امور انتعاشنده بر
مقدم وصادق خدمتكاركبی قوللانوب نيجه بيك آدمك اجتماعيله حصولی
ممكن اولميان عمليات جسيمه‌يی انلره اجرا ايتديرر و بر منوال محرر حسن
صورتله وجوده كتورديكی خام محصولاتنی اصول صناعيه ايله اك منفعتلو
بر صورته تحويل ايندكدن بشقه ممالك سائره‌يه مخصوص اموال و اشيا
جلبنه دخی دسترس اولورلر و مساكن و ملابسلرينك مضبوطيت
و انتظامندن ناشی شدت حرارت و برودت و مضرت برف و باران
غائله‌سندن وارسته اولدقلری مثللو بر تيمور تل واسطه‌سيله صاعقه كبی
آفات سماويه‌دن مصون و هيئتك قوانين موضوعه‌سی سايه‌سنده افراد
اهالی يكديكرينك مال و جانته تعرض و تسلطدن مأمون اولوب نوع
بشر حقنده مهلك و مضر اولان انواع علل و اسقامك اوله بيلديكی
قدر اندفاعنه چاره پرداز اولورلر و تيمور يول و واپور سفائنی ايله برا
و بحرا آز وقت ظرفنده مسافات بعيده‌يی قطع و تلدن بر خط واسطه‌سيله
بر قاچ ثانيه ظرفنده كرهٔ ارضك برطرفندن ديكر طرفی ايله عادتا همجلس
كبی مخابره و مصاحبت ايدرلر اكرچه بعض بدويلر اجانب و مسافرينه

رعایت و اکرامده مبالغه ایدوب شو فضیلتلری انکار اولنه‌مز ایسه‌ده مسافر یوله چیقدقدنصکره بلکه مسافر اولدیغی خانه صاحبی یولنی قطع ایدرك اوزرنده هر نسی وار ایسه غصب و مخالفت اولندیغی تقدیرده قتلنه دخی اجتسار ایدر کروه غربا ممالك متمدنه‌ده اولقدر حرمت و اکرامه نائل اوله‌مزلر ایسه‌ده برکونه غدر و ظلم دخی کورمیه‌رك کمال امن وسلامتله استدکلری یرلرده سیر و سیاحت ایدرلر و قطاع طریق مخاطره‌سندن امین اولدقلری مثللو واردقلری محللرده اسباب رفاه و راحت دخی مکمل بولنه بیلدیکندن یانلرنجه بر طاقم اسلحه و اشیا نقلنه مجبور اولمدقدن بشقه حتی اغرلق اولمامق اوزره اقچه‌لرینی دخی برابر کوتورمیوب هر نقدر کلی اولسه بر قطعه ورقهٔ صغیره‌یه تبدیل و اشته بو صورتله کندو خانه‌لرنده اوتورر کبی کمال امن و آسایشله محال بعیده‌ده کشت وکذار ایدرلر

بدوی ایله مدنینك عسکریجه دخی بینلرنده کلی فرق اولوب بدویلرك اکرچه سرعت حرکت و متاعب و مشاقه تحملنجه مدنیلره بعض مرتبه تفوق اولسه دخی مدنیلر آت وسلاحلریله بته بالسهوله انلره غلبه ایدرلر بعض بدویلرك قوهٔ باصره وسامعه‌لرنده زیاده‌جه حدت وار ایسه‌ده مدنیلرك بعض آلات استعمالیله بو بابده دخی انلره مسابقت ایلدکلری درکاردر

هله بعض جهلانك علم فساد اعتقادی منتجدر دیملری محض خطادر انجق دینك عقلسز دوستلری بو مقوله تفوهاته تصدی و زعملرنجه دیانتی استصحاب مراد ایدوب حالبوکه حقیقتده اساسندن تخریب ایدرلر ازاجق ملاحظه اولنسه بوندن دینداراق جاهل و سهل الاغفال اولمغه محتاجدر دیمك اولمزمی بعض ساده دلان مجرد شو فکر فاسده مبنی خاصهٔ بهایم اولان حال جهلده قالمغی ترجیح و دائما علمه امنیتسزلك نظریله باقوب طلب و تحصیلنه سعی ایدنلری دخی تقبیح ایدرلر حکمای متقدمیندن فرط ذکا و درایتله شهرتشعار اولان سقراط و بقراطه زمانلرنده دینسزلك اسناد اولنمشدر بونلر جمله‌دن زیاده خالق تعالی حضرتلرینك کمال قدرت و عظمتنه و کائناتك هر بر ذره‌سنده نیجه بیك سر و حکمتنه واقف اولدقلرندن بهمه حال معاصرلرندن زیاده تام الاعتقاد اولدقلرنده

شبهه اولنەمز جهله ایسه اهل تقلید اولوب بو صورتده اعتقادلری بر اساس قوی اوزرنده اولەمیەجغندن اصل بونلر چورك اعتقادلو عد اولنملیدر هیچ عقلا جهلادن اشاغی قالوزمی و ازاجق انصافی اولنلر بوکا قائل اولورمی اکر علم موجب صلاح اولەمز ایسه احوال سابقه و لاحقەدن و اصول ادبیەدن غفلتی بوکا مدار اولور کورلك انسانی مخاطرەدن وقایه ایتدیکی مثللو جهل دخی بر دردە دوا اولەمز و هیچ بر خطایی اصلاح ایدەمز

اهل مدنیت بیننده مشهود اولان بعض قبایح و سؤ حال مدنیتك تأثیری اولمیوب بلکه انك غیر مکمل بولنمسندن ناشیدر مثلا ممالك متمدنەدە نفوس تکثر ایدوب بو دخی بعض اهالینك ایشسزلکدن طولانی دوچار فقر و سفالت اولمسنی مؤدی اولور ایسەدە شو حال هیئت مجموعهٔ اهالینك مالك اولدیغی اسباب ثروت و تمتعك بین الافراد انقسامنده ممکن مرتبه طریق تسویه بولنەمامسندن نشأت ایدوب یوخسه خیردن شر تولد ایدەمیەجکی مثللو دائرهٔ معلوماتك توسعی موجب فقر و ضرورت اولەمز مدنیت ایلرولدکجه بونك دخی دفع و ازالەسی اسبابنك استحصالی ممکناتدندر ظن ایدرم الیوم کمال ثروت و مدنیتله برابر کثرت فقرا ایله معیوب اولان لوندره شهرنده کروه محتاجینك تسکین اضطرابلرینه مدار اولەجق پك چوق آثار خیریه تأسیس و انشا و کونا کون طرق و وسائل تصور و اجرا اولنمشدر که ممالك غیر متمدنەدە او مقوله خیراتدن هیچ بر شی اولمدقدن بشقه خاطر و خیاللرینه دخی کلمز بالفرض اویله بعض ممالك متمدنەدە کورنلان فقر و احتیاج مدنیتك سؤ نتیجەسی اولسه بیله مقصد عمومك سعادت حالی اولدیغندن یوزده بر و یاخود ایکیسنك دوچار سفالت اولمسنده نه بأس واردر ممالك غیر متمدنەدە عموم اهالینك مظهر اولدیغی انواع محن و مشاق و یاخود محروم بولندیغی تنعمات ایله موازنه اولنسه ممالك متمدنه فقراسی لاشی حکمنده قالور

عالم اولان ذات حکومتك لزومنی و اولی الامره اطاعت و انقیاد حقنده

اولان و اجبات دينيه و عقليه‌يى بيلديكندن علم حاشا ارباب حكومتى اضرار و نفوذلرينى اخلال ايتمز فقط ظلم و اعتسافك و اعتقادات باطله‌نك خصم جانيدر هر نه شى حقنده اولور ايسه اولسون علمك مضرتى نصل ادعا اولنه بيلور چشم بصيرتك اچلمسى ديوانه‌لكى كتورر يوخسه چوق بيلمك آدمى احمقمى ايدر بر عالم آدمده شو صفات مذمومه بولنسه بو البته علمك نتيجه‌سى اوله‌ميوب بلكه ذاتاً كندوسنده وار ايمش ديمكدر فقط اول آدم جاهل قالمش اولسيدى اصلاحى دها كوچ اولور ايدى اولوجهله اهل علم اسارت و حقارتى قبول ايتمديكندن اكثريا ازمنهٔ سابقه‌ده اولديغى كبى منافع حقيقيه‌لرندن غافل بولنان جبارهٔ حكام مجرد تبعه‌لرينى قيون سوريسى كبى قوللانمق و حقلرنده اغراض نفسانيه‌لرينى اجرا ايده بيلمك ايچون انلرك ظلام جهل و نادانيده قالمسنى استر علم جناب حقك كندو صفاتندن اوله‌رق انسان حقنده اولان عطاياسنك اجل و اعظمى اولديغى حالده مجرد اغراض فاسده‌لرينك انفاذندن بر لحظه متلذذ اولمق ايچون شو قدر بيك نفوسك مادى ومعنوى و دنيوى و اخروى سعادت حاللرينى موجب اوله‌جق اوليه بر نعمت عظمادن محروميتلرينى روا كورمك نقدر مروتسزلكدر اما صفات ممدوحهٔ عقل و مروت ايله متصف اولان سلاطين عدالت آيين زير دستانلرينك بالعكس ممكن اوله‌بيلديكى قدر صاحب معلومات اولمسنى آرزو ايدر و بر دولتك قوت و عظمتنك و شان و شوكتنك اساس حقيقيسى بلا شبهه علم و معرفت اولديغندن هر شيدن اول بونك تكثر و انتشارينه سعى و اهتمام ايلر بر ملتك علوم و معارفده ايلرو بولنملرى متبوعلرينه موجب فخر و شرف اولديغندن اوروپانك اك كوچك حكمدارلرندن بريسى بلا شبهه افريقانك اك بيوك حكام وحشيه‌سندن بريسيله بجايشه قائل اولميوب موافقت ايتسه دخى مجرد تبعهٔ جديده‌سنى طريق مدنيته سوق ايله اكتساب شرف و شان مقصديله ايدر يكرمى اوتوز بيك قدر اوروپالو بر قاچ آيلق مسافهٔ بعيده‌يى قطع ايدرك وسعت مملكت و كثرت اهاليجه دنياده نظيرى اولميوب اوچيوز اللى مليوندن متجاوز نفوسى و بر قاچ مليون

عسکری شامل بولنان چین دولتنه کمال سهولت ایله غلبه و پای تختنه قدر کیدرك استدکلری وجهله عقد معاهده ایتدکارنده چین ایمپراطوری اولان ذات عسکرینك اصول جدیدهٔ حربیه‌ده جاهل بولندقلرندن البته ممنون اولمامشدر اکر چینلولر اصول قدیمه و مدنیت غیر مکمله‌لری محافظه‌سنده اصرار ایتمامش اولسه‌لر ایدی بر قاچ بیك اجانبك شو حقارتنه دوچار اولورلرمیدی اشبو چین مسئلهٔ اخیره‌سی مناسبتیله بر فائدها تأکد ایلدیکی وجهله علم اجسام ثقیله‌نك بالسهوله تحریکنده استعمال اولنور کوسکی مثابه‌سنده اولوب آز بر همتله اك بیوك دولتلری بیله اساسندن قالدیره بیلور

بعض کوته‌بینان علمی جلب رخاوت و سلب جسارتله اتهام ایدرلر حاشا شاهد مهجبین علم و تمدنك شو نقیصه‌دن دخی برائتی مسلم ارباب تحقیقدر اشبو اوصاف ایله متصف اولمسی لازم کلان اوروپالولر امریقا و جزائر بحر محیطدن بر چوق محللرده فطرت اصلیه و جسارت طبیعیه اوزره بولنان اهالی بی حجر و شجر قبیلندن عد ایده‌رك هر بری بونلردن اون و دها زیاده‌یه مقابله وغلبه‌ایلدکلری کورلمشدر اسلحه و اصول حربیه‌جه فریقین بیننده درکار اولان تفاوتك دخی بو بابده مدخل کلیسی وارایسه‌ده اهل تمدن شجاعت ذاتیه‌جه اقوام و حشیه‌نك مادوننده دکللردر طوائف متمدنه‌دن رخاوت و عدم جسارتله متصف اولنلر وار ایسه اشبو اوصاف مذمومه‌یه مدنیتك تأثیری اولمیوب بلکه سفاهت و سؤ تربیه‌دن متولد اولدیغی بی اشتباهدر ملل متقدمه‌دن روماللولر اوائل ظهورلرنده حین طفولیتدن برو تعلم و ادمان ایله نه درجه قوت و شجاعت کسب ایلدکلری تواریخ آشنایانه روشنا اولدیغی مثللو الیوم اوروپاده دخی محال مخصوصه‌ده معلملر واسطه‌سیله آته بنمك و هر درلو سلاح قوللانمق اصولندن بشقه اجسام ثقیله قالدیرمق و یوکسك اغاجه صاریلوب چیقمق و صیچرامق وامثالی تزاید قوت و خفت حرکتی موجب کونا کون زوربالقلر تعلم اولنه‌رق جال بدویته مخصوص شیلرده بیله انلره تفوق ایده‌یورلر خلاصهٔ کلام مدنیت اولوجهله رخاوت و نحافتی مستلزم اولمدقدن بشقه بالعکس

انسانك روحانی و جسمانی قوت و قدرتنك تزایدینی موجب اولدیغی امور مسلمه دندر

تاتارلرك چینلولره و مغوللرك هندولره و واندالّلرك مركز مدنیت اولان رومایه غلبه‌سی كبی بعض طوائف وحشیه‌نك اهل تمدنی قبضهٔ تسخیره آلدیغی كورلمش ایسه‌ده بونلر جهلك علمه غلبه‌سی عد اولنه‌میوب مجرد طوائف متمدنه‌نك تنعمات جسمانیه و تلذذات نفسانیه‌یه كمال انهماك ایله صفت رجولیتی غائب ایدرك دوچار ضعف و رخاوت اولملرندن نشأت ایتمش اولدیغی دركاردر

هند برهمنلرینك كوشهٔ عزلتده لاینقطع تحصیل علم ایله اشتغال ایلدكلری حالده اكثریا اهالیٔ سائره‌دن زیاده معمر اولملرینه نظراً بعض جهله‌نك اعتقادی وجهله علم موجب علل و اسقام دخی اولمیوب بالعكس امتداد عمر و عافیتی مستلزمدر چونكه تحصیل ایله اشتغال بعض مرتبه دفع هموم و اكداره مدار اوله‌رق دائما یكی بر شی تعلم و كشفی انسانه موجب سرور و انبساط اولور و ارباب علم بالسهوله عزلت و قناعتی اعتیاد و بو طریق ایله هادم بنیان وجود اولان شهواتدن اعراض ایده‌بیلور و نهایت حكمای متقدمین و متأخریندن برچوغی كبی محاسن آداب و فضائل اخلاق جهتیله واصل درجهٔ كمال اولور

جاهللرك اوقات خالیه‌لرنده یالكز چبوق ایچمك ویاخود كندولری كبی بعض آدملرله هوایی و بارد لقردیلر ایتمك و امثالی عبث و مضر شیلرله مشغول اولمقدن نهایت چالنری صیقیلوب سرمایهٔ عمر عزیزی نصل اتلاف ایده‌جكلرینی بیلمزلر ایكن عالم اولنلر مطالعه و ملاحظه ایله كائناتك اسلافك معاصری و همدمی كبی امم سالفه‌نك احوال و كیفیاتنه و دولتلرك صورت تشكل و اسباب انقراضلرینه و بین الملل تكون ایدن محاربات و منازعاتك علل و نتائجنه چشم عبرتله نظر ایدر و بر سیاح چابكپای جهانكرد كبی روی ارضك بحر و بر و كوه و دشت و كرم و سردینه و اوزرنده ساكن اولان نوع انسانك الوان و اشكال و اخلاق و عادات و السنه و ادیانلرینه و محصولات ارضیه و صناعیه‌سنك انواع و اوصافنه مطلع

اولور و بر قطره صوده تام الاعضا نیجه بیك حیوانات و مکمل الترکیب نباتات مشاهده ایدر و کرهٔ ارضك یالکز سطحنی سیر و تماشا ایله اکتفا ایتمیوب گاه درونته دخول ایله صورت تکون و تشکلنی و حیوانات و نباتات و معادنك ترتیب خلقتنی صحائف طبقاتنده مطالعه و گاه سلم رصد ایله اوج سمایه عروج ایدرك ارضدن شو قدر میل بعد مسافه‌ده واقع و اندن نیجه بیك کره جسیم اولان اجرام فلکیه‌نك بعد و جسامت و قواعد سیر و حرکتلرینه و یکدیکرینه اولان ارتباط و انجذابلرینه و شمس و قمرك نیجه یوز سنه‌لر صکره وقوعبوله‌جق خسوف و کسوفلرینه کسب وقوف ایلر والحاصل جهلانك حس و ادراکلری ماوراسنده واقع بشقه بر عالمده سیران و هرآن بر صورتله متلذذ اوله‌رق بر دقیقه وقتنك بیهوده کچمسندن متأسف اولور

فی الحقیقه انسانك ساحل سلامتده اولدیغی حالده بازیچهٔ امواج قضا اولان ملل و اقوامك احوال هولناکنه و انقلابات کونیه‌یه چشم عبرتله اوزاقدن نکران اولمق نه کوزل تماشادر و شو قدر بیك آدمك افنای عمر و اتلاف مالك ایله ظفریاب اولدیغی تحقیقات و اختراعاتدن استفاده ایتمك نه بیوك نعمتدر

وقتیله مقناطیسك خاصیتی کشف اولنمسیدی امریقا و اوستراليا و دها سائر نیجه ممالك کشف اولنه‌بیلورمیدی و اسفار بعیدهٔ بحریه‌یه شمدیکی کبی سهولتله کیدیله‌بیلورمیدی هله باروتك ایجادی اصول حربیه‌یی و بو مناسبتیله هیئت عالمی تغییر ایلدی دینه‌بیلور

طوائف متمدنه افرادی یالکز معاصر اولدقلری زمان دفع مضرت و جلب منفعت امرنده تعاون و تظاهر ایده‌رك یکوجود اولمیوب بلکه تعلم علم و صنعت و توسع ذهن جهتیله دخی اولین و آخرینی شخص واحد مثابه‌سنده اوله‌رق اخلاف دائما اسلافك تجارب و معلومات مکتسبه‌سندن حصه‌مند منفعت اولور چونکه عمر قصیر انسانی امور علمیه و صناعیه‌دن اك زیاده سهل الحصول اولان برینك ایجاد و اتقانته وفا ایتمیوب صکره‌دن کلنلر اولکیلرك واصل اولدیغی درجه‌دن

بدأ ايله اصلاح و اكمالنه سعی و اهتمام ایلرلر و الیوم مشهودمز اولان کافهٔ فنون و صنایع بو صورتله مرتبهٔ حالیه‌لرینه رسیده اولمش و مزاج هیئت عارضهٔ انحرافدن مصون اولدیغی حالده بو کیدشله دها زیاده ایلرولیه‌جکی مجزوم بولنمشدر اشته بو تقدیرجه انسان عمر طبیعیدن کذار ایده‌رك نیجه بیك سنه‌لر معمر اولور دیمکدر حالبوکه اهل بدویت شو فوائد عظیمه‌دن محروم اولوب هر برینك تجربه و معلوماتی شخصیله برابر تلف و ضایع اولور

اکرچه علم تزاید عقلی موجب اولمز ایسه‌ده انسان کندو تجربه و دقتیله کسب و سعت ایلدیکی مسلم اولدیغی حالده شو قدر زمانده شو قدر بیك آدمك تجارب و تحقیقاتندن دها نقدر توسع ایلمسی لازم کله‌جکی ادنا ملاحظه ایله معلوم اولور

اهل تمدن بر منوال محرر بر قاچ بیك سنه‌لرك حاصلات ذهنیه‌سندن مستفید اولدیغی جهتله اوقدر زمان بر حیات اولور حکمنده اولدقدن فضله چونکه یشامق تمتع ایتمکدن عبارت اولدیغندن بدویلر قطع مسافه ایتمك و دفع احتیاج و تسکین آرزو ایلمك مثللو هر نه اولور ایسه اولسون بر امرك وجوده کلمسیچون صرف و اضاعه ایلدکلری اوقاتك مدنیلر تحصیلنه ظفریاب اولدقلری و سائط تسهیلیه سایه‌سنده بلکه یالکز اونده بر جزؤینی استعمال ایدرك حصول مرام ایله بکام اولدیغندن بش اون قات زیاده شجرهٔ عمر و اقبالدن برخوردار اولور دینلمسی دخی پك نابجا دکلدر

علمك فوائد عظیمه‌سندن بریسی دخی انسانی اعتقادات باطله‌دن وقایه ایتمسیدر چونکه عالم اولان ذاتك چشم بصیرتی کشاده اولدیغندن ماهیت اشیایه کسب اطلاع ایدرك حال جهل و نادانینك لوازمندن اولان افکار فاسده‌دن امین اولور مثلا علم هیئته بعض مرتبه وقوفی اولنلر خسوف و کسوف وقوعی و قویرقلی یلدیز طلوعی کبی علائم سماویه‌یه حرب و وبا و قحط و غلا مثللو درلو معنا ویره‌رك بیهوده خوف و اضطرابه دوچار و حرکات و تشبثاتلرنده اشرف ساعت انتظاریله

اکثریا فرصتی فوت ایده‌رك انواع و خامت و نحوسته کرفتار اولمزلر و تحلیل و ترکیب اجسامدن عبارت اولان علم کیمیایه مطلع اولنلر قورشون و باقر کبی معادن خسیسه‌یی آلتون و کموشه قلب و تحویل ایتمك سوداسیله مالّرینی اضاعه و اتلاف ایلمزلر و حقیقتی وجهله علم منطق بیلنلر کندو مطالعات و افکارلرینی خطادن وقایه ایلدکلری مثللو حقا و غرضکارانك سفسطه و مغالطه قبیلندن اولان افسادات و اغفالاتنه جهلای بی تمیز کبی قولایلقله الدانمیوب قضیه‌نك فساد و بطلانی نه‌سنده اولدیغنی درحال درك و اذعان و عقلا و خیر خواهانك موافق مصلحت و مقارن حقیقت اولان نصایح و تأميناتنی سائرندن تفریق و تقدیر ایدرلر

علم ادعاسنده بولنان بعض اشخاصك اقوال و حرکاتلری نتیجهٔ علم و معرفت اولمق لازم کلان محاسن و فضائلدن عاری کورلدیکی صورتده شو حال علمك حسن تأثیری حقنده اشتباه حصولنی مؤدی اولماملیدر چونکه کرك علوم و کرك السنه‌نك یالکز بعغا کبی بعض قواعد و اصطلاحاتنی تحصیل ایلمك کافی اولمیوب موضوع و غایتنی و صورت استعمال و اجراسنی اوکرنمك لازم و لابددر یوخسه او مقوله سطحی تعلمك بر فائده‌سی کوریله‌میوب اربابنك جهلادن چوق فرقی اولمیه‌جغی درکاردر

بعض ارباب ثروت علم و معرفت مجرد تحصیل مال و جاه ایچون برآلتدر فکر فاسدینه ذاهب اوله‌رق تعلم و اکتسابنه لزوم کورمزلر بالاده بسط و بیان اولندیغی اوزره علم و صنعتك رفاه و آسایش حاله کلی مداری اولدیغی درکار ایسه‌ده مقصدی بوکا منحصر اولمیوب ضمننده لایعد و لایحصی فوائد و لذائذ واردر اکرچه اغنیا صاحب مروت و اعطا اولدقلری حالده خلقك بعض مرتبه محبت و حرمتنه مظهر اوله‌بیلورلر ایسه‌ده شو توجه اوصاف جلیلهٔ علم و فضیلت ایله متصف اولنلر حقنده کوستریلان تعظیم و تکریمه مقیس اوله‌میوب جهلا هر حالده اصحاب فضل و کمال نزدنده منظور نظر حقارت اوله‌جغنده اشتباه

بوقدر چونکه خالق تعالی حضرتلری انسانی یالکز یشامق ایچون خلق ایتمیوب بلکه مرکوز فطرتی اولان فضائل و قوا دائره‌سنی توسیع وشان انسانیته شایان صورتده قدر و مرتبه‌سنی ترفیع ایلمسی مقاصد الهیه‌دن اولدیغی رهین رتبهٔ یقین (و ماخلقت الانس و الجن الالیعبدون) نظم جلیلی دخی بو معنایه اشارت اولدیغی متفق علیه کبار مفسرینذر دنیاده اعز اشیا اولان علم و معرفتك ثنا و ستایشنده هر نقدر اطرا وطلب وتحصیلنه هر ندکلو ترغیب و اغرا اولنسه ینه حق ایفا اولنه‌میه‌جغی درکار ایسه‌ده مطالعه‌سی موجب کلال اولور خوفیله بوندن زیاده تطویل مقالدن صرف نظر اولنه‌رق شمدیلك بو قدرله اکتفا مناسب کورنمشدر. همان جناب حق جمله‌مزی علوم نافعه و اعمال صالحه‌یه موفق بیورسون آمین * بهنر کوش زانکه‌در عالم * شرف از ابست کوهردارد * کر بتو نعمتی ازو نرسد * نام جهل آخر ازتو بردارد

منیف افندی

سفیر دولت علیهٔ عثمانیه درطهران

انطاکیه شهری ۱۰۹۸ سنهٔ میلادیه‌سی حزیرانك اوائلنده مسیحیلرك ایادیٔ ضبط وتسخیرلرینه دوشمش ومحاصره‌سنه‌سنهٔ سابقه تشرین اولندن باشلنمش ایدی شهرك ضبط واستیلاسنی متعاقب خرستیانلر شنلکلر ایدوب حتی رایموند داژیلك روایتنه کوره قوالیرلر و بارونلر مقصد عزیمتی اونوده‌رق معنون ضیافتلر ویروب بو ضیافتلرده مجوس عادتی اوزره قزلر اوینادیلور ایدی فقط چوق کچمیوب بو هنکامهٔ سرورلری مبدل یأس و خلجان و جسیم بر مسلمان اردوسنك انطاکیه‌یه یاقلشمقده اولدیغی خبری دهشت انداز قلوب صلیبیان اولدی انطاکیه محاصره‌سنك ابتدالرنده کرك باغی سیان وکرك جوارنده بولنوب مملکتلری خرستیان النه دوشن سائر امرا دول اسلامیه‌دن امداد و اعانه طلبیله اولاقلر چیقارمشلر ایدی سلطان سلاطین سلجوقیان ایله شاه ایران وعد امداد ایتدیلر و بونلرك دعوتی اوزرینه بتون ایران و توران و عراق و خراسان

و اناطولینك بر قسمیله شام و بر الشامك قدسه و جزیرة العربه قدر جهاتی مسلمانلری خرستیانلر اوزرینه یوریمکه باشلدیلر کربوغا کاه‌ری حاکمی برکیارقك و کله ادعای سلطنت ایدن برادری ملکشاهك عسکرنده پك چوق زمان خدمت ایتمش و دفعاتله مغلوبیت کورمش و بر ایکی کره قید اسارته دوشمش بر کرك باران دیده اولدیغندن بو دفعه‌کی معسکر اسلامك امر ریاست و قوماندەسی اکا تفویض اولنمشیدی حلب و شام و قدس و ایران و فلسطین و سوریه‌نك یکرمی قدر امیرلری موجود معیتی اولدیغی حالده خرستیانلرك کلیا قهر و تدمیری نیتیله الجزیره‌یی کچه‌رك انطاکیه‌نك الندیغنك اوچنجی کونی قلعه‌دن عسکری کورنمکه باشلدی . روژه د بارنویل { Roser de Berneville } نام قوالیر بونلرله طوتشمق ایچون . شهردن چیقمش ایسه‌ده درحال کشتهٔ تیغ اسلامیان اولوب و سر مقطوعی اوته طرفده قالدیغی حالده رفقاسی جسدینی سرینی شهره کوتوروب دفن ایلدیلر جنود عسویه‌نك عاقبت اندیشانی استیلای دهشت و حیرتله هر بری یالیتنی مت قبل هذا تمنیاتنی اجرا ایدر ایدی .

بوندن صکره چوق وقت کچمکسزین اردوی اسلامك لایعد و لایحصی سنجاقلری کورنمکه باشلدی غودفروا و تانقرد نافله یره سلاحلنوب دشمنه قارشو کتمشلر ایسه‌ده بر چوق تلفات ویردکدنصکره شهره رجعت ایدیشلری میانهٔ زوارده تزیید خوف و دهشته بادی اولدی اولوقت انطاکیه‌یه مستولی اولان کروه افرنج دور و دراز بر محاصره‌یه تحمل ایده‌بیلمك ایچون زاد و ذخیره‌یه مالك اولمدقلری کبی حسب الموقع امداد و اعانه‌دن مأیوس اولدقلرندن فوق الغایه دوچار خوف و خلجان اولمشلر ایدی . بونلر ایچ قلعه‌ده بولنان اسلام عسکرینه و همده جبال شرقی ایله عاصی نهرینك سواحلنی چادرلریله احاطه ایدن کربوغا اردوسنه مقابله ایتمکه مجبور ایدیلر حالبوکه صلیبیلر زور بازولرینه اولکی کبی امنیت و اعتمادلری قالمامش کبی کورینورلر ایدی زیرا بر دشمن قوی الاقتدارك نهایتی هجومنده بولنان بلده‌ده هنوز تدارك زاد و ذخایر ایده‌جك قدر

تقرر حاصل ایتامش بر قومك حصول سلامتی انجق بر محاربهٔ قطعیهٔ عمومیه یه منوط اولدیغنی خاطر اجرایه کتورمدیلر

قحط و غلا رونما اولمغه باشلدی صلیبیلر دوشمنلرندن اغتنام ایلدکاری بو قدر ثروت و سامان ایچنده انواع سفالت و حقارته دوچار اولدیلر محاصره نك عقبنده بعض صلیبیلر جمیع تهلکه لری کوزلرینه آله‌رق نیجه‌لری سویدیه لیمانینه عزیمتله ذخیره الوب شهرده صاترلر ایدی لکن نهایتنده ترکلر طرفندن بالهجوم بونلر قتل اولنملریله عاصی نهرینك سواحلنه آمد شد ایدن سفاین دخی سوریه قییلرندن تباعده مجبور اولدیلر بوندن صکره صلیبیلریکی فتح ایتدکلری شهرك قلعه‌سندن طیشاری چیقامیوب اوائل حالده کندولری محاصر ایکن دوچار اولدقلری احتیاجه اطراف و حوالیدن انواع محن و مهالك اختیاریله موقتا اولسون چارهٔ اندفاع بوله‌بیلدکلری احوالی بو کره تمنی ایدر اولدیلر

صلیبیلر اولا نقلیه حیواناتنی و صکره‌لری دخی محاربه آتلرینی کسوب یمکه باشلدیلر بو اثناده بعض نفراتك قالقانلرینك مشینی و یاخود ایاق قابلرینی صیجاق صو ایله یومشادوب بر و کیمیون کبی بهارات ایله یدکلری کوریلور ایدی مبتلای بلای جوع اولان بوکروه انبوه قپودن قپویه کزه‌رك تدارك قوت لایموت ایچون سؤاله مجبور اولوب بو حال سؤالده بای و کدا و افراد عسکرله امرا مساوی ایدیلر

صلیبیلرك چوغی علت جوعدن هلاکلری محقق کورینان بر شهردن چاره جوی فرار اولدیلر بونلرك بر طاقمی انواع مهالك و مخاطرات ایچنده جانب بحره طوغری کریزه شتابان اولورلر و بر طاقمی دخی مسلمانلر ایچنه کیده‌رك بر لقمه نان ایچون دینلرینه وارنجه فدا ایدرلردی میدان کارزارده کرات ایله اولوم مخاطره‌سنی کورمش اولان ملون قونتنك آجلغه طیانامیوب بو دفعه دخی اردودن فرارینی ایشدنلرك پای ثباتلری متزلزل اولمغه باشلدی هاربین ظلام لیلی اغتنام ایله کیمی تلف اولمق تهلکه‌سنی اختیار ایدرك شهرك سوری خندقلرینه اتیلور و کیمیسی کندولرینی ایپلرله صارقیده‌رق اینرلر ایدی زوارك کل یوم

رفيقلرندن بو صورتله بر چوغنك كندولرندن ايرلدقلرينی كوره‌رك يأس و ضجرتلری قات اندر قات اولور و مختلر قهر قهاره حواله اولنه‌رق بونلرك درعقباده حضرت مسيحه اهانت ايدن حواريوندن يهودانك اوغرايه‌جغی عقوباته كرفتار اولمسی بد دعاری بالعموم ياد و تذكار اولنور ايدی فراريلردن بعضيسی سويديه ليمانته كيده‌رك اوراده ساحله باغلی اولان سفاين ملاحلرينه حلاطلری تيز كسيكز يوخسه طعمهٔ شمشير اولمكز مقرردر ديملرندن كنايه اولمق اوزره بونلر ايپدن صحرايان لقبيله بين‌الزوار تلقيب اولنه‌رق بونكله معاصرزی السنه‌سنده مرتكب عار فرار اولدقلرينه رمز واشارت اولنور ايدی

كليوم دتير نام مورخ معسكر مسيحدن فرار ايدن قواليرلرك نام و شانلری دفتر زندكانيدن مؤبدا ترقين اولنمق لازم كلديكی جهتله بونلرك علی حدة اسم وعنوانلريله ذكر وتعدادندن صرف نظرايلمشدر تحت لوای چليپادن قچانلر رفقاسنك بد عارينه اوغرايوب بر چوغی شدايد احتياج و مذلتده و برازی سنان خون چكان اسلاميان ايله عازم بئس المصير اولديلر

صليبيلر قحط و غلا وهجوم اسلاميان ايله كمال مضايقه‌يه دوشوب من كل الوجوه اميد نجاتلری منقطع اولديغی صره‌ده ايمپراطور الكسی بر اردوايله انطاكيه‌يه متوجها آسيای صغرادن كلمكده اولوب بعض اخبار ضعيفه‌دن صليبيلرك بو حال ذلت و مسكنتلری استماع اولنديغی متعاقب خرستيان اردوسنی تركله ديار غربه كتمش اولان بلوا قونتی ايمپراطور مشار الهيك اوتاغنه كله‌رك زوارك حال اضطرابنی صورت مكدره‌ده تقرير و تصوير ايلدی ايمپراطور اردوسنه اقتفا ايتمش اولان لاتينلر بويله بر مزعج خبره اعتماد ايده‌ميه‌رك بيمزده معبود بالحق اولان ربمز { بو رب تعبيرندن مرادلری علی اعتقاد هم ذات عيسادر } كندو قومنك شو وجهله خرابيتنه نه وجهله راضی اولدی ديو سؤالشورلردی خصوصيله بو حال فلاكت اشتمالدن منزعج و مكدر اولنلر مياننده بوهه‌مونك برادری { كوی } لك { Guy } حالی شايان تعجبدر شويله كه مومی اليه علی زعمهم فی سبيل الله تصدی اولنمش بر محاربه‌ده شو وجهله ظهور ايدن توفيقسزلكك سر

وحکمتنی بیله‌میوب کمال یأسندن یوزینی کوزینی یاره بره‌ایدرك وخاك مذلتده یوارلنه‌رق ایراد ایلدیکی تضرعی نمونهٔ ادراك و اعتقادلری اولمق اوزره حرفیا ترجمه قلندی « آلهی سنك قوت و قدرتك نیجه اولدی حالا قادر ایسك عدالتك نیجه اولدی سنك اولادك دکلمیز سنك عسکرك دکلمیز قنغی پدر اولادینی قنغی پادشاه عسکرینی خلاصه مقتدر ایکن هلاکه ترك ایدر اکر سنك ایچون محارب اولنلری سن بویله‌جه ترك ایدرسن بعدما سنك تحت لوای مقدسنه کیم جمع اولمغه جسارت ایدر » اهل صلیب عموما بو کلامله اظهار ضجرت ایلرلردی کمال یأسدن طولایی بونلرك دوشدکلری ضلالت شول مرتبه‌ده ایدیکه مؤرخینك بیاننه‌کوره عبادات دینیه بالکلیه متروك اولوب نیجه کونلر رهابین و جماعتلرندن بر فرد نام عیسایی بیله یاد ایلمز اولدی

قیصر الکسی فلوملیومه قدر ایلرولمش ایکن مسموعی اولان شو حوادثدن اضطرابه دوشه‌رك عزیمتنی تأخیر ایتمشیدی بو کیفیت جمیع خرستیان مملکتلرینه القای دهشت ایدوب حتی هر دقیقه صیبیلری مغلوب ایدن ترك عسکرینك اوحوالی‌یه دخی ورودینه انتظار اولنوردی الکسینك اشیاع و اتباعی استیلاسنی محقق زعم ایلدکلری مملکتلرینی دشمنلرینه معمورا نصیب اولمامق ایچون بالذات کندولری تخریب ایدرلردی نسوان و صبیان ایله جمیع خرستیان فاملیالری مال و منالرینی الوب ایمپراطورك طریق قسطنطنیه‌یی طوتمش اولان عسکرینه بالاقتفا روبراه هجرت اولدیلر بو معسکرده یالکز انین واشتکا ایشیدیلور اولوب لکن الك زیاده اظهار توجع ایدنلر لاتینلر ایدی

و بونلر بلوا قونتی زیرلوای عیسادن فرار ایدوب ایمپراطور الکسی‌یی تغلیط و تغریر ایلدی دیو اتهام و روم لشکرینی تقدم ایدرك آسیایه بر قدم اقدم یتشوبده صلیبیلرك مصائبنه بالاشتراك انطاکیه‌ده برابرجه جرعه نوش هلاك اولمدقلرندن طولایی بر برلرینی دخی لومه قیام ایلدیلر بو اثناده علت جوع انطاکیه‌ده تزاید ایدوب هر کون طائفهٔ زواره یأس جدید حاصل اولوردی قوللرنده انجق تیر و تبرلرینی قالدیره بیله‌جك

قدر قوت قالوب بو ذل و هوان ایچنده اولا اشك روان كوريلور و آه و فغان ایشیدیلور ایكن كمال ضعفدن اول حالده بونلر دخی منقطع اولوب انطاكیه شهری كويا بر شب يلدای سكوته طالمش و یاخود اهالی و سكنه‌دن خالی قالمش كبی نه صیت و صدا نه آواز خروس مثلنه ماصدق اولمشیدی اهل صلیبك اويله لاابالیانه بی حركت طورديغی كورنلر بونلرده یا مصیبتلرندن متأثر اوله‌جق طاقت و یاخود ایچلرنده احتیاج و ضرورت قالمامشدر ظن ایدرلر ایدی حس و حدسدن لمعهٔ اخیره و حب حیاتدن شمهٔ ضعیفه قالمش ایسه او دخی كوندن كونه كوكللرنده منطفی و زائل اولمقده ایدی رایموند داژیلك قولنه كوره برادر برادره باقمز و اوغل بابایه سلام ویرمز اولدی

صلیبیلر یكدیكره تصادفدن خوفله ازقه واسواقه چیقمقدن مجانبت و كندو قبرلری نظریله كورمكده اولدقلری خانه‌لری درونده اختیار عزلت ایلدیلر قلعه‌نك هر كون النمق احتمالی خدشه‌ده اذهان و محافظلری صاویشه‌رق خالی بولنان بر قله بر آوردهٔ قبضهٔ اسلامیان اولوب ایچ قلعه‌ده محصور اولان ترك عسكری ایسه شرق جانبنده كشاده بولنان بر قپودن كربوغا عسكرندن كوندریلان امدادی الەرق متصلا خندقی و مقابله‌لرنده یاپلمش اولان متریس دیواریتی عبور بر له بازار كارزاری خرستیانلرك ساكن اولدقلری محلات میانبه وارنجیه قدر قورورلردی ترك عسكرینك بویلجه میدان معركه‌ده خصم ارارجه‌سنه جولانی و دركار اولان مهلكه ایله مجروحینك فریاد و فغانی و رحی الحربك باشلری اوزرنده دورانی كبی اسباب مبرمه‌نك هیچ بریسی اكثر اهل صلیبك عروق غیرتلرینه عارض اولان سستی و سباتك دفعنه مدار اوله‌مدی

شهرك قوماندەسی قبضهٔ اداره‌سنه آلان بوهه‌مون بونلرك تحریك غیرتلرینه بیهوده جستجوی اسباب ایلر و صدای طبل و نقاره ایله نعرهٔ چاوشان میدان معركه‌یه دعوتلرینه بیفائده ابتدار ایدردی بونلری عزلتكاهلرندن میدان حربه چیقارمق ایچون مشار الیه بوهه‌مون بر نیجه محلاتی طعمهٔ آتش ایلدی حتی شعرای افرنجدن راوئل د قاین { Raoul de Caen }

بر قصیدهٔ غرا ایله حریقزده اولان کنایس و سرایلری متأسفانه یاد و بونلر لبنان سرویلرندن انشا اولنوب درونلرنده جبل اطلس (١) مرمرلری وسور بللورلری و قبریس نحاسلری و لیماسون قورشونلری وانکلتره تیمورلری لمعه پاش عیون نظار اولدیغی ایراد ایلمشدر

عسکرلرینی سوز ایله اطاعته کتورمکدن عاجز اولان بارونلرك بالفعل امثال کوسترمکه‌ده طاقتلری قالمیوب اول وقت هرکس فامیلیالرینی وکوشك و سرایلریله بونا مبارك خلق ایچون ترك و فدا ایلدکلری اموال واملاکنی تخطر ایلمکه باشلدیلر بونلر خرستیان عسکرینك بو پریشانی و هزیمتنه و دشمنلرینك مظفریتنه اسباب معنویه بوله‌میوب کلیوم دیترك قولنجه اللهه اسناد نقیصه ایتك درجه‌لرینه یناشمشلر ایدی

ابوالفدا و اورفه‌لی ماتوسك بیاننه کوره خرستیانلر یالکز کندی اشیالریله وطنلرینه عودته مرخص اولمق شرطیله قلعه‌نك تسلیمنی کربوغایه تکلیف ایلمشلر ایسه‌ده مشار الیه بونلرك تکلیفنی رد ایلدیکندن بعضیلری کیجه‌لین قلعه‌یی ترك ایله ساحل بحره طوغری فراری تصور ایلدیلر بونلری غودفروا ایله اده‌مار نام پسقپوس اوروپا و آسیاده کوره‌جکلری آثار عار و شناری یاد ایدرك کوجله الیقویه بیلدیلر

کربوغا کوندن کونه محاصره‌یی تشدید ایدرك حصول فتح و ظفره مطمئن اولدیغندن خرستیانلری هیئت مجموعه‌سیله ایاغی باغلی قربان منزله‌سنده کورردی بلای جوعله جانه یتمش بر قاچ عریان خرستیان اسیرلری کربوغانك حضورینه چیقارلمسیله بونلری پاسلی سلاحلریله بغداده بالارسال اهل اسلامك محاربه ایده‌جکی اشته بویله بر طاقم مسکینلردر دیو حضور خلیفه‌یه اعلام ایلدی

بریة‌الشامده کائن جمیع بلاد اسلامیه‌ده صلیبیلرك مذلت و مسکنتلری خبرلری کمال شادمانی ایله سویلنوب یقین زمانده خرستیان معسکرینك

---

(١) اطلس مراکش و جزایر وتونس و طرابلس ایچنده غربدن شرقه طوغری امتداد ایدن جبال متسلسله‌نك قدیما و حالیا اسمیدر

اضمحلالی کوزدلمکده ایدی

عیسوی اردوسنده هر کون کونا کون کشف و کرامتلر نقل و اخبار اولنور ایدی و مشاهدات و مکاشفاتلرینك صدق و حقیقته مقرون اولدیغنی تأیید و اثبات ایچون علی زعمهم اشبو تجلیاته مظهر اولنلر بر ذروهٔ قلهدن کندولرینی اشاغی القا ایلمکی و نار شراره بار ایچره سمندره تعلیم رفتار وقرار ایتمکی وکلهلرینی پیش جلادانه قویمغی عرض وتکلیف ایدرلر ایسهده بو مقوله تجربه و امتحانلر هر وقتده و علی الخصوص مهالك و شداید ایله محاط بولندقلری بر زمانده غرایب و خوارقه چارچابك اعتماد و اعتقاد ایلمکه مستعد و مهیا بولنان قروازهلری ایناندیرمق ایچون هیچ لازم دکل ایدی

رؤسا و افراد اردونك بو نوع خولیا و خیالاتلری مواعد غیبیه ایله دخی تقویت پذیر اولهرق استقباللری حاللرندن اعلا و مسعود اولهجغی امیدی جرأت و جسارتلرینی تجدید و تشیید ایلدی بناء علیه تانقرد غودفروا و امثالی رؤسا باشلرنده تا بر قاچ کشی قالنجهیه قدر قدسی تخلیص ایتمك عزمندن نکول ایتمیهجکلرینه عهد و میثاق ایلدیلر

جملهٔ مواعد غیبیهدن اولمق اوزره مارسلیا پسقپوسلغی راهبلرندن پیر بارتلمی { Pierre Barthélemi } نامنده بر پاپاس حالت منامده اوچ دفعه سنت آندرهیی { St: André } کورهرك کندوسنه انطاکیهده قرنداشم پیرك کلیساسنهکیت محراب دیر یاننده حضرت عیسانك جنب سعادتنه طوقنمش اولان حربهنك تیورینی بولهجقسن امتی نائل سعادت ابدی و سلامت سرمدی ایدهجك اولان بو یادکار جلیل الاعتبار اوچ کون ظرفنده ظاهره چیقهجقدر اشته اوآهن پاره باعث نجات امت عیسی و سینه شکاف اعدا اولهجقدر دیو امر و تنبیه ایتمش اولدیغنی نقل و اخبار ایلدی ادهمار و رایموند و قروازهلرك امرای سارهسی بورؤیایه یا جعلی و یاخود حقیقی صورت اعتماد کوسترملریله بو حوادث افواه افراده دوشهرك کندولرینك مسلیتلرینه بویله بر کفیل جلیل بولدقلرینه اظهار شوق و شادی ایلدیلر

ورمح مذكورك كشفنه صيام ايله حاضرلنديلر صباح يام ثالثده طائفهٔ
رهباندن و قواليرلردن اك معتبر و محترم اون ايكي كشي تنجيله‌رك بر چوق
عمله ايله بارتلمي طرفندن ارائه و تعيين اولنان محله كيديلر و موقع معيندن
حفر ترابه مباشرت ايلديلر درون كليساده هركس ساكت و صامت
طوره‌رق هر دقيقه آهن مذكور شعشعه پاش انظار اصحاب انتظار اولور
اميدلريله تابشام اقدام اقدام اوزره قيام ايتديلرسه‌ده هيچ بر شي كشف
و اخراج ايده‌مديلر حالبوكه صليبيلرده صبر و قرارسزلق آناقانا
زياده‌لشمكده اولديغندن ارتق بر بشقه يوله صاپمق لازم كلوب و آفاقي
احاطه ايتمش اولان ظلمت ليل دخي تمام بر زمان مساعد اولوب مدعئ
مرقوم بارتلمي حاصل اولان حفره كنارنده مذكور اون ايكيلر آدعيه
قرائتيله مشغول اولديغي حالده بالذات زير زمينه اينديي و اره‌سي چوق
كچمكسزين اشبو تيمور پارچه‌سي النده اوله‌رق چوقوردن ظهور ايدي
بونك ظهوريله برابر حضارك صداي بلند بشارت و شادمانيسي تاب
الديرده بكلمكده اولان اردويه و اورادن شهره منعكس اولمغين يريردن
آواز سرور و صفا پيوستهٔ قبهٔ مينا اولدي بتون امل و اميدلريني ربط
و حصر ايتمش اولدقلري تيمور كمال شطارتله چليپاييلره عرض و ارائه
اولندي انلرك جمله‌سي حضرت عيسي دوشمنلريني پريشان و مضمحل
ايتمك ايچون عسكريني بويله بر آلت مقدس ايله تسليح ايلمش كبي اعتقاد
ايدرك و عون و صون صمداني كندولريله رفيق وهمدم اولديغنه اصلا
شك و شبهه‌لري قالميوب بو صورتله حاصل اولان هيجان اردويه تازه
جان ويره‌رك چكدكلري محن و بلايا نسيا و منسيا اولدي و افراد عساكرك
جسور و جبان و قوي و ناتواني بلند آواز ايله كندولرينك بر معركه‌يه
سوق و ادخال اولنملري طلبنده بولنديلر
رؤسا بين العسكر حصوله كتوردكلري شويله بر حالدن استفاده قيديله
دوشه‌رك امير اسلاميان طرفنه كندوسني ميدان مبارزه‌يه و ياخود عموم
عساكر مسلميني محاربه‌يه دعوتي متضمن مبعوثلر ارسال ايلديلر
ارميت پير سائرلردن زياده اثر جذبه كوستردكلرندن اشبو سفارته انتخاب

اولندی و پیشکاه امیره وصولنده شویله بر مقالهٔ شدیده ایراد ایلدی «جناب حقك سوكلوسی اولان امرای ملت مسیحیه که شمدی انطاكیه‌ده مجتمع اولمشلردر بنی سزك نزدیكزه ارسال ایلدیلر بو شهرك محاصره‌سندن فارغ اولمكزی طلب ایدرلر شهدای عیسویه قانیله آلوده اولان بو ایالتلر بو ایللر ملل عیسویه‌نك قبضهٔ تملكنده ایدی و چونكه بتون خرستیانلر بر بزلریله قرنداش اولدیغندن مغدور و ستمدیده اولنلرینك انتقامنی المق و حضرت عیسانك و امتنك ملك موروثنی محافظه ایتمك ایچون آسیایه كلدك الله كندی قومنی جرم و قصورندن طولایی تأدیب و تربیه ایچون واقعا بر زمان انطاكیه و قدسك مسلمانلر النه دوشمسنی اراده بیورمش ایسه‌ده كوزلرمزدن اقتدیغمز یاشلر و ایتدیكمز توبه و انابتلر تیغ عدالتی نیامندن چیقارمشدر ایمدی لطف مرحمتندن بزه اعاده ایتمش اولدیغی بر ملك ایچون مجادله ایتمكز اشته سزه چادرلریكزی قالدیرمق وتداركات سفریه‌كزی كورمك اوزره اوچ كون مهلت ویررز اكر مقبول آلهی اولمیان شو تشبث غیر مشروعكزده اصرار و تعند ایدر ایسه‌كز غضب و قهر قهاری‌یی اوزریكزه حواله ایلرز لكن نفرات عیسویه اغفال و آل ایله ایش كورمكی و مظفریتی دسیسه ایله قزانمغی ایستمدكلرندن صورت محاربه‌نك انتخابنی سزه حواله ایدرلر» پیر بو كلامنی ختامه یتوره‌رك بالذات كربوغایه حصر نظر ایدر اولدیغی حالده شونی دخی كفتارینه علاوه ایلدی «معیتكده بولنان اردونك اك بهادرلرینی سچ و بونلری عددجه مساوی اولان قروازه‌لر ایله میدان مبارزه‌یه كتور سن دخی بالنفس بر اهل صلیب بكیله جنكه طورش یاخود بر حرب عمومی قومانداسی ویر شقیندن هر قنغیسی مختارك اولسه چوق كچمیوب قارشوكده‌كی خصملرینی و كیمك خدمت عبودیتنده بولندیغمزی اولوقت اوكرنورسك» كربوغا خرستیانلرك حال احتیاج و اضطرارلرینی بیلورسه‌ده بو حال ضجرتلری ایچنده حاصل ایلدكلری قوهٔ معنویه كیفیتندن غافل بولندیغندن بونلرك شیوهٔ كلام جلادت اتسامرینه تعجب ویا تهوردن ناشی بر خیلی وقت سكوت ایلدكدن صكره كلامه تمادیله

«يره خطابا واركيت سنى كوندرنلره سويله كه مغلوبك حال وشانى اطاعتدر امر دكلدر بويله مسكين ودربدر وضعيف پيكر وجود موهومه بكزر آدملر انجق نسوانه ايراث وهم ودهشت ايده بيلورلر آسيا دلاورلرى بويله بيهوده لاف وكذاف ايله قورقزلر قريبا خرستيانلر باصديغمز طوپراق بزم اولديغنى اوكرنورلر مع مافيه انلر ايچون بر طريق نجاح و نجات ارائه ايتمك استرم شويله كه اكر دين اسلامى قبول ايدرلرسه بلاى قحط ايله خرابه زاره دونوب حالا قبضهٔ اقتداريمه كچمك اوزره بولنان شو مملكتى كندو يد اداره لرنده ابقا وانلره اسلحه واثواب ونان كبى محتاج اولدقلرى شيئى اعطا ايدرم زيرا قرأن عظيم الشانك احكامنه اتباع ايدنلره عفو وامانله مأمورز رفيقلرينه شويله كه بوكونكى كون بنم عفو ومرحتمدن استفاده ايتسونلر يارين انطاكيه دن انجق قليج ايله اخراج اولنورلر اشته اولوقت انلرى پنجهٔ عذابدن قورتارمغه بركمسنه مقتدر اولهمز» پير بوكا جواب صدنده بولنديسه ده موصل حاكمى مومى اليه كربوغا قبضهٔ شمشيره يايپشوب بو ادبسزلكله عماى جهالتى جامع مسكين دلنجى يى بورادن طرد و تبعيد ايدك ديو امر ايتمسيله خرستيان مبعوثلرى اول ارادن چكلمكه مسارعت ايدوب عسكر اسلام ميانندن چيقنجه يه قدر بر قاچ دفعه ورطهٔ هولناك هلاكدن قورتولديلر انطاكيه يه عودتنده پير كيفيتى كاجرى پرنس و بارونلرك هيئت مجتمعه سنه حكايه ايلمسيله دران ساعت محاربه يه حاضرلنديلر سرهنكان شهرك جميع محلاتنى دور ايدرك ايكى كون صكره محاربه اولنه جغنى كمال شطارتله اعلان ايلديلر پاپاسلر و مترهپوليدلر خرستيانلرى اغور مسيحده مجاهده ليا قتى استحصاله اغرا ايله كلرندن جميع عسكر صباحه قدر دعا وعبادت واستغفار وانابتله اشتغال و بربرلريله استحلال ايدرك محاربه دن بر كون اول من غير مأمول بولدقلرى ارزاق قليله يى تناولله فى الجمله اكتساب قوت ايلديلر او كيجه نك اواخرنده انطاكيه ده بقية البقيه قالمش اولان دقيق و اتمك قرنديلرندن حضرت عيسانك لحم و شحمنه منقلب اولمق اعتقادنده بولندقلرى معهودنان شراب آمز كليسالرده تهيئه اولنه رق و تمام يوز بيك نفر زانوزن محراب

استغفار اوله‌رق اغوزنده فدای جان ایلمکه حاضرلندقلری آلهلرینی یعنی { حضرت عیسایی } تعظیم تامله اکل و بلع ایلدیلر

حاصلی شفقله برابر انطاکیه قپولری اچیلوب خرستیان عسکری اون ایکی حواریونه اشارت ایچون اون ایکی فرقه‌یه منقسم اولدقلری حالده کاملا طشره‌یه خروج ایلدیلر هرچند بیوك هوق اوزونجه برخسته‌لکدن طولایی ضعیف و بی تاب ایسه‌ده برنجی فرقه‌نك اوکنده کلیسا بیراغنی حامل اوله‌رق کورندی جمیع پرنس وقوالیر و بارونلر کندو توابعی قوماندەسنده حاضر ایدیلر یالکز طولوز قونتی مجروحا انطاکیه‌ده قالمغله بو اثناده قلعه‌ده براغیلان مستحفظین عسکرینك ضبط وربطنه‌تعیین قلندی

اده‌مار البسهٔ رهبانیه والات حربیه ایله ملبس و مجهز و مذهبه و حربه متعلق بر چوق تماثیل ایله محاط و مطرز اولدیغی حالده یوریوب عاصی نهری اوزرنده واقع کوپری باشنده طوره‌رق عسکره بر نطق رقت انکیز ایراد واستماع ایدن عسکر دخی زانو بزمین تعظیم واستکانت اوله‌رق ادای ندای آمین و انقیاد ایلدیلر برکروه انبوه رهابین پاپانك وکیلنه بالاقتدا زبوردن مزامیر حرب وجهاد اوقویه‌رق ایلرولمکه باشلدیلرکه مقدمه‌سی بودر { الله قائم ودوشمنلری مقهور ومنهزم اولسون } انطاکیه‌ده قلان رهبانلر دخی بالجمله نسوان و صبیانی برج و بارویه جلب و جمع ایدرك عبرانیلرك عمالقه ایله جهادلری اثناسنده حضرت موسی علیه السلامك قوم اللهك نجاتیله عدولرینك کسر وهزیمتلرینه ایلدیکی دعوات مثلو ال قالدیروب خرستیانلرك تقدیس سلاح غلبه‌لرینه دعا ایدیورلر بونلرك عکس صدالریله و باخصوص جیش اهل صلیبك المؤرخان الله ایستر نعره وندالریله عاصی نهری ساحللری وجوارنده‌کی طاغلر یانقولندی بو آهنك هیجان ومناجات ایله خرستیان عسکری اغر اغر ایلرولدی چوجقلقلرندن برو راکبا حرب وضربه مألوف اولنلر بوصره‌ده ضروری پیاده اوله‌رق یوررلر ایدی مشاهیر شجعاندن نیجه‌لری استره ورکوبی دکل حربه کتورلمسی معتاد اولمیان سائر حیواناته بیله بینرکورلدیلر حتی فلاندره قونتنك بندیکی آت کندینه ویریلان صدقات حاصلی ایدی ونیجه مقتدر امیرلر خرسوار

اولوب بر چوق قواليرلر اسلحه وآلاتنى سدرمق حيات ايچون صاتوب فقط اللرنده قلان تركلره مخصوص اولەرق عسترله قوللانه بيلدكلرى بعض اسلحەيه منحصر ايدى

لوزن دوقەسى غودفروانك بنديكى آت شهرده ترك اولنان طولوز قونتنك عاريت حيوانى ايدى مومى اليه بر حيوانى المق ايچون محافظەسنه ايثار نقدجان ايلدكلرى حقوق نصرانيتى شفيع كتورەرك موفق اولمشيدى صفوف عسكريه ايچنده خسته وضعيف و ياخود علت جوعلەزار ونحيف آدملر كوريلورلر ديكه بونلرك حمل سلاحه طاقتلرى قالمامشيكن يالكز اميد غالبيت و ياخود اغور مسيحاده فداى جان شرفنه مظهريت قوتيلەمشى وحركت ايدرلردى

موصل اميرى مشار اليه كربوغانك فرق عديدهٔ عسكريەسى انطاكيەنك شرق جانبنده كائن اولوب سن پاولى قپوسى قارشوسنه دكين ممتد اولان تپەلره يايلمشيدلر وحتى كربوغا اردوسنك بر قطعەسى انطاكيەيى حين محاصرەده بوهەمون عسكرينك طوتديغى موقعده بولنور ايدى ارمنى مؤرخلرينك قولنجه اسلام عسكرى ايچروسنده كربوغا فرقەسى صعب المنال بر كوه پروقار مثالى كوريلور ايدى

ترك سپهسالارى ايسه خرستيانلرده استطاعت محاربه اولمديغندن بوكليشلرينى رملهٔ اوليده كندولرندن طلب عفو وامان ايچوندر ظن وخيال ايدر ايدى انطاكيەاوزرنده چكيلان وخرستيانلرك قرار قطعيلرينى اعلانه علامت اولان بيرغى ... باندير موى اليهه مصلحت امان واسترحام بولنده اولمديغنى اكلاتدى مرسلانلرك چيقەجغى انطاكيه كوپريسى محافظەسنه تعيين قلنان ايكى بيك نفر اسلام عسكرى و رماندوا قونتى طرفندن منهزم و پريشان ايدلدى بو جمعيتدن قچانلر مشار اليه كربوغايى سطرنج اويناديغى حالده بولوب قضيەيى اعلام ايلديلر مير مشار اليه كندو طرفنه ملتجيلردن خرستيانلرك يقينده تسليم اولمق حالنه كلدكلرينى خبر ويرمش اولانى اعدام و بعده بويله يأسله حربه قيام ايدن دشمنه مقابلەيى جدا تفكر و استعظام ايلدى

عاصی نهرینی مروردن صکره خرستیانلر هیئت مجتمعه‌لریله صف حربه کیردیلر شویل طرزله که کوپری قپوسندن بدأ ایله انطاکیه‌یه بر ساعت بعدده واقع قره طاغلره قدر اولان وادی‌یی کاملا استیعاب ایتدیلر بیوك هوق و ایکی روبرلر و بلزم {Belesme} وهنو قونتی میسره قوماندانلغنی وغودفروا دخی اوستاش و بودوئن وتانقرد ورنود وتول واوزارد و پوئیزه‌نك {Evrard de Puyset} معاونتیله میمنه قوماندانلغنی الدی اده‌مار دخی غاستون دوبئارن {Gaston de Béarn} وقونت د دی {Comte de Die} ورامبو دوراآنژ {Raimbaud d'Orange} وکلیوم دموتپلیه {Guillaume de Montpellier} و امانژو دالبره {Amanjeu d'Albret} ایله قلب عسکرده قرار ایلدیلر بوهه‌مون دخی بر فرقهٔ احتیاطیه ایله خرستیان اردوسنك قنغی جهتنده احتیاج کوریلور ایسه اورایه امداد ایچون حاضرلنمشیدی

کربوغا صلیبیلرك حرکات حربیه‌لرینی بالمشاهده شام و حلب امرائنه عسکرلرینی سویدیه لیمانه کیدیله‌جك طریقك اوزرینه کتورملرینی و بو عسکرك زواردن فرار ایدن اولور ایسه بر طرفه قاچه‌میوب خلاص بوله‌مامسی چاره‌سنی استحصال ایده‌جك برحالده بولنمسنی امر ایله اردونك جزوء اعظمنی عاصی نهرینك طرف یسارینه تعیین ایلدی صاغ جناح دخی باغی سیانك اوغللرندن برینك زیر حکمنده ایدیکه پدرینك و انطاکیه استیلاسنك انتقامنی المغه مترقب فرصت اوله‌رق ایکی اردونك دخی حرکاتنی مشاهده ایده‌جك بر قلهٔ کوهده موقع طوتمشلر ایدی محاربه‌نك بدأتدن مقدم کربوغایی خوف ودهشت استیلا ایدوب بعض مؤرخلرك زوایتنه کوره مشارالیه دوچار هزیمت و مغلوبیت اوله‌جغنی بعض اصحاب کشفك اخبارندن استدلال ایلدیکی کبی والده‌سی دخی بو اخباراته بناء جنکه کیرمامسیچون کرینه وزاری ایله تنبیه وتوصیه ایلمش ایدی مشارالیه کربوغا مقاتلهٔ عمومیه‌دن بالاحتراز برقاچ نامدار قواللریله بعض دلاوران اسلامیه‌نك یالکزجه مبارزه ایلملری صورتنی اختیار واخبار ایتمش ایسه‌ده رؤسای نصارانك امل وامیدلری نائل مظفریت اولمق اولدیغندن بوکره‌ده تکلیف

مذكوری انلر قبول ایتامشلردر مسلمانلرك بو تكليفاتنی و سائر جهتله جلوه كر ظهور اولان آثار و علایمی خرستیانلر غالبیتلرینه دلیل عد ایله جسارتلنورلر ایدی

بونلرك انطاكیه‌دن چیقه‌رق جبال متجاوره‌یه تقربلرنده مسلمانلره مخالف وكندولرینه مساعد شدید بر روزكار هبوبه باشلدی اردوی زواز شهردن خروج ایله دشمن اوزرینه یوریدیكنده فوق‌العاده منتظم بر حالده ایدی فریقین بر برلرینه تقرب ایلدكده طبل ونقاره صدالری طوییلمغه و بلوكلرك اوكنده علملر كورنمكه وحرب ووغایه مباشرت اولنمغه باشلدی جنكاوران اسلامیه تانقرد و دوق دو نورماندی و دوق دو دلورنك صولت وهجومنه طیانه‌میوب سائر رؤسای اهل صلیب دخی بالوصول حربه كیرشدكلرندن بر ساعت كچمه‌دن فراره یوز طوتدیلر چونكه طاغ اتكلرنده صلیبیلرك غلبه‌سی مشاهده اولنجه كربوغانك امر وقوماندەسنه غایت مطیع اولان ومعیتلرنده اون بش بیك سواری بولنان حلب وشام امیرلری بوهه‌مونك عسكرینه شدتله هجوم ایلدیلر مسلمانلر بو وجهله خرستیانلرك اطرافنی احاطه ایتمك وبلامخاطره نائل غلبه اولق ایسترلر ایدی غودفروا ایله تانقرد بوهه‌موندن خبردار اوله‌رق بوهه‌مونك امدادینه شتاب ایتدیلر بونلرك ورودیله حرب بشقه‌رنك كسب ایدرك غالب اولان مسلمانلر مغلوب اولوب میدان حربی تركه مجبور اولدقلرندن صحراده موجود قوری اوت وصمانلره آتش ویردیلر بوندن حاصل اولان شعله و دومان عساكر مسیحیه‌یی استیعاب ایتمش ایسه‌ده ینه فراریلری تعقیبه اقدام ایتدیلر اولوقت عساكر اسلامیه‌ده خوف وفتور ظاهر اولوب بتون بتون پویان راه كریز اولدیلر بر دفعه دها طبل ونقاره چالنوب محاربه‌یه دعوت اولنه‌رق شجعان مسلمین عمیق بر دره‌نك برو طرفنده كائن شعب كوهده تجمع مراد ایتمشلر ایسه‌ده اراده حائل اولان اوچورومدن خرستیانلر مرور ایدرك مسلمانلری محل مذكوری ترك ایله كلیا رجعته مجبور ایتدیلر كربوغا خرستیانلرك عجز و انكسارلرینی خلیفهٔ بغداده و شاه عجمه اخبار ایتمشیكن عسكرندن كندوسنه حقیقةً یار صادق وغمكسار موافق اولان

بر فئهٔ قليله ايله فراته طوغری فرار ايتمش و بعض امرا دخی امر محاربه دها تمزدن اول برطرفه صاوشمش ايدی تانقرد و بعض امثالی دشمنلرينك اتلرينه بنه‌رك شام وحلب فرقه‌لرينی وقدس اميرينی وكربوغانك پراكنده اولان بقيهٔ لشكرينی تاكيجه‌يه قدر تعقيب ايتديلر صليبيلر اسلامك پياده عسكرينك باريندقلری متريسلری احراق بالنار ايلديلر بونلرك ايچنده بولنان برخيلی مسلمان دخی بو آتش زبانه‌كش ايچنده سوزان اولدی

خرستيانلر خيام اهل اسلامه داخل اولدقلری كبی نعمت وغنيمتلره دسترس اولديلر اون بشبيك دوه وخيليدن خيلی حيوانی بند طويلهٔ تملك ايتديلر و برچوق ال يازوسيله عربی العباره اوراق ودفاتر بولديلر بونلر كيجه‌يی اردوده كچوره‌رك اهل شرقك احتشام وسلطنتلرينه مطلع اولوب حيرت وغيرت بحرينه مستغرق اولديلر علی الخصوص صاحب موصل مشاراليه كربوغانك سوقاق سوقاق بولنمش و متعدد و مرتفع قله‌لرله تحت نظارته النمش اولان و بو هيئتله ايكی بيك آدمی استيعابه كافی بر حصن حصين وشهر متينه شبيه بولنان چتر عظيمنك نقوش زرين تار ومجوهرات قيمداری نظر تعجب وحيرتلرينه خيره بخش اولور ايدی اهل صليب برخيلی كونلر اردودن شهره نقل اموال واسلاب ايله اشتغال ايتديلر ملكشاهك رفقاسی اولان اسكی جنكاورلرك همان جمله‌سی مدت مديده‌دنبرو دولت سلچوقيه‌يی بركشته وخراب ايتمكده اولان اختلالات داخليه ايچروسنده هلاك ومنعدم اولمش اولدقلرندن انطاكيه امدادينه كلمش اولان اردو علی العجله دوشيرلمش غير معلم عسكردن مركب و بونلرده دائما يكديكری عليهنه اله سلاح المغه مستعد بولنان بر طاقم معارض و رقيب اقوامك فرادندن عبارت ايدی وكربوغا ايله معا كلمش اولان ديكر سكز اميرك هر بری بينلرنده تشتت و افتراق اولديغندن بر رئيسك رأی و اداره‌سنی كوجلرله قبول وتصديق ايده‌بيلور ايدی حالبوكه خصملری طرفنده بالعكس يكدلی و يكجهتلك موجود ايدی

صليبيلر اردوسنك فرق متعدده‌سی بر نقطه اوزرنده حرب ايلدكلری وبناء عليه بربرلرينه مدار استناد و استظهار اولوب كربوغا ايسه علی

المعكس قوتني تقسيم وتفريق ايتمشيدی صاحب موصل مشی و حركتنده
كوستردیكی بطائتله باغی سیانه امداد ایتك و فرنكلری غافلانه اولاميق
فرصتنی الدن چیقاردی و خصمنی ضعیف و حقیر وكندوسنی توانا و دلیر
كورمك مضبرتنه اوغرادی «مورچكانرا چو بود اتفاق شیر ژیانرا بدرانند
پوست» بیتنك مآل صحت اشتمالی مكركه دردمندك صماخ اعتبارینه
اوغرایه‌مدی دینیله بیلور كه طائفهٔ افرنج بو غلبه‌یی مغلوبیتدن كمال خوف
و دهشتلرندن ناشی قزاندیلر چونكه بونلر دواب و مواشیلرینی غیب
ایلدكلرندن پیاده رولكه كسب ادمان ایلمش اولدقلرینه و انطاكیه‌نك
طول مدت محاصره‌سنده حركات حربیه‌ده ممارسهٔ كامله قزاندقلرینه مبنی
اسلام سواریلری بویله برشدید الشكیمه پیاده‌یه مقاومت ایده‌میدیلر و افرنج
ایسه بو غلبه‌لرینی معهود تیمور پارچه‌سندن بیلدیلر مهلكه و مخاطره‌لر
كچدكدن صكره اثنای حربده قروازه‌لره مایهٔ اعتماد وامنیت اولمش اولان
رمح مقدس مذكور اعتبار و اهمیتنی ضایع ایدی چونكه بو تیمور طولوز
قونتیله پروانسلولرك الندە قاله‌رق اطرافدن نذورات وهدایا متتابع الورود
اولمغین ملل سائره بونلرك الندە ثروت و یسار وقدر و اعتبارلرینی تزیید
ایتمكده اولان برشیئی براقق استمیه‌رك بونك صحیحا و حقیقة وجود جناب
عیسایه كسب اتصال ایدن نیزه اولدیغنه شك وشبهه‌لر ایقاع و ایجادینه
باشلدیلر

تركلر ارتق اهل صلیبك سیل سیر وحركتنه بركونه سد مساعی چكمدیلر
سوریه امیرلرینك اكثری خرستیانلرك بواستیلاسنه برنائبهٔ غیر دائمه نظریله
باقه‌رق قلعه‌لرینه تحصن ایلدیلر واساس تملك و استقلالیتلرینك تجدید
وتحكیمی ایچون تند باد بلانك اقطار سائره اوزرینه توجه ایتمسنی بكلدیلر
اون برنجی قرنك اواسطنه طوغری طغرل و الب ارسلان و ملكشاهك
اساس افكن اولدقلری بنای سلطنتك بردنبره كسب و سعت و جسامت
ایدیشی قسطنطینیه‌یی مبتلای قلق و اضطراب ایلمش و اقوام عربیه
ایچروسنه بیله خوف وخشیت براقمش اولدیغی حالده زمان یسیرده بوبنیاد
سلطنت آبادك انقاض و اطلالی اوزرنده سائر حكومتلر تشكل ایتدیكی

كورلدی خرستیانلرك مظفریتندنصکره الك برنجی ایشلری اورالرده اعاده و تجدید آیین نصرانیته اعتنا ایلمك اولدی امرای عسکر غرب پرنسلرینه واهالیسنه تحریرات ارسال ایتمك ایچون عقد جمعیت ایتدیلر بونده کوستردکاری مساعی واقدامات و دسترس اولدقلری فتوحاتدن بحث وحکایه ایدرك « بزده کی اولان صفا وسرورك هیچ مثلی کورلمش وایشدلمش دکلدر زیرا حیات ومماتمز حضرت عیسانکدر » غالبیتلرندن حاصل اولان انبساط وشادمانی بی تکدیر وتغییر ایتامك ایچون چکدکلری محن ومصائبی اصلا قلمه المق دکل بلکه یاده بیله کتورمدیلر قدس پطریقیله لاتین کلیساسنك رؤساسی دخی اوروپایه ارسال ایتدکلری محرراتده بوصدیلردن هیچ سوز اچمدیلر لکن یکیدن عسکر جلب ودعوت ایتلریله ستر واخفا ایلمك ایستدکلری آفات وبلایایی حس ایتدیردیلر بونلر مکتوبلرنده کلك کلك ای غربده کی دینداشلرمز هر برخانده که ایکی ار واردر حرب وضربه الك مقتدر اولانی سلاحنی النه السون چلیپایی الهرق وعد ویمینلرینك ایفاسنه شتاب ایتیوبده قلانلر اکر اهل صلیب قرداشلرینه بعدما التحاق ایتمزلر ایسه جمعیت عیسویه‌دن مطرود و مردود اولسون وسهام نوائب ومصائب سربی غیرتلرینی هدف ایتسون وکلیسا اومقوله‌لرك جنازه‌لرینی قبول ایتسون

بو اثناده چلیپایلر ورماندوا قونتی هوق وهنو قونتی بودوئندن مرکب اولمق اوزره قسطنطنیه‌یه بر سفارت ارسال ایتدیلر بو سفارتك مأموریتی دخی الکسی‌یه قروازه‌لرله قدسه‌قدر اردوسیله همراه اوله‌جغنه دائر ایتدیکی وعدی اخطاردن عبارت ایدی هنو قونتی دیکرندن ایلروده کیدر وازنیق طاغلرینی آشر ایکن بغتة ترکمانلرك پنجهٔ صولتنه دوچار اولمغین تاریخلر بو آدمك نهایت شرکذشتی نه اولدیغنه مطلع اولمامشدر و رماندوا قونتی رفیق طریقنك دوشدیکی ورطهٔ هولناك هلاکدن خبردار اوله‌رق براورمانه اختفا ایلدی و بعد زمان قسطنطینیه‌یه وصولنده سفیری اولدیغی عیسوی اردوسنه کلیا خاطرندن چیقاره‌رق اول طرفه کیفیت مأموریتندن خبر ویرمکه بیله تنزل ایتمدی و غربه دونمك عارینی اختیار ایلدی

بو اثناده اهل صليب رؤسادن قدس شريفه سوق اولنملرينى استدعا و نيازدن خالى اولمزلر ايدى وصول ايچون طى ايده‌جكلرى مسافه‌نك كشاده اولديغى و يوللرى اوزرنده كندولره برسنكپاره آتمغه جسارت ايده‌بيله‌جك بر شهر و شنلك بيله بولنه‌ميه‌جغى زعمنده بولنورلردى قدس سفرى كبى بر خطب جسيمى حيز انجامه ايصال ايچون بين الرؤسا اتحاد و اتفاقك نه درجه‌ده لازم اولديغى بو وسيله ايله دخى كورلدى انجمن شوراى معسكرده رؤسادن هر برينك رأيى بشقه اولديغندن بونلرك كار آشنالرى دشمنه يكيدن قوت وجرأت كلنجيه قدر بكلمكده دركار اولان محاذيرى ارائه و اخطاره هر نه دكلو سعى واقدام ايتديلر ايسه‌ده كاركر اولميوب بارونلر و قواليرلر اوزمانه دكين انواع مشاق و متاعبه متحمل اولدقلرى حالده هر تصلسه بردن بره حرارت موسمدن قورقر و صوك بهاره قدر انطاكيه‌ده اقامته ميل ايدر اولديلر

بونلرك بوصورتله ناكهان تحويل نيت ايديشلرينك اسبابى ايچنده بالطبع اقراردن مجتنب اوله‌جقلرى بعض احوال دخى اولمق بعيد احتمال دكلدر چونكه سوريه‌نك خاكنده اولان فيض و بركت و بوهه‌مونك انطاكيه و بودوئنك اورفه امارتنه‌مالك اولملرى اكثرينك حرص وطمعلرينى تحريك ايتمامك وشو تشبثلرينك جهت دينيه‌سندن انصراف افكارلرينى موجب اولمامق قابل دكل ايدى اهل صليب چوق كچميوب رأى سابقلرندن نادم اولمغه باشلديلر معسكر اهل صليبى بر علت استيلا ايدرك انطاكيه‌نك هر جهتنده جنازه‌دن بشقه برشى كورلمز اولدى مرتبهٔ اوليده اردو ايله برلكده كلمش اولان طائفهٔ نسا و كروه فقرا سائرلرندن اول زهرابه نوش ممات اوله‌رق المانيه‌دن و اوروپانك سائر طرفلرندن ورود ايتمكده اولان چليپايلر دخى كويا كه اوراده تكميل انفاس حيات ايتمكه كلورلردى بو علتدن بر آى ظرفنده اللى بيك نفوس رؤسالرندن برقاچ بنام قواليرو بارونلر ايله برابر زهر وسمت عقبى اولديلر شو حال يأس و ماتم ايچنده پوى پسته‌پوسى ادهمار دخى رئيس قوم بنى اسرائيل كبى ارض موعودى كورمدن بار محنت ومشقت التنده ازيله‌رك دفين خاك فنا اولدى موى اليه

بين‌القوم اودرجه کسب نفوذ و اعتبار اتمش ایدیکه مدت حیاتنده
هرکسی احکام انجیله دعوتله بین‌الرؤسا تماماً اثر وفاق کورنور ایدی بوذات
دنیادن کوز یومدیغی انده اردوده وفاق و حقوق مبدل شقاق و عقوق
اوله‌رق بین‌الامرا صورت یکانکی واتحاد مفقوداولدی مومی‌الیهك نعشی
آهنپاره معهودك ظهور ایتدیکی محله دفن اولنه‌رق جنازه‌سی الاینه بالجمله
حضاراشك ریز تحزن و اعتبار اولدیلر وفاتنه اجیان رؤسا وقعه‌یی پاپا
اوربنه اعلام واخبار ایدرك اردوی مسیحینك رایاتنی تقدیس ومیانهٔ
اهل صلیبده مبانیٔ وفاق واتحادی اعاده وتأسیس ایلمك اوزره مشارالیهك
بالذات اردویه کلسنی استدعا ایتدیلر
عسکر مسیحی‌یی خراب وبرباد ایدن شوعلت مدهشه بیله‌قلوب مخافت
مسلوب رؤسادن ازالهٔ طمع ونفاق ایده‌میوب طولوز قونتی رایمون بوهه‌مونك
مساعدهٔ طالعنه حسدندن ناشی خرستیانلرك کربوغا اردوسنی دوچار
هزیمت ایلدکلری کون محافظه‌سنه تودیع اولنان انطاکیه قلعه‌سنی کندوسنه
تسلیمدن استنکاف ایدوب وشو مخالفتنده صورت حق وحقانیتدن کورنمك
ایچون مومی‌الیهه قیصرالکسی‌یه ایتدیکی عهد و میثاقی یاد وتذکار
وزوربازوی زوار ایله اوردهٔ قبضهٔ تسخیر ایدیلان برشهری یدتملکنده
طوتمغه چالیشه‌رق نقض پیمان ایدیشندن طولایی تشنیع وازار ایلدی
ازین جانب بوهه‌مون رایمونك شو اوضاع متحکمانه‌سندن لسان شکایتی
بازوفوز ونصرتله حائز اولدیغی استحقاق واستیهالی محافظه اغورنده
اعمال قوهٔ قاهره ایده‌جکنی ابراز ایله تهدید واخافه‌یه اغاز ایتدی حتی یوماً
من‌الایام رؤسای لشکر مسیحی سن پیر کلیساسنده قرووازاد امورینك
تمشیتی امرنده عقد انجمن مشاوره ایدرلر ایکن بینلرنده صورت تضاد
نمایان اوله‌رق اویله مقدس برمحلده بیله رایمون اظهار کینه و غضبده
و بوهه‌مون دخی سائر رؤسایی کندو طرفنه جلب ایچون انواع دروغ
بی فروغ اعمالنده ادنی مرتبه مبالات کوسترمدیلر
پرنسلر و بارونلر ذکر اولنان علت مدهشه‌نك سرایتنی منع ایتمك وقحط
ارزاقك اوکنی المق ایچون معیتی عسکریله انطاکیه‌دن چیقوب ایالات

متجاوزده اهل صليبه قرار ويرديلر بناء عليه بوهمون عسكريله كليكيا طرفلرينه كيدوب اوراده طرسوس ومالمستراپي ودها سائر بعض شهرلري ضبط ايله امارتنه الحاق ورايمونك عساكري دخي سوريه يه طوغري ايلروليه رك الباري شهرينه ركز اعلام واهاليسني جملة اعدام ايليوب كليوم دوتيرك روايتنه كوره رايمون الباري شهريني پروانسلو كليوم دوتيه { Guillaume de Tillet } نام قواليره توجيه ايدوب وموميِ اليهه يدي نفر سوارنيزه دار ايله اوتوز نفر پياده ويروب فقط موميِ اليه بنه ايشكذارلغي ثمره سي اولق اوزره يدي آتلويي قرق واوتوز پياده يي سكسانه ابلاغ ايتمشدر

سوريه دن عساكر اسلامك چكلمسي مناسبتيله اهل چليپا طرف اوخوالي يي استيلا ايلديكندن اميد يغما ايله سوبسو يايلان خرستيانلردن بشقه كيمسه كورنمز اولدي بونلركاه دست تسلط ويغمالرينه دوشن اشيا واموالي بر برلرندن نزع واختلاسه سلاح بدست اوغراشور وكاهيجه دخي كتدكلري مملكتلرده برشي بوله مامالرندن وياخود مقاومت شديده يه اوغرادقلرندن ناشي خائبا وخاسرا طولاشور ياتورلردي

زوارك بعضيلري قدس شريفه عزيمت امر واشارتنه مترقب اولدقلري حالده قبضهٔ تصرفلرينه الدقلري شهرلرده اختيار اقامت ايلديان ارقداشلريله كورشمكه كيدرلر وبونلردن برچوغي دخي الجزيره مسلمانلري ايله محاربه ايتمك وياخود حكومت ظالمانه سي تبعهٔ جديده سني دلكير ايدن بو دوئني حمايه وصيانت ايلمك ايچون مشاراليهك نزدينه عزيمت ايدرلرايدي بعض رفقاسيله فرات نهري سواحلني كندوسنه جولانكاه اتخاذ ايتمش اولان فولق نام قواليه تركلر طرفندن قتل اولنه رق كندوسيله برلكده بولنان زوجه سي حلب امارتي ملحقاتندن اعزاز ايلي اميرينك حضورينه كتورلدكده حسن وجمالده نادرهٔ زمانه بربانوي يكان اولديغندن امراي عسكريه سندن بريسي بالتعشق امر ازدواجني اميردن نياز ومشاراليه دخي رجاسني قبول ايله تزوجنه مساعده ايلدي رئيس مرقوم مزبوره يه اولان كمال محبتندن ناشي صليبيلر ايله محاربه دن اتقا ومتبوعنه اولان كمال صداقتندن طولايي اميرايله محاربه

ایتمکده اولان حلب حاکمی رضوانك ممالکنه هجوم واقتحام ایلدی
مشارالیه دخی بو معامله‌دن اخذ انتقام قصدیله قرق بیك عسکرله اعزاز
طرفنه هجوم ایتمك نیتنده بولندیغی خبری واصل اولدقده ضابط مرقوم
خرستیانلردن استمداد اولنمسنی نصیحت ایتمکله امیر مشارالیه دخی غودفروایه
صورت اتفاق تکلیف ایدوب غودفروا وهلهٔ اولیده اظهار رووی تردد
ایلمش ایسه‌ده امیرك ابرام والحاحی وهردرلو امنیتسزلکی ازاله ایچون
رهن طریقیله اوغلی محمدی نزدینه ارسال ایلمسی اوزرینه عهدنامهٔ اتفاق
طرفیندن عقد وامضا ولاتین مؤرخلرندن برینك روایتنه کوره معاهده‌نك
تنظیم اولندیغی وخرستیانلرك عهد قریبده ورودلرینی امیره خبر ویرمك
ایچون نامه بر ایکی کبوتر اطاره واسرا اولندی حلب حاکمنك اردوسی
برقاچ دفعه غودفروا طرفندن کرفتار انهزام ایدیله‌رك یغما وغارته
باشلادیغی اعزاز الکاسنی ترکه اجبار اولندی بو محاربه‌دن صکره امیرك
رهن اوله‌رق انطاکیه‌ده بولنان اوغلی او اثناده صلیبیلر میاننده دهشت
انداز ظهور اولان علت ساریه‌دن متأثراً وفات ایلدی غودفروا متوفای
مومی‌الیهك نعشنی عادات اسلامیه اوزره کالای کرانبها ایله تجهیز
وتکفین ایله پدرینه توصیل وبرابر کوندردیکی آدملره مومی‌الیهك وفاتندن
برادری بودوئنی غائب ایتمشجه‌سنه متألم ومتأثر اولدیغنی امیره بیان وافاده
ایتملرینی توصیه وتلقین ایلدی قدس سفرنجه اهمیتی اولمیان بومثللو وقوعاتله
وقت وموسم کچمکده ورؤسای مسیحیه‌نك اکثریسی دخی حوالیٔ شهرده
کائن قرا وقصباتده متشتت وپراکنده صورتله اقامت ایلمکده ایدیلر مقدما
تأخیر حرکت وعزیمت ایچون بعض علایم سماویه‌یه اعتقاد واکا تطبیق
حرکتی اعتیاد ایلیان طائفهٔ صلیبیه‌نك سبکمغزانی افکارینه اتی الذکر
غریبه‌نك مشاهده‌سی تأثیر کلی یی موجب اولمشدر شویله‌که انطاکیه
محافظلری اثنای لیلده سمانك برطرفنده برشعاع مشاهده ایدوب البردقس
نام مؤرخك قولنجه شعاع مذکور کویاکه کافهٔ انجم سما اوچ دونم بغچه
وسعتنده بردائرهٔ محیطه ایچنده مجتمع وکمورك فرونده سوزان اولدیغی کبی
شعله‌دار وملتمع کورینور ایدی اشبو مواکب کواکب برمنوال مشروح شهر

اوزرنده برچوق زمان معلق قالدقدنصکره دائرۀ محیطۀ منورهسی شکست اولهرق جوهوایه یایلدی بوعجیبهیی مشاهده ایدنلر فریاده اغاز ایله خلقی بیدار وایقاظ ایتدیلر جمله اهالی خانهلرندن طیشارو اوغرایهرق کمیسی بونده اشارت الهیه وقدس شریفده تجمع ایدن اهل اسلامك صلیبیلرك ورودیله طاغیلهجقلرینك وکمیسی دخی مقدما قلمرودین مسیحی اولدیغی حالده مؤخراً ایادیٔ اسلامیهیه کیرن ممالك وبلدانی ضبط و استرداد ایتمك ایچون جنود عیسویهنك روی ارضه یایلهجقلرینك علامت مخصوصهسی عد ایدرلر فقط اکثریسی بوخیالات تسلی بخشایه اعتماد ایتمزلر ایدی اهل صلیب برقاچ ایدنبرو انطاکیهده کثرت وفیاتدن ناشی برآن آرام کورمدکلرندن احوال آتیهلرینی بویلجه مکدر ومغموم زعم ایدرك مضطرب وقدس شریفی کورمك املندن مأیوس اولنلر غریبۀ مذکورهدن زوارك برکشته و پریشانلغندن بشقه معنا استدلال ایتمزلر ایدی لکن وقوعات آتیه قورقدقلری کبی ظهور ایتمیوب چوق کچمکسزین رؤسای مسیحیه انطاکیهیه عودتله روبراه قدس شریف اولوب سوریۀ بالانك بعض بلادینی اوردۀ قبضۀ تسخیر ایلدیلر بوسفرك الك مهم وقوعاتندن بری حماایله حلب بیننده کائن معرهنك تضییق وتسخیریدر جملهدن اقدم رایموند شهر مذکورك پیشکاهنه وصول بولوب نورماندی و فلاندر قونتلری دخی عساکرایله برابر موميالیهه التحاق ایتدیلر شهرك سکنهسی انطاکیهلولرك اوغرادقلری حال فلاکته کرفتار اولمق خوفندن ناشی نومیدانه مدافعهیه قیام ایتدیلر

ازین جانب خرستیانلر دخی امید غنیمتله حصر قلعهیه اقدام ایدهرك سوره ردبان وضعنه چالیشدقلری اثناده محصورین دخی بونلرك اوزرینه طاش و اوق و یانار زفت یاغدیروب کلیوم دوتیرك روایتنه کوره سوکنمامش کرچ ایله آری قوانلری دخی انداخت ایدرلر ایدی والحاصل برقاچ هفته بووجهله محاربهدن صکره شهر خرستیانلرك یدضبطنه کیردی اهالیسنك اثنای محاصرهده دین عیسوی حقنده کوستردکلری حقارتله مقاومت شدیدهلری زوارك نائرۀ غضبنی تشدید ایلدیکندن جوامع شریفهیه وزیر

زمين ومخازنه مختفی اولان جمیع اهل اسلامی قتل عام ایلدیلر فقط چوق کچمکسزین کندولری دخی بلای قحط ارزاقه اوغرایوب مسلمانلر حقنده کوستردکلری ظلم وغدرك من طرف الله مجازاتی اولەرق قحطدن طولایی اضطرابلری برمرتبەیه رسیده اولدیکه شهید ایلدکلری اهل اسلامك نعشیله سدرمق ایتمکه مجبور اولدیلر

بونجه منازعات اختلال آمیز اراسنده تاریخجه موجب تأسف عظیم اولان مواددن بری دخی خرستیان پرنسلری ضبط وتسخیری بابنده انواع محن ومتاعبه کرفتار ومرتبهٔ قصوای اضطرابه دوچار اولدقلری شهر ایچون بیله معندانه نزاع واختلافه دوشدکلریدر نائل غلبه ونصرت اولان صلیبیلر ایچنده یکدیکری علیهنده شکایات وتهدیدات صدالری بلای جوع ایله چکیلان آه و فریاده قارشمش ایدی

محافظه‌یه کلمش اولان بوهه‌مون شهرك برقسمنی ضبط ایتمك ورایموند ایسه معرەنك بلاشریك کندویه عائد اولمسی لازم کلەجکی دعواسنه قیام ایلمك کبی صوراختلاف رونمون اولوب هرچند پرنس وبارونلر {Rugia} روجیایه تجمع برله چاره جوی اصلاح اولمشلرسه‌ده سعیلری برفائده‌یی مفید اولمامشدر { Maimbourg } منبورغ نام پاپاس دیرکه بوهیئتك قائد حقیقیسی اولان جناب باری قومك عظما و عقلاسنك اغراض نفسانیه‌زیله رهین فساد اولان حالی افراد وضعفانك غیرتلریله اصلاح ایلدی شویله‌که نهایةالامر نفرات عسکریه برسبب مشروع ومقدس ایچون ایثارینه یمین ایلمش اولدقلری نقد جانی بویله اغراض رذیله ضمننده دوکمکلکی قبیح کوروب اوصرده قدس شریفك مصریونك یدضبطنه دوشدیکی خبری دخی شایع اولدیغندن ارتق لشکر زوار کفتکوی شکایت آمیزیله انطاکیه ومعره ایچون بومنازعات متوالیه تابکی دیمکه باشلدیلر مصریلر ایسه ترك عسکرینك انهزامیله خرستیان اردوسنك حقلرنده وخیم اولان تأخراتندن بالاستفاده ارض فلسطینی استیلایه مسارعت ایلمشلر ایدی

بوخبر اهل صلیبك تضاعف غیظنه باعث اولەرق ارتق علنا رایموند ایله انی بومسلك ضلالته سوق ایدنلری اتهامه قیام وبوصره‌ده کندولری ارض

مقدسه‌سوق وادخال وایفای عهد و یمینلرینه موفقیت اسبابنی استحصالدن غیری امل وغرضی اولمیان رؤسا انتخابی افکارینی دخی درمیان ایلمکه باشلدیلر

هیئت رهبانیه ظهور غضب آلهی ایله وکندو عسکری زیر لوای اطاعتندن چیقمق سوزیله رایموندی تخویف ایدرك نهایت معره‌ده بولنان صلیبیلر دخی قلعه وبروجی هدم ایتمکه قرار ویردیلر قومك حدت وهیجانی بر مرتبه‌ده ایدیکه برطاقم ضعفا و خستکان قولتق دکنکیله قلعه دیواری اوزرینه کلوب پنجهٔ غیرتلریله قوپاروب خندقه اتدقلری طاشلری اوچ چقت اوکوز چکه‌مزدی

اولوقت تانقرد جبرا و یاخود خدعهٔ حربیه ایله انطاکیه‌نك ایچ قلعه‌سنی آوردهٔ قبضهٔ تسخیر ایدرك قونت سن ژیل قونتنك سنجاغی یرینه بودونك سنجاغنی چکدی رایموند ترویج مدعاسی خصوصنده یالکز قالوب رؤسایی کندویه جلب ایچون خزینه‌سنی عرضهٔ نظر ایثار واهالینك قیل وقالنی تسکین ضمننده بلاد متجاوره‌دن النان مال غنایمی تقسیمه ابتدار ایلدیسه‌ده کرك بذل واعطاسندن وکرك نیاز ورجاسندن براثر حاصل اولمدی عاقبت عسکرك مرامنه اتباعه مجبور اوله‌رق وعلی اعتقادهم طریق توبه وطاعته سلوکله معره شهرینه آتش ویروب شعاع لهیب مهیبی سراج راه مرام اتخاذ ایدرك پای عریان وچشم کریانیله شهردن چیقدی اوحالده زبوردن مزمار توبه وانابتله نغمه سنج اولان جماعت رهابین محضرنده حرص وطمعندن نکول ومزار مسیحی تخلیص ایچون بالدفعات حانث اولدیغی معهود یمینی تکرار ایله تجدید اصول ایلدی

عسکره اشارت رحلت ویریله‌رك تانقرد ونورماندیا دوقه‌سی ایفای عهدلری ایچون صبر وآرام اولدقلری حالده تولوز قونتی مشار الیه رایمونده بالاقتفا روبراه سمت مقصود اولدیلر هرطرفدن اسلام وخرستیان اهالی اهل صلیبك استقبالنه کلوب کمیسی کندولریچون استرحام وکمیسی استعانه ایدرلردی لشکر زوار اطراف واکنافدن بلاحرب وجدل ذخایره نائل اولورلردی بوسفرلری اثناسنده مساعیٔ مصروفه‌لرینك وارد ولرینك اطرافه

القا ایلدیکی دهشتك اك لذیذ ثمره‌سی کرفتار پنجهٔ هلاك اولمشلردر ظنیله
اشکر یزاسنف اولدقلری برچوق اسرای اهل صلیبك اهل اسلام طرفندن
مظهر اطلاق و کندو معسکرلرینه رهیاب التحاق اولملری کیفیتیدر
رایموند وروبر وتانقردك طاقلری قدس شریف اوزرینه یوریمیوب قدیما
ایپفانیه تسمیه قلنان حمایه وامس دینلان هورمه یعنی حمصه کتمش وبعده
ساحل بحره یناشوب جبل لبنان دامننده وطرابلسه برقاچ ساعت مسافه‌ده
کائن ارقه { Archas } قلعه‌سنی محاصره‌یه ابتدار اتمشلر ایدی
مع‌مافیه انطاکیه‌ده قالان پرنسلر معیتلرنده بولنان لشکر زوارك کفتکوسنی
مهمسه‌میه‌رك عزم سفرتدارکنده بیله بولنمزلر وبونلرك هربریسی دیکرینك
حرکتنی بکلیه‌رك جمله‌سی معطــل طوررلردی برادری بودوئنی کورمك
اوزره اورفه جانبنه کتمش اولان غودفروا عودتنده بوحال عطالتدن بیزار
اوله‌رق قدس شریفه عزیمت استدعاسنده بولنان اهل صلیب عموما بث
شکوا ایله دیرلردیکه « من طرف الله بزی سوقه مأمور اولنلره برسنه‌دنبرو
بوراده قالدیغمز وایکیوز بیك نفر قدر تلفمز کافی دکلمی بعدما انطاکیه‌ده
قالمق استیانلر اهالیٔ سابقه‌سی کبی کرفتار قهر وهلاك اولسونلر مادامکه
ضبط وتسخیر اولنان هر برمحل بزم مقصد مقدسمزه مانع اولیور ارتق کرك
انطاکیه وکرك سلاحمزله الدیغمز سائر قلاع وبقاع جملهٔ آتشه و یرلسون
بزم غرضمز دن ماعدا غرضلری اولمیان رؤسا انتخاب وتعیین ایده‌لم
واغورینه اختیار سفر ایلدیکمز حضرت مسیحك مسلکی اوزرینه کیده‌لم
اکر کناهمز مقتضاسی اوله‌رق جناب باری سعیمزی مشکور اتمز ایسه اوحالده
اوزریمزه مسلط اولان قحط وغلا وسائر بلایا بزی افنا اتمزدن اول وطنمزه
رجعته مسارعت ایده‌لم » خرستیان عسکری ایچنده بودرلو شکایات عیوقه
پیوسته اولوردی اما اثر وثمره‌سز قالور ایدی لورن دوقه‌سی وسائر رؤسا
خالیا عسکره حرکت ورحلت اشارتنی ویروب ویرمامکده متردد ایدیلر
زوارك اکثریسنه بودرلو تأخر مستلزم یأس وفتور اوله‌رق ارتق سوریه‌یی
ترکله غرب جانبنه توجهدن ماعدا برشی دوشنمز اولدیلر شــویله که اردو
مجلس کبیری جوارده کائن لیءانلره بکجیلر تعینیله بو ولده بولـ.نلری

صاليو يرمامك اسبابنه تشبثه مجبور اولدی عاقبت پرنسلر جمعیتك طلب مصرانه‌لرینه طیانه‌میه‌رق مارتك برنجی کونی عسکرك انطاکیه‌دن حرکتنه قرار و یردیلر وقت موعودك ورودنده بوهمون غودفروا ایله فلاندره قونتنی الیوم لاذقیه تسمیه اولنان { Laodicée } لاعودیسه‌یه قدر تشییع ایلیوب فقط مملکتی ضبط ایدرلر خوفیله انطاکیه‌یه رجعته مسارعت ایلدی کرك اورفه و کلیس طرفلرینه چکلمش اولان و کرك مجددا اوروپادن کلان صلیبیلر لاذقیه شهرنده اردویه التحاق ایلدیلر اوروپادن کلنلر میاننده متعدد انکلیز قوالیرلری موجودایدی

غودفروا ایله رفقاسنك ورودینه قدر رایمون ارقه قلعه‌سنی محاصره‌یه باشلامش ایدی عسکرینی حث واغرا وکندو مسلك طمعکارانه‌سنده انلری دخی همپا ایلك ایچون امکلرینه مقابل شهرك یغماسنی وعد وایکیوز قدر خرستیان اسیرلرینك خلاصنی سرد ایدردی اهل صلیب وخصوصیله رؤساسی میاننده عقول وآرانك میل واستعدادی ایشته بوجهته معطوف ومصروف اولدیغندن اوکلر ینه کلان هر برشهر کندولره قدس شریفی تخلیص مقصدینی اونوتدیرمقدن خالی دکلدر غودفروا ایله فلاندره قونتی لاذقیه‌دن چیقدقلرنده طریق عزیمتلرنده متوالیا الیوم جبله تسمیه اولنان قابالا { Gabala } ومراکیه دینیلان مراقله { Méraclée } و بانیاس دینیلان والینیا { Valénia } و قدیم الایامده انتارادوس { Antaradus } تسمیه قلنان طرطوزه‌یه اوغرادیلر اشبو شهر اخیر هنوز رایموند یله طرفندن ضبط وتسخیر اولنمشیدی

جبل لبنان دامنندن بر نیجه انهار نبعان ایدرك بو اماکن متعدده‌یی سیراب فیض و برکت ایدر رایموندی التی بیك التون الهرق بر مسلمان شهرینی بلای محاصره‌دن رها ایلدیکندن طولایی اتهام و هیئت معسکر جمیعا ارقه قلعه‌سی پیشکاهنده جمع اولدقلرنده غودفروا ایله تانقرد مومی الیه رایموندی بونلرك تشبثاتنه کذب و خیانتله مانع اولدیغیچون توبیخه ابتدار ایلدیلر

لشکر خرستیان ارقه محاصره‌سنده دوام ایلدیلر لکن شهر یوکسك قیالر

اوزرینه بنا قلنمش اولدیغندن قلعه‌سنك ضبطی غیر ممکن کبی کورنمکله محاصرین اهل قلعه‌یه قحط استیلاسنی کوزه‌دوب طوررکن از زمان ایچنده بو بلا کندولره مستولی اولدی و بوقحط دخی انطاکیه محاصره‌سنده اولدیغی کبی فقرای اهل صلیبه اوت یولدیردی والی ایش طوتانلر یغماکرلکله تعیش ایتمك ایچون اطرافه منتشر اولمغه وضعفا ونسوان دخی اتلرك آثار مرؤت و مرحمتلریله کچنمکه مجبور اولدیلر اردو دخی بونلره عشر غنایمی بالتخصیص اعانه ایلدی

اهل صلیبك پك چوغی شداید محصوریتله ناتوان ودرمانده اولمش واچلق وخسته‌لکدن عدم دیارینه کوچمش و بعضیسی دخی ایادئ اعادی‌یه دوشمش ایدی وقایع صلیبیه‌دن باشلیجه‌لرینی ضبط و تحریر ایتمش و بین العسکر دانش و معلوماتیله اعتبار بولمش اولان { Pons de Balasum } پونس د بالازون ایله زمانی تاریخلرینك علم وفضیلت وتقوی وشجاعتنی مدح وستایش ایتدکلری {Anselm de Ribaumont Comte de Bouchain) بوشن قونتی آنسلم د ریبومون هیئت عیسویه‌دن غیبوبتنه تأسف وتلهف اولنانلر دندر قونت و بارونلرك افراد عسکریه‌نك خیالات و خلیالرینی کندو نفوذ وحکومتلرینك ابقا ومحافظه‌سیچون حد کماله ابلاغه احتیاجلری درکار ایدی لکن اردوده اغراضك اختلافی جهتیله مثلا بر کروهك خوارقدن عد ایدرك قدر و اعتبار ویردکلری بر نسنه‌یه فرقهٔ اخری حقد وحسده وافکار اعتراض ومخالفته بناء اعتقاد ایتمزلر ایدی صلیبیان بیننده بویله بر برینه متخالف الافکار فرقه‌لر پیدا اوله‌رق حرکت وغلیان اوزره بولنان شو قومه حکایت وروایت اولنان انواع خوارقك له وعلیهنه هرکس کندوسنك مقبولی اولان طرفك زعم وذهابنه کوره حرص وغیرته کلور ایدی

انطاکیه محاربه‌سنده اهل صلیبك بادئ ازدیاد جرأت و غیرتی اولان رمح معهود حقنده آرقه محاصره‌سی اثناسنده شك وشبهه‌لر حادث اولوب معسکر محاصرین ناکهان یکدیکری علیهنه فوران ایتمش ایکی قسم عظیمه منقسم اولدی نورماندیا دوقه‌سنك سر اینده‌کی . K. ١١ ٢١١ -

آرنولد نام راهب اشبو کشف اولنان اثرك صحتنی انکارده هرکسدن ایلرو اتمغه جسارت ایدرك کندو طرفنه بتون نورماندیالولری وفرانسه نك شمال طرفی صلیبیلرینی جلب ایلدی و سن ژیل قونتنك معیتنده بولنان مارسلیا راهبی بارتلمی قسمنه دخی جنوب جهتی اهل صلیبی التحاق ایلدی بو بارتلمی ساده لوح بر آدم اولوب خلقی اینانديرمق ایستدیکی افسانه لره هرکسدن اول کندوسی اینانر ایدی مومی الیه بوکره زعم خودنجه ینه بر تجلی یه مظهر اولدی شویله که حضرت مسیحی بسته چارمیخ اولدیغی حالده کوروب کندولری بی اعتقاد اولنلره لعن ونفرین ومجرد عقل ودلیللرینه اعتبارلرندن ناشی اسرار الهیه یی استکناه وتحقیقه قالقیشان ملحد وزندیقلرك خائن یوداتك عقوبت وهلاکتك عیننه دوچار اوله جغی وعیدینی تعیین وتبیین بیورمش اولدیغنی علی ملاء الناس بیان ایتدی

همانکه حواریون واولیای دین نصارانك ادله وشهاداتنك صحت وعدالتنه اولان اعتقادلری درجه سنده بارتلمینك حکایاتنه اعتماد ایتمکده اولان پرووانسلولرك بو مشاهده ایله امثالی مکاشفات خیال وتصورلرینه موجب شدت و تقویت اولدی لکن آرنولد عیسوی اردوسی بونجه پرهیزکار و دیندار پیوك پسقپوسلرله مالامال اولدیغی حالده عیسی المسیحك بویله برعادی پاپاسه ظهور وتجلی ایدیشنه تعجب واستغراب ایدر وقدرت الهیه نك هر شیده و ساطت و مداخله سی اولدیغنی انکار ایتمامکله برابر خرستیان عسکرینك بهادرلقلرندن وغیرت واقداملرندن بشقه هیچ برخارقه قبول ایتمز ایدی

آهن پاره مذکورك حافظی اولنلره کتوریلان عروض واموال فقرایه توزیع اولنمقده اولدیغنه وبوکروهك ایسه اردوده کثرتی بولندیغنه بناء بونلر ارنولد علیهنده سوز چیقاردیلر وقروازه لرك چکدکلری جفا و بلالر انکله طرفدارانك اعتقادسزلغی سیئاتیدر دیدیلر یومافیوما جمعیتی تکثر ایتمکده اولان مرقوم ارنولد ایسه کندو طاقیله همزبان اوله رق خرستیانلرك دوچار اولدقلری مصائبی بینارنده تشتت وافتراق اولمسنه و برقاچ بویله کشفیاتله

بو مجادله و منازعه‌لر اره‌سنده ایالات شمالیه صلیبیلری جنوب طاقمنه
مجارباتده شجاعت کوسترمدکلرندن و یغماکرلکه شان مظفریتدن زیاده
هوسکار وارزوکش اولدقلرندن واسب واسترلرینی تزیین ایله وقت کچورمکده
بولندقلرندن طولایی تعییب و تعییر و انلرده بالمقابله ارولد طرفدارلرینک
نقصان اعتقادینی ومحض کفر ومعصیت اولان استهزالرینی تقبیح وتقدیح
ایدرلر و لاینقطع بی اعتقاد اولنلرك سرد ایلدکلری ادله و براهینه بر
مکاشفهٔ جدیده ومشاهدهٔ غیبیه‌یی قارشو قورلر ایدی بونلره بارتلمینك کافهٔ
اخباراتنی تصدیقا که اناجیل اربعه‌دن برینك مؤلفی اولان مارقوس
وبعضا حضرت مریم وکاهی خلیه‌سنك نصفی یانمش ووجهندن علامت
کدورت بلورمش اوله‌رق رمح مقدسنك کشف اولندیغنه بر دقیقه بجه
اعتماد واعتقاد ایتمکی عدم قبولدن ناشی بر قاچ کون جحیمده توقیف
اولندیغنی اعلاما متوفی آده‌مارکورینور ایدی
بارتلمی شو وقته دکین اقوال و افعالنك رواج یافته اولمسنه و احتمال که
کندو خیالاتنه تقویت بخش اولور صورتده طرفکیرلرینك روایت ایتدکلری
افسانه‌لره مغرور ومستند اوله‌رق هر نوع قیل وقال وجداله نهایت ویرمك
ایچون کندو حقنده آتش امتحاننك اجراسنه راضی وهرقومك بورضاسی
معکسر عیسویننك سکوتنته بادی اولدی وکافهٔ عیسویون حکم حقه‌شاهد
اولمق ایچون جلب ودعوت قلندی یوم معینده بر صحرای وسیع‌الانحانك
اورته‌سنه زیتون اغاجی دالرندن بر یغین یاپیله‌رق مانند نارنمرود بونك
دود علو عمودی سپهرکبوده‌دك ممدود اولمقده ایکن بارتلمی پای برهنه
ولباس کهنه ایله اطرافنی احاطه ایتمش وکمال صمت وسکوتله ایلرولمکده
بولنمش اولان برکروه رهبان ایله ظهور ایتدی کندوسیده رمح معلومی
الندهٔ پیچیدهٔ لحافهٔ حریر اولمش اولدیغی حالده طوتمقده‌ایدی بونلر تودهٔ
معهوده بر قاچ خطوه قالنجه قدر تقرب ایتدکارنده سن ژیل قونتنك
سرایی راهبی اشبو کلماتی جهرا وعلنا تفوه ایلدی «اکر بوآدم فی‌الحقیقه
جناب مسیحی قارشو قارشویه کوردیسه واکر حواری اندره رمح مقدسی
بوکا کشف و بیان ایتدیسه بو آتش زبانه کشك اورته‌سندن سلامتله

لچسون فاما بالعکس مرتکب کذب ودروغ اولمش ایسه النده‌کی رمح ایله یانسون کل اولسون » دینجه کافهٔ حضار دریای پرموج آسا حرکت واضطرابه کله‌رك «تقدیر وارادهٔ الهی یرین بولسون » دیو باغرشدیلر اوحالده بارتلمی زانوزن زمین عبودیت اولوب سوزلرینك صحتنه حق شاهد کتوره‌رك وکندوسنی رها بینك و بالجمله عیسویلرك خیر دعاسنه اصمارلیه‌رق آتشه کیردی بویغین ایچنده بر برینه چاتیله‌رق بر کمر شکلنی پیدا ایتمش اولان ایکی اغاج بارتلمینك مروری ایچون برخالی یر براقور ایدی

رایموند داژیلك روایتنه کوره بارتلمی برآز علولر ایچنده توقف ایدرك بصونهٔ تعالی اثوابنك هیچ بر طرفی یانمدن رمحی لف ایدن حریره دخی قطعا آتش اصابت ایتمدن چیقدی

اطرافه تجمع ایتمش اولان جم غفیرك هر بری مرقومه تقرب ایدوب خلقت طبیعیهٔ انسانیه‌یی دکشدیرمش زعمیله وجودینه لمس ومس ایتمکه خواهشکر اولدیغندن بیچاره مزاحمهٔ کثیره‌دن کمال شدتله تضییق اولنه‌رق ثیابی پاره‌لنمش ووجودی یره‌لنمش اولمغله اکر رایموندیله بر قاچ کوجلی قوتلی آدمله برابر غلبه‌لکی طاغیدوب بو مضیق هولناکدن جانسپارانه تخلیص ایلمییدی بارتلمینك اوراده مددم واپسین ایتمسی محقق ایدی فقط چند روز مرورنده راهب مرقوم وداع عالم فانی ایدوب حتی سکرات موت حالنده خبرلرینك صدقنی اثبات ایچون بویله بر امتحان مدهشك اجراسنه کندوسنی مجبور ایتمسندن طولایی کمال کرمی ایله کندوسنه طرفدار اولنلره لوم وانکسار ایدرایدی مرقومك جسدی موضع توده‌ده دفین زیر زمین اولدی بارتلمینك بالذات کندو مشهوداتنه مصرانه وساده دلانه اعتقاد واعتمادینك فدا وقربانی اولمق درجه‌سنه کتمسی ابنای وطنی اولان پروانسلولر عندنده نام وشاننك بادئ اعزاز واحترامی اولدی ایسه‌ده زوارك اکثری آتش امتحانی صورتنی التزام ورمح معهود ایله اولنان تبشیراته اعتماددن تباعد وامتناع ایلدکلرینه بناء ارتق بوندن منوال محرر اوزره منشأ خوارق وغرائب اولمق خاصه‌سی زائل اولمش اولدی

اهل صلیب ارقه حصاری پیشکاهنه تجمعرنده الکسی طرفندن برسفارت

وارد اولدی قیصر لاتینلری اداره قیدینه دوشەرك اکر تهیأت لازمەیی اجرایه وقت ویررلر ایسه ارض فلسطینه طوغری بر اردویی مستصحبا کندولریله همراه اولەجغنی وعد ایتدی مشار الیه نامەسنده قروازەلرك حوزۀ تصرفلرینه کیرمش اولان اناطولی وسوریه بلادینك کندو دست ادارەسنه تسلیمی حقنده اولان معاهدەنك عدم اجراسندن طولایی شکایت ایدرایدیسەده بوشکایتی قول لین عذوبت بین ایله عرض ودرمیان و بوبابده اولان سرزنشلری کندوسنك دخی اصلاح و تعمیر ایدەجك بعض حقسزلقلری اولدیغنی کوستر صورتدەغایت محترزانه واحتیاطکارانه اتیان ایلمش ایدی بوسفارت اردودەمصادف حسن قبول اولمدی اکثر رؤسا کندولرینه عزو واسناد اولنان تهمتلردن تبری و بونلری برقالب مشروعه قویمق اسبابنی تحری ایدەجك یرده انطاکیه محاصرەسی اثناسنده فرار عارینی اختیار ایتمسندن طولایی قیصری تیرسرتیز لسانلرینه آماج و خرستیان عسکرینه ایتدیکی یمینه وفا ایتمدیکی جهتله زمرۀ حانثینه ادراج ایلدیلر

خلیفۀ مصرك دخی لاتینلر حقنده پولتیقەسی عینیله الکسینك متخذی اولان اصوله موافق ایدی مشار الیهك انلرله مناسباتی لاالحب بل لخوفه اولدیغندن وقایع وحوادث زمانیەیه کوره کسب ضعف وقوت ایلر ایدی اکرچه کندوسی ترکلر و عیسویلرله بر وقتده مکالمه ایتمش ایسەده بر طرفدن همدینی اولمدقلرندن و طرف دیکردن دخی سوریه خطەسنی کندوسندن نزع ایلدکلرندن طولایی متنفر ومنکسر ایدی ترکلرك ادبارندن استفاده ایدرك ارض فلسطینی ملکنه ضمیمه ایتمش اولدیغندن شمدی فرنکلرك دخی بورایی ضبط و تسخیر ایتملری خوفندن اردولرینه ارسال رسل ایلدی بونلر الکسی مبعوثلرینك عزیمتندن برازصکرەجه اردویه واصل اولدیلر فرنکلر انطاکیه محاصرەسی اثناسنده مصره اسرا ایتمش اولدقلری رفیقلرینك دخی بو ارالق عودتیله کسب ابتهاج ایتدیلر مرقوملر خطرناك اولان مأموریتلرینك اواخرنده عساکر مصریەنك حصر واحاطه ایتمش اولدیغی قدس شهری پیشکاهنه کوتوریلەرك

مصریون بیننده الایلرله کز دیرلمش وطائفهٔ افرنج کبی بر قوم جنکاورك اتفاقنه مالکز دیو اظهار مباهات اولنمشدر

صلیبیلر یامخالب منیه‌نك کرفتاری و یاخود قید اسارتك دوچاری اولمشلردر تخمینیله اوزرلرینه نوحه و زاری ایلمکده اولدقلری ارقداشلرینی کمال اشتیاق و محبتله قبول ایتدیلر و بونلره چکدکلری محن و کدرلردن وکچدکلری یرلردن وخصوصیله بلدهٔ مبارکهٔ عیسایی صورمقدن بر مدت اوصانوب بیقمدیلر اردوده هرکس بر برندن مصر ایلچیلرینك مأموریتلری ندن عبارتدر عجبا حربمی یاخود صلحمی کتوردیلر دیو پرسان اولورلر ایدی مخصوصا عقد اولنان بر مجلسه سفرای مزبوره جلب اولنه‌رق بونلر متبوعلرینك افکار خیر خواهیسنی مقدمهٔ کلام ایدرك الحاصل قدس قپوسی انجق القای سلاح ایدن خرستیانلر ایچون کشاده اوله بیله‌جکی قولیله بیان نتیجهٔ مرام ایلدیلر انطاکیه محاصره‌سی زماننده بولندقلری حال حرمان و مذلتده دخی رد ایتمش اولدقلری بویله بر تکلیفه رؤسای نصارا تحمل ایده‌میوب بونلره جواب اوله‌رق ارض فلسطینه تسریع قوادم عزیمت اولنمسنه قرارداده اولدیلر و ایلچیلری یوما من الایام نیل سواحلنده دخی اعمال سلاح ایده‌جکلری وعیدیله تهدید ایتدیلر ارتق بونك اوزرینه قروازه‌لر انجق تدارك سفر مشغولیتنه دوشه‌رك درونده نیجه محنت و بلا کوردکلری اردوکاهی انواع شوق وشعب ایله آتشه ویردیلر ارقه محاصره‌سنی دفع ایتمك فقط رایموندك صوابدیدی اولمیوب کندو سلاحنه اطاعت ایتدیرمك ایستدیکی بر شهردن خرستیان اردوسی فك اوتاد ارام و قرار ایتدیکی کبی مشار الیهده یالکز قدسی تخلیصدن بشقه ذکر و فکرلری اولمیان رفقاسیله خواه و نا خواه مع الاکراه رو براه اولدی

عارفی پاشا	علی فوأد بك	پرتو پاشا
ناظر خارجیه	امدیٔ دیوان همایون	

اشبو شهر محرم الحرامك يكرمى برنجى صالى كونى عواطف علية جناب جهانبانيدن خدمت صدارت عهدهٔ ثناوری‌یه توجيه و احاله بيورلمش اولمغله بدرقهٔ شهراه توفيقات اولان عنايت جليلهٔ پروردكار وروحانيت سنيهٔ پيغمبری‌يه استنادا وتوسلا ايفای امور موكوله‌يه مباشرت اولنمشدر دولت عليه‌نك ملك وتبعه‌سی حقنده بر كمال بولنان حسن نيات و مراداتی اول و آخر نشر وصايا و تنبيهات و تنظيم اصول اداره امرنده‌كی مقصد وارزوسی تأسيس واعلان قوانين ونظامات ايله بالجمله مأمورين و بندكانك مسامع دقت وتلقيسنه قونلمش واشته بونلرك هپسی مركزك ترجمان لسان و افكاری بولنمش اولديغندن اوبابده ايراد تفهيمات جديده‌يه حاجت يوغيسه‌ده ازسرنو بعض اخطارات خالصانه‌يه لزوم كورينور شويله‌كه ربمز تعالى و تقدس حضرتلری جمله‌مزه باغشلسون ولی نعمت بيمنتمز شهريار فاروقی كردار پادشاهمز افندمز حضرتلری بالارث والاستحقاق تخت معاليبخت خلافت كبرايه شرفبخش اعتلا اولدقلری روز فيروزدن بدأ ايله هيئت دولت محمديه‌يه قوهٔ نجاتيه و مملكت وصنوف تبعهٔ سلطنتك معموريت و ثروتنه مادهٔ حياتيه اوله‌جق اسباب و وسائله بالذات تشبث و رعايت واظهار آثار فلعيه‌سيله اثبات علوهمت وموفقيت بيوردقلری كبی بيوك وكوچك كافهٔ مأمورين دولت عليه‌لرينك دخی على الدوام شومثال واجب الامتثاله توفيق حركتله اساسا وقاعدة وذاتا وجهة مكلف ومجبور اولدقلری اوزره اشبو مقصد خير مرصدك تمامئ استحصالنه ازدل وجان چالشمزی ارادهٔ قطعيهٔ ملكداری مقتضای الهام احتواسندن اولمغله ابتدا بو دقيقه‌نك يعنی عموم تبعه‌يی دائما و مستمرا امنيت صحيحه‌يه مظهر ايده‌جك و مسئلهٔ مطلوبهٔ اعماراته قوت و ترقی ويره‌جك تدابير مؤثره وممكنه‌يه كمال كرمی واهميتله تشبث واعتنا ايدلمسنك لزومی بتكرار اخطار اولنور خزينهٔ جليلهٔ ملكك محفوظيت و معموريتی و خلقك وقايهٔ امن واستراحتی و حقوق مقدسهٔ سلطنت سنيه‌نك ادنا مرتبه خللدن وقايه‌سی ايچون مصارفات لاتحصا ايچنده بولنوب بونك ايفاسی واردات معينه‌سنك وقت و زمانيله استيفاسنه منوط اولديغنه و بو ايش مسائل مأمورينك الك

بيوكلرندن بريسی ايدوكنه و خصوصا مردمك چشم افتخارمز اولان جنود مظاوعتنمود حضرت شهرياريڭ هيچ بر جهتله دوچار مضايقه اولمالری ضمننده حوالات عسكريه بردقيقه تأخر قبول ايده‌ميه‌جكنه بناء اموال مرتبه و ترتيبات جنوديه‌نك اوقات معينه‌سنده استحصال و منسوب اولدقلری محلره سريعا ايصال امر اهمنه اهتمام ومصارفات بحثنده دخی اصول ملتزمهٔ تصرفيه‌يه بالوجوه حصر مقدرت واقدام اولنمسی بالخاصه تأكيد قلنور بعض يرلرده بر طاقم غرضكاران وخصال پيشه‌كانك كزوب طولاشه‌رق انواع صور ووسائط ايله اذهان ناسی تحريك و تهييجه سعی ايده‌كلدكلری مسلماتدن بولنوب بر شيكه محض تزوير ومفسدتدر عقل سليم اربابنه تأثير ايتميه‌جكی دركار ايسه‌ده بو مقوله‌لر ميدان مفاسدده آت اوينادوب طورور ايكن حكوماتك هيچ بر تدبيره توسل ايتمامسی انلرك دولاب افساداتنه كتدكجه قوت الديرجغی دخی انكار اولنه‌ميه‌جغنه و بو كونه احوالده برطرفدن موارد مفاسدی سد ايتمك و جانب ديكردن تير تسويلاتی هدفنه رد ايتديرمك قاعدهٔ كليه اوله‌رق بو دخی ليل و نهار التزام تيقظ وبصيرتله داخل ايالتده اوكونا آدملر بولنديغی حالده طوتيلوب تحت استنطاق ومجازاته الثمسنه وچونكه اومقوله اشخاص برنجی درجه‌ده كونا خلقك برالای معاملات ايله مغدور يتندن بحث ايدرك بومقدمهٔ مزورانه ايله ادارهٔ چرخ فساده باشليه‌جقلربدن اهالی حقلرنده هميشهٔ نشر مآثر عدل وداد ايله بوسوزلرك بطلانی فعلا اثبات قلنمسنه وابسته بولنديغنه مبنی مصلحتك اوجهت مهمه‌سنه دخی نصب نفس اقتدار ايدلمسی لازم كلور سايهٔ محاسنوايه حضرت شهنشاهيده تشكل ايتمش اولان ولايتلردن ارزو اولنان محسنات آن‌بآن موقع حصول وشهوده كلمكده اولمقدن ناشی نظامات اساسيه ومواد فرعيه‌سنك محور كمالده دورانی وبعض مواد نافعه وقواعد اصلاحيه‌يه متدائر مقام صدارتدن شمدی‌يه قدر كرك تعميما وكرك تخصيصا كوندرلمش اولان محرراتك شامل اولديغی شيلر شايان اجرا كيفيتلر اوله‌رق انلرك دخی تمامیٔ جريانی ملتزم بولنمغين احكام مندرجه‌سنه متماديا رعايت قلنمسيده بشقه‌جه توصيه ايديلور قضايای

محرره هرطرفه اشعار اولنمغله درایت وفطانت فطریهٔ مهام آشنایلری اقتضاسنجه صوب دولتلرندن دخی حسن تلقیسیله ابراز ممدوحه یه همت بیورلمسی سیاقنده شقهٔ مخصوصه ترقیم اولندی

﴿رشدی پاشا﴾

١٢ رمضان و فی ١٠ تشرین اول سنه ٨٣ تاریخلی اوله‌رق امله زیب اجلال اولان تحریرات علیهٔ جناب نظارتپناهیلرنده مکاتب رشدیه‌دن تکمیل مدت تحصیلیه ایله چیقمش وخارجدن دخی رشدیه‌دن چیقانلر درجه‌ده اهلیتلی بولنمش اولنلردن مناسبی مقدار طلبه انتخابیله ملفوف پوصله‌ده محرر درسلرك تعلیم وتدریسی حقنده اولان مطالعهٔ عاجزانه‌م استفسار بیورلمش و اشبو سؤال عالیٔ معارفپرورلری مکتبلرك اصول و قاعدهٔ تحصیلیه‌سی حقنده دخی بعض معلومات ناقصهٔ عاجزانه‌مك عرض واشعار ینه مساعد بروسیله عد اولنمش اولدیغندن ایضاحاته ابتدار اولنور شویله که مکاتب رشدیه محلات مکتبلرندن مقدما علوم مذهبیه‌سنی تحصیل ایدن اطفالك اکتساب فنون وادبیات واکمال معارف ومعلومات ایتملری ایچون وضع وتخصیص اولنمش پك کوزل واعلا برترتیب اولوب مشاهده اولنان فوائد و محسنات دخی برصورتله انکار اولنه‌مز لکن شو فائده و منفعت مکاتب رشدیه‌نك وضعندن مقصد اصلی اولان فضائل وادبیاتدر یوخسه اطفالك بو وسیله ایله برمدتجك حسن ضابطه واداره تحتنده بولنملرندن طبیعی حاصل اولان اثر ترتیب ایله برده ممکن مرتبه یازوب اوقومغه الشمش اولملرندن عبارتمیدر و بوده اوقدر تکلفه کوره نتیجهٔ کافیه‌میدر اشته ابتدا بوراسی جای مناظره‌در معلوم عالیٔ کریمانه‌لری بیورلدیغی وجهله مکاتب رشدیه‌ده اوقونان درسلرك باشلوسی صرف و نحو ایله منطق وحسابه متعلق بعض جزئیاتدن عبارت اولمغله برطالب نقدرذکی ومستعد اولسه بیله امثله‌دن باشلیوب کافیه‌یی اکمال ایدنجه‌یه‌قدر اوچ درت سنه مدت زمانی بوکا حصر وصرف ایدر واقعا بوایکی فنك قواعد ومسائلنه نهایت اولمدیغندن کافهٔ اصول و فروعنی بیلمك بیلمامکدن دها اعلادر و بونلر

ايلروده علوم عاليه اوقويه‌جق طالبه لازم ايدوكنده شبهه يوغيسه ده مكاتب رشديه طرق عاليه مخرج اولان مدارس نوعندن اولميوب محلات مكتبلرنده قرآن اوقومق وثلث يازو يازمق كبي مقدماتي اوكرنمش اولان وتحصيلات واقعه‌سي كندو تربيه واداره ومعيشتلرينه كافي اولميان اطفالك يادولت ايشلرنده استخدامليرينه وياخود سالك اوله‌جقلري طريق تجارت وصنعتلرينه لازم اوله‌جق درجه‌ده اكتساب فنون ايتملري يعني خدمات دولتده وخدمت كتابتده بولنه‌جق اولنلرك جغرافيا وتاريخ وحساب واملا اوكرنمك وتجارت وصنعته سلوك ايده‌جكلرك دخي اصول حسابي ودفتر وقاعدهٔ تجارت كبي شيلري بيلملري مقصدينه مبني اولديغي حالده برطالب اوچ درت وبش سنه مدت دوامندن بونلرك هيچ برينی تحصيل ايتميه‌رك يالكز علوم عاليه‌يه لازم اولان مقدمات ايله مشغول اولمسيله بونلر اوقودقلري درسلرك ثمره‌سني كندي سلك وطريقلرنده بوله‌مدقلرندن طبيعي وضروري برحال يأس وفتور ايچنده بولنورلر و علت غائيه‌سني بيلميان برفعلك تحصيل مقدماتنده طبيعت بشريه‌نك سعيي نه‌درجه‌يه قدر اوله بيلور ايسه اشته اودرجه‌يه قدر چاليشورلر ايچلرندن بعض ذكي ومستعدلري دردنجي و يابشنجي سنه نهايتنده تكميل مراتب ايدرك بالامتحان شهادتنامه الدقدن صكره يا برمأموريته و يابرصنعت و تجارته سلوك ايتدكده يازو وحساب واملا ودفتر واصول تجارت وقانونه هرنه لازم ايسه يكيدن باشليوب مكتبده‌كي تحصيلاتندن يالكز عباره اوقومق و الفاظ وكلماتك فعل وصرف واسمني تفريق ايده‌بيلمك درجه‌سنده‌كي معلوماتي ياردم ايدر ايسه مكاتب رشديه‌ده بش سنه مدت امك و برديكي درسلرك مسائل اصليه‌سندن مثلا سماعي وقياسي معرب موضوع ومحمول كبي شيلرك ايلك سنه‌لر يالكز ذهنلرنده اشكالي قالوب برقاچ سنه صكره انلرده محو و زائل اولور اشبو درسلر علوم عاليه‌يي تحصيله آلات اولديغندن مدرسه‌لرده اوقونان وعلوم عاليه تحصيلنه چاليشان طلبه‌يه كوره بونلري اوكرنمك و برطرفدن عباره‌يي استخراج ايچون مقعدات ومشكلاتيله اوغراشمق يولنده ايسه‌ده استدكلري نتيجه‌يه وصولنك يولي اوطريق اولميوب اولسه‌يله مثلا تيمورجيلك صنعتني اوكرنمك ايچون

برآدمه قیومجیلق صنعتنه لازم اولان مقدمات تحصیل ایتدیرلدکدنصکره تیمورجیلك صنعتنی دها قولای اجرا ایده‌جکی وارد اولسه‌بیله ایشه یرامیه‌جغی برایش ایچون زمانك برچوق مدت بیهوده و فائده سز استعمال اولنمش اولمسندن و بوحال ایله برابرا کسر و یا برعادی تیمور ایچون یکیدن برملکه وممارسه دها تحصیلنه مجبور بولنمسندن طولایی فی نفس الامر فرق عظیمی نزد عالیلرنده تعریف وتشریحدن مستغنیدر ایشته خلقجه وهرطرفجه مکاتب رشدیه‌نك وجود ولزومنه رغبت وار ایسه‌ده بوده مکاتب سائره‌نك فقدانی جهتیله مملکتلرده بعض ذی قدرت وارباب حمیت طاقمنك اولادی بوش کزمامك وممکن مرتبه یازو واوقومق اوکرنمك ایچون خواهش وغیرتلری اثری اولوب وخسه تحصیلده بولنان طلبه‌نك اکثری بالذات کیدیلوب مشاهده اولنان حاللری اقتضاسنجه یاپدقلری اعلالرك واز برلدکلری اعرابلرك کندولرندن اول شهادتنامه ایله چیقانلرده اثری بیله قالمدیغنی کوردکلرندن ایچلرندن بعضیسی شهادتنامه‌دن صکره قرعه‌دن قورتلمق ایچون مدرسه‌یه چیقوب ایلروسنی اوراده اوقومق امیدیله چالشمامش اولسه اکثری وبلکه جمله‌سی استکسز وخواهشسز برحالده دوام ایتدیکی کوریلور و بوسببدن واثری کوریلمدیکندن درکه مکاتب رشدیه‌ده بولنان شاکردانك چوغی صرف ونحو درسلرندن زیاده حسابه ورقعه یازوسنه وفارسی‌یه چالشمغی تحصیلات سائره‌یه تقدیم ایلر بناء علی ذلك تحریرات علیه‌لرنده ملفوف پوصله‌ده بیان بیورلدیغی وجهله مکاتب مذکوره شاکردانجه جبر هندسه کیمیا زراعت تجارت فنلری وتاریخ وجغرافیا درسلری واصول دفتری وانشای ترکی تعلیم وتدریس اولنمق وفرانسزجه والمانجه اوقوتدیرلمق خصوصنه دائر اولان رأی وملاحظهٔ دولتلری پك مصیب و بجا اولوب فقط بودرسلر مکاتب رشدیه ایچون معین اولان درت بش سنه مدت تحصیلدن صکره‌یه براغیله‌جق اولور ایسه یوقاروده عرض وتفصیل اولنان محاذیر کماکان باقی اولمغله برابر بونلرك تحصیلاتی دخی براوقدر زمانه محتاج اولمق و بوجهتله برچوجق یدی سکز سنه مکتبده قالمسی لازم کلوب بوایسه کرك کندولرینك وکرك اکثریسنك اعانه‌سنه محتاج اولان پدر ومادرلرینك ایشنه

اویه‌میه‌جغنه شاکردانك تحصیلاتندن منتظر اولان علت غائیه‌یه کوره انلرجه
صرف ونحوك قواعدندن لازم اولان شیلر افعال واسماء حروفك تفریق
وتصریف وترکیبنده بعض قواعدعادیه‌دن عبارت اولوب انشاءالله‌تعالی
بونلر ایچون برتألیف مفید ونافع تأسیس اولنجه‌یه قدر شمدیلك یالکز بناء
ومقصود وعوامل واظهارمحصرایله انلرك دخی یالکز اختصاری اختیار
اولنور ایسه اوده بهمه‌حال برسنه‌ایچنده اکمال اوله‌جغندن بشقه اوصره‌ده
حساب و ادبیات وتاریخه متعلق بعض شیلر اوقونمسنه دخی هیچ مانع
اولمیه‌جغنه مبنی ملاحظهٔ قاصرهٔ عاجزانمه قالور ایسه طشره‌لرده مکاتب
رشدیه‌نك اصول قواعدتحصیلیه‌سی او یولده یکیدن ترتیب اولنه‌رق ایلك
سنه‌سنده صرف ونحو ایله ترکجه بعض جزئیات اوقوتمق وثلث ورقعه
یازولرینه برلکده چالشمق وایکنجی سنه‌سنده ینه ترکجه حساب وهندسه
وجغرافیا وتجارت وفقه وعقائده‌متعلق بعض رسائل‌مختصره تعلیم‌ایدلمك
ودردنجی وبشنجی سنه‌لرنده ترکجه انشا واملا واصول دفتری ایله برابر
فرانسزجه لسان تعلیم اولنوب کسب اقتدار ایدن مستعدلر ینه‌اولسانده
فن زراعت وتجارت وادارهٔ امور ملکیه‌یه متعلق بعض درسلر کوسترلمك
مناسب‌اولور وبوحالده شوفنلری اوقوتمق ایچون برترکجه وفرانسزجه‌معلم
دخی تعیینی لازمکلور المان لساننك بوحوالیجه فرانسزجه‌دن زیاده‌مناسبتی
اولمق ایدوکی کوریلور ایسه‌ده نزدعالیلرنده معلومدرکه فرانسزجه‌لسانی
هرطرفجه‌لسان‌عمومی حکمنده‌اولوب هرموقع وتجارتده اولسانقوللانلدیغندن
وهر علم وفن اوزرینه مؤلفات عدیده‌سی بولندیغندن منحصراً بوناك
ترجیح واختیاری ایجاب ایدر وشومطالعات اوزرینه‌ینه‌هرنوجهله‌رأی
وقرار بیوریلور ایسه فعلیاتنه وذوام‌اجرا آتنه‌حسب‌المصادفه بذل‌مساعی
وغیرت قلنور اولبابده امر وفرمان حضرت من‌له‌الامرکدر

❊ مدحت پاشا ❊

بعض وکلا ومشاهیر صدر علمای کرامدن مرکب اوله‌رق مقدما تشکیل
اولنان مجلس موقتك مذاکراتی واعطا بیوریلان فتوای شریفه‌اوزرینه

اموال جزیه‌نك عن‌جماعة ایفاسی مقرر اولدیغنه بناء اشبو املاك صورت تحصیلیه‌سی مالیه‌نظارت جلیله‌سی طرفندن استفسار اولنمسیله مالیه ناظری عطوفتلو افندی حضرتلری دخی برلکده بولنه‌رق بعض ذوات فخامك اولیابده جریان ایدن مذاکراتی شامل برقطعه مذکره شهر ذی‌القعدة الشریفه‌نك یکرمی طقوزنجی کونی عقد اولنان مجلس مخصوصده قرائت اولنه‌رق ایجاب حال‌لدی الملاحظه مآل مذکره‌دن مستفاد اولدیغی وجهله درسعادتده موجود ملل مختلفه‌نك جریده قیودینه وسنهٔ سابقه‌ده تحصیل اولنان اموال جزیه‌یه تطبیقاً ملت بملت دفترلری ترقیم وتنظیم برله پطریق وخاخام خانه‌لره ویریلور اولبابده اعطا اولنه‌جق تعلیمات موجبنجه اصناف وجماعتجه تحصیل اولنه‌جق اموال جزیه‌یی اخذ وقبض ایتك ویومیه تحصیلات واقعه‌یی خزینهٔ جلیله‌یه تسلیم ایلك اوزره خزینهٔ جلیله طرفندن پطریق وخاخام خانه‌لره بر ایکیشر نفر کاتب ووزنه‌دار وانلرجه دخی ایجابنه کوره مأمورلر تعیین قلنمسی وویریله‌جك تعلیماتك مآلنده دخی چونکه بوندن بویله افرادرعایایه جزیه اوراقی ویرلمیوب اموال جزیه‌عن‌جماعة تحصیل اولنه‌جغندن وهر برمحلك یکون دفترنفوسی موجبنجه اموال جزیه‌سی صنوف ثلثه اعتباریله تحصیل اولنه‌جق‌اولوب شوقدرکه کندو ارالرنده اغنیاسنك فقراسنه معاونت ایلمسی وبینلرنده صورت تعدیلیه‌سی بولنمسی کندولرینك بیلوب تسویه ایده‌جکلری موادن وبووسیله ایله اموال جزیه‌نك یکوننه نقیصه کتورلمامسی فریضه دن اولدیغی وپطریق وخاخام خانه‌لرجه افراد ملتلرینك حال وقدرتلری جمله دن زیاده معلوم ایدوکی جهتلرله اکا کوره بومصلحتك حسن اداره‌سنه باقلمق صورتی کندولرینك بیله‌جکلری شی بولندیغی وروٌسای ملت طرفندن بوبابده خلاف رضای عالی حرکت وقوعه کلور ایسه متجاسر اولنلر مسؤل ومعاتب اوله‌جقلرندن کرك پطریق وخاخام خانه‌لرجه وکرك روٌسای ملتجه مغایر رضای عالی‌حال‌وحرکتدن توقی ومجانبت اولنمسی لازم کله‌جکی یازلمسی وطشره‌لرده بولنان رعایانك دخی کذلك نفوسی وسنهٔ سابقه جبایت دفترلری بوزادن ولاة ومتصرفین طرفلرینه

كوندريله‌رك انلر جانبندنده دخی قضالره ارسال برله موقعنه كوره متره پولید وپسقپوس وقوجه باشیلر معرفتلریله درسعادتده اجرا اولنه جق اصوله تطبیقاً هرقضا وقریه‌نك مال جزیه‌سی رعایای موجوده‌یه تقسیم اولنوب تحصیل اولنمسی صورتنه دائر پطریقخانه‌لره ویریله‌جك تعلیماتك اقتضاسی وجهله محو واثباتیله السنهٔ مختلفه‌ده صور عدیده‌سی طبع وتمثیل ایتدیریله‌رك رؤسای ملته توزیع اولنمق اوزره ارسال قلنمسی و برده مقدما اوراق ویرلدیكی جهتله اموال جزیه رعایانك بولندیغی یرلرده النه كلمش ایسه‌ده شمدی عن جماعة النه جغندن بعد ازین اموال مذكوره رعایانك ویركوسی كبی متمكن ومتوطن اولدقلری یرلرده اخذ وجبایت اولنوب بوجهتله تجارت ویاخود سائر مصلحت ایله اخر یرده بولنان رعایادن جزیه طلب اولنمامسی واكر رعایادن برشخص متمكن اولدیغی محلدن اخر قضا وكویه نقل ایدر ایسه اوحالده جزیه سی كتدیكی محلدن النمق اوزره اقتضا سنك اجراسی صورتلری درمیان اولنمش اولدیغندن جزیه‌نك اشبو اصول جدیده‌یه قونلسی اعطا اولنان فتوای شریفه مدلول منیفنه واحكام علیهٔ شرعشریفه تطبیقاً قرارلشدیرلمش اولدیغی مثللو صورت تحصیل وجبایتنده دخی شرع شریفه مغایر برشی بولنمامق اخص مقصود اولمسی جهتیله كیفیت لدی الاستفسار میدانه قونیلان ملاحظات اولكی تدبیر مقررك متفرعاتی دیمك اوله‌رق بونك برطوقنوریری اولمیوب فقط جزیه‌نك عن جماعة النه‌جغی دینلمیه‌رك عن جماعة و یریله جكی دینلمسی موافق شریعت غرا اوله جغی طرف حضرت مشیختپنا هیدن وبووجهله تحصیل وجبایت اموال جزیه‌ده خزینه جه برگونه مشكلات وخسار اولمیه‌جغی وبلكه دها زیاده سهولتی استلزام ایده‌جكی دخی مالیه ناظری مشارالیه حضرتلری جانبندن افاده اولنمسیله برمنوال محرر اقتضای حالك اجراسی بین الحضار دخی تصویب اولنمش اولمغله اولبابده هرنوجهله امروفرمان جناب شهنشاهی متعلق وشرفصدور بیوریلور ایسه مقتضای جلیلی اوزره حركته مبادرت اولنه‌جغی و ذكر اولنان مذكره ملفوف اوراق ایله برابر منظور شوكتموفور حضرت پادشاهی بیورلمق ایچون

جمله‌یه معلوم اولدیغی اوزره علمك فضائلی بحثنده نقدر سوز سویلنسه ینه حقیله بیان وتعدادی ممکن اوله من ملت اسلامیه نك تحصیل علوم وفنونه ترغیب وتشویق امرنده قرآن کریمك حاوی اولدیغی آیات بینات ولسان معجز بیان جناب نبو تمآبدن شرفصدور بیورلمش اولان احادیث شریفهٔ حکمت ایات جمله‌نك معلومی اولان کیفیاتدندر اهالیٔ مصر قدیم ایله اسکی یونانیلردن صکره علمك قدر ومزیت وشرفنی تقدیر ایدنلر عربلر اولوب خلفای عباسیه‌دن هارون الرشید ومأمون زمانلرنده علوم وفنون حقنده کوستریلان رغبت داخل حوزهٔ حکومتلری اولان محللرده الحالة هذه مؤلفات جلیله وآثار معتبرهٔ علمیه‌لریله مفتخر اولدیغمز برچوق ذوات مشهوره‌نك ظهورینه سبب وعلت اولمش واسپانیا عربلری ایسه برطاقم ملل واقوام وحشیه‌نك غلیان وحرکتلریله روماللولرك انقلاب واضمحلال حکومتلرندن صکره اول حوالی برقاچیوز سنه‌لر متواریٔ سحاب جهل ونادانی اوله‌رق علوم وفنوندن برکونه اثرقالمامش اولدیغی برزمانده بیاغی اونودلمش درجه‌سنه کلمش اولان علم طبابتی یکیدن احیا وفن عملیات جراحیه‌یی مجدداً اختراع ایلمشلردر وایکیوز سنه‌یه کلنجه‌یه قدر حقیقت وکیفیتی واجزای مترکبه‌سی اکلاشیله‌میان نیجه‌شیلرك کشفنی موجب اولان نیجه صنایعك ایجاد واختراعنه باعث وبادی بولنان فن وعملیات کیمیائیه مخترعات عربدن اولدیغی مثللو حساب وعلم جبری دخی انلروضع وتأسیس ایلمشلردر وکلدانیلردن منتقل اوله‌رق علم هیئت دخی بونلرك زمانلرنده خیلیجه ایلرولیوب حتی جسامت کرهٔ ارضی حساب ایچون معدل النهاری بولمق اوزره مأمون خلیفه زماننده اوروپایه مخصوصاً آدم کوندرلدیکی دخی روایات موثوقه‌دندر وعربلر علم حیوانات ونباتات ومعادن واحجار اوزرینه‌پك چوق کتابلر تألیف ایدوب موسیقیده بیله ایلرولمشلرایدی وابتدا کاغدك چینلولردن النه‌رق حریردن وبعده پموق زراعتنك انتشارندن صکره پموق وکتاندن واعمالی وبا... ...انلرطرفندن استعمالی وتحری

قبلهٔ شریفه ایچون پوصله ایجادی دخی عربلره نسبت اولنمقده در بونلرك انقراضلرندن صکره علوم وفنون اوروپا قطعه سنه کچه رك هله بریوزسنه دنبرو پك زیاده ایلرولمش وآثار جلیه سی اولمق اوزره بولندیغمز زمانده خیر تبخش عقوله نیجه نیجه مخترعات عجیبه واحداثات غریبه کورلکده بولنمشدر وبولندیغمز عصرى ابتداى خلقتدن بوآنه دکین مرور ایدن ازمان واعصاره غبطه فرما ایدن واپور وتلغراف الکتریق مثللو حیرت فزاى عقول اولان اختراعات عجیبه محض فن حکمت طبیعیه نك ایلرولمسیله وجوده کلمش آثار جلیله دندر وبو مذکور دیکمز غرائبدن ماعدا دها نیجه اختراعات موجود اولوب بونلر پیدرپی تصادف اولندقجه کورلمکده وکیفیت ایجاد واختراعی موجب تعجب وحیرت اولمقده در کرچه معرفت حقایق اشیا قوهٔ مدرکه وعقول ضعیفهٔ بشریه یه مستور اولوب وحقیقت مکوناته کسب وقوف درجهٔ استحاله ده ایسه ده نیجه مفرد ظن اولنان عناصرك کیفیات حقیقیه سی اشبو فنون جلیله واسطه سیله بیلنوب بوجهتله درجهٔ قدرت وعظمت الهیه برقاتدها تعین ایلمشدر ظلام جهل ونادانیده قلان افراد بشر یالکز مشهوداته نظرله اکتفا ایدوب اهل علمك قوهٔ علمیه ایله واقف اولدیغی سرائر کونیه یه مطلع اوله میه رق کیدر وبوجهتله درجهٔ قدر خالق المکوناتی فهم وادراك ایده میوب بولندیغمز کرهٔ ارضه نیجه ملیون سنه لر وساعتلر وکونلرله بعدى اولان ثوابت وسیارات ونجوم بیعدادی پك یقین ظن وقیاس ایلر واهل علم ایسه جوهواده پردازو زیر طبقات ارضده تك وتازایله برچوق احوال فلکیه وارضیه یه کسب وقوف ومعلومات ایله قدرت خالق بی اندازه کمال عجز وابتهال ایله نظر ایلرو علوم وفنون بوحال اوزره کوندن کونه ایلرولر واحوال عالم بوسیاق اوزره کیدر ایسه بوکونکی کونه نظر تعجب واستغراب ایله باقمقده اولدیغمز مخترعات ایلروده درجهٔ عادیه ده قاله رق قوه دن فعله ایصالی محال عد اولنان نیجه تصورات ذهنیه نك مبدل حقیقت اوله جغی وعقل بشرك نه بیوك شیلر وجوده کتوره جکی شومقدمات مشهوده دن استدلال اولنه بیلور وعلومك على الانفراد خلقت ذاتیهٔ بشریه یی انواع فضائل ایله تزیین

ایتدیکی کبی برمملکتك مدنیت ومعموریتی دخی بوکا متوقف اولدیغی درکاردر دولت علیهٔ عثمانیه‌نك بدایت تشکلنده ایکیوز سنه مدتده علوم وفنونه کوستریلان رغبت واصحاب هنر ومعلومات حقلرنده اظهار اولنان معاملهٔ تشویق وحرمت براولقدر مدت دخی دوام ایتمش واوروپانك ملل متمدنه‌سیله دخی اختلاط ومناسبت حاصل ایدیله‌رك انلرله برلکده ترقی یولنه کیدلمش اولسیدی بوکونکی کون ممالك دولت علیه دخی دها بربشقه حالده بولنه‌رق ممالك سائره‌نك ترقیات علمیه وصناعیه‌سی بزده دخی کماله ایرمش اولور ایدی هرنصل ایسه برطاقم موانع ومشکلاتك حیلولتی علوم وفنون بردائرهٔ محدوده داخلنده دوران ایله احتیاجات زمانیه‌یی تعقیب ایده‌مامسیله هنوز درجهٔ مطلوبه‌یه واصل اوله‌مامشدر و بوحالی موجب اولان یعنی علم معاش خصوصنده تأخرمزی استلزام ایدن اسبابك بری بلکه اعظمی مبادلهٔ افکاره طریق بولنمیه‌رق برایکیوز سنه مدت حال ازوادده کبی قالنمش اولمسیدر زیرا علوم عقلیه‌نك ایلرولمسی انلرله مشغول اولنلر بیننده مداولهٔ آرا ومباحثه منوط اولوب ملل متمدنهٔ اوروپاایشته بوتقریب ایله ترقیٔ معارفه قدر تیاب اولمشلردر بزم ایسه علمی چینده دخی اولسه ارایوب المغله مأمور ایکن معلومدر بناءعلیه و بحمده تعالی برآزوقتدنبرو علوم وفنونك ایلرولمسی حقنده دولتجه اتخاذ بیوریلان تدابیر ثمره سی اولمق اوزره خلقجه تحصیل هنر ومعارفه کرکی کبی رغبت حاصل اولمش ومکاتب رشدیه‌نك وضع وتأسیسی بومقصدك حصولنی تسهیل ایلمشدر بومکتبلرك تأسیسی وکشادی تاریخنه دکین ممالك دولت علیه‌ده خدمات ملکیه واقلام ودوائر سلطنت سنیه‌ده استخدام اولنمق ارزوسنده بولنانلر وسائر کونه اسباب تعیش ارایانلر ایچون برمحل تحصیل علم وهنر موجود دکل ایدی خداوندکار خلد آشیان حضرتلری زمانلرنده بومقصدك حصولی نیت خیریه‌سیله دارالسلطنهٔ سنیه‌ده و بعده ممالك محروسه‌نك بعض طرفلرنده رشدیه نامیله مکتبلر کشاد اولنه‌رق وضع اساس بنیان معارفه همت بیورلمش اولدیغی حالده جناب رب متعال سریر شوکتمصیر اجلال وعافیت وار یکهٔ خلافتده مؤبد بیورسون وجود مکارم آلود جناب

جهانبانیلری بوملك ودولته برعطیهٔ مخصوصهٔ الهیه اولان ذات شوکتسمات حضرت پادشاهی افندمز حضرتلرینك مبدأ جدید سعادت اولان جلوس همایون میامنمقرون ملوکانه‌لری روز فیروزندنبرو انتشار علوم وفنون ومعارف حقنده مصروف وسزاوار بیورلقده اولان ترغیبات سنیه واولبابده شرفصدور بیوریلان ارادات خیرآیات شاهانه‌لری ثمرات جلیله‌سی اولمق اوزره کافهٔ صنوف مختلفهٔ اهالی اولادلرینی تحصیل هنر ومعارفه سوق وتشویق ایلمکده وبوبولده اختیار مصارف برامر مجهول اولدیغی حالده شمدی اولاد صاحبلری حال واقتدارلرنجه برچوق فداکارلقلر ایتمکده اولدقلرندن آزوقت ظرفنده ممالك محروسهٔ شاهانه‌نك هیچ برکرسیٔ ولایت والویه وقضالرنده رشدیه مکتبی اولمدق محل بولنمیه‌جغی شو برقاچ سنه ظرفنده کوریلان آثاردن استدلال اولنمقده اولدیغی کبی مؤخرا شورای دولتده تنظیم ایله اجرای احکام مندرجه سنه ارادهٔ سنیهٔ جناب پادشاهی متعلق وشرفصدور بیوریلان معارف نظامنامه سنك بالتدریج اجرا آت فعلیه‌سی دخی بونتیجهٔ مطلوبه‌نك حصولنی تسهیل ایده‌جکی درکاردر وجملهٔ محسنات عصر جلیل همایوندن اولمق اوزره غلطه سرایی تسمیه اولنان مکتب جسیم اعدادیٔ عسکری اولکی سنه مکتب سلطانی نامیله برلیسه‌یه تحویل اولنه‌رق درونده الحالة هذه ملل مسلمه وغیر مسلمه‌دن التیوز نفری متجاوز شاکردان تحصیل علوم ومعارفه چالشمقده‌درلر وبوندن ماعدا فقرا اولادی وکیمسه‌سز ایتام ذکور واناث ایچون دخی دارالشفقه نامیله کذلك بش التیوز شاکرد استیعاب ایده‌جك صورتده بربیوك مکتبك بنا وانشاسنه ارادهٔ مکارم معادهٔ حضرت شهریاری شرفصدور بیورلمسیله برمدت قلیله ظرفنده رسیدهٔ ختام اوله‌رق کشادی مأمول بولنمشدر فنون وصنایع متنوعه تحصیلنه مخصوص اولمق اوزره صنایع مکتبی نامیله سلطان احمد جوارنده بیوك برمکتب تشکیل وتأسیس اولنه‌رق بونده دخی التیوزی متجاوز اطفال اهالی سایهٔ احسانوایهٔ حضرت شاهانه‌ده تأمین احوال اتیه‌لری مقاصدیله تحصیل هنر وصنایعه صرف مقدرت ایلمکده‌درلر اشته سالف الذکر نظامنامه احکامنجه اول

امرده مكاتب رشديه وبعده اعداديهٔ ملكيه وسلطانيه‌ده علوم وفنون مرتبه‌يی تحصيل ايله شهادتنامه الوب چيقه‌جق شاكردانڭ تحصيلات واقعهٔ علميه ومعلومات متنوعهٔ مكتسبه‌لرينی برقات دها اكمال ايتمك استيانلر ايچون دخی دارالفنون نام وعنوانيله بنا وانشا اولنوب هيئت وكلای فخام حضراتنڭ بالذات كشادی رسمنڭ اجراسنده بولندقلری اشبو مدرسهٔ عليه‌نڭ تأسيسيله تحكيم اساس مدنيت صحيحه‌يه همت بيورلمشدر وشمدی‌يه قدر ممالك دولت عليه‌ده صنايع نفيسه تسميه اولنان فنونڭ رواجی اولمامق جهتيله بر بيوك باب تعيش مسدود قالمش ايسه‌ده بوندن بويله بوفنلرڭ دخی تحصيلنه صرف اعتنا اولنديغی حالده برآززمان ايچنده بوراده دخی آثار عليه‌سی وكتب ورسائل تأليف وترجمه‌سی وسائر امور تحريريه ومعارفه تعلق اولان برچوق خصوصات ايله اشتغال سايه‌سنده بيكلرجه كسانڭ تعيش ايده‌جكلری مأمول قويدر وامر تعيش يالكز خدمات دولتده بولنمغه متوقف اولميوب النده هنرومعرفتی اولنلرڭ هرصورتله تعيشه يول بوله‌جقلری وكسب ثروت واقتدار ايده‌جكلری نيجه امثالی دلالتيله مثبتدر ملت عثمانيه وصنوف اهالیٔ سائره هيچ بروقتده بويله برعنايت سنيه‌يه مظهر اولمامش اولدقلرندن بولطف جليلڭ قدر وقيمت جهانبهاسنی تقدير ايله اولادلرينی كيجه‌يی كوندوزه قاته‌رق تحصيل علم وكماله تشويق ايتملری وامر مخابره وسيرو سياحتجه حاصل اولان تسهيلات وعلوم وفنون وصنايعڭ ايلرولمسيله آنبآن وجوده كلمكده اولان اختراعات علی الدوام تغيير احوال وعادات ايله احتياجات جديده حصوله كتورمكده اولديغندن صنوف اهالیٔ ممالك شاهانه دخی ايجاب عصروزمانه توفيق حركتله علوم وفنه وصنايعده ازهرجهت ترقی يولنی طوتملری لازمه‌دندر همان جناب حق ولی‌نعمت بيمنت افندمز حضرتلرينی ممالك شاهانه لرينڭ مستلزم سعادت حالی اوله‌جق بومثللو نيجه آثار خيريه وتأسيسات جليله‌يه موفق بيورسون آمين

﴿ صفوت پاشا ﴾

﴿ ناظر معارف عموميه ﴾

عهود قدیمه مؤخرا باب عالی ایله دول اجنبیه میانه‌سنده عقد و تنظیم قلنمش اولان معاهدات ایله تصدیق وتأیید ایدلمش اولدیغندن مرعی الحکم اولدقجه معاهدات اخیره ایله مساوی اوله‌رق مرعی ومعتبر اولمسی لازمکلور فقط شوقدر وارکه عهود قدیمه‌نك اجراآتنده احکام مندرجه‌سی مناسب اولمیان صورتلرله تأویل وتفسیر اولندیغی وعهود مذکوره ایله اعطا قلنمش اولان امتیازات استثنائیه ایله برابر لاینقطع مشکلاتی داعی بولنان بعض سؤ استعمالات علنیه‌نك موجود اولدیغی معلوم ومثبتدر

اشبو سؤ استعمالات ارتق بر مدت دها تمادیٔ وقوعنه مساعده ایتمك دولت علیه‌جه درجهٔ استحاله‌ده بولندیغی جمله‌نك معلومی اولمق اوزره مذکور سؤ استعمالاتی تلمیح وایما ایتمك کافی اولور

اشته شو سببه مبنی سلطنت سنیه عهود قدیمه‌نك حاوی اولدیغی احکام وشرائطه تماما و بر وجه حقانیت رعایت اولنمسنی حکومات محلیه‌یه امر و اشعار ایله برابر عهود مذکوره ایله مؤید ومصدق اولان امتیازاتك حدودینی تجاوز ایده‌بیله‌جك وسلطنت سنیه‌نك حقوق معززهٔ ملکداریسنه طوقنه‌جق هر درلو ادعالرك رد ایدلمسنی دخی توصیه و ازبار بیورمشدر اشته حکومات محلیه‌نك بو بابده متحتم عهده‌لری اولان وظائفك حسن ایفاسنی تسهیل ایچون امتیازات مذکوره‌دن باشلوجه‌لری اخطار و بو امتیازاتك دائره‌سنی تعیین ایله اجراآتده اجانبك بر حقوق مکتسبه اولمق اوزره نائل اولملری لازم کلانلرینی سؤ استعمال اولنانلردن تفریق ایچون خصوصات آتیه‌نك تحریرینه ابتدار قلندی

اولا عهود قدیمه ایله ویرلمش اولان امتیازات تبعهٔ اجنبیه‌یه مخصوص ومنحصردر

دول اجنبیه‌نك ترجمان ویصاقجی صفتیله کندو خدمتلرنده بولنان آدملردن بشقه تبعهٔ دولت علیه‌دن هیچ بر کیمسه‌یه تعمیم حمایت ایملرینه عهود مذکوره‌نك هیچ بر یرنده مساغ یوقدر سلطنت سنیه اشبو ترجمان ویصاقجیدن غیری هیچ بر محمی طانیمز بونلرك مقداری ایسه بیك سکز یوز التمش اوچ تاریخنده تنظیم قلنمش اولان نظامنامه‌ده تعیین قلنمش ومظهر اولدقلری

حمایت ذاتلرینه مخصوص ووظیفهٔ مأموریتلرینه مربوط اولوب مأموریتلری ایله برابر زائل اولور ومدت حیاتلرنده اقربا وتعلقاتلرینه شمولی اولمدیغی کبی ورثه‌لرینه دخی منتقل اوله‌مز

ثانیا تبعهٔ اجنبیه عهود قدیمه اقتضاسنجه اول وقت موجود اولان تکالیف شخصیه وسائره‌دن معاف بولنمشلر ایسه‌ده تکالیف مذکوره مدت مدیده‌دنبرو زائل اولدیغندن شو حال انلرك تکالیفدن بر صورت عمومیه و مطلقه‌ده معافیتلرینی مؤدی ایدر

حتی تجارت داخلیه ایله مألوف اولان تبعهٔ اجنبیه‌نك الك زیاده مظهر مساعده اولان تبعهٔ دولت علیه‌نك ویردکلری رسوم وتکالیف ایله مکلف اوللری مؤخرا عقد اولنان تجارت عهدنامه‌لرنده درج ایدلمش واراضی ویرکوسنه کلنجه بونك تأدیه‌سی تبعهٔ اجنبیه‌نك ممالك محروسهٔ شاهانه‌ده استملاك املاك ایلملرینه موقوف علیهی اولان شرائط علنیه‌دن بری بولنمشدر معاهدات اخیره‌ده ویرکویه دائر اولان استثنا یالیکز تجارت خارجیه حقنده اولدیغندن تجارت خارجیه ایله مشغول اولنلر معاهدات اخیره‌ده مشروط و مندرج بولنان رسومدن غیری برشیئله مکلف اوله‌مزلر

تجارت خارجیه مستثنا اولدیغی حالده کرك عهود قدیمه‌ده وکرك معاهدات منعقدهٔ اخیره‌ده سلطنت سنیه‌نك تبعهٔ اجنبیه‌دن کندو تبعهٔ مخصوصه‌سیله سیان اوله‌رق ویرکو تحصیل ایتمك حقوق ملکداریسی حقنده هیچ برمانع یوقدر

ثالثا ممالك محروسهٔ شاهانه‌ده مقیم دول اجنبیه قونسلوسلری دولت متبوعه‌لری سفراسنك برصورت مطلقه‌ده نائل اولدقلری اقامتکاهلرینك خارج از مملکت عد اولنمق امتیازینی ادعایه هیچ برحق و صلاحیتلری یوقدر بیك یدیوز قرق تاریخنده یاپلمش اولان عهدنامهٔ همویونك اون التنجی ماده‌سنده برکیمسه بردولتك تجارینك مصالحندن طولایی انك قونسلوسی حقنده اقامهٔ دعوا ایدرسه اوقونسلوس حبس اولنمز وخانه‌سی دخی تمهیر ایدلمز و دعواسیدخی باب عالیده کوریلور دیو محرردر اشبو بند حقوق عادیه‌یه عائد موادد اولدیغندن بوصورتله قونسلوسلر باب عالینك

حكمنه تابع اولوب مجازات بدنيه واقامتكاهلرينك تمهيری كبی بعض طرق اجرائيه دن بشقه برشيدن معاف اولمغه حقلری يوقدر

جناياته متعلق مواددە كرك عهود قديمەدە وكرك معاهدات منعقدۀ اخيرەدە قونسلوسلره دائر هيچ بركونه احكام يوغيسەدە مقاولات رسميه اولمديغی و مقابلۀ بالمثل اصولی دخی موجود بولنمديغی حالده حقوق ملل قاعدەسی اقتضاسنجه قونسلوسلرك اقامتكاهلری خارج از مملكت عد اولنمق امتيازينه هيچ بر كونه حق و صلاحيتلری اولمديغی جهتله قونسلوسلرك تبعۀ دولت عليەدن برينی و ياخود حكومتی اضرارا وقوعبولان جنايت و ياخود جنحەلرندە دخی باب عالينك حكمنه تابع اولدقلری وارستۀ شك و اشتباهدر

رابعا اقامتكاهك خارج از مملكت عد اولنمق امتيازينك قونسلوسلره شمولی اولمديغی مثلاو ترجمانلری حقنده دخی شمولی يوقدر فی الواقع ترجمانلر وظائف مأموريتلرينك اجراسندن طولايی وظائف رسميەلرينه متعلق افعال و حركات ايچون حكومت محليه طرفندن تأديب و ياخود محاكمه ايدلەمز ايسەدە انجق قنغی دولت تابعيتندە بولنورسه بولنسونلر وظيفۀ مأموريتلرينه راجع اولميان كافۀ خصوصاتده كرك حقوق عاديه وكرك جنايت مادەلری اولسون منسوب اولدقلری دولتك تبعۀ سائرەسی كبی حكومت سنيه جانبندن محاكمه اولنديغی غير منكردر

بو خصوصده دائر عهود قديمەدە مندرج احكام و شرائط ديكر درلو تأويل و معنايی قابل اولەمز عهود قديمه اقتضاسنجه قونسلوسلر اقامتكاهلرينك خارج از مملكت عد اولنمق امتيازينه مظهر اولمدقلری كبی ترجمانلرينك دخی بو امتيازه نائل اولەميەجقلری عقول سليمه اصحابی نزدنده مسلمدر

خامسا تبعۀ اجنبيه نك اقامتكاهنك طوغريدن طوغرىيه تحری ايدلمامسی عهود قديمەدە مؤيد و مصدقدر منسوب اولديغی قونسلوسه خبر ويرلمكسزين قونسلوس طرفندن بر مأمور بولنمكسزين حكومت محليه تبعۀ اجنبيه نك اقامتكاهلرينه كيزلەمز وبيك يديوز قرق تاريخيله مورخ

اولان عهدنامهٔ همایونك یتمشنجی ماده‌سنده محرر اولدیغی وجهله تبعهٔ اجنبیه‌دن برینك خانه‌سنه کیرلمك مراد اولندقده اول امرده قونسلوسنه خبر ویرلسی وقونسلوس طرفندن برمأمور بولنمسی لازم کلسی بالکز قونسلوس اولان محللرده مرعیدر فقط شوراسی مقرردرکه قونسلوس اولمیان محللرده دخی تبعهٔ دولت علیه‌نك اقامتکاهنه رعایت اولندیغی کبی تبعهٔ اجنبیه نك دخی اقامتکاهنه رعایت اولنمسی مقتضی واقامتکاهه کیرلمك اصولنك اجراسی حکومت محلیه‌نك تبعهٔ دولت علیه حقنده اجراسندن خالی اولمدقلری هردرلو تأمیناتی جامع اوله‌رق اجرا قلنمسی لازمکلور بناء علیه بومثللو محللرده ضابطه مأمورلری بالکز ایجاب ایدن یردن کندولرینه ویریلان امر موجبجه تبعهٔ اجنبیه‌نك اقامتکاهنه کیره جکلر وبودخی پك اقتضا ایتدیکی وقت یعنی برجنایتك تحقیق وتحریسی ایچون اوله جقدر بو خصوصده مأمورین مرقومه ایله برابر حاکم ویاخود صلاحیت لازمه‌یی حائز برمأمور ایله مجلس ملکتدن اوچ اعضا بولنه جقدر اقامتکاهدن مراد اسکان اولنان خانه ایله ملحقاتی یعنی خانه وحولی وباغچه دیوار ایله محاط اولنان اچیقلغی در بونلرك خارجنده مأمورین ضابطه بلا حائل اجرای حکم ایلیه جکدر

سادسا تبعهٔ اجنبیه‌نك یرلو اهالی کبی قوانین سلطنت سنیه‌دن استفاده ایتمکه حق وصلاحیتلری اولوب انجق اشبوحق وصلاحیت کندولرینك قوانین مذکوره احکامنه متابعت ایتمك مجبوریتنی داعی اولور

حقوق ملل قواعدندن اولان شوقاعده عهود قدیمه ایله ملغی ومنفسخ اولمدیغندن تبعهٔ اجنبیه‌نك منسوب اولدقلری سفیر وقونسلوسلر طرفندن تصدیق اولنمدی دیو دولت علیه‌نك بعض قوانیننه متابعت ایتمك ایستمامری واجنبیلرك حاکم صفتیله داخل اولمدقلری محاکم حضورنده مرافعه اولنمقدن استنکاف ایلملری ومحاکم عادیه‌یه کیتمملری وتبعهٔ دولت علیه ایله تکون ایدن دعوالرینك حسم وفصلی ایچون فوق العاده مختلط قومیسیونلر تشکیلنی ادعا ایتملری احکام عهدیه‌نك هیچ برینه مستند اولمدیغی وبوحاله بوانه دك لسبب من الاسباب مساعده اولندیغی جهتله بوندن بویله قبول ومساعده اولنمامسی اقتضا ایدر

سابعا کرك حقوقه وکرك جنایته متعلق موادده هر بردولتك حکمی داخل

دائرهٔ حکومتی اولان ممالکك حدودندن ایلرو ممالك اجنبیه‌ده جاری اوله میوب یالکز کرك یرلو وکرك اجنبی اولسون کندو مملکتنده متمکن بولنان بالجمله سکنه وبونلر طرفندن ظهوره کتوریلان وقوعات حقنده جاری اولور ایکن حقوق ملك شوقاعدهٔ حکمت عائده‌سی ممالك دولت علیه‌ده استثناآت وخیمه ایله خللپذیر اولمقده در

عهود قدیمه احکامی اقتضاسنجه حقوقه دائر دعوالر کرك منحصرا تبعهٔ اجنبیه ارهسنده اولسون وکرك تبعهٔ دولت علیه‌نك دخی مدخلی بولنسون تفریقی لازمکلور منحصرا تبعهٔ اجنبیه میانه‌سنده تکون ایدن دعاوی منسوب اولدقلری سفیر ویاخود قونسلوسلره وتبعهٔ دولت علیه‌نك مدخلی اولان دعوالر دخی محاکم دولت علیه‌یه محول اولور عهود مذکوره حکمنجه جنایته متعلق موادده دخی بردیکر اجنبی‌یی اضرارا براجنبی طرفندن وقوعه کتوریلان جنایت ویاخود جنحه ایله تبعهٔ دولت علیه‌دن برینی ویاخود دولتی اضرارا براجنبی طرفندن ارتکاب اولنان جنایت وجنحه‌نك تفریق وتمییزی اقتضا ایدوب تبعهٔ اجنبیه میانه‌سنده وقوعبولان جنایت وجنحه‌لرك تعقیب واستنطاق وتأدیبی جانی اولان اجنبینك منسوب اولدیغی قونسلوس ویاخود سفیره وتبعهٔ دولت علیه‌دن بری حقنده اوله‌رق براجنبی طرفندن وقوعه کتوریلان جنایت وجنحه‌لرك تعقیب واستنطاق وتأدیبی ایسه حکومت محلیه‌یه عائددر

خصوصات مسروده‌دن مستبان اولدیغی وجهله ممالك محروسهٔ شاهانه‌ده مقیم تبعهٔ اجنبیه ایکی اداره‌یه یعنی دیکر تبعهٔ اجنبیه ایله اولان امور ومصالحی ایچون قونسلوسلرینك حکمنه وتبعهٔ دولت علیه ایله اولان امور ومصالحی ایچون دخی حکومت محلیه‌یه تابع اولورلر

اشبو اداره‌لرك هر بری تماما اجرای وظیفه ایدیورلر حق وعدالت مستقل اولدیغندن قونسلوسلرك اشنه مداخله‌یه حکومات محلیه‌نك حق وصلاحیتی اولمدیغی مثللو محاکم محلیه‌نك حکم وقرارینه دخی قونسلوسلرك مداخله ایتمسی جائز دکلدر طرفین محاکمی طرفندن ویریلان حکملرك تماما وکاملا اجرا وانفاذی ایچون کرك حکومات محلیه وکرك قونسولسلر یکدیکره

اجرای معاونت ایتمکه مجبوردرلر بوصورتده قونسلوس محکمه‌نك صلاحیتنی ویاخود استدعانك ماهیتنی اول امرده تدقیق ایتمك داعیه‌سنده اولمیه‌رق دولت متبوعه‌سی تبعه‌سندن برینی تبعهٔ دولتعلیه‌دن بری طرفندن احضار اولندیغی محکمه‌یه کوندرمکه مجبوردر وعثمانلی محکمه سندن ویریلان حکم وقرارك اجرا وانفاذی ایچون اجرای معاونت ایتمسی اقتضا ایدر وعلی کلا التقدیرین اشبو حکم وقرارلرك درجهٔ حقانیتی تدقیق ایتمك کندوسنه راجع اولماز ثامنا عهود احکامی اقتضاسنجه تبعهٔ اجنبیه ایله تبعهٔ دولت علیه میانه‌سنده تکون ایدوب محاکم محلیه‌یه عائد بولنان دعاوینك حین رؤیت ومحاکه‌سنده ترجمانك حاضر بولنمسی لازمدر عهود قدیمه‌نك اشبو احکامی صریح اولوب حین محاکه‌ده ترجمان حاضر بولنمز ایسه کلنجیه‌دك مصلحتك تأخیری اقتضا ایدر دیو عهودمذکوره‌ده مصرح بولنمش ایسه ده تبعهٔ اجنبیه‌نك دخی ترجمانك حاضر بولنمسی بهانه‌سنی سؤاستعمال ایتمیوب بلکه ترجمانی کتورمکه مسارعت ایتملری لازم کله‌جکی فقره‌سی دخی مندرجدر

ترجمانلر دعاوینك حین رؤیتنده حاکم وضع وصفتنده بولنمیوب دعواده مدخلی اولان تبعهٔ اجنبیه‌نك حامیسی بولنورلر بوبابده اثبات مدعی ایچون بردلیل ارائه‌سی اقتضا ایدر ایسه تبعهٔ دولت علیه‌دن بریله برفرانسز میانه‌سنده وقوعبولان دعوانك محاکه‌سنده ترجمانك فرانسه تبعه‌سندن اولان طرفك حامیسی صفتنده بولنمسی فرانسه دولتیله بیك التی یوز یتمش اوچ سنه‌سنده عقد ایدلمش اولان عهدنامهٔ همایونك اوتوزالتنجی ماده‌سنده مندرج اولدیغندن بند مذکور ارائه اولنور

حقیقت حال بومرکزده اولدیغندن برحکم وقرارك ترجمان حاضر اولمدی دیو کأن لم یکن حکمنده عد اولنمسی جائز اولیه‌جغی مثلو محاکه‌ده اثناء مذاکره‌ده ترجمانك حاضر بولنمق حق وصلاحیتی حائز اولمسی ومحکمه‌دن چکیله‌رك احقاق حق مادهٔ مهمه سنك انتظام جریاننی قطع وتوقیف ایده بیلمسی ادعازینك درسیانی دخی جائز اولمز بومثلو ادعاز عهود قدیمه‌نك هیچ براحکامنه مستند اولمدیغندن رد اولنمایدر

تاسعا عهود قديمه احكامی اقتضاسنجه جنايت و يا جنحه دن طولايی اجنبيلرك
حين محاكه سنده دولت عليه حاكملرينك يالكز سفير و يا قونسلوس و يا انلر
طرفندن برمأمور حاضر بولنمدقجه اجرای محاكمه كيرشمه ملری اقتضا ايدر
اشبو مأمورلر حين محاكه ده حاكم اولميوب حاضر بولنمـلری مجرد هيچ
بر كونه انتظامسزلق وقوعبولمديغنی كورملری مقصـدينه مبنيدر
تبعهٔ دولت عليه دن بری طرفنـدن براجنبی حقنـده وقوعه كتور يلان
جنايت و يا جنحه نك حين تدقيقنده قونسلوس و يا ترجمانك حاضر بولنمسی
عهود قديمه اقتضاسنجه لازم كلمز فقط شوراسی درخاطر اولنمليدر كه
بومثللو محاكه لرعلنی اولوب ارتكاب جنايت و ياخود جنحه ايدنلرك مغدوری
اولان اجنبينك منسوب اولديغی قونسلوس جانبنك حكم ومحاكه سنده
حاضر بولنمقلغی ارزو ايدرسه كندوسـنه برحرمت مخصـوصه اولمق
اوزره دعوت اولنور وشـو اصولك عدم اجراسی حالنده حقوقجه هيچ
برشی ترتب ايتمز
عاشرا بيك يدی يوزفرق تاريخنده ياپلمش اولان عهدنامهٔ همايونك اللی
برنجی ماده سنده درت بيك اقچه دن زياده اولان دعاوی ديكر برمحلده
روئيت اولنميوب ديوان همايونده حسم وفصل اولنه ديو محرردر
شوشرط اولوقت دولتك بولنديغی احوال عموميه يه مطابق اولديغی
حالده چوق سـورميوب مسی حكمنه كيردكدن بشقه ممـالك محروسهٔ
شـاهانه نك بيوك شهرلرنده تجارت محكمه لرينك و بوكونكی كون بلا
استثنا هر يرده محاكم ملكيه نك تأسيسی تاريخندن برومرعی الحكم دكلدر
مذكور شرط تبعهٔ اجنبيه نك كرك مدعی وكرك مدعی عليه صفتيله ذی مدخل
اولدقلری دعوالرده جاری اولمسی لازم كلوب حالبوكه دول اجنبيه تبعهٔ اجنبيه نك
مدعی عليه بولنديغی دعوالرده مذكور شرطك اجراسنه ممانعت ايتدكلرندن
تبعهٔ اجنبيه نك يالكز مدعی بولندقلری دعواره انحصاری مغاير حقانيت
اولور تبعهٔ اجنبيه نك عهود قديمه اقتضاسنجه حائز اولدقلری امتيازاتك
درجهٔ اهميت وحدودی بونلردن عبارت اولوب بعض اسباب مختلفه اشبو
عهود مذكوره احكامنك اجرا آننده تأويلات غير صحيحه ايله سوء استعمال

ایدلمش اولدیغندن قوانین دولت علیه‌نك اجرای احكامنك مأمور اولنلرك وظائف محتمه‌لرینی ایفا ایده‌رك وحقوق معززهٔ سنیه‌یه ایراث خلل ایده‌بیله‌جك هر كونه افعال وحركاتك وقوعنه ممانعت ایلیه‌رك اشبوسوء استعمالاتك ازاله‌سنه غیرت ایتملری لازمه‌دندر

اشته عهود قدیمه‌نك وجودی قوانین ونظاماتك انتظام جریاننه وممالك دولت علیه‌ده ترقیٔ مدنیته نه‌درجه‌لرده ایقاع موانع ایلدیكی بالدفعات بیان واثبات اولنمشدر

بوجهتله سلطنت سنیه عهود قدیمه‌نك محاذرینی برقاتدها اغرلشدرمقده اولان اشبو سوء استعمالاتك تمادیٔ وقوعنه اغماض عین ایده‌جك اولسه ایفای وظائفده تجویز قصور ایتمش اوله جقدر ﴿ عالی پاشا ﴾

دلسیر نعمت عدیم النقمت فراوانی وسیراب ماء الحیات الطاف بی پایانی اولدیغم وعنایت جلیله‌لرندن برزه‌سنك فریضهٔ تشكرینی ایفادن عاجز بولندیغم ولی النعمت بیمنتمز پادشاه شوكت سپاه افندمز حضرتلرینك حق نامستحق مستمندانه وبارهٔ صداقت ستارهٔ عبیدانه‌مده مبسوط الاجنحه اولان نسر طائر مكارم ظاهر حضرت شهنشاهیلری جمله‌سندن اولمق اوزره تلطفا وتكرما دون اخشام احسان بیوریلان محصولات صیدیهٔ ظل افكن فرق مباهات ومفخرت كمترانه م اولدی اعجز چاكران جناب پادشاهی واحقر بندكان حضرت خلافتپناهی اولان بوعبد كمینه‌نك بووجهله تخطر وتشریفه سزا وار بیوریلان تنزل ومرحمت حضرت ملوكانه قوللرجه والله العظیم مبالغه سز اوله رق جهانی وبلكه جانی ذكر برلطف جلیل جدید وبر احسان بیعدیل مراجبدید اولمغله وادیٔ شكر كذاری ومحمدتكاریده لسان حال ومقال كمترانم دمبسته ولال وصحرای شرح وتفصیل مافی البالده قلم عجز رقم عبیدانه م همپرواز مرغ شكسته بال اولمشدر همان جناب حق وفیاض مطلق بوملك ملته وبندكان صداقت سیرته عطیهٔ عظیمهٔ الهیه‌سی وجمله‌نك باعث سعادت مستقله‌سی اولان شهریار ملك نهاد وشهنشاه معالی

نژاد مدالله ظلال رأفته علی مفارق العباد افندمز حضرتلرینی تخت
عالیبخت کامکاری وکامور یده مخلد وابدنشان وسایهٔ توفیقا توایهٔ جناب
ظل اللهیلرینی الی الابد آسایش بخش خلق جهان بیورمسی دعاوی مفروض
الاداسنی زیور زبان تذکار ایتمکده اولدیغمك بروقت مناسبده خاکپای
توتیاسای حضرت خلافتپناهی یه لطفا عرض وافادهسی وابستهٔ رأی
عالیٔ خدیویلریدر اولبابده اراده افندمکدر ﴿ عالی پاشا ﴾

سرمایهٔ افتخار وحیاتمز اولان دولت علیه یه محض بخشایش الطاف
واکرام الهی وملك وملتك مؤسس بنیان عمران ورفاهی اولان ولی النعمت
بینتمز ولی النعمت جهان پادشاه خلافت عنوان وشهنشاه عمیم الاحسان
افندیمز حضرتلرینك مبدأ انواع فیض وسعادت اولان جلوس همایون
شوکتمقرون جناب تاجداریلری ندنبرو نیجه آثار جمیله وجلیلهسی مشهود
عیون عالمیان اولان علو همت وکمال موفقیت حضرت ظل اللهیلری
انحلال آور تعقید مهام دولت وشفا ساز اسقام مسام ملك وملت اولمغله
بونعمت عظمی وعنایت کبرانك تشکرات مفروضهسی السنهٔ خواص
وعوامده هربار مقدمهٔ مناجات وخاتمهٔ ازکار وتحیات اولدیغی حالده
نیجه سنین وایامدرکه کساد دادهٔ بازارکاه معاملات انام ورواج افزای
انواع مشکلات ومضرت انجام اولان قوائم فلاکت علایمك مسکوکات
خالصهٔ عیار ملازمه تحویلی وبالجمله عباد اللهك مملوساز همیان ضجرت
واضطرابلری اولان نقود ناسرهٔ الام واخزانك بو یوزدنخی زر کامل
العیار سرور بی پایانه تبدیلی حقنده مصروف اولان نقدینهٔ همت بی همتای
خلافتپناهی و بونك ثمرهٔ جلیلهسی اولهرق برکون ایچنده مشهود اولان
تحویلاتی فوق العاده جملهمز ایچون برتاریخ جدید فوزوفلاح وحقیقةهیچ
برتاریخده مثلی کورلمامش برخیر واحسان منتج النجاح اولمغین بای وکدا و پیر
و برنا واقویا وضعفا کافة مسرور الفؤاد اولهرق دعای مفروض الاداى
تزاید عمروشوکت حضرت ظل اللهییی تکرار یاد ایلمش وایلمکده بولنمش
اولمسیله بو بندکان عجز عنوان حضرت شهنشاهی دخی عهدهٔ عبودیتمزه

فرض عین اولان تشکر وتحمدی قلما دخی عرض ایتمك شرفنه نائلیت املیله من غیر حد رفع رقعهٔ شکرانیته جسارت ایلدك هرحالده امر وفرمان حضرت من له الامر كدر

﴿ عالی پاشا ﴾

جناب رب بی انداد اورنك آرای عدل وداد وسایه بخشای مفارق عباد اولان پادشاه عالمیان پناه ولی النعمت خلافت منقبت افندمز حضرتلرینك امر وفرمان سلیمانی عنوان جهاندارانه لرینه نسر طائر ساهرهٔ سمایی وانواع نحیرارض ومایی مسخر ومنقاد بیورسون آمین هیچ برشیئه استعداد ولیاقتم واشعهٔ آفتاب توجهات جهان افروز ملوکانه لرینی تلقی یه ذره اقتدار واهلیتم یوغیکن محض مرحمت وعنایات چاکر پرورانه آثار جلیله سندن وآرزتمــاند خدا وندا نه جملهٔ جمیله سندن اولمق اوزره امتثالا لکریمهٔ (احلل لکم الصید) بودفعه رغبت بیوریلان شـکار مکارم آشکارك محصول نعمت موصولنده بودانه چین خدمت دوایت بی نهان وبالشکر تدوم النعم اقتضای حکمت احتواسندن نائل وایه اولان عبد کمینه نك دخی حصه دار نوال عنایات علیه بیورلسی نه درجه زده مستلزم فیض حیات وسرمایهٔ فخر ومباهات اولدیغنك عرض وبیانده قال وقلم عبیدانه م عاجز ولال وهر نقدر فریضهٔ شکر کذا ری وتحمد تکاری یه صرف باراى اقتدار ایلسم عشر معشارینی ادا وایفا امر محال اولمغله ذمت عبو دیته فرض مکتوب وزیور سرلو حهٔ ارباب قلوب اولان دعوات مفروضهٔ خلا فتپنا هی تکرارینه وقف انفـاس حیات ایلدیکم معلوم عالیٔ خدیوانه لری بیو رلدقده امر وفرمان حضرت ولی الامر كدر افنـدم حضرتلری

﴿ کامل پاشا ﴾

﴿ رئیس شورای دولت ﴾

طی مسافهٔ عمرمستعار ایدن پیران کهنه زمانك دمیدهٔ مرعای آمالی اولان ولدان تازه نهالی مبلغ رشد وسداده رسیده وآبیاریٔ فیض باری ایله سرسبز وقامت کشیده اولدقده مغروس کلشنسرای دین ودولت اولوب

دوحهٔ بار اور خیر خدمت اولمسی طریق مسعدت بر یقنی اجتبا واخترا
شاهد کلر خسار اجر دنیا وعقبایی درکنار ایتمکدر بومعنای میامن آرایه
اتباعاً نکهبانیٔ باغبان ازل وتربیت سازیٔ توفیقات عز وجل برکاتیله
ساحهٔ چمنزار شیخوختمده فیضیاب نشو ونما اولان افنان شجرهٔ فؤادمدن
عبدالحلیم بك وحسن بك بنده‌لری بهارستان ریعان عمرلرنده ورقکشای
رسائل کوشش وصحایف کردان حدائق ورزش اوله‌رق ثمار اغصان
علوم عربیه وزبان عذوبت بخش دریه وفرانسویه‌نك حلاوت مزایاسنی
ذائق وچیره دستیٔ تلقیحات قلمیه ایله خیابان کاشنسرای مشار الیهایه
نیل ونسبته لایق اولدقلری ظن خطا نارهای پدرانه ایله تصور اولنوب
کچن سنه ریاست سابقهٔ شورای دولت نزد والاسنه تقدیم وبالقبول مکتوبی قلمی
کتبه‌سنه الحاق ایله توسیم بیوریلوب شرف دوام ایله افتخار ایتمکده‌درلر
فقط غیرت بشری که اطفال خصالك مهتری ونوازش وتلطیفی طوق
وطاقت پدریدن بریدر لابدعالی همت سامی مکرمت برذات اجل کیمیانظرلك
موقوف التفات حکمت آثریدر چونکه تمایز امثال واتراب آتشزن قلوب
شیخ وشاب اولدیغی بی ارتیابدر وبوآتشك ضرام بی آرامی هنکام عنفوان
شبابده قوی واحتراق هوس مساعی وقوعیله طی طریق مراده رهزن
معنوی ایدوکی مسلم اولی الالبابدر بوحالده (ساقی کجاست تازندابی
برآتشم) فریادیله در دریا نوال خدیویلرینه التجایه جرأت ایدرك
ناصیه سائی خاکپای بنده نوازیلریله بهره‌یاب افتخار اولملری وشهادت
پدر برحق پسر ازحد حقیقت بدراست برکرده حضور فائض النور
حقیقت انتمالرنده دخی امتحانلرینه رغبت بیوریلوب نزد معیار صحیح
آصفانه‌لرنده تعین ایده جك عیاره اعتبارا حق حقیرانه‌لرنده سزاوار
بیوریله جق رتبه وخدمت (فکر هرکس بقدر همت اوست) همم جلیلهٔ
رحیمانه‌لرینه موافق اوله جغندن بومسئله‌ده صوب عاجزیدن التماس
ورجانا سزادر اولبابده

نزد حقایق آشنای آصفانه‌لرنده تعریفدن مستغنی اولدیغی اوزره عصر

حاضرده لوای ناموس دین ودولت طرف اشرف سلطنت سنیه دن
اجماع امتله ید مؤید جناب سردار اکرمیلرینه تودیع بیورلمش اولمسیله
کافهٔ اسلامیانك قلبا وقالبالوای نصرت التوای مذکورك امر محافظه‌سنه
متعلق خدمات شریفه‌یی ایفاواداده‌سعی وجهدایتملری فرض عین واولبابده
سززدهٔ بروز اوله‌جق اوامر وتدابیر علیهٔ فاروقیلرینه انقیاد وموافقت
ایتملری موجب سعادت دارین اولدیغنی بیلمیانلر انسان صایلمز وبیلوبده
کریوهٔ خلافه کیدنلره مسلمان دینلمز وما دامکه لوای نصرت التوای
مذکور شمدیکی حالده قلفات موقعنده دیکلمش وهرملتك کنار علی علم
اشعه نواز انظار عاقبت انتظاری بولنمش اولدیغنی کورمکده وحمدالله
تعالی پیرامننده بولنمق شرفیله افتخار ایتمکده اولدیغمدن خدمت کونین
بهاسندن مجتنب اولسم بالاده کوستردیکی وجهله معاذالله تعالی انسانیت
واسلامیتدن مهجور اولمق لازمکلورکه بوحال ایله حیات دنیا محنتکذار
کرب وبلا وکلشنسرای عقبا خارستان داهیه وهبادر بنا برین بدایت
مصلحتدن شمدی‌یه‌دك نیجه طور مشکلاتی طی ایله عاجزانه ایفای خدمته
موفقیتم طرف ذیشرف آصفانه‌لرندن تصدیق بیورلمقده اولمسیله متسلی
اولوب کمال تضرع وابتهال ایله خاکپای عالیٔ داورانه لرینه تشکر
ایتمکده‌یم وبوندنبویله دخی بلطفه تعالی امید وارمکه انضمام همم
جلیله‌لریله برچوق خدمتلره موفق اولوب متفاخر ومباهی وسایهٔ کرامت
پیرای جناب ظل‌اللهیده ابقای نام خیر ایله دنیا وآخرتده مکتسب شرف
نامتناهی اولورم انجق مصلحت جسامتلنمش وطبعا صعوباته کرفتار
اولمش اولمسیله ایلروده دخی بحوله وکرمه تعالی اولکندن زیاده تحصیل
یسروسهولت ایچون تنقیح محاسبات وسایهٔ سنیهٔ صفدریلرنده اصلاح
معاملات ضمننده ودین دفترداری عزتلو رفعت افندی بنده لری تسییر
اولنمشدر بمنه تعالی رخسودکیٔ خاکپای سامیلریله شرفیاب اولدقده
تقریر شفاهیسندن قرین اطلاع عالیلری بیوریله جغی اوزره سرعت
اعاده‌سنه لطف وعاطفت خدیوانه‌لری شایان بیورلمق بابنده

خق بندکانه‌مده بارقه‌انداز بروز اولان محاسن انظار مراحم آثار خدیویلری ثمره‌سی اوله‌رق ترحاله سنجاغنه مواصلت عاجزانه‌مدنبروافکار عادلهٔ جناب ملوکانه‌یه تطبیقا مصالح وامور نافعه‌یه عاجزانه وقوعه کلان سعی وکوشش واهتمام وورزش کمترانه ملك هفوات وقصورندن اغماض عین عاطفت بیوریله‌رق لطفا وکرما شایان پسند وتحسین اولدیغنی اشعار وتبشیر ایله برابر تلطیفات وعنایات خدیویلرینی شامل ۲۷ رجب سنه ۶۵ تاریخلی رونقبخشای دست تعظیم واجلال وانبساط افزای جسم وجان بندهٔ اشکسته بال اولان برقطعه فرمانـنامهٔ جناب وکالتپناهیلری تمادیٔ عمر واقبال وتعالیٔ ابهت واجلال آصفانه‌لری دعوات خیریه‌سی تکرارینه بادی اولمشدر بنده‌لری لیاقت واستیهال عبیدانه مدن افزون مظهر اولدیغم مراحم واشفاق جناب خلافتپناهی ومکارم توجهات شاملة الاحسان صدارتپناهیلری حق تشکرینی ایفا انجق محول عهدهٔ بندکانه‌م اولان مهام امور سلطنت سنیه‌یی حق اوزره ادا ایله اوله‌جغی بدیهی وهویدا ایدوکی درکارو بونعمت باعث المفخرته مظهریت عاجزانه‌م برکمال اولمدیغی بدیدار ایسه‌ده الطاف الهیهٔ صمدانیه‌دن امید وارمکه جان تنده وتن زنده اولدقجه مایهٔ کرانقدر عمر بندکانه‌می خدمات مبرورهٔ دین ودولت ومنافع جلیلهٔ ملك وملت یولنده صرف وبذل ایله تحصیل زحر دنیا وآخرته موفق اولورم همان جناب نسق بخشای امور کون ومکان والوان دهندهٔ بهارستان جهان جلت عظمته عن الزوال والنقصان حضرتلری در یکتای وجود فیض اندود جهانداری وذات باهر السعود خلافتپناهی‌یی وارستهٔ آسیب روزکار بیورسون آمین

نحمدالله تعالی ریعان عمر وعنفوان شباب عاجزانه‌مدن برو خاکپای عالیٔ خدیویلرینه صدق ومحبتله منتمی بولندیغمدن هرحال وطور بندکانه‌مه تماميله عارف واخلاق رضیه وردیهٔ فطریه‌مه واقف اولدقلرینه اغترارا شو استدعای آتیٔ بندکی انهاسنه تضرع وابتهال ایله جسارت ایدرم شویله‌که وجود عاجزانه‌م نحافت ترکیب ایله منفعل وعوارض علل

وامراضه مستعد وقابل اولوب هواسي وخيم محلّلرده دائما خسته وكثر اوقات وآناتم تدبير مداواته وابسته اولەرق حفظ حيات مستعار ايچون اسير دغدغهٔ بيحتاب اولديغم پارسده دخي منظورسامئ آصفانەلري بيورلمشدر حال بويلەايكن يكيشهرفناركه رداءت آب وهوا ايله منفور صغار وكباردر پرسنه درنلر چكديكمي ونه خسته لكلرله شكسته بسته ايفاى وظايف مأموريته بذل تاب وتوان ايتديكمي شمديەدك تأدبا عرض وانهادن كف خامهٔ جرأت ايتدمسه ده (كارد باستخوان رسـيد) مثلنجه بودفعه ضرورة آويختهٔ دامن استرحام اولوب كمال شرم وحجاب ايله برتبديل هوا استدعاسنه مجبور اولديغم رهين علم عالئ وكالتپناهيلري بيورلدقده مجبول اولدقلري شيمهٔ فخيمهٔ بنده پروري مقتضاسنجه احسان اجازت بيوريلەجغنده مطمئن ايسەمده موقع تبديل درسعادت اولديغي تقديرده مسـتلزم محسنـات عديده اولور ابتدا جودت هواكه ايفـا ى خدمت جليله ايچون اقدارحواس وقوى‌ايدرثانيامدت مديده ظرفنده بوحوالينك دقايق امورينه متعلق مطلع اوله بيلديكم بعض امور خفيه يي شفاها عرض وعلاج واقعه پيش ازوقوع بايدكرد حكمنجه تدابير ضروريەسي استحضار يني اخطار ايله ايفاى وجيبهٔ عبوديت ايلرم ثالثا پرسنه دنبرو مصردن كمال پريشاني ومغدوريتله درسعادته هجرت ايتمش اولان عايلهٔ بندكانه مك سايهٔ سنيهٔ جناب ملوكانەده حال وشانلريني تنظيم وجملەسيله رابر بقاى فروتاب سلطنت جناب شهنشاهي دعوات مستجابەسي دركاه الوهيته تقديم اولنور اندنصكره ينه برحالەيه عودت عاجزانەم موافق امر وفرمان بيوريلور ايسه شوآمال مشروحه تحصيليله تجديد صحت وعافيت ايتمك الطاف الهيەدن اميد واثق اولديغنه مبني تكرار برتبديل هوايەدخي احتياجمس ايدنجه اداى وجيبهٔ خدمت وعافيت مستحصلەيي اغور ميامن موفور جناب ملوكانەيه صرف ايله احراز مراتب شرف ومفخرت ايدرم حاصلي شمديكي حالده استدعاى بندكانەمك اسعافنه طبعا وضرورة محتاج اولديغم انشاءالله تعـالى معلوم حكم اتماى رحيمانه لري بيورلدقده حلول ايتمكده اولان حزيران آيندن اولجه رخصت سنيه‌نك

ارزان بیورلمسنی خاصة رجا ایدرم

وسعت واقتدار عاجزانه‌مك ایردیكی حده دك دین ودولتعلیه‌یه حسن خدمت ایتمك آرزوسنده بولندیغمی خاكپای جناب ولی النعمی‌یه عرض وافاده ایچون سابق طربزون مجلس كبیری اعضاسندن فضیلتلو شكری افندی‌یه سپارش ایتمشیدم مومی‌الیه دخی تبلیغ ایلمش وكمال لطف وعاطفت سمیحانه‌لری اقتضاسنجه بوآرزوی بنده‌كانه‌مك حسن حصولنه همم جلیلهٔ مشیختپناهیلرینك ارزان بیوریله جغنی وعد بیورمش ایسه‌لرده حقیقت ماده بركره صوب عاجزانه‌مدن بعدالاستكشاف اكا كوره كوهر ریز كلام اولمق نزدعالئ رؤفانه‌لرنده تصویب بیورلدیغنی شامل اولان تحریرات عالیلری واصل دست عاجزانه‌م اولمشدر نزد جناب مشیختپناهیلرنده خفی دكلدركه طربزون ایالتی مبادئ مدنیتده اولوب تذبذب هیئت اجتماعیه‌سندن ناشی هنوز منازعهٔ عمرو وزید مستمر وبینلرنده مضاربه ومقاتله كاه بارز وكاه مستتر اولمسیله ضرب زید عمروا دعواسندن بشقه مباحثه‌له اوغراشیجق احكام ونظاماته یول بولنه‌مز وبوحال اوزره قالمسی حكومتك ضعفنی كوستررر برامر فجیع اولدیغی دخی انكار اولنه‌مز فقط حال حاضر زمانه‌یه نسبتله بوآرالق تبدلات كلیه‌یه ال قونه‌مز انكچون افكار بسیطه اصحابندن منصف ومحق بروالئ معتدل‌ایله مباحث مذكوره حل اولنوب مصلحت یرینی بولمق ممكن ایدوكنی مطالعه ایله برابر روم ایلینك معلوم ومسلم اولدیغی اوزره كوندن كونه نزاكت كسب ایتمكده اولمسی ولاسیما یونستان جوارنده اولان ایالتلرك خطر عظیمده بولنمسی وكرید دخی بوجمله‌دن صایلمسی والیوم اوجانبلرده بولنان ولاة عظام حضراتی بودقایقه واقف اولمامسی جهتله معاذالله تعالی انجامكار موره واقعه‌سی مثللو برحادثهٔ فجیعه‌ظهورینی منتج اولوراندیشه‌لری حضور راحتمی سلب ایتمكده‌در كرچه طربزون والیلكی موجب تن آسانی واسترا حتدر لكن مخاطرات مشروحه معلوم اولیجق استرا حتی مشقته دكشمك نزد عاجزانه‌مده مرجح اولدیغندن ودین ودولت وملك وملته یارارلو برخدمت

اداسنده استطاعت عاجزانه‌م وافی ایکن طربزونده هرکسك کوره‌بیله‌جکی ایشله اضاعهٔ وقت ایتمکی منافیٔ قاعدهٔ انصاف کوردیکمدن سرمایهٔ حیات مستعارمی واعز اوقاتمی تحصیلنه صرف ایتمش اولدیغم فن وهنرده استعمالی آرزو ایدرسه‌مده نصلسه طربزونه یکی کلدم علی الفور استعفا ایتسم خفتدر وکوندرنلره اسناد خطیئتدر مع مافیه بویله یرده اقامتی اتلاف عمردن اعتبار ایدرم بن اوغرشمغه وجسیم خدمتلر کورمکه مألوف اولدیغمدن برواهی مأموریتله اتلاف زمان ذی قیمت ایتمکدن زیاده متأثرم بناء علیه برمدت صکره استعفا ایتمك استرم ولی النعم افندمزك خاکپای عالیلرینه یوز سوره‌رم هرنه زمان استعفا ایدرسم مساعفهٔ جلیلهٔ اکسیر اثرلرینی دریغ بیورمسونلر دیوافندیٔ مومی الیهه سویلمشیدم اشته بودفعه سؤال سامیٔ فتواپناهیلرینه مبنی مافی الضمیر عاجزانه‌می تفصیل ایتدم یعنی یانیه یاخود کرید والیلکی یاخود سلانیك ومناستر ویانیه وترحاله ایالتلرینك تفتیش نظاملریتی استدعا ایتمك نیتلرنده بولنیورم کرچه بوخدمتلر راحتسزلك ومشقتی مستلزمدر ومعاشی دخی شمدیکندن زیاده دکلدر لکن بویرلر دولتعلیه‌نك کزیده ممالکی اولوب فسادات یونانیه بلیه‌سیله عظیم مخاطره‌ده اولدقلرندن وبکرمه تعالی فسادات مذکوره‌نك منشأ ومصدرلرینه وقوف عاجزانه‌م کالده اولوب الغا وازاله‌لرینه مقدما دخی یول بولمش ایدوکمدن وبونکله برابر سالف الذکر ایالاتك تفتیش ونظامنه مأمور بیورلدیغم حالده اکمال مدنیت وعمران ایله خزینهٔ جلیله وارداتنی تکثیره موفق اوله‌جغمی الطاف آلهیه‌دن امید ایتدیکمدن اکتساب ذخر دنیا وآخرتله مظهر سعادت دارین اولمق املنك حصولی هردرلو آرامش وآسایش بدنه مرجح اولوب اوائل بهارده بویلجه عرض وانها ایله استدعا ایتمك نیتنده ایسه‌مده قبل الاستدعا شاید بواثنالرده اولطرفلره دائر بین الوکلا بعض مذاکرات ظهور ایدرده طرف حضرت مشار الیهدن ابذال همتله اجرا اولنورسه دها طتلو اوله‌جغندن اولبابده همم قدسیهٔ فتواپناهیلرینی نیاز ایدرمکه کافهٔ امت مرحومه حقنده خیر وسلامتی مستلزم برماده اولدیغندن عندالله دخی نائل اجر جزیل اوله‌جقلری محل اشتباه دکلدر

ارتق للعارف يكفى الاشاره بوندن زياده تفصيله حاجت كوره مديكم ملابسه ايله بركره شو مطالعات عاجزانه‌م حضور معارف پیرای خديويلرينه بسط اولنوب شرف افزاى صدور بیوريله جق رأى واراده وتدبير وارشاد ولى النعملرينى اشعاره همت بیورملری متمنادر

نزدعالئ رحيمانه‌لرنده جلى وبديهى اولديغى اوزره اوتوز سنه‌در بونجه انقلابات روزكارده بازيچهٔ انواع شئونات اوله‌رق ايكى وطندن ايرلمش وازمنهٔ مزبوره اراسنده نيجه كره‌لكد خوردهٔ جور فلك اولوب دوكلمش صاچلمش اولديغم حالده التزامكردهٔ نصفت آراى خديويلرى اولان آيين بهين وفادارى ومرحمته رعايتله اجراى لوازم دستكيرى بیوروب افتادهٔ خاك مذلت اولان عبد قديملرينك سر مباهات وافتخارينى پيوستهٔ اوج سعادت بیورمش اولدقلرينك حق تشكرى خارج وسع بشر در ديمك اوليوركه بندهٔ ديرينه‌لرى افندمز كبى بركزيدهٔ عصر وزمان وبرجوهر فلاطون پسند همت لمعانك غريب وافكنده‌سى ومستغرق نعم مالانهايه‌سى بولنديغم ملابسه ايله هرحال وطورده ذات عالئ آصفانه‌لرينه التجا واستناد ايتمكى شعار دأب مصادقت كوريورم وهرنه نيازواستدعا ايتسم حمدالله تعالى انفاذ واجراسنه علواقتدار فخيمانه‌لرينى فوق الثريا بوليورم بناء عليه سوابق عواطف عليه‌لرينه منضم اولمق اوزره مردمك چشم افتخارم پاشا اوغللرى حضرتلرى بنده‌لرين عرض واشعاره جرأت ايتديكم مستدعاى عبيدانه‌م رهين سمع قبول بیوريلوب آرامش جسم وجانه جسبان وسزا آب وهواسى معتدل برجاى دلكشايه الجا ايله ازسرنو احيا بیوره‌جقلرى نزد عبيدانه‌مده مسلم وهويدا ايسه‌ده خط پیرانه ادا ايله شويله برعريضه‌جك تقديمنى طبع غرام آلود بندكانه‌م سوق واغرا ايتمش اولديغى انشاءالله تعالى محاطعلم عالم آرالرى بیورلدقده (باقى نه‌ديم كاولمليه معلوم شريفك * مرأت سكندر كبيدر طبع لطفك) هرحالده آويختهٔ دامن لطف ومرحمت ودست پيوستهٔ كريبان رأفت وعاطفتلرى يم افندمز

﴿ سامى پاشا ﴾
﴿ مأمور مجالس عاليه ﴾

بعض مواد ومسائلی متضمن تواریخ متنوعه ایله ارسال اولنان بش قطعه
مکاتب شریفه‌لری ملفوفاتیله بالوصول مآل ومؤدالری مقام اطلاعه موصول
اولدی مکاتب وارده‌دن شهر ذی القعدة الشریفه‌نك سکزی واون
اوچی تاریخلریله مرقوم اوچ قطعه مکتوبك خلاصهٔ مفاهمی بینار ومرکور
مسئله‌سی حقنده برطاقم افادات واخباراتی حاوی اولوب مسئلهٔ مبحوثه‌یه
دائر کوندریلان تعلیمات مفصله‌نك احکامی اشبو شقهٔ ثلثه‌یه دخی جواب
کافی اولمغله ازسر نوصور تفهیمانه حاجت اولمدیغندن دقت نظریه‌لرینك
تعلیمات مذکوره مزایاسنه معطوفیتی لزومنك تکراریله اکتفا اولنور
دیکرایکی قطعهٔ نمیقهٔ بهیه‌لریکه بری میرزا هاشم خانك سفارتخانهٔ عالیه
التجاسنی متعاقب صدر ایران ایله جریان ایدن مباحثاتی واوبری تبعهٔ
دولت علیه‌یه عائد مصالحك تسویه‌سی امرنده کوریلان تأخراتدن
طولایی درمیان ایدیلان شکایاتی محتویدر مدلول اشعاره نظراً میرزای
مومی الیهك صورت دخالتی جان قورقوسیله مرحمت شاملهٔ حضرت
ولی نعمتدن استمداد ایچون اولدیغندن مقتضای عاطفت علیا ومبتغای
شان جلیل العنوان خلافت عظما اوزره بونی خوف ایتدیکی مهلکه‌یه
اوغراتمامق ازم اولوب شوقدرکه بومثللو ادملر امیدینه نائل اولدقجه
تزاید ارزو ایله یوزبولدقلری طرفی دائما تصدیع واشغال وهرکسك
دیدیکنی ترجیح ایله اشتغال دخی بیهوده جلب اشتغال ایده‌جکی جهتله
کندوسنك یالکز تأمین جانی خصوصنك التماسنده دوام اولنه‌رق سائر
مطالبنه بنا شلما سی موافق مصلحت اوله‌جغندن اویولده حرکت اولنملیدر
کلهلم مصالح تبعه فقره‌سنه سلطنت سنیه علو رحم وشفقت ومروتی
ایجابنجه زیردستانك محروم حقوق وحقانیت اولمسنی تجویز بیورمیه‌جغندن
خصوصیله ممالك ملوکانه‌ده متمکن ایرانیلر کندی ایشلرنده هردرلو
تسهیلاته مظهر ایکن بزم طرف اهالیسنك ایران ممالکنده تصعیبات
ومشکلات کورمسی دولتلر بیننده لزوم وجودی منکر اولمیان اصول
تقابلهٔ حقانیتکارانه‌یه مغایر اوله‌رق هیچ جائز اوله‌میه‌جغندن بوکا برنهایت
ویرلمسی اهم والزم ایسه‌ده سیاق انهای والالرینه باقلنجه طرف شریفلرندن

بو ماده یك شدتلی طوتیلوب حالبوکه حقوق شخصیه یی بین الدولتین دوستانه وملایمانه تسویه ایلیه جك یرده اعمال شدائد ایله صورت رسمیه یه بندیره رك دولتجه برمسئلهٔ مخصوصه شکلنه صوقمق یکده معقول ومجاز اوله میه جغندن وعلی الخصوص کافهٔ مسائلده درجهٔ محدودهٔ مأموریتی تجاوز ایتمیه رك دائرهٔ مأذونیت ایچنده اقامت وفوق العاده برشی ظهورنده ابتدا دولت متبوعه سنه مراجعت برله اله جغی امر وتنبیهه توفیق حرکت ایتمك هر مأمور ایچون شهراه فوز وفلاح اولمق حسبیله بومقوله شیلرده مفرطهٔ غیر موجهه ایله معاملات معدله نك اراسنده شروخیری بیلمك لازمکله جکنه مبنی تبعهٔ حضرت پادشاهی یه متعلق خصوصاتك اغلاق واعظام قلمقسزین استحصال اسباب تسویه سی وحقوق مأموریتلرینك کما یلیق حسن محافظه سی ایله برابر بعد ازین خارج از دائرهٔ ماذونیت ورضا احوال وحرکاتدن اتقا ایلملری ایجاب ایدر قضایای مبحوثهٔ عنها شایان دقت واعتنا اولمغله ومصلحتکذار لق خدمتی دها برنجی مأموریتلری اولدیغندن حق شریفلرنده سبب فیض آتی اوله جق آثار رو یتمدانه یی شمدیدن کوسترملری مقتضی کورنمکله هرحالده اظهار مأثر رشد وسداده همت ایتملری مأمول ومنتظر ایدوکی وفخامتلو شاه حضرتلرینك ولی عهدلری میرزا قاسم خانك وقوع ارتحاللرینی مخبر تحریراتلری اوزرینه نظارت خارجیه مستشاری عطوفتلو افندی حضرتلری مخصوصا ایران سفارتنه کوندریله رك رسم معتاد اجرا ایتدیرلمکین معلومات اولمق ولدی الحاجه ایجاب ایدنلره بیان اولنمق اوزره بوقضیه نك دخی اخطارینه ابتدار اولندیغی افاده سیله جوابنامهٔ محی ترقیم قلندی ﴿ کنعان بك ﴾

﴿ اعضای شورای دولت ﴾

---

* مصر حکمدارانندن سیزوستریسك حرکات عادلانه سی *

حکمدار (سیزوستریس) ایسه اوقات وساعات مخصوصه سنده اولادی کبی سودیکی رعایاسنك شکر وشکایتنی ایشیدر وممالك سائره احوالنه اطلاع ایچون اجانب ایله کوریشور سن فیلدن مصنوع برسریر اوزرنده عصای

زرینی النده کل یوم امور عامه ایله اوغراشور کیجه‌لری مجلسنه قبول
ایلدیکی علما وحکما ایله سویلشور اختیار وسیما وصحبتی خاطرشکار برذات
نامدار اولمغله بزی حضورینه چیقردقلرنده نام وبلده‌می سؤال ایتمکله
توروا محاصره‌سندن عودت وغیبوبت ایدن پدرمی ارادیغمی افاده
وانها ونیجه زمان خاندانیله سریر آرای صحت وشان اولمسی دعاسیله
وطنمه کوندرمسنی نیاز ورجا ایتدم

بنی یوقاریدن اشاغی مشمول نظر تدقیق ایدرك ویردیکم خبرك صدق
وکذبنی تحقیق ضمننده استنطاقه حواله ایله افاده‌سی صحیح ایسه ملتنه
وپدرینك حیثیتنه حرمت ایلدیکمدن مملکتنه کوندرلسون عکسی
تقدیرنده ایکی قات جزا اولنسون دیو امر ایتدکلرندن استنطاقه مأمور
اولان شخص اینجه‌دن اینجه سؤاله باشلینجه متورك ویردیکی جواب عاقلانه‌دن
ناخشنود اولوب چونکه حکمدار هرنقدر عدالتشعار ایسه کندوسی
اولقدر مفسد وغدار وبومقوله کیمسه‌لرك طوغری ادملره غیظ وعداوتی
مجرب ودرکار اولدیغندن آیری آیری سؤال وسوزمزده اختلاف بوله‌رق
افندیسنی اغفال ایتمك نیتیله شمدی یه قدر مفارقت ایتمامش اولدیغم
رفیقمدن تفریق وکونلرجه بشقه بشقه تضییق ایدوب افاده‌مزده فرق
بوله‌مدی ایسه‌ده حیفا که مصلحت اشنایان وراستکویاندن میدانی خالی
بولوب خلقك محسناتنی سترایله مساویسندن بحثلر آچوب حکمدارانه تقرب
وحلول ایدن مداهنه‌کارانك طریقنجه مأمور استنطاق « بونلر فیکه‌لیدر »
دیه‌رك حکمدار عاقلی الدادوب سوریلرینه خدمت ایتمك ارزوه بنی
چوبانلرینه الحاق ایلیوب متورك افادهٔ اخیره‌سنه کوره آنی دخی جانب
سودانه بیع وفروخت ایلدی دینجه قالیپسونك «سجلیده موتی چوبانلغه
ترجیح ایدوبده بورادن برلکزه سبب نه اولدی » استفهمنه « طالعم
کوندن کونه معکوس ومنحوس اولوب مابین حیات وممات فرق وترجیحده
عاجز وخلاص نفسمه بر دکر تدارکنده مضطرب ومشمئز ایتمکله کمال
یأس ونومیدی چوبانلغی قبوله بادی اولدی جوابنی ویردکدن صکره
ینه براقدیغی یردن بدأ ایله رعی اغنام ایتدیکمز یرلر اکثریا بکستان وحیوانات

ایچون بعض احجار واودیه ارالرنده اوتلر بولنور بوادیٔ دوز خنشان اولوب وحشی چوبانلردن غیری کوریشه‌جك کیمسه اولمیوب حالبوکه باش‌چوبان‌افندیسنه یارانمق وقیدرقیتدن‌ازاد اولمق‌املیله معیتنده بولنانلری دائما ازعاج ایلدیکندن جفای خدمت ومطالعهٔ‌عاقبت‌ایله‌روزوشب قیرلرده واغیللرده اغلر ایدم

برکون غلبهٔ المدروندن اداره ایلدیکم سوری‌یی اونودوب برغارك‌اوکنده ارتق بوندن زیاده سنی تحمله اقتدا رم اولمیان درد ومحنتدن قورتلمق امیدیله ورود راحت‌موته مترقب ایکن‌مغاره‌دن بر صدای دهشتنما ظهور و « ای تلماق‌کندوکی مغلوب الم وآشوب ایتمه حمل ثقیل مصائبه تحمل ایدر ایسه‌ك پدرك‌کبی بیوك آدم واتاکیه حکومتیله‌خرم اولورسن اوزمان چکدیکك دردلری انداختهٔ چاه نسیان ایتمیوب اطرافندن مداهنلری دفع وابعاد وزیردستانکی شفقت‌وعدالت‌ایله دلشادایتملیسن » نصایحی تحریك رك‌حواس وشعور ایتمکله دفعةً طاورانوب زانوزدهٔ زمین نیازودستکشای بارکاه خدای بی انباز اولدیغمده رفیقلرم بکا حرمته وباخصوص باش چوبان خلاف ملحوظ رعایته باشلدیلر

بوارالقده مدار تسلیٔ خاطر اولور معلوماتدن محرومیتمه تأسف ایله کسب علم وکمالی هوای نفسانیسنه تقدیم ایدنلر نه محترم ادملردرکه بویله برحال طاقتفرسایه اوغرادقلرنده کندولرینی سرمایهٔ معلومات مکتسبه لریله اکلندیررلر آه برکتاب بولسم بنده اوقویه بیلسم دیو ملاحظه ایدر وبر اورمان ایچنده کیدر ایکن دستنده کتاب برپیره ملاقات وشرف التفاتیله تجدید لباس‌حیات‌ایلدم

بوپیرحکمتسمیرك جبینی‌کشایشنمون قد وقامتی بلندوموزون صقالی دیزینه قدر اوزون سوزی ساده وسدید قوهٔ نظریه‌سی حدید البسه سی سراپا سفید حکایات تاریخیه‌ده حلاوت نطقی حیرت افزای اهل تقلید امور آتیه‌یی استخراجده ملکهٔ‌عقلیه‌سی خارق العاده وادب شناس ورویت استیناس کنجلره محبتی زیاده وحوش بیابانی وطائفهٔ‌جنی ایله الفتی ومتعسر التعریف انواع معارفده مهارتی قصائد ونعوت الهیه قرائتنده حسن

ادا وصوتی خردمندان جهانك باعث حیرتی اولمغله بنی کندینه معنوی فرزند وبوحکایات تمثیلیه ایله نصح و پند ایلدی

شوکواکب کوکبهٔ میدان اسمانده میانهٔ ثوابت وسیاراتده منافات حرکات مناسباتیله مباینت وقوع بولدیغندن چراغ ضیا پاش سپهر چارمین منور ساز روی زمین وروزان وشبان رعی حیوانات وموسیقی ونغماتده درس آزمای طائفهٔ شبان اولوب مواسم شهوردهورك نشدردیکی فواکه خداداد وبهائم سبز خواردن حصوله کلان حلال ایراد ایله اطراف صحاری وجبال وحوالئ انهار کوثر مثالده استماع ترنمات طیور آشیانساز ومروحه جنبانئ باد صبای حیاتنواز ایله مغبوط مالداران جهانیان اولور لذائذ راحت طبیعیه نه ایدوکنی کوسترمکله محسود ادنا واعلاوینه تشریف فرمای عالم بالا اولدیغی کبی سنده مددکارئ فضیلت ذاتیه ایله بوچوبانلرك قلوب قاسیه‌لرینی نرم واسایش طبیعی یه میل ومحبتلرینی کرم ایلیه کور رکون اولور بارکران امور عامه اضطرابندن چوبانلغی ارارسن دیه‌رك دستمه برقوال وبرمجموعهٔ حکمت اشتمال و یرمکله روز ولیال اغاجلر التنده وچمنلر اوستنده ضیافتلر وباشمزده چیچکلردن تاجلر نوانو قیافتلر ایله هر بریمز کیف مایریدیر ایچر واوقات واحیانمز ذوق وصفای خاطر ایله کچر ایکن سوری‌یه برارسلان کیردیکنی کوروب اوزرینه واردیغمده پنچه ودندانینی ودیدهٔ خون فشانینی ارائه وهجوم ایتدیسه ده دیش کچیره‌مدیکندن برقاچ نوبت کشتکیرانه صوله ایله مغاك هلاکه دوچار وچوبانلرك تسیب والتماسلرینه موافقة پوستنی زیب دوش افتخار ایلدم بوحوادثك انتشاریله (سیزوستریس) بنی کوتوروب حال وخاطرمی صوردقدن وحکمدارلر هرشیئی چشم وکوشیله مشاهده واستماع ممکن اوله‌میوب قرینلری ال اياق وکوز وقولاق منزله‌سنده ایسه لرده انلرده ظاهر اولی نعمتلرینه محب وباطنا فوائد شخصیه لری حصولنه مکب اولدقلرندن بعضا خلاف واقع عرض وانها اوزرینه بویله معاملهٔ جور وغدرك وقوعنی بیان واعتراف ایله مأمور ظلمکاری مصادره وتغریب وبوجهتله قلب حزینی تطییب ایلدکدنصکره عسکر وسفینه ویروب

اتاکیه یه کوندرلمامی امر ایتدیکندن امید رؤیت پدر ومادر یأس وکدره غالب وهوای دلربای وطن عنان صبروقراری سالب اولوب بلکه بوراده منتوری دخی بولور و برابر آلورم دیوهمان کشتی سوار عزیمت اوله جق زمانده حکمدارك فوتی وقوعیله شخص منفی میدانه چیقه رق بولندیغم قلعه ده بنی حبس ایتدردیکندن جهان باشمه زندان واورمانده پیر حکمتسیردن ایشتدیکم حکایتلر ووطنه عودت هوسیله نائل اولدیغم مسرتلر خیال خواب کران اولوب هر نه ایسه فینکه‌لیلر بوحالدن استفاده ولاجل الانتقام قبریس جزیره سندن تدارك وفرستاده ایلدکلری عساکر وسفاینی بعد صار ماصاراعاده ایلدیلر

تلماقك منتوردن مفارقتی زمانده دخی خود بخود ایتدیکی حسن حرکاتی وبعضا ایلدیکی خطایانك اقراریله اجسابنه کوره رویتکارانه تشبثاتی فقراتنی قالیپسو سمع تعجب ایله دکلیوب ذاتنده اولان علایم نجابت وفطانت کندوسنه سبب ترقیٔ رقت وحیرت اوله رق « جانم تلماق نهایت نصل قورتلدیکز ومنتور عاقلی نره ده بولدیکز» دیمکله « فینکه‌لیلر مصرده اولان اسیرلرینی خلاص ایتدکلرنده بنی دخی اسرادن عدایله سفینه‌لرینه ادخال ایلدکلرندن امید سلامت حوالیٔ کردد ل غربت الفت اولوب برهوای مساعده کیدیله رك بنم فینکه‌لو اولدیغمی کیمسه بیله‌میوب فقط کیسنده بولندیغم (ناربال) نام قپودان نام وبلده‌می صوردقده بن فینکه‌لو دکلم مقتضای طالع مادرزاد کمیلریله کلدیکم ایچون بنی فینکه‌لودر ظنیله مصرده اسیر ایتدکلری کبی بودفعه دخی فینکه‌لودر دیو ازاد ایلدیلر اتاکیه حکمداری (اولیسك) اوغلی تلماقم نیجه زمانلردر وطن جداپدرمی ارارم ولیل ونهار ارزوی عودت ایله خمیازه کش وبیقرارم » دیدم

بو (ناربال) طبیعی شفیق البال برمرد بیهمال اولمغله اقوال واحوالمی سنجیدهٔ میزان امعان ایدرك « باق تلماق ذاتا اصالت واستقامتکزه سیما وایماکز دلالت وشهادت ایتکله سنی کندیمه ولد مستعار اعتبار ایدوب برنصیحت سلامت بخش ایله خطرات آتیه‌دن وقایه‌کز اسبابنی جستجو وبومقابله‌ده کیم سره اهتمامکزی ارزوایلرم » دیدکده هرنقدر صغیرالسن

ایسه‌مده کتم رازده وسری و پروب سری و یرمامکه بکا یولك ایدن کیمسه‌لره
خیانت ایتمکدن احترازده مهارتم واردر احبای پدرك افاداتنه کوره پدر
تورواشهری محاصره‌سنه عزیمتنده بن هنوز کودك شیرخواره اولدیغمدن
آغوش شفقتنه آلوب قولاغمه قنغی کونکه محروم فضیلت انسانیه ومغلوب
رذائل نفسانیه اولور ایسه‌ك بعضا خطای باغبان ایله فدان نورسیده قطع
وبریده قلندیغی کبی مقراض اجل دخی سنك حبل حیاتکی قطع ایتمکله
یوزیکی بکا کوسترمسون نیازنده‌یم » دیدکدنصکره احباسنه خطابا « باغ
خانمدانمده ینشـور برتازه فدان وهردرلو تربیه‌یه اماله سی آسـان اولان
اوغلمی سزه امانت ایتدم کاسه‌لیسان وخوش‌آمدکویانك شرومضرتلرندن
محـافظه سیله عادل ومرحمتکار وصـادق ومروءتشعار کاتم اسرار یار
واغیار اولمسنه پند ونصیحت ایتکزی استرم » دیدیکنه مبنی « اوان
عنوانمده بیله‌بنی واقف خبایای امور وباخصوص والده‌مك پیش وپسنده
طولاشوب آلمق استیان کسانك استکناه احوالنه مأمور ایلدکلرندن دلشاد
وکتم اسرار ماده‌سنده جمله طرفندن شایان اعتماد اولمشیدم » دیجه
(ناربال) مستقیم البال بدأ مقـال ایله « فینکه لولرك دونمـاجه قوتی
وهرطرفه جریان نفوذ حکومتی میدانده اولوب قوتندن زیاده عقلندن
قورقدیغمز (سیزوستریسك) وفاتی جهتیله جانب مصره کشتیران
سیروسفر واستخلاص اسراده نائل ظفر اولدیغمز حالده (پیکمالیون)
نام حکمدار غدارك اسیری وبری برینه بکزه‌مز معاملاتنك دلکیری
اولمشسزدرکه بو پیکمالیون بدرو وبدخو وبدکو اصحاب ثروت وسامانه
وناموس وشانه عدوامور رذیله‌دن اجتناب ایدن ارباب فضل وکمالدن
دکل نفس فضیلت وتربیه‌دن مجتنب ومدار سلامت نفس ملاحظه‌سیله
سفك دماء بیکناهان فضیحه‌سنی مرتکب ظل وجود ظلم اندودندن اورکر
وبالضروره برینه برشی ویرسه مال موجودم توکنور دیو آه وندامت جکر
خارج وداخل اوتوز اوطه‌یی شامل اولوب تیغ عریان وسنان جانستان
باب کبیرنده پاسبان اولان سراینده ملول ومکدر برده اولدیغی بیلوبده
تلف ایتمسونلر خوفیله اوطه‌دن اوطه‌یه کزر اطعمهٔ لذیذه نظر وهمنده

مسموم ذوق وصفایه دائر صحبت ایسه شاید قلب قسوت قالبه پرشورواهمه‌سی مستلزم انواع غموم جکریتی کباب ایدن ناراکداری اخفا واطفا ایده‌میوب ایچن ایچن ایلدکجه چشمان چاه نشانندن آتشلر صاچغله اولاد واقاربی رحم وشفقتدن مأیوس وقهر وتلفی بد دعاسنه مأنوس وجه عبوسی غم سیاهه جایکاه وسینهٔ حسد آکینه وپرکینه‌سی مقرآه‌جانکاه سعادت محبت قلوبدن مهجور برشخص مذموم ومنفور اولمغله برکون خدمه سندن بری یاخود بردیکری بوظالم عفریت پیکری هلاك ووجود خبث آلودندن بلده‌مزی پاك ایدر تسلیتندن بشقه چاره یوغیسه‌ده نه‌چاره حکمدارمز بولندیغندن خدمت لازمه‌سنی صادقانه رؤیت وخلاف رضا حرکتدن مجانبت ایدرم ایمدی اولیسك اوغلی اولدیغکزی خبر ویررایسه‌کز کرفتار حبس مدید وپدرکزاتاکیه‌یه واردقده مبالغ کلیه طلبیله صاتوب مستفید اولمغی امید ایدر دیمکله افاده ونصیحتنی تحسین وحکمدار غداره نفرین ایدرك بونصل آدمدرکه عزت حالنی جمع مال ومنالده وزیردستانی اوزرینه کیف مااتفق اجرای استقلالده درزعمیله اضرارناس ووساوس نفسیه‌سنه غلبه‌یه قادراوله‌مدیغی حالده کندینی مالك رقاب عالمیان ظن وقیاس ایدیور اکرچه‌بنم کبی چوبان ومستغنیٔ غوائل این وآن اولایدی زهرقهردن وکدر دهردن آزاده وبیغولهٔ اسایش وراحته تنداده اولور ایدی دیو سائرلرك کوره مدیکی مثللو بن دخی کوره‌مدیکمدن خزائنیله برابرکندوسنی حبس وتسجین ایلدیکی قلهٔ سرایه‌اوزاقدن نکران و (سیزوستریس) ایله بونك بیننده اولان ضدیت تامه‌یه حیران اولور ایدم

شویله‌که اوهرنه‌قدر تلقئ قرائب واجانب وتدقیق طبایع حاضر وغائب ایله ذوقیاب ومیانهٔ اهالئ شهرده فاملیاسی اراسنده کزربیوك پدرکبی وارستهٔ طبطاب اضطراب ایسه بواول قدرخائف ومخوف وافکار بدکاری کیمسه‌یی کوروب وکورنمامك طرفنه مصروف اوله‌رق هرحال وحرکتی اجل عاجلی دعوت ودائما تهیئهٔ مقدمات نکبت ایدوب سائر پرنسلر مضحك ومسخره کیمسه‌لره آلدانمقدن ضرردیده اوللری قاعده‌دن ایسه‌ده بواویله‌ده اولیوب ادب وعفت وناموس واستقامت صاحبی اولان ذواتدن

قورقاروزه‌ده برخونریزوفتنه‌انکیز وارایسه‌آنکله دوشرقالقار اولدیغندن عرض وجانبی صاقنور وبوورطهٔ هولناکدن بنی نصل قورتاره‌جغنی دوشنور اولان ناربال مضطرب الحال مقدما حسب الاتحاد کلوب عودته مأذون وآماده بولنان قبریس عسکرینك صره‌سنده بنی دخی سفینه‌یه ادخال وبرکون اول کتمامزی آرزو واستعجال ایلدیسه‌ده مغایرت هوا بش اون کون اقامتی اقتضا ایتدرمکله علی الدوام شواهق عالیه‌سندن قاری وموقع بموقع فواکه وشکوفه‌یی بربرینه‌مزج ایدر موسم حریف وبهاری اکسك اولمیوب انهار لطیف الجریانی واشجار مغروسهٔ سربا سمانی تحتنده‌کی چایرلر ایچنده قوزیلری آردنجه ملر قیون سوریلری کزر بیوك اورمانی واصابت باد سمومدن وارسته ازهار واثمار کونا کون ایله آراسته متعدد باغ وبستانی حاوی اولان جبل لبنان دامننده واقع لطافت آب وهوا ایله مشهور وقراونواحیسی معمور اولان بلدهٔ صوری تماشایه مشغول اولدم

﴿ کامل پاشا ﴾

﴿ رئیس شورای دولت ﴾

موسی ابن نصیر مغرب زمینی کاملا قبضهٔ تصرفنده مسخر واهالیسنی کروهٔ ضلالتدن چیقاروب انوار اسلامیه ایله منور ایلدکدنصکره اندلس جزیره‌سنده دخی ولولهٔ کوس دین محمدی‌یی طنین انداز سامعهٔ اهل ضلال وعناد یعنی ایفای فریضهٔ غزا وجهاد ایلك اوزره خلیفه‌دن باتحریرات استدعای رخصت ایلمیوب حتی یازدیغی عریضه‌سنده جزیرهٔ مذکوره‌یی لطافت موقع جهتیله برالشامه واعتدال آب وهوا جهتنه وازهار وعطریات خصوصنده هنده وفواکه واثمار بحثنده مصره ومعادن کرانبهاسی حقنده چینه تشبیه ایلدیکی مثبتدر بوانها اوزرینه اوالحوالینك فتح وتسخیری ضمننده جانب خلیفه‌دن تعلیمات ارسال اولندیغنه‌مبنی والیٔ مغرب ابن نصیر اختیارلغنه ومشاق سفریه‌یه باقیوب حتی بعض روایته نظرا مقصد اصلیسی اسپانیانك فتحنه موفق اولدقدنصکره فرانسه والمانیایی دخی استیلا ومجارستان طرفندن کله‌رك

قسطنطنیه‌یی ضبط ایلمك و بونشئله ﴿ لتفتحن القسطنطینیة فلنعم الامیر امیرها ولنعم الجیش ذلك الجیش ﴾ حدیث شریفی مصداقنه مظهر اولمق ایدی بومقصدینك حصولی اسبابنی تفکرده ایکن من غیر مأمول برسبب دخی ظهور ایلیوب سبب مذکوری اسپانیایه مرورینه عین فرصت عد ایلدی شویله که اسپانیا قرالی روذریك طرفندن سبته شهری محافظی بولنان قونت جولیانوس قرال مرقومدن کوردیکی بعض معاملات غیر لایقه‌دن طولایی ابن نصیره شهر مذکوری تسلیم ایده‌جکنی وعد واقرار وقوت حکومتنك حال وکیفیتندن آکاه وخبردار ایلدی لکن ابن نصیر جولیانوسك کلاملرینه یکده امنیت ایده‌مدیکنه بناء برای استکشاف حال اول امرده بر برقومندن سواحل اسپانیایه وقوفی اولان طریق بن مالك نام کسنه‌یی بشیوز نفر فارسان ایله بیوجك برقاچ قایغه ارکاب ایدوب طقسان برسنه‌سنده ارسال ایلدی مرقوم طریق دخی سواحلك برمحلنه نزول ایلدیکه محل مذکوره بعده برشهر بنا وطریق تسمیه اولنمشدر محل مرقومدن بعض حیوانات وبرقاچ اسیر الوب ونقل واخراج عسکر حقنده لزومی اولان مواقعك احوالنی وسائر اسباب تسهیلیه‌یی کرکی کبی اکلایوب سالما موسی نزدینه عودت ونقل کیفیت ایلدی موسی بن نصیر بوخصوصك بطریق السهوله حصوله کلدیکندن حسن تفأل ایدرك چوقدنبرو تصور ایتدیکی فتوحاتك قوه‌دن فعله اخراجنی تصمیم ایتمکله سبته وطنجه لیمانلرنده مناسب سفینه‌لر احضار وقبائل بربریه‌دن دخی جسور وجنکاور اولنلری انتخاب ایله‌سنهٔ آتیه یعنی طقسان ایکی سنه‌سی اول بهارنده طارق ابن زیاد نام کسنه‌یی سردار نصب وتعیین ایدرك باب الزقاق یعنی الحالة هذه سبته بوغازی وجبل طارق دینلان بوغازی امراره اعزام ایلدی طارق دخی جبل الفتح نام برونه متصل جزیرة الخضرا نام جزیرهٔ صغیره‌یه نزول ایلدیکه الآن انده اولان شهره الجزیره تسمیه اولنور

﴿ ادهم پاشا ﴾
﴿ ناظر نافعه ﴾

قدیم الایامده روس طائفه‌سی اوروپانك جانب شمالیسنده لهك اوتا

طرفنده کائن ممالك واراضیده متمکن ایکن سمت شرق وشمالدن فوجا فوج ظهور ایدن قبایل واقوامك بعضیسی دخی اولطرفده توطن وقرار وروس اسمنی اخذ ایله کسب نام واشتهار ایدوب جملهسی مخلوطا برقوم نادان وبی بهرهٔ ادراك واذعان اولمغله مدت مدیده طرف جمهوریت صورتنده بلا رابطه ونظام ادارهٔ امور پرشورلرینه قیام ایدرلر ایدی اکثر وقتلرینی همجوارلری اولانله واسوج وسائرلری نهب وغارت ایله کذار وبالمناوبه کاه غالب وکاه مغلوب اولهرق زمان جاهلیتلرین بهائم مثللو امرارایده کلوب حتی اوزی صوینی ایچنده پیدا ایتدکلری تکنهلریله قره دکزه چیقوب خلیج قسطنطینیه ومرمره دکزی قیلرینه قدر چاپول ایتدکلری واردر بالاخره بری برلریله اولان منازعات عدیده دن راحتلری منسلب اولدیغنه بناء اوررریسـ بررئـ ـب نصبنی عموما مناسب کوروب تاریخ هجرتك ایکیوز اللی سنه سنده اعیان بلاد اولان بویاران وونیودکان وسائرلری عقد انجمن جمعیت وبالانتخاب مقام حکمرانی یه اقعاد ایتدکلری * روریق * نامنده برشخصه ایفای رسم بیعت وتبعیت ایتملریله شخص مرسوم اون یدی سنه مقداری حکومت وهلاك کندنصکره اولاد واعقابی صندلی نشین امارت اولوب مقتضای مزاج ملت اوزره ارهلق ارهلق آتش فترت واختلال بینلرنده علو کیر اشتعال اولدیغندن غیری اجانبدن لهلو واسوجلو ایله اسفار عدیده لری ظهور وجانب شرقده اولان حدودلرندن جنکیز خان وقتلرنده هجوم ایدن طوائف تاتاره جزیه عطاسنه مجبور اولوب قراللرینك عزل ونصب وتادیبی تاتارستان حاکملرینك ارادهلرینه موقوف اولمغله وافر زمان بی راحت وخصور اولمشلر ایسه دخی مارالذکر * روریق * خاندانندن خلفاعن سلف اللی ایکی شخصك حکومتی شورش واختلال دائمی ایله یدییوز اوتوزسنه متمادی اولمشدر ایچلرندن اواخر نسل مرقومده حاکملری بولنان دردنجی ایوان اسلافنه نسبت ایله معقولجه برآدم اولوب ابتدا چار عنوانیله قرال اولمش * وموسقه * شهرنده تاج کیمك رسمنی اجرا ایتمش قراللری بودرکه وقت حکومتنده تاتاربیننده ظهور ایدن حالات شقاق واختلافی نعم الوسیله اتخاذ ایله فك

ربقهٔ جزیه‌کذاری وتبعیته جسارت وجانب شرقده نهراتل سمتنده اولان قزان وازدرهان ایالتلرینی ایادیٔ تاتاردن نزع واستخلاصه همت وسبیر ایالتنی دخی ضبط ایله اولطرفده متمکن قبائل وحشیه‌یی اوردهٔ قبضهٔ تبعیت ایتمشدر لکن قریم‌خانی بروطرفدن هجوم ایله چار مرسومك قرار کاهی اولان موسقه شهری واروشنه قدر چاپول ویغما ایلمدی ذکر اولنان روریق خاندانی انقراضندنصکره روسیه ممالکی متغلبه النه‌دوشوب یوز اون بش سنه مقداری شورش وفتنه‌دن خالی اولمدیغندن نهایتکار امر حکومت اتفاق کلم مجموع ملت ایله * رومانوف * خاندانندن میخایل نام کمسنه‌یه قرار ایتمشدر بونك اوغلی علکسی که مشهوردلی پترونك باباسیدر وارث صندلیٔ حکومت اولدقده لهلونك مقدما ضبط ایتدکلری بعض روسیه مملکتلرینك استخلاصنه دسترس اولدیغندن ماعدا ملکنده واضع قانون وملتنه تعلم صنایع وفنون خصوصنده الحاح وابرامی افزون اولوب حتی بحر حزز وقره‌دکزه منصب اولان انهار کبیره ایچنده دونغا ایجادینه هوسکار اولمغله فلمنك جانبندن انشا واعمال سفنه مقتدر استادان وعمله جلبنی التزام ایتمشدر چار مسفورك اوچ نفر اولاد ذکوری والتی نفرقزی اولوب وارث قرالیت اولان ولد کبیری التی‌سنه مقداری حکومتندنصکره هالك اولدیغندن یرینه صندلیٔ قرالیته قعوده مستحق اولان ایوان نام ایکنجی اوغلی مختل الشعور ودلی پترو * دیدکلری اوچنجی اوغلی هنوز اون یاشنده اولوب صغرسنی ظاهر حالده مانع ومحذور عد اولندی حال بویله ایکن بونلرك همشیره‌لرندن سوفیانام مکارهٔ فتنه انکیز واصیه نامیله اجرای حکومت قیدینه دوشمکین علی طریق الترجیح پترونك قرالیتی التزام ایدن رجال واعیانی اعدام ایچون دائما عصیانه مائل اولان استرلیج دیدکلری عسکری طائفه‌ستی اعمال لطائف الحیل ایله ایاقلندیروب کانه علوفه‌لرینی تاخیره سبب اولمش وجوه ورجالدن برقاچ کمسنه‌لری مرسومه‌نك ترتیب ایلدیکی دفتر موجبنجه ورطهٔ هلاکه القادن صکره مرسومان ایوان ایله پترویی تشریکا مقام قرالیته اجلاس وتقریروبری مجنون دیکری صبیدر دیو عنان ادارهٔ امور ملك ودولتی وصایت وولایت طریقیله مختالهٔ

(كاردان) بونه حالدر يافيروز هركس كندى تعيشنه مدار وسائر ابناى جنسنه لازملو ومدد كاراولمق ايچون كرك خدام وكرك احرار بوچار سوى جهان ودادوستدكون ومكانده برصنعت تعلمنه سعى ودقت وبرحركت نافعه تحصيلنه صرف ماحصل غيرت ايتمك اجتماع وتمدن بشر مقتضاسندن ايكن ظنمه كوره سن بودقيقه‌لره صرف نظر ايتامش وبو ملاحظه واديلرينى سبك عنان كذار ايتامش سين كه حتى منوال مشروح اوزره كنديكه وسائر ابناى جنسكه لازم اوله‌جق برصنعتك تحصيلنه وبرحرفتك تكميلنه سعى وكوشش ايتمش دكلسين (طالقاوق) اى كاردان اشبو سؤالك نه عجب سؤالدر منفهم اوله‌مدى سؤالكى توضيحه ومشكلنى تصريحه همت ايله كه جواب باصوابنده شد نطاق غيرت وميدان مجادله‌ده تحريك سنان زبان فصاحت اوله

(كاردان) مثلا موسيقى وطبابت وكتابت ويا خود علم هندسه وفن فصاحت وبلاغتدن بهره‌لك وسائر بومثللو مدار معيشت وموجب شرف آدميت اوله‌جق برهنر ومعرفتدن زهره‌لك وارميدر هله علم حكمت جميع علوم وفنوندن اشرف واعلا وحد ذاتنده دنائت وسفليت ايله مناسبت وقريبتى نا روا اولمغله علم مرقومدن نصيبك اولميه‌جغى مستغنئ قيل وقال واول خصوصده سؤال وجوابده ارخاى عنان توسن زبان باعث تضييع مقال اوله‌جغى بيرون دائرهٔ قيد اشكالدر

(طالقاوق) ساده دللر عندنده شرف وعلوى مسلم اولان بوحكمت ايله مناسبتم اولديغنى قبول وهزاركدوتعب ايله علم مزبورى برآوردهٔ حصول ايتمك احتمالم اولديغنى فهم وادراك ايتمكسزين عندمده احقر ومقهور اولان اول علم ايله مباهات وافتخار ايده‌رك كنايه طريقيله بنى بو وجهله استهزا ايدرم ظن ايدرسه‌ك اشبو طورك عقل سليم روشى وذهن مستقيم ايشى دكلدر

(كاردان) فرض اولنه كه ذكرى مرورايدن علوم وفنونك شرف وصعوبتى بسيار وتحصيل وتعلمى دشوار اولمق ملاحظه‌سيله تحصيل واكتسابنه

مبادرت وتعلمنه مباشرتدن اجتناب ایتمش اوله‌سین هیچ اولمزایسه احادناس بیننده رعایتی درکار ولزومی پدیدار اولان تجارت وخیاطت مثللو صنایع سفلیه‌دن برحرفنده تحصیل بهره ایتمك لزومنی دخی ملاحظه ایتمز مسین ظنمه کوره بومقوله برصنعته محتاج اولمیه‌جق درجه‌لرده ثروت وسامان واموال فراوندن وایه دار دکلسین

(طالقاوق) یاکاردان کلامکده صادق وجوابکده واثق ایسه کده تعداد ایلدکك صنایع وعلومك برینه بالطبع مائل وتحصیل وتکسیبنه قائل اولمش دکلم

(کاردان) احاد ناس بیننده دخی متداول واعمال اولنان صنایعدن اعتراف ایلدیکنه کوره بهره‌ك اولمدیغی معلوم اولدی لکن آنلردن بشقه تحصیل مهارت وکسب معرفت ایلدکك برصنعت وارمیدر

(طالقاوق) مختارم اولان صنعت وتعلم واعمالنه صرف ماحصل مکنت ایلدیکم حرفت‌معلومك اولسه‌سندخی بی اختیارفریفته وانتخاب واختیارمه بلاتأمل تحسینکو ودلشیفته اولورسین

﴿ واسیلاکی ووئقه ﴾

﴿ درسیرت پادشاهان ﴾

حکایت

پادشاهی را شنیدم که بکشتن اسیری اشارت کرد بیچاره دران حالت نومیدی بزبانی که داشت ملك‌رادشنام دادن کرفت وسقط کفتن آغاز کرد که کفته‌اند هرکه دست ازجان بشوید هرچه دردل دارد بکوید

اذایئس الانسان طال لسانه

* شعر *

کسنور مغلوب یصول علی الکلب

* بیت * وقت ضرورت چونماند کریز
دست بکیرد سر شمشیر تیز

ملك پرسید که چه میکوید یکی ازوزرای نیك محضر کفت ای خداوند همی کوید که والکاظمین الغیظ والعافین عن الناس ملك را بروی رحم آمد وازسرخون اودر کذشت وزیردیکر که ضد او بود کفت ابنای جنس مارا نشاید در حضرت پادشاهان جز براستی سخن کفتن این ملك را دشنام داد وناسزا کفت ملك روی ازین سخن درهم کشید وکفت مرا آن دروغ وی پسندید ترآمد ازین راست که توکفتی که آن را روی در مصلحتی بود واین را بنا برخبث وحکما کفته اند که دروغ مصلحت آمیز به از راست فتنه انکیز

* بیت *

من که شاه آن کند که او کوید

حیف باشد که جز نکو کوید

برطاق ایوان فریدون نوشته بود * مثنوی *

جهان ای برادر نماند بکس

دل اندر جهان آفرین بند و بس

مکن تکیه برملك دنیا وپشت

که بسیار کس چون تو پرورد وکشت

چو آهنك رفتن کند جان پاك

چه برتخت مردن چه بر روی خاك

حکایت

یکی ازملوك خراسان سلطان محمود سبکتکین را درخواب دید بعدازوفات او بصد سال که جملهٔ وجود او ریخته بود وخاك شده مکر چشمان او که همچنان درچشمخانه همی کردید ونظر میکرد سائر حکما ازتأویل آن خواب عاجز ماندند مکر درویشی که خدمت بجای آورد وکفت هنوز نکران است که ملکش بادیکران است * قطعه *

بس نامور بزیر زمین دفن کرده اند

کز هستیش بروی زمین برنشان نماند

وان پیر لاشه را که سردند زیر خاك
خاکش چنان بخورد کز واستخوان نماند

زنده‌است نام فرخ نوشیروان بخیر
کرچه بسی کذشت که نوشروان نماند

خیری کن ای فلان وغنیمت شمار عمر
زان پیشتر که بانك برآید فلان نماند

حکایت

ملکزادهٔ راشنیدم که کوتاه بود وحقیر ودیکر برادرانش بلند وخوب روی باری پدرش بکراهیت واستحقار دروی نظرکرد پسر بفراست دریافت وکفت ای پدر کوتاه خردمند به‌ازناددان بلندنه هرچه بقامت مهتر بقیمت بهتر الشاة نظیفة والفیل جیفة * شعر *

اقل جبال الارض طور وانه
لاعظم عندالله قدرا ومنزلا

* قطعه * آن شنیدی که لاغردانا کفت روزی بابله فربه
اسب تازی اکر ضعیف بود همچنان ازطویلهٔ خربه

پدر بخندید وارکان دولت بپسندیدند و برادران بجان برنجیدند *قطعه*

تامرد سخن نکفته باشد
عیب وهنرش نفته باشد

هر بیشه کان مبرکه خالیست
شاید که پلنك خفته باشد

شنیدم که درآن مدت ملك را دشمنی صعب روی نمودچون دولشکر روی بهم آوردنداول کسی که‌اسب درمیدان جهانیدآن پسر بود وکفت *قطعه *

آن نه من باشم که روزجنك بینی پشت من
آن منم کاندرمیان خاك وخون بینی سری

کانکه جنك آرد بخون خویش بازی میکند
روز میدان وانکه بکریزد بخون لشکری

این بکفت وبرسپاه دشمن زدوتنی چنداز مردان کاردیده بینداخت چون پیش پدر باز آمد زمین خدمت ببوسید وکفت * قطعه *

ای که شخص منت حقیر نمود
تا درشتی هنر نه پنداری
اسب لاغر میان بکار آید
روز میدان نه کاو پرواری
﴿ سعدی ﴾

روز فیروز جلوس همایون مناسبتیله حضور لامع النور حضرت تاجداری‌یه یوزسورلدیکی صره‌ده عموم رؤسای روحانیه نامنه اوله‌رق روم پطریقی رتبتلو افندینك ایراد ایتمش اولدیغی رومی العباره نطقك سعادتلو لغوفت بك افندی حضرتلری طرفندن قرائت اولنان ترجمه‌سیدر شوکتلو قدرتلو مرحمتلو مهابتلو ولی نعمت بیمنتمز پادشاهمز افندمز بالشرف والاقبال تخت روشن بخت آل عثمانینك مهر جهانتاب وجود همایونلریله پرنور اولدیغی روز فیروزدنبرو سلطنت سنیه‌لرینك کافهٔ اصلاحات وانتظاماتنده یعنی ممالك محروسهٔ ملوکانه‌لرینك اکمال واحیای قوهٔ بریه وبحریه‌سی ووسائط نقلیه ومروریه‌نك توفیر وتکثیری وعلوم ومعارف وحرف وصنایعك سوبسو نشر وتعمیمی ومحاکم ومجالسك تصلیح وتنظیمی ونظامات وقوانین نافعه‌نك وضع وتأسیسی وقواعد باهر الفوائد مساوات وعدالتك اعلان واجراسی والحاصل مدنیتده لازم اولان ترقیاتك استحصال وانتشاری خصوصاتنده مشاهده سیله مفتخر اولدیغمز آثار خیریه هپ افندمزك لطف مخصوص همایونلری ایدوکی مسلم عالمدر دولت علیه‌لرینك وبالعموم تبعهٔ موروثه وصادقهٔ شاهانه‌لرینك تاریخ فیض وافتخاری اولان بوروز فیروزه یتشمك همز ایچون نه درجه باعث مسرت ایسه بووسیلهٔ مسعوده‌دن طولایی حضور شوکتموفور شهنشاهیلرینه قبوله مظهریت عاجزانه‌مز دخی اولمرتبه وفوق الحد والغایه مستلزم شرف ومباهات چاکرانه‌مز اولمغله سایهٔ معدلتوایهٔ ملوکانه‌لرنده مستظل وبلا استثنا نعم کوناکون آسایش وحضوره نائل اولان ملل مختلفه نك رؤسای

روحانیه‌سی قوللری خاکپای معالی احتوای حضرت شهریاریلرینه عرض کمال تشکر وتهنیت وتکرار صدق وعبودیت ایلرز
همان جناب فیاض مطلق متبوع مفخم وولی نعمت معظممز اولان وازدیاد عمر وعافیت سنیه‌سی دولت علیه‌نك سبب مستقل ترقیاتی وبتون تبعهٔ صادقه‌لرینك مدار محض اسایش وحیاتی بولنان شوکتلو پادشاهمز افندمز حضرتلری الی آخرالزمان مزید صحتله رونق افزای دیهیم سلطنت وشان بیورسون آمین

﴿ سیسام جزیره‌سی بکلکی مأموریت امری ﴾

روم ایلی بکلربکیلکی پایه‌لو زندن سیسام جزیره سی بکی اولوب بوکره عهده‌سنه رتبهٔ بالا توجیهیله خارجیه نظارتی مستشارلغنه تعیین قلنان قسطاکی افندینك یرینه رتبهٔ اولی صنف اولی رجالندن مکتب سلطانی مدیری وایکنجی رتبه مجیدی نشان ذیشاننك حائز وحاملی اولان فوتیادی بکك شمدی‌یه قدر بولندیغی خدمات دولت علیه‌مده ایفای حسن خدمت وابراز آثار صداقت ایلمش وذاتاً دخی درایت وروتیله متصف اوله‌رق جزیرهٔ مذکوره‌یی حسن اداره‌یه مقتدر بولنمش اولدیغندن ذکر اولنان سیسام جزیره‌سی بکلکنه تعیینی خصوصنه بوکره امر وارادهٔ سنیهٔ ملوکانه‌م متعلق وشرفصدور اولمش اولمغین مقتضای منیفی اوزره مأموریتنی متضمن دیوان همایونمدن اشبو امر جلیل القدرم اصدار واعطا اولندی مشارالیه بوندن بویله مقتضای مأموریت وصداقتی اوزره جزیرهٔ مذکوره امور ومصالحنك مؤسس اولان نظامنه توفیقاً حسن رؤیت وتسویه‌سیله اهالیسنك دائما وقایهٔ آسایش واستراحت واستدامهٔ حضور وامنیتلری اسباب ووسائلنك استحصال واستکمالی امر اهمنه مزید اعتنا وصرف مقدرت وخلاف رضای شاهانه‌م ومغایر نظام برکونه حال وحرکت وقوعه کلمامسنه بذل ماحصل لیاقتله لازم الانها اولان احوال واثاری دربار شوکتقرار ملوکانه‌مه تحریر واشعاره مبادرت ایلیه تحریراً فی الیوم الخامس والعشرین من شهر ربیع الآخر لسنه احدی وتسعین ومأتین والف

ΠΡΟΣΛΑΛΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΣΤΙ ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣΑ

ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΗΣ Α. Α. Μ. ΤΟΥ ΣΟΥΛΤΑΝΟΥ

ΥΠΟ ΤΗΣ Α. Θ. Π.

ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ Κ. ΙΩΑΚΕΙΜ

ΕΝ ΕΠΙΣΗΜΩ ΑΚΡΟΑΣΕΙ,

ΔΙΕΡΜΗΝΕΥΟΝΤΟΣ ΤΗΣ Α.Ε. ΤΟΥ ΑΡΧΟΝΤΟΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΛΟΓΟΘΕΤΟΥ

ΚΥΡΙΟΥ ΣΤΑΥΡΑΚΗ ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΥ ΒΕΗ.

Ὅρα τουρκικὸν κείμενον σελ. 213.

Μεγαλειότατε!

Ἀπὸ τῆς αἰσίας Αὐτῆς ἀναβάσεως εἰς τὸν ἔνδοξον τῶν Ὀσμανιδῶν θρόνον ἡ Ὑμετέρα Αὐτοκρατορικὴ Μεγαλειότης οὐκ ἐπαύσατο εἰσάγουσα βελτιώσεις εἰς ἅπαντας τοὺς κλάδους τῆς διοικήσεως, καθιστῶσα τὸ κράτος ἰσχυρὸν κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν, πολλαπλασιάζουσα τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας, διαδίδουσα τὰ γράμματα, τὰς ἐπιστήμας καὶ τὰς τέχνας, διοργανίζουσα τὰ δικαστήρια καὶ νομοθετοῦσα τὰ βέλτιστα, κηρύττουσα ἅμα καὶ καλλιεργοῦσα τὴν γόνιμον τῆς ἰσότητος ἀρχὴν, καὶ τιθεμένη τὸν καλὸν τῆς προόδου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ ἀγῶνα.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, οἱ ἔνθερμοι πρὸς Θεὸν εὐχέται καὶ πιστοὶ ὑπήκοοι τῆς Ὑμετέρας φιλολάου Μεγαλειότητος πνευματικοὶ ἀρχηγοὶ τῶν ὑπὸ τὸ κραταιὸν Αὐτῆς σκῆπτρον ἐμπεπιστευμένων διαφόρων ἐθνῶν, ἀξιούμενοι τῆς τιμῆς τοῦ νὰ ἐμφανισθῶμεν σήμερον ἐνώπιον Αὐτῆς ἐπὶ τῇ ἐτετείῳ καὶ χαρμοσύνῳ ταύτῃ ἑορτῇ τῆς εἰς τὸν Αὐτοκρατορικὸν Θρόνον πανευτυχοῦς Αὐτῆς ἀναβάσεως, δραττόμεθα τῆς εὐκαιρίας, ἵνα πρὸς τοῖς ὀφειλομένοις ταπεινοῖς ἡμῶν συγχαρητηρίοις, καταθέσωμεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Αὐτῆς Θρόνου τὸν φόρον τῆς αἰδίου ἡμῶν ἀφοσιώσεως καὶ εὐγνωμοσύνης ἐπὶ ταῖς τοσαύταις καὶ τηλικαύταις εὐεργεσίαις, ἃς ἐπιδαψιλεύει ὁσημέραι ἀφθόνως εἰς ἅπαντα ἀνεξαιρέτως τὰ πιστὰ ὑπήκοα Αὐτῆς ἔθνη, εὐχόμενοι ἐκ ψυχῆς, ὅπως ὁ Ὕψιστος Θεὸς χαρίζῃ τῇ εὐεργετικωτάτῃ ἡμῖν Αὐτῆς Μεγαλειότητι ζωὴν μακροχρόνιον καὶ ὑγιείαν διηνεκῆ καὶ ἀμετάπτωτον πρὸς δόξαν καὶ εὔκλειαν τοῦ Βασιλείου Κράτους, καὶ πρὸς εὐημερίαν τῶν πιστῶν Αὐτῆς ὑπηκόων. Ἀμήν.

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΝ ΦΕΡΜΑΝΙΟΝ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΥΤΟΥ ΥΨΗΛΟΤΗΤΟΣ ΤΟΥ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΦΩΤΙΑΔΟΥ ΒΕΗ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΗΓΕΜΟΝΙΑΝ ΤΗΣ ΣΑΜΟΥ.

Ὅρα τουρκικὸν κείμενον σελ. 214.

Τοῦ διὰ τοῦ Αου πολιτικοῦ βαθμοῦ Αης τάξεως καὶ τοῦ ἐνδόξου παρασήμου Μεδζιδιὲ Βας τάξεως τετιμημένου ἀνωτέρου ὑπαλλήλου Φωτιάδου Βέη, τέως Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σουλτανικῆς Σχολῆς, παρασχόντος ἤδη ἀγαθὰς ἐκδουλεύσεις ἐν οἷς ἄχρι τοῦδε κατέστη ὑπουργήμασι τοῦ Ὑψηλοῦ Μου Κράτους καὶ ἐνδειξαμένου πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν, ἱκανοῦ δὲ ὄντος κυβερνῆσαι τὴν νῆσον Σάμον ἐν τῇ συνέσει καὶ ἀγχινοίᾳ δι' ὧν ἔστι πεπροικισμένος, ἐξεδόθη Ὑψηλὸν Αὐτοκρατορικὸν Διάταγμά Μου δι' οὗ ὁ Φωτιάδης Βέης διορίζεται εἰς τὴν Ἡγεμονίαν τῆς Σάμου, ἀντὶ τοῦ Κωστάκη Ἐφένδη, τέως μὲν Ἡγεμόνος τῆς Σάμου, φέροντος βαθμὸν Ῥούμελι Βεϊλὲρ Βεγί, νῦν δὲ διορισθέντος Ὑφυπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν μετὰ τοῦ βαθμοῦ Βαλῆά. Συνεπείᾳ δὲ τοῦ ὁρισμοῦ Μου ἐχορηγήθη ἐκ τῆς Αὐτοκρατορικῆς Αὐλῆς τὸ παρὸν ἔνδοξον Φερμάνιόν Μου περὶ τοῦ διορισμοῦ αὐτοῦ. Ὅθεν ὁ ῥηθεὶς Φωτιάδης Βέης, καθὰ τὸ καθῆκον καὶ ἡ πίστις ὑπαγορεύει, καταβαλλέτω ἤδη πᾶσαν προσπάθειαν ἐπὶ τῆς σπουδαιοτάτης ἐντολῆς τοῦ διέπειν καλῶς τὰ τῆς εἰρημένης νήσου συνῳδὰ τῷ θεμελιώδει ὀργανικῷ αὐτῆς νόμῳ, καὶ ἐκζητεῖν καὶ συμπληροῦν ἀδιαλείπτως τὰ δέοντα μέσα πρὸς τήρησιν τῆς ἡσυχίας καὶ ἀνέσεως καὶ περιφρούρησιν τῆς εὐημερίας καὶ τῆς ἀσφαλείας τῶν κατοίκων αὐτῆς, ποιείσθω χρῆσιν τοῦ προϊόντος τῆς ἀξίας καὶ ἱκανότητος αὐτοῦ ἵνα μή τι συμβαίη ἔκνομον καὶ ἐναντίον τῇ Αὐτοκρατορικῇ Μου θελήσει, καὶ σπουδῇ γραφέτω καὶ ἐκτιθέσθω πρὸς τὴν κραταιὰν Αὐτοκρατορικήν Μου Πύλην ὅσα κοινοποιήσεως ἄξια. Γέγραπται τῇ δεκάτῃ πέμπτῃ τοῦ μηνὸς Ῥεβίουλ-Ἀχὴρ τοῦ Χιλιοστοῦ διακοσιοστοῦ ἐννενηκοστοῦ πρώτου ἔτους τῆς Ἐγίρας (27 Μαΐου 1874).

Διὰ τῆς μελέτης τῶν ἐν τῇ δευτέρᾳ ἐκδόσει τεμαχίων ἐκμανθάνει ὁ σπουδαστὴς τὴν ἐπίσημον γλῶσσαν τῆς ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας ἄνευ μακρᾶς καὶ ματαίας χρόνου σπατάλης περὶ τὸ ἀρχαϊκὸν ὕφος, ὅπερ πάντῃ ἄχρηστον ἀπέβη σήμερον.

Ἐν τῇ ταξιθετήσει τῆς ὕλης τῆς παρούσης Χρηστομαθείας ἐβαδίσαμεν ἐν πολλοῖς συμφώνως πρὸς τὰ προγράμματα τῶν Ἑλληνικῶν Σχολῶν, ὧν εἰς τὴν χρῆσιν ἰδίᾳ προώρισται τὸ βιβλίον ἐπὶ πενταετῆ τοὐλάχιστον διδασκαλίαν, ἀρχομένης τῆς ἀναγνώσεως αὐτῆς ἀμέσως μετὰ τὸ ὀθωμανικὸν Ἀλφαβητάριόν μου. Οὕτως οἱ σπουδασταὶ ἀπαλλάττονται καὶ τῆς ἀγορᾶς κατ' ἔτος νέων ὀθωμανικῶν βιβλίων καὶ μᾶλλον ὀλιγοδάπανος αὐτοῖς ἡ σπουδὴ γίγνεται, καθ' ὅσον ἄλλως καὶ πλεῖστα τεμάχια τῶν ἐν τῇ Χρηστομαθείᾳ οὐδὲ ὅλως δύνανται νὰ πορισθῶσιν ὡς ἀνέκδοτα.

Πρὸς τούτοις καὶ τῇ φιλικῇ εἰσηγήσει τοῦ ἀξιολόγου καθηγητοῦ τῆς ὀθωμανικῆς γλώσσης ἐν τῇ Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ ἀξιοτίμου Κυρίου Ἀριστομένους Λουκίσσου, προσετέθησαν καὶ τεμάχια τοῦ περσικοῦ ἀριστουργήματος Γκιουλιστὰν (ὁ Ῥοδών) πρὸς χρῆσιν τῶν ἐν ταῖς ἀνωτέραις τάξεσι τῶν Σχολῶν τὴν περσικὴν διδασκομένων μαθητῶν.

Ὡς ἐπίμετρον δὲ καὶ πρὸς πλείονα ἐξάσκησιν τῶν σπουδαζόντων τὴν ὀθωμανικὴν γλῶσσαν προσεθέσαμεν ἐν τέλει τῆς Χρηστομαθείας καὶ τὸ νεωστὶ ἐκδοθὲν Αὐτοκρατορικὸν Φερμάνιον τοῦ διορισμοῦ τῆς Αὐτοῦ Ὑψηλότητος τοῦ Κωνσταντίνου Φωτιάδου Βέη εἰς τὸ Ἡγεμονικὸν ἀξίωμα τῆς Σάμου, καὶ ἄλλα τινα προσόμοια ἔγγραφα μετὰ τῆς ἑλληνικῆς αὐτῶν μεταφράσεως.

Τοῦ λόγου δ' ὄντος περὶ τουρκικῆς γλώσσης ἐπιτραπήτω ἡμῖν ἵνα παρεκβατικῶς ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα καὶ ὅτι πλεῖσθ' ὅσα προοιωνιζόμενος αἴσια ἐκ τῆς ἐκμαθήσεως τῆς ὀθωμανικῆς ὑπὸ τῶν ὁμογενῶν, ὅπερ οὐκ ἐπαυσάμην ὑποδεικνύειν καὶ εἰς τὰς βραχείας προδιοικήσεις τῶν ὅσων κατὰ καιροὺς ἔγραψά τε καὶ ἐξέδωκα, διενοήθην καὶ τὴν σύστασιν Συλλόγου πρὸς διάδοσιν τῆς τουρκικῆς παρὰ τοῖς ὁμογενέσιν. Ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις ἐπευδοκήσασα εἰς τὴν ἰδέαν ταύτην εὐηρεστήθη ἵνα μοὶ χορηγήσῃ Ὑψηλὸν Σουλτανικὸν Ὁρισμὸν (Ἰραδὲ) διὰ τὴν πραγματοποίησιν καὶ παγίωσιν τοῦ σχεδίου τοιούτου Συλλόγου, ἐφ' ᾧ καὶ δράττομαι νῦν τῆς εὐκαιρίας εὐαρέστως ὅπως ἀπονείμω Αὐτῇ τὸν φόρον τῆς βαθυτάτης εὐγνωμοσύνης μου ἐπὶ τῷ τρανῷ τούτῳ δείγματι τῆς πρὸς ἐμὲ εὐνοίας Αὐτῆς, ὡς καὶ ἐπὶ τῷ πολιτικῷ βαθμῷ καὶ τῷ Αὐτοκρατορικῷ παρασήμῳ δι' ὧν ἠξίωσε νὰ μὲ τιμήσῃ.

Ἐν Χαλκηδόνι τῇ 1η Αὐγούστου 1874

ΑΛΕΞ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ.

Τοῖς ἐντευξομένοις,

Ἡ Ὀθωμανικὴ Χρηστομάθεια δημοσιευθεῖσα τὸ πρῶτον κατὰ τὸ 1871 εὐνουστάτης ἔτυχεν ὑποδοχῆς παρά τε τοῖς συμπολίταις Ὀθωμανοῖς καὶ παρὰ τοῖς ὁμογενέσιν, ὡς τοῦτο κατέδειξεν ἀριδήλως ἡ ἐν ταχεῖ, τῇ ἀληθείᾳ, χρόνῳ ἐξάντλησις τοῦ βιβλίου, ἐκδεδομένου κατὰ πολλὰς χιλιάδας ἀντιτύπων. Ἡ ἰδέα τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ ἔργου ἡμῶν ἀνταμείβει ὄντως καὶ τὴν πρόθεσιν καὶ τοὺς κόπους ἡμῶν, καὶ τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον ἄνευ ὑπερηφανείας δυνάμεθα νὰ καυχηθῶμεν ὅτι ἡμεῖς πρῶτοι εἰσαγαγόντες τὸ σύστημα τῆς διὰ Χρηστομαθείας σπουδῆς τῆς ὀθωμανικῆς γλώσσης, πολλοὺς ἔσχομεν τοὺς μιμητάς, πρὸ πάντων ἐν τοῖς Ὀθωμανοῖς, καὶ τὸν τίτλον τῆς Χρηστομαθείας ἡμῶν οἰκειοποιηθεῖσιν, ἀφοῦ προηγουμένως ἐπεμελήθησαν ν' ἀκρωτηριάσωσιν αὐτόν. Ἀλλ' ἀντὶ παντὸς ἄλλου αἰσθήματος, χαίρομεν τοὐναντίον ὅτι βλέπομεν καρποφοροῦντας ἔστω καὶ διὰ πολλαπλοτέρων μέσων τοὺς κόπους οὓς ἀπὸ πολλοῦ χρόνου καταβάλλομεν πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ ἡμῶν, ὅστις ἐστὶν ἡ πολλαπλασίασις τῶν πρὸς ἐκμάθησιν καὶ διάδοσιν τῆς ὀθωμανικῆς γλώσσης μέσων.

Τὴν δευτέραν ταύτην ἔκδοσιν τῆς Χρηστομαθείας ἡμῶν πρὸ πολλοῦ ἐπεθυμοῦμεν ἵνα προσφέρωμεν τῇ ὁμογενεῖ νεολαίᾳ, ἀλλ' αἱ βραχεῖαι ὧραι σχολῆς ἃς ἀπολείπουσιν ἡμῖν τὰ ἐν τῇ τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως ὑπηρεσίᾳ καθήκοντα ἡμῶν ἠνάγκασαν ἡμᾶς ἵνα βαίνωμεν βραδέως, οὐκ ὀλίγον ἰδίᾳ μοχθοῦντες καὶ περὶ τὴν ἐπιστασίαν τῆς ἐκτυπώσεως τοῦ ἔργου. Ὅπως δὲ παρουσιάσωμεν εἰς τὸ κοινὸν Χρηστομάθειαν τὸ γ' ἐφ' ἡμῖν ὅσον ἔνεστι εὐμεθοδωτέραν καὶ τελειοτέραν, ἐν τῇ σταχυολογήσει αὐτῆς βάσιν ἐλάβομεν τὸ ἐν χρήσει ἐν τοῖς ἐπισήμοις ἐγγράφοις τῆς Ὑψηλῆς Πύλης ὕφος τῆς ὀθωμανικῆς γλώσσης. Πρὸς τὸν κανόνα δὲ τοῦτον βαίνοντες ἐλάβομεν ὑπ' ὄψιν τὰ συγγράματα, ἐπισήμους ἐκθέσεις, ἐπιστολὰς κλπ. νεωτέρων τε καὶ συγχρόνων ὀθωμανῶν ὑπουργῶν καὶ ἄλλων λογογράφων, ὧν ἡ συγγραφὴ διακρίνεται ἐπὶ καλλιεπείᾳ καὶ γλαφυρότητι καὶ ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς γλώσσης ὁμαλῆς καὶ μεμορφωμένης, καὶ παρ' αὐτοῖς δὲ τοῖς Ὀθωμανοῖς ἐκτιμῶνται ὡς κανόνες τῆς γλώσσης. Καὶ τοιοῦτοι θεωροῦνται δικαίως οἱ ἐκ τῶν κυβερνητικῶν λειτουργῶν Ἀαλῆ, Φουὰτ, Ῥεσὶτ, Κιαμὴλ, Σαμὶ, Δζεβδὲτ, Μιδχὰτ, Σαφβὲτ, Ἀαριφῆ, Μουνὶφ, κλπ. Σημειωτέον δὲ καὶ ὅτι ἡ δευτέρα αὕτη ἔκδοσις οὐδὲν κοινὸν ἔχει πρὸς τὴν πρώτην, περιέχουσα τεμάχια νεωτέρας ἐκλογῆς, ἅπερ ἐν ἐκείνῃ οὐχ εὕρηνται.

Τὸ κατ' ἐμὲ οὐ παύσομαι εὐγνωμονῶν ἀδιαλείπτως πρὸς τὴν Ὑμετέραν Ὑψηλότητα, ἥτις ἐν τῇ ἄκρᾳ Αὐτῆς καλοκαγαθίᾳ καὶ τῷ ἐγκαρδίῳ Αὐτῆς πόθῳ ὑπὲρ τῆς προαγωγῆς τῶν φώτων καὶ τῆς παιδείας εὐηρεστήθη ἵνα μοι ἐπιδαψιλεύσῃ εὐμενῶς τὴν ἰσχυρὰν Αὐτῆς προστασίαν καὶ ἐνθάῤῥυνσιν πρὸς τὴν δημοσίευσιν τῶν ἐλαχίστων μὲν ἔργων μου, ἅπερ ὅμως ἡ ἠθικὴ Αὐτῆς συνδρομὴ καὶ συναρωγὴ περιέβαλε καὶ ἰδιαιτέραν ἀξίαν. Ὅθεν ἐκλιπαρῶ τὴν Ὑμετέραν Ὑψηλότητα, ὅπως εἰς τὴν διάθεσιν μᾶλλον τοῦ εἰλικρινοῦς Αὐτῆς θαυμαστοῦ ἢ τὴν ἀξίαν τῆς βίβλου ἀποβλέπουσα, εὐμενῶς ἀποδέξηται τὴν ἀφιέρωσιν αὐτῆς, ὡς ἐλάχιστον τεκμήριον βαθυτάτης εὐγνωμοσύνης μου καὶ ἐκδήλωσιν ἀσθενῆ τοῦ σεβασμοῦ καὶ τοῦ θαυμασμοῦ ὃν αἱ ἔξοχοι Αὐτῆς ἀρεταὶ ἐμπνέουσι πρὸς τὸ ὑψηλὸν Αὐτῆς πρόσωπον καὶ καθ' ἅπασαν τὴν πατρίδα.

Διαβεβαιῶν δὲ ἐγκαρδίως τὴν Ὑμετέραν Ὑψηλότητα ὅτι οὐδέποτε παύσομαι ἀναπέμπων πρὸς τὸν Ὕψιστον τὰς θερμάς μου εὐχὰς ὑπὲρ τῆς μακροβιότητος καὶ διηνεκοῦς εὐδαιμονίας Αὐτῆς τε καὶ τῆς σεβαστῆς Αὐτῆς συζύγου Ἡγεμονίδος τῆς Σάμου, ἐπισφραγίζω τὴν ταπεινήν μου ταύτην ἀφιέρωσιν παρακαλῶν τὴν Ὑμετέραν Ὑψηλότητα ἵνα μοὶ ἐπιτρέψῃ ὅπως ἔχω διαρκῆ ἐλπίδα εἰς τὴν ἀδιάλειπτον Αὐτῆς εὔνοιαν, προστασίαν καὶ ὑψηλὴν ἐνθάῤῥυνσιν πρὸς τὸν ταπεινὸν Αὐτῆς θαυμαστὴν καὶ θεράποντα.

Διατελῶ μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ

τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλότητος

ταπεινότατος καὶ εὐπειθέστατος θεράπων

ΑΛΕΞ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ.

Ὑψηλότατε,

Τὴν βίβλον ταύτην ἐκδιδοὺς ἤδη τὸ δεύτερον ἐπηυξημένην κατὰ τὸ περιεχόμενον καὶ ἐκ νέας πάντη καὶ κατ' ἐπιμελεστέραν ἐκλογὴν συγκεκροτημένην ὕλης τίνι δικαιότερον καὶ τίνι προσφυέστερον ἠδυνάμην προσφωνῆσαι αὐτὴν ἢ τῇ Ὑμετέρᾳ Ὑψηλότητι τῷ διὰ τοσούτων σπανίων ἀρετῶν καὶ ἐπιζήλων προσόντων πολίτου τε καὶ πολιτικοῦ λειτουργοῦ κεκοσμημένῳ Ἡγεμόνι τῆς Σάμου;

Τὰς ἀρετὰς τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλότητος ἐκτιμήσας οὐχ' ἅπαξ ἤδη οὐδὲ τὸ πρῶτον ἡ Α. Α. Μ. ὁ Σουλτάνος Ἀβδοὺλ Ἀζὶζ Χάν, ὁ σεβαστὸς ἡμῶν ἄναξ καὶ κύριος, μετ' ἄλλας ὑψηλὰς πολιτικὰς τιμάς, ἃς ἡ αὐτοκρατορικὴ χάρις καὶ εὔνοια ἐπεχορήγησεν εἰς τὸ σεβαστὸν Ὑμῶν πρόσωπον, περιέβαλε τελευταῖον τὴν Ὑμετέραν Ὑψηλότητα καὶ διὰ τοῦ λαμπροῦ ἀξιώματος τῆς Ἡγεμονίας τῆς Σάμου, ἅπαξ ἔτι διατρανώσας ὅτι οἶδεν ἀμείβειν ἐπαξίως τὴν ἱκανότητα ἐμπιστευόμενος Αὐτῇ τὴν διοίκησιν τῶν ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ κραταιοῦ Αὐτῆς σκήπτρου βιούντων κατὰ τὴν ἀπέραντον αὐτοκρατορίαν λαῶν. Τὰ περιφανῆ Ὑμῶν προσόντα ὑπέδειξαν οἱονεὶ τὴν ἐκλογὴν τοῦ προσώπου τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλότητος εἰς τὸ ὑψηλὸν ὑπούργημα τῆς διοικήσεως τοῦ λαοῦ τῶν Σαμίων καὶ μακαρία ὄντως ἡ Σάμος ἥτις ηὐμοίρησε νὰ κυβερνᾶται ὑπ' ἀνδρὸς ἐξόχου καὶ μετὰ διανοίας πεπροικισμένου πεφωτισμένης καὶ πεῖραν κεκτημένου δεδοκιμασμένην καὶ σύνεσιν ἔξοχον καὶ εὐγένειαν ψυχῆς καὶ εὐμένειαν ἀνεξάντλητον ὑπὲρ τῆς προαγωγῆς τῶν κοινῶν συμφερόντων, ἅτινά εἰσι τοσαῦτα ἐχέγγυα ἀκμῆς καὶ εὐημερίας διὰ τὴν Σάμον. Καὶ δυνάμεθα οὖν ἀπὸ βάθους καρδίας ἵνα συγχαρῶμεν τῷ λαῷ τῶν Σαμίων ἐπὶ τῇ ἀπολαύσει ἡγεμόνος τοιούτου, φιλομούσου καὶ φιλοδικαίου, οἷον ἀείποτε ἐπεζήτησε καὶ ἐπόθησεν.

مؤلفات قسطنطينيدى

ΠΟΝΗΜΑΤΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ.

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΩΝ.

الفباءعثمانى ἐλιφ-μπάϊ ὀσμανὶ, *Ὀθωμανικὸν Ἀλφαβητάριον,* διασκευασθὲν κατὰ νέαν μέθοδον μετὰ ξυλογραφημένων μεγάλων στοιχείων καὶ ἑλληνικῶν σημειώσεων.

رهنماى قرائت ῥεχνουμάϊ κηρα'ὰτ, *Ὁδηγὸς Ἀναγνώσεως,* τουρκιστί.

منتخبات آثار عثمانيه μουντεχαμπάτι ἀσάρι ὀσμανιγὲ, *Ὀθωμανικὴ Χρηστομάθεια,* ἤτοι συλλογὴ τῶν ἐκλεκτοτέρων τεμαχίων τῶν ἀρίστων ὀθωμανῶν συγγραφέων. Ἔκδοσις Δευτέρα.

صرف عثمانى σάρφι ὀσμανὶ, *Ὀθωμανικὴ Γραμματικὴ,* περιέχουσα καὶ τὰ ἐκ τῆς ἀραβικῆς καὶ περσικῆς ἐν χρήσει εἰς τὴν ὀθωμανικὴν γλῶσσαν, οἷς προσετέθησαν Χρονογράμματα, Δυναστειογραφία τῶν Σουλτάνων τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας, Φερμάνια, Αὐτοκρατορικὰ Χάττια, διαπιστευτήρια γράμματα τῆς Α. Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου, καὶ ἄλλα ἐπίσημα ἔγγραφα ἑλληνιστὶ καὶ τουρκιστί.

معلومات نافعه μαλουμάτι ναφι'ὰ, *Ὠφέλιμοι Γνώσεις,* ἤτοι ἐγχειρίδιον ἀπαγγελίας, τουρκιστὶ κατ' ἐρωταπόκρισιν.

اصول تحصيل لسان عثمانى οὐσοῦλι ταχσίλι λισάνι ὀσμανὶ, *Θεωρητικὴ καὶ Πρακτικὴ Μέθοδος,* πρὸς ἐκμάθησιν τῆς ὀθωμανικῆς γλώσσης, μετὰ συντακτικοῦ, θεματογραφίας, ἐπιστολογραφίας, Αὐτοκρατορικῶν Χαττίων, συνθηκῶν κλπ. ἑλληνιστὶ καὶ τουρκιστί.

مكالمات تركيه وفرانسويه ورومیه μουκιαλεμάτι τουρκιγὲ βὲ φρανσεβιγὲ βὲ ῥουμιγὲ, *Διάλογοι Ἑλληνο-Γαλλο-Τουρκικοί.*

آياصوفيه تاريخى ἀγιὰ σόφια ταριχὶ, *Ἱστορία τῆς Ἁγίας Σοφίας,* τουρκιστί.

حسن خط عثمانى χιούσνι χάττι ὀσμανὶ, *Ὀθωμανικὴ Καλλιγραφία.*

قواعد اساسيه لسان عثمانى καβαΐδι ἐσασιγέϊ λισάνι ὀσμανὶ, *Στοιχειώδης Γραμματικὴ τῆς Ὀθωμανικῆς Γλώσσης,* ἑλληνο-τουρκιστί.

فرانسزجه سيله تركجه يى قارشولقلى لومون صرف ونحوينك ترجمه سى φρανσιζτσεσὶ λε τουρκτσεσὶ καρσηληκλὴ λομὸν σάρφου ναχβινὶν τερδζεμεσὶ, *Μετάφρασις τῆς Γαλλικῆς Γραμματικῆς τοῦ Λωμὸν,* τουρκιστὶ μετὰ τοῦ γαλλικοῦ κειμένου.

لغات عثمانيه ورومیه λουγάτι ὀσμανιγὲ βὲ ῥουμιγὲ, *Ὀθωμανο-Ἑλληνικὸν Λεξικόν.*

ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΕΙΑ

ΗΤΟΙ

συλλογὴ τῶν ἐκλεκτοτέρων τεμαχίων τῶν ἀρίστων ὀθωμανῶν συγγραφέων, περιέχουσα πρὸς τοῖς ἄλλοις εὐχαριστηρίους ἐπιστολὰς πρὸς τὴν

Α. Α. Μ. ΤΟΝ ΣΟΥΛΤΑΝΟΝ ΑΒΔ-ΟΥΛ-ΑΖΙΖ ΧΑΝ

καὶ ἀποσπάσματα τῶν συγγραμμάτων τῶν Ῥεσὶτ, Ἀαλῆ καὶ Φουὰτ Πασᾶ, τῆς Α. Υ. τοῦ Κιαμὶλ Πασᾶ, Προέδρου τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τῶν Α. Α. Ε. Ε. Ἀαριφῆ Πασᾶ, Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, Δζεβδὲτ Πασᾶ, ἀντιπροέδρου τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, Σαφβὲτ Πασᾶ, Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας, Ἐτχὲμ Πασᾶ, Ὑπουργοῦ τῶν Δημοσίων Ἔργων Κεν'ὰν Βέη, Συμβούλου τῆς Ἐπικρατείας, Μουνὶφ Ἐφένδη, πρέσβεως τῆς Ὑψ. Πύλης ἐν Τεχεράνῃ, Ἀλῆ Φουὰτ Βέη, Μεγάλου Εἰσηγητοῦ (Ἀμεδῖϊ Διβάνι Χουμαγιοὺν), Χαμδὶ Βέη, γενικοῦ γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, καὶ ἄλλων διασήμων συγγραφέων ὀθωμανῶν, ἀρχαίων τε καὶ νεωτέρων, ὡς καὶ τῶν ὁμογενῶν Ἰακωβάκη Ἀργυροπούλου καὶ Βασιλάκη Βούχα. οἷς προσετέθη καὶ τὸ νεωστὶ ἐκδοθὲν Αὐτοκρατορικὸν Φερμάνιον τοῦ διορισμοῦ τῆς Α. Υ. τοῦ Κωνσταντίνου Φωτιάδου Βέη εἰς τὴν Ἡγεμονίαν τῆς Σάμου, ὡς καὶ ἄλλα ἐπίσημα τουρκικὰ ἔγγραφα μετὰ τῆς ἑλληνικῆς αὐτῶν μεταφράσεως.

ΥΠΟ

ΑΛΕΞ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

Δικαστοῦ ἐν τῷ Πολιτικῷ Πρωτοδικείῳ Σταυροδρομίου.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

περιέχουσα πάντη διάφορα τεμάχια τῆς πρώτης ἐκδόσεως καὶ διασκευασθεῖσα πρὸς χρῆσιν τῶν Ἑλληνικῶν Σχολῶν.

Εἰσήχθη εἰς τὸ Αὐτοκρατορικὸν Λύκειον, εἰς τὴν Μεγάλην τοῦ Γένους Σχολὴν, εἰς τὰς σχολὰς τῶν Εἰσοδίων τῆς Παναγίας, εἰς τὸ ἐν Σταυροδρομίῳ Ἑλληνικὸν Λύκειον, εἰς τὸ ἐν Χαλκηδόνι Ἑλληνικὸν Γυμνάσιον εἰς τὴν γαλλικὴν σχολὴν Frères des Ecoles Chretiennes, εἰς τὰς σχολὰς τῆς Ἡγεμονίας τῆς Σάμου, εἰς τὰ ἐν Ἐπιβάταις Ἀρχιγένεια Ἐκπαιδευτήρια καὶ εἰς πάντα σχεδὸν τὰ ἐκπαιδευτικὰ καθιδρύματα τῆς πρωτευούσης καὶ τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,

1874.

ΤΥΠΟΙΣ ΒΟΥΤΥΡΑ ΚΑΙ Σ/ΑΣ.

ΤΩι ΥΨΗΛΟΤΑΤΩι

ΗΓΕΜΟΝΙ ΤΗΣ ΣΑΜΟΥ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΩι ΦΩΤΙΑΔΗι ΒΕΗι

ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΑΦΟΣΙΩΣΕΩΣ

ΕΛΑΧΙΣΤΟΝ ΤΕΚΜΗΡΙΟΝ